

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 275

27 декември 2019, петок

година LXXV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
4276. Закон за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување.....	3	4283. Закон за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука.....	19
4277. Закон за изменување и дополнување на Законот за акцизите.....	7	4284. Закон за изменување на Законот за задолжителни нафтени резерви.....	21
4278. Закон за изменување и дополнување на Законот за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица.....	15	4285. Закон за дополнување на Законот за земјоделство и рурален развој.....	21
4279. Закон за изменување и дополнување на Законот за јавните претпријатија.....	16	4286. Закон за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај.....	22
4280. Закон за дополнување на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост.....	17	4287. Закон за изменување на Законот за Централен регистар на население....	23
4281. Закон за дополнување на Законот за даночна постапка.....	18	4288. Закон за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност.....	23
4282. Закон за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи.....	19	4289. Закон за изменување на Законот за административни службеници.....	25
		4290. Закон за изменување и дополнување на Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги.....	25

	Стр.		Стр.
4291. Закон за изменување и дополнување на Законот за правда за децата.....	27	154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19, 153/19 и 180/19).....	119
4292. Закон за изменување на Законот за поштенските услуги.....	29	4306. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на вршење на полициските работи.....	120
4293. Закон за изменување и дополнување на Законот за градежно земјиште.....	30	4307. Правилник за определување на додаток на плата за посебни услови за работа и за работа изложена на ризик.....	132
4294. Закон за класифицирани информации (*).....	42	4308. Правилник за начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи.....	132
4295. Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додана вредност.....	74	4309. Правилник за содржината на електронскиот регистар на акцизни обврзници.....	146
4296. Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка.....	78	4310. Правилник за висината на трошоците за извршување на стручните работи за безбедност при работа.....	146
4297. Закон за престанување на важењето на Законот за трговија на зелени пазари.....	83	4311. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и постапката на вршење на официјалните контроли на производите од животинско потекло наменети за исхрана на луѓето (*).....	148
4298. Закон за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита.....	84	Меѓународни договори	
4299. Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување.....	92	25. Закон за ратификација на Спогодбата помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Франција која се однесува на средните училишта со франкофонски двојазични паралелки.....	2
4300. Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на децата.....	93	26. Закон за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Србија за отворање на заеднички граничен премин Лојане-Миратовец.....	15
4301. Закон за дополнување на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам.....	105		
4302. Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита.....	106		
4303. Закон за дополнување на Законот за служба во Армијата на Република Македонија.....	113		
4304. Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на личен доход.....	114		
4305. Автентично толкување на членот 161 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15,			

**СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

4276.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

**У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7111/1 Претседател на Република
27 декември 2019 година Северна Македонија,
Скопје **Стево Пендаровски, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ****Член 1**

Во Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16 и 171/17), во член 5 став 1 по точката 4 се додава нова точка 4-а), која гласи:

„4-а) физичко лице кое е регистрирано како вршител на самостојна дејност за трговија на мало на тезги и пазари, запишан во регистарот на Комората на трговци на Македонија доколку не е осигурен по ниеден друг основ;“.

Точката 10) се менува и гласи:

„10) корисник на гарантирана минимална помош, кое е лице неспособно за работа; корисник на надоместок заради попреченост; корисник на надоместок за помош и нега од друго лице; лице со статус на признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита; корисници на вон-семејна заштита; лице-жртва на семејно насилство за кое се презема мерка на заштита согласно со прописите од областа за превенција, спречување и заштита од семејно насилство; лице-жртва на трговија со луѓе; корисник на право на социјална сигурност за старите лица и дете со пречки во развојот и со специфични потреби за кое се користи право на посебен додаток согласно со Законот за заштита на децата, ако не може да се осигураат по друга основа;“.

Член 2

Во член 9 ставот 3 се брише.

Член 3

Членот 9-а се менува и гласи:

„Начинот и методологијата за утврдување и донесување на Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот се утврдуваат со подзаконски акт кој го донесува министерот за здравство, а по претходно добиено мислење од Фондот.

Министерот за здравство формира стручна комисија која го утврдува предлогот на Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот, согласно со меѓународната АТС класификација на лекови.

Стручната комисија е составена од девет членови и тоа:

- двајца претставници од Министерството за здравство,
- двајца претставници од Фондот,
- тројца доктори-специјалисти од различни области со најмалку десет години работно искуство,
- еден клинички фармаколог кој има најмалку десет години работно искуство и
- еден фармацевт кој има најмалку десет години работно искуство во структурата.

При формирање на Комисијата се применува начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.

Мандатот на членовите на Комисијата од ставот 3 на овој член, трае една година со право на уште еден избор последователно.

Членовите на стручната комисија одлучуваат по претходно добиено мислење формирано со мнозинство гласови од стручниот колегиум на соодветната универзитетска клиника во чијашто област спаѓа терапевтската индикација на лекот за која што стручната комисија одлучува согласно со меѓународната АТС класификација на лекови.

Стручниот колегиум од ставот 6 на овој член, има обврска да даде мислење во рок од 30 дена од денот кога е побарано мислење од страна на стручната комисија. Во спротивно, стручната комисија одлучува без добиеното мислење.

За еден лек стручната комисија може да добие мислење од повеќе универзитетски клиники.

Начинот на работа и одлучување на стручната комисија од ставот 2 на овој член, се уредува со деловник за работа на стручната комисија кој го утврдува министерот за здравство.

Средствата за работа на стручната комисија ги обезбедува Министерството за здравство.

Надоместокот за работа на секој член на стручната комисија се исплаќа во висина од 50% од минималната нето плата во Република Македонија согласно со прописите со кои се утврдува минимална плата во Република Македонија, за месеците во кои членот на стручната комисија учествувал во работата на стручната комисија.“.

Член 4

Во член 10 точка 6) по зборовите: „надстандарден материјал“ се додаваат зборовите: „во делот на разликата на утврдената референтна цена од страна на Фондот и набавната цена“.

Член 5

Во член 27 ставот 1 се менува и гласи:

„Правата од задолжителното здравствено осигурување во рамките на обемот на правата утврдени со овој закон, осигурените лица ги остваруваат врз основа на електронската картичка за здравствено осигурување и/или врз основа на електронски запис во базата на податоци на Фондот дека придонесот за задолжителното здравствено осигурување е платен.“.

Член 6

Во член 31 став 3 во втората реченица по зборот „картичка“ се додаваат зборовите: „или општо прифатениот електронски потпис во согласност со прописите со кои се регулираат податоците во електронски облик и електронски потпис“.

Член 7

Членот 34 се менува и гласи:

„Од учеството утврдено во членот 32 од овој закон се ослободуваат:

- осигурените лица за лекарски преглед кај избран лекар и итна медицинска помош на повик,
- децата со пречки во развојот и со специфични потреби, според прописите за заштита на децата (детска заштита),
- корисниците на гарантирана минимална помош, кои се лица неспособни за работа и корисници на вон-семејна заштита, според прописите за социјална заштита, освен за лековите од листата на лекови издадени на рецепт во примарната здравствена заштита и за лекувањето во странство,
- ментално болните лица сместени во психијатриски болници и лица со интелектуална попреченост без родителска грижа,
- осигурените лица кои доброволно дарувале крв, според програмата која се однесува на доброволното дарување на крв, донесена согласно со Законот за здравствената заштита,
- осигурените лица кои доброволно дарувале ткиво или орган, според програмата која се однесува на доброволното дарување на ткиво или орган, донесена согласно со Законот за здравствената заштита,
- осигурените лица-корисници на правото за биомедицинско потпомогнато оплодување за здравствените услуги извршени во постапките на биомедицинско потпомогнато оплодување спроведени со автологно оплодување и алогенеичко оплодување за прво, второ, трето и четврто дете, најмногу до трет неуспешен обид за оплодување,

- осигурените лица кои во текот на една календарска година платиле учество во специјалистичко-консултативната и болничката здравствена заштита, освен за лековите од листата на лекови издадени на рецепт во примарната здравствена заштита и за лекувањето во странство, во износ повисок од 70% од просечната остварена месечна плата во Републиката во претходната година.

Надлежниот државен орган од областа на трудот и социјалната политика на здравствената установа и ги надоместува средствата за ослободување од учеството утврдено во ставот 1 алинеи 2 и 3 на овој член.

Средствата за ослободување од учеството утврдено во ставот 1 алинеја 7 на овој член, на здравствената установа ги надоместува Фондот.

За осигурените лица кои остваруваат месечен приход во семејството помал од просечната плата во Републиката во претходната година, како и за одредени возрастни групи, Фондот со општ акт, на кој министерот за здравство дава согласност, ќе определи понизок износ за ослободување од плаќање на партиципација од износот утврден во ставот 1 алинеја 8 на овој член.“.

Член 8

Во член 36 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„По исклучок од ставот 1 на овој член, приход на Фондот се и средствата за ослободување од учеството во цената на здравствените услуги и лековите од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот кои се издаваат на рецепт во примарната здравствена заштита, за осигурените лица од членот 34 став 1 алинеи 2 и 3 од овој закон, кои ги надоместува надлежниот државен орган од областа на трудот и социјалната политика.“.

Член 9

Во член 57 ставот 4 се менува и гласи:

„За директор може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- а) е државјанин на Република Македонија;
- б) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- в) има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен - високо образование од областа на менаџментот, економските науки, финансиите, бизнис администрацијата, менаџмент со јавното здравство, медицинските науки или правните науки;
- г) има минимум пет години работно искуство од областа на финансиите или менаџментот или од системот и организацијата на здравствената заштита и здравственото осигурување и
- д) поседува еден од следните меѓународно призна-ти сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
 - ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
 - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода,
 - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).“.

Член 10

Во член 70 став 4 по зборовите: „здравствено осигурување“ се додаваат зборовите: „или општо прифатениот електронски потпис во согласност со прописите со кои се регулираат податоците во електронски облик и електронски потпис“.

Член 11

Одредбите од членот 57 став 4 алинеи 5, 6, 7, 8, 9 и 10 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15,

217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16 и 171/17) и одредбите од членот 9 од овој закон со кој во членот 57 став 4 се менува, нема да се применуваат од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година.

Член 12

Лицата именувани за директор на Фондот до денот на влегувањето во сила на овој закон се должни да го исполнат условот за познавање странски јазик најдоцна во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

На лицето кое нема да го исполни условот за познавање странски јазик во рокот утврден во ставот 1 на овој член му престанува мандатот.

Член 13

На членовите на стручните комисији формирани од Владата на Република Македонија согласно со Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16 и 171/17) им престанува мандатот со формирање на стручната комисија од министерот за здравство согласно со овој закон.

Член 14

Подзаконските акти чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

ПËР NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT ПËР SIGURIM SHËNDETËSOR

Neni 1

Në Ligjin për sigurim shëndetësor („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16 dhe 171/17), në nenin 5 paragrafi 1 pas pikës 4 shtohet pika e re 4-a), si vijon:

“4-a) personi fizik që është regjistruar si kryerës i veprimtarisë së pavarur për tregti me pakicë në tezga dhe tregje, i regjistruar në regjistrin e Odës së Tregtarëve të Maqedonisë nëse nuk është i siguruar në asnjë bazë tjetër;”.

Pika 10) ndryshohet si vijon:

“10) shfrytëzuesi i ndihmës së garantuar minimale, i cili është person i paafte për punë; shfrytëzuesi i kompensimit për shkak të pengesave; shfrytëzuesi i kompensimit për ndihmë dhe kurim nga personi tjetër;

personi me statusin e pranuar të refugjatit dhe personi me mbrojtje subsidiare; shfrytëzuesi i mbrojtjes jashtëfamiljare; personi viktimë e dhunës familjare për të cilin merren masa mbrojtëse sipas dispozitave nga sfera e parandalimit, pengimit dhe mbrojtjes nga dhuna familjare; personi viktimë e tregtisë me njerëz; shfrytëzuesi i të drejtës së sigurisë sociale për persona pleq dhe fëmija me pengesa në zhvillim dhe me nevoja specifike për të cilin shfrytëzohet e drejta e shtesës së veçantë sipas Ligjit për mbrojtjen e fëmijëve, nëse nuk mund të sigurohen në bazë tjetër;”.

Neni 2

Në nenin 9 paragrafi 3 shlyhet.

Neni 3

Neni 9-a ndryshohet si vijon:

“Mënyra dhe metodologjia për përcaktim dhe miratim të Listës së barnave të cilat janë në ngarkim të Fondit përcaktohen me akt nënligjor të cilin e miraton ministri i Shëndetësisë, e me mendim të marrë paraprakisht nga Fondi.

Ministri i Shëndetësisë formon komision profesional i cili e përcakton propozimin e Listës së barnave të cilat janë në ngarkim të Fondit, në pajtim me ATS klasifikimin ndërkombëtar të barnave.

Komisioni profesional përbëhet nga nëntë anëtarë, si vijon:

- dy përfaqësues nga Ministria e Shëndetësisë,
- dy përfaqësues nga Fondi,
- tre doktorë-specialistë nga sfera të ndryshme me së paku dhjetë vjet përvojë pune,
- një farmakolog klinik i cili ka së paku 10 vjet përvojë pune dhe
- një farmaceut i cili ka së paku 10 vjet përvojë pune në profesion.

Gjatë formimit të Komisionit zbatohet parimi i përfaqësimit të drejtë dhe adekuat të pjesëtarëve të bashkësive.

Mandati i anëtarëve të Komisionit nga paragrafi 3 të këtij neni, zgjat një vit me të drejtë për edhe një zgjedhje të njëpasnjëshme.

Anëtarët e komisionit profesional vendosin pas mendimit të marrë paraprakisht të formuar me shumicë të votave nga kolegji profesional i klinikës përkatëse universitare në sferën e të cilës bën pjesë indikacioni terapeutik i barit për të cilin komisioni vendos në pajtim me ATS klasifikimin ndërkombëtar të barnave.

Kolegji profesional nga paragrafi 6 të këtij neni, e ka për detyrë të japë mendim në afat prej 30 ditësh nga dita kur është kërkuar mendim nga ana e komisionit profesional. Në të kundërtën, komisioni profesional vendos pa mendim të marrë.

Për një bar komisioni profesional mund të marrë mendim nga më shumë klinika universitare.

Mënyra e punës dhe vendosja e komisionit profesional nga paragrafi 2 të këtij neni, rregullohet me rregullore pune të komisionit profesional të cilën e përcakton ministri i Shëndetësisë.

Mjetet për punë të komisionit profesional i siguron Ministria e Shëndetësisë.

Kompensimi për punë të çdo anëtari të komisionit profesional paguhet në lartësi prej 50% nga neto rroga minimale në Republikën e Maqedonisë në pajtim me rregullat me të cilat përcaktohet rroga minimale në

Republikën e Maqedonisë, për muajt në të cilat anëtar i komisionit profesional ka marrë pjesë në punën e komisionit profesional."

Neni 4

Në nenin 10 në pikën 6) pas fjalëve: "material mbistandard" shtohen fjalët: "në pjesën e dallimit të çmimit të përcaktuar referent nga ana e Fondit dhe çmimit të furnizimit".

Neni 5

Në nenin 27 paragrafi 1 ndryshohet si vijon:

"Të drejtat nga sigurimi i detyrueshëm shëndetësor në korniza të vëllimit të të drejtave të përcaktuara me këtë ligj, personat e siguruar i realizojnë në bazë të kartelës elektronike për sigurim shëndetësor dhe/ose në bazë të regjistrimit elektronik në bazën e të dhënave të Fondit se kontributi për sigurim të detyrueshëm shëndetësor është i paguar."

Neni 6

Në nenin 31 paragrafi 3 në fjalinë e dytë pas fjalës "kartelë" shtohen fjalët: "ose nënshkrim përgjithësisht të pranuar elektronik në pajtim me rregullat me të cilat rregullohen të dhënat në formë elektronike dhe nënshkrim elektronik".

Neni 7

Neni 34 ndryshohet si vijon:

"Nga pjesëmarrja e përcaktuar në nenin 32 të këtij ligji, lirohen:

- personat e siguruar për kontroll mjekësor te mjeku i zgjedhur dhe ndihmë urgjente mjekësore në thirrje,
- fëmijët me pengesa në zhvillim dhe me nevoja specifike, sipas rregullave për mbrojtjen e fëmijëve (mbrojtje të fëmijëve),
- shfrytëzuesit e ndihmës së garantuar minimale, të cilët janë persona të paaftë për punë dhe shfrytëzues të mbrojtjes jashtëfamiljare, sipas dispozitave për mbrojtje sociale, përveç për barnat nga lista e barnave të dhëna në receta në mbrojtjen primare shëndetësore dhe për mjekim jashtë vendit,
- personat e sëmurë mentalë të vendosur në spitale psikiatrike dhe personat me pengesë intelektuale pa përkujdesje prindërore,
- personat e siguruar të cilët vullnetarisht kanë dhuruar gjak, sipas programit që ka të bëjë me dhurimin vullnetar të gjakut, të miratuar në pajtim me Ligjin për mbrojtje shëndetësore,
- personat e siguruar të cilët vullnetarisht kanë dhuruar ind ose organe, sipas programit që ka të bëjë me dhurimin vullnetar të indit ose organit, të miratuar në pajtim me Ligjin për mbrojtje shëndetësore,
- personat e siguruar-shfrytëzues të së drejtës për fekondim të ndihmuar biomjekësor për shërbimet shëndetësore të kryera në procedurat e fekondimit të ndihmuar biomjekësor, të zbatuara me fekondim autolog dhe fekondim alogjen për fëmijë të parë, të dytë, të tretë dhe të katërt, më së shumti deri në tentimin e tretë të pasuksesshëm për fekondim,
- personat e siguruar të cilët gjatë një viti kalendarik kanë paguar pjesëmarrje në mbrojtje shëndetësore specialistike-konsultative dhe spitalore, përveç për barnat e listës së barnave të lëshuara në receta në mbrojtjen primare

shëndetësore dhe për mjekimet jashtë vendit, në shumë më të lartë se 70% nga neto rroga mesatare e realizuar në Republikë në vitin paraprak.

Organi kompetent nga sfera e punës dhe politikës sociale i institucionit shëndetësor ia kompenson mjetet për lirim nga pjesëmarrja e përcaktuar në paragrafin 1 alinetë 2 dhe 3 të këtij neni.

Mjetet për lirim nga pjesëmarrja e përcaktuar në paragrafin 1 alineja 7 të këtij neni, institucionit shëndetësor ia kompenson Fondi.

Për personat e siguruar të cilët realizojnë të hyra mujore në familje më të vogla se rroga mesatare në Republikë në vitin paraprak, si dhe për grupe të caktuara të moshës, Fondi me akt të përgjithshëm, për të cilin ministri i Shëndetësisë jep pëlqim, do të caktojë shumë më të ulët për lirim nga pagesa e participimit nga shuma e përcaktuar në paragrafin 1 alineja 8 të këtij neni."

Neni 8

Në nenin 36 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2, si vijon:

"Me përjashtim nga parapani 1 i këtij neni, të hyra të Fondit janë edhe mjetet për lirim nga pjesëmarrja në çmimin e shërbimeve shëndetësore dhe barnave nga Lista e barnave të cilat janë në ngarkim të Fondit të cilat lëshohen në receta në mbrojtjen primare shëndetësore, për personat e siguruar nga neni 34 paragrafi 1 alinetë 2 dhe 3 të këtij ligji, të cilat i kompenson organi kompetent shtetëror nga sfera e punës dhe politikës sociale."

Neni 9

Në nenin 57 paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Drejtor mund të emërohet personi i cili i plotëson këto kushte:

- a) është shtetas i Republikës së Maqedonisë;
- b) në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor të mos i jetë shqiptuar dënim ose sanksion i kundërvajtjes ndalesë për ushtrim të profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
- v) ka fituar së paku 240 kredi sipas SETK ose të përfunduar shkallë VII/1 – të arsimit të lartë nga sfera e menaxhmentit, shkencave ekonomike, financave, administratës së biznesit, menaxhmentit me shëndetësinë publike, shkencave medicinale ose shkencave juridike,
- g) ka minimum pesë vjet përvojë pune nga sfera e financave ose menaxhmentit ose nga sistemi dhe organizimi i mbrojtjes shëndetësore dhe sigurimit shëndetësor dhe
- d) posedon një nga certifikatat ndërkombëtarisht të pranuar ose vërtetime për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet:
 - TOEFEL IBT së paku 74 pikë,
 - IELLTS (IELTS) - së paku 6 pikë,
 - ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) - së paku niveli B2 (B2),
 - FCE (FCE) (Cambridge English: First) - i dhënë,
 - BULLATS (BULATS) - së paku 60 pikë,
 - APTIS (APTIS) - së paku niveli B2 (B2)."

Neni 10

Në nenin 70 paragrafi 4 pas fjalëve: "sigurim shëndetësor" shtohen fjalët: "ose nënshkrim përgjithësisht të pranuar elektronik në pajtim me rregullat me të cilat rregullohen të dhënat në formë elektronike dhe nënshkrimi elektronik".

Neni 11

Dispozitat e nenit 57 paragrafi 4 alinetë 5, 6, 7, 8, 9 dhe 10 të Ligjit për sigurim shëndetësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16 dhe 171/17) dhe dispozitat e nenit 9 të këtij ligji me të cilin në nenin 57 paragrafi 4 ndryshohet, nuk do të zbatohen nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji deri më 1 shtator 2018.

Neni 12

Personat e emëruar për drejtor të Fondit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë të obliguar ta plotësojnë kushtin për njohje të gjuhës së huaj më së voni në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Personit i cili nuk do ta plotësojë kushtin për njohje të gjuhës së huaj në afatin e përcaktuar nga paragrafi 1 të këtij neni, i ndërpritet mandati.

Neni 13

Anëtarëve të komisioneve profesionale të formuara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë në pajtim me Ligjin për sigurim shëndetësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15, 150/15, 154/15, 192/15, 217/15, 27/16, 37/16, 120/16, 142/16 dhe 171/17) u ndërpritet mandati me formimin e komisionit profesional nga ministri i Shëndetësisë në pajtim me këtë ligj.

Neni 14

Aktet nënligjore miratimi i të cilave është përcaktuar me këtë ligj do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

4277.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за акцизите,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7112/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ

Член 1

Во Законот за акцизите* („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19 и 225/19), во членот 49 по ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2) Повластениот корисник за акцизните добра од членот 92 став (3) точки 6), 7), 8) и 9) од овој закон во смисла на член 99 од овој закон може да набави од имател на одобрение за акцизни обврзници за електрична енергија, природен гас, јаглен, кокс, лигнит и нафтен кокс од член 114 од овој закон или да увезе за свои потреби акцизни добра без плаќање на акциза, врз основа на одобрение за повластен корисник на акцизни добра издадено од надлежниот царински орган.“

Ставот (2) станува став (3).

Член 2

Во членот 61 по ставот (20) се додаваат два нови става (21) и (22) кои гласат:

„(21) Акцизните марки се пријавуваат и издаваат во количина од најмалку 600 парчиња според одделни ознаки, процент на алкохол и зафатнина на поединечната амбалажа.

(22) По исклучок од став (21) на овој член, на барање на држателот на акцизен склад или увозникот, во случаите кога се користат нестандартни пакувања, ексклузивни серии, ограничени количини наменети за промотивни цели, надлежниот царински орган може да одобри издавање на акцизни марки во број помал од 600 парчиња.“

Ставот (21) станува став (23).

Член 3

Во членот 87 во ставот (14) зборовите „15 дена“ се заменуваат со зборовите „30 дена“

По ставот (21) се додава нов став (22) кој гласи:

„(22) Акцизните марки за обележување цигари и несогорлив тутунски производ се пријавуваат и издаваат во количина од најмалку 50.000 парчиња според ознаките на акцизните марки.“

Ставот (22) станува став (23).

Член 4

Во членот 88 ставовите (4) и (5) се бришат.

Ставот (6) станува став (4).

Член 5

По членот 88 се додава нов член 88-а, кој гласи.

„Член 88-а

Пакување и продажба на пури

(1) Пуриите на крајниот потрошувач се продаваат како единечен производ само ако истите се обележани со акцизна марка.

(2) При пуштање во слободен промет на акцизното подрачје, со акцизна марка задолжително треба да биде обележана:

1) секоја пура која се продава поединечно и

2) секое збирно пакување кое содржи повеќе од една пура.

(3) По исклучок на став (2) точка (1) на овој член, рачно изработените пури кои се продаваат како единечен производ не треба задолжително да бидат обележани со акцизна марка, доколку:

1) се продаваат непосредно од оригиналното пакување кое содржи повеќе од една рачно изработена пура и истото е обележано со акцизна марка која треба да биде прекината при отварањето, на начин да сервискиот број на акцизната марка остане видлив и

2) за секоја испорака на оригиналните пакувања кое содржат повеќе од една рачно изработена пура, до местото каде ќе се врши продажба на мало, е издадена фактура или друг комерцијален документ кој задолжително содржи податок за:

- трговското име на производот;
- сервискиот број на акцизната марка;
- број на рачно изработени пури во поединечното оригинално пакување и

- трговско име на малопродажниот објект каде ќе се врши продажбата на мало.

(4) Акцизниот обврзник кој планира продажба на рачно изработени пури како единечен производ согласно став (2) на овој член, до надлежниот царински орган пред испораката на пурите доставува известување со прилог спецификација на рачно изработени пури со трговски назив и број на пури во оригиналното поединечно пакување, како и доказ дека пурите се рачно изработени.

(5) Како доказ за рачно изработени пури се приложува сертификат издаден од производителот.

(6) Акцизните обврзници треба да обезбедат следливост во ланецот на дистрибуција на пурите до местата каде ќе се врши продажбата на мало така што испораката на рачно изработените пури да биде пропратена со документацијата од став (3) точка 2) на овој член.“

Член 6

Во член 106 во ставот (8) по зборовите „царинските прописи“, се додаваат зборовите „освен во случаите кога увозникот е имател на одобрение за акцизен обврзник за електрична енергија од член 114 од овој закон или е имател на одобрение за повластен корисник.“

Член 7

Во член 109 во ставот (7) по зборовите „царинските прописи“, се додаваат зборовите „освен во случаите кога увозникот е имател на одобрение за акцизен обврзник за природен гас од член 114 од овој закон или е имател на одобрение за повластен корисник.“

Член 8

Во член 112 ставот (4) се менува и гласи:

„При увоз на јаглен, кокс, лигнит и нафтен кокс обврската за пресметување и плаќање на акцизата настанува во согласност со царинските прописи, освен во случаите кога увозникот е имател на одобрение за акцизен обврзник за јаглен, кокс, лигнит и нафтен кокс од член 114 од овој закон или е имател на одобрение за повластен корисник.“

Член 9

Членот 116 се менува и гласи:

„(1) За прекршоците утврдени во член 118 ставови (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (9), член 119 ставови (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (9) од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочниот орган утврден со Законот за царинската управа.

(2) За прекршоците утврдени во член 118 ставови (7) и (8), член 119 ставови (7) и (8) од овој закон, прекршочна постапка води надлежен суд.

(3) Прекршочна постапка по царински прекршок не може да се поведе ако поминале повеќе од четири години од денот кога е сторен прекршокот.

(4) Ако се работи за продолжен или повторен прекршок рокот на застареност започнува да тече од денот на последното дејствие на прекршокот.

(5) Застарувањето не тече за времето за кое според законот гонење не може да започне или да продолжи.

(6) Застарувањето се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот, како и кога сторителот во времето додека тече рокот на застареноста стори потешок прекршок.

(7) По секој прекин застарувањето започнува повторно да тече.

(8) Застареност на прекршочното гонење настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што е определено во став (3) на овој член.“

Член 10

Во членот 117 зборовите „за правно лице и трговец поединец“ се бришат.

Член 11

Членот 118 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 50 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец и мал трговец, како и глоба во износ од 250 до 700 евра ќе се изрече на правно лице среден трговец и голем трговец кога износот на неплатената или избегната акциза е до 250 евра или кога вредноста на акцизните добра е до 500 евра, ако:

1) не поднесе акцизна декларација или дополнителна акцизна декларација и/или не ја плати акцизата во пропишан рок (член 10 ставови (2), (6), (8), (9), (10), (11), (12), (13) и (14), член 40 став (3) точка 2), член 43 став (4) точки 1) и 2), член 44 став (7) точки 1) и 2), член 47 став (9), член 60 ставови (1) и (2), член 61 став (17), член 68 став (1), член 71 став (2), член 86 ставови (1) и (2), член 87 став (17), член 106 ставови (4) и (6), член 109 ставови (4) и (6) и член 112 ставови (2) и (3));

2) во акцизна декларација неправилно го наведе износот на акциза која треба да се плати или неправилно го наведе предметот на оданочување и износот на акциза што предизвикува акцизата да не се плати или да се плати во помал износ од пропишаниот (член 10 ставови (6) и (8), член 60 ставови (1) и (2), член 61 став (17), член 68 став (1), член 71 став (2), член 86 ставови (1) и (2), член 87 став (17), член 106 ставови (4) и (6), член 109 ставови (4) и (6) и член 112 ставови (2) и (3));

3) произведува, преработува, прима, складира и/или испраќа добра подлежни на акциза во постапка на акцизно одложување без акцизна дозвола (член 16 став (3));

4) акцизната дозвола или одобрението издадено од надлежниот царински орган ги пренесе на друго лице (член 23 став (3), член 27 став (3), член 28 став (4), член 29 став (3), член 44 став (5), член 52 став (4), член 72 став (5), член 101 став (2), член 103 став (8), член 114 став (7));

5) започне со движење на акцизни добра во постапка на акцизно одложување кое не е регистрирано во Системот за движење и контрола на акцизни добра (член 34 став(1));

6) пушта во промет акцизни добра кои не се обележани со акцизна марка, неовластено изработи и испечати акцизни марки, или се обележани со оштетена акцизна марка, како и на друг начин различен од пропишаниот, која не е залепена на амбалажата на пропишан начин (член 61 ставови (1), (3), (4), (5) и (6), член 70 ставови (5) и (6) и член 87 ставови (1), (3), (4) (5) и (6));

7) не достави извештај за подигнати, искористени и вратени акцизни марки во пропишаниот рок или не ги врати на надлежниот царински орган акцизните марки кои не се искористени или се оштетени во процесот на производство во пропишаниот рок (член 61 ставови (12) и (15) и член 87 ставови (12) и (15));

8) постапува спротивно на член 44 став (1) и член 87 став (19);

9) постапува спротивно на член 70 став (8);

10) започне со производство на алкохол без да го известат надлежниот царински орган (73 став (4));

11) денатурира алкохол без одобрение од надлежниот царински орган (член 75 став (2) и став (3));

12) не ја пресмета и не ја плати разликата во акцизата настаната при зголемување на акцизата кај алкохолот и алкохолните пијалаци, тутунските производи и енергенти, како и при зголемувањето на малопродажната цена на тутунските производи (член 76 став (3), член 89 став (3) и член 104 став (2));

13) не ја пријави и не ја објави малопродажната цена во пропишаните рокови и пушта во промет акцизни добра пред пријавување на малопродажната цена или на променетата малопродажна цена кај надлежен царински орган и/или пушта во промет и/или продава акцизни добра со цена различна од малопродажната цена (член 83 ставови (3), (4) и (5), член 88 став (5) и член 88 став (4));

14) постапува спротивно на членот 88 став (3) и член 88-а;

15) обележува енергенти иако не е имател на акцизна дозвола и нема одобрение за обележување од надлежниот царински орган член (член 101 став (2));

16) продава и/или точи и/или употребува (користи) обележани енергенти без одобрение од надлежниот царински орган, спротивно на нивната намена, или енергентите кои содржат средства за обележување, им го отстранува средството за обележување, ја намали неговата концентрација или додаде состојки кои ќе го оневозможат утврдувањето на пропишаното обележување (член 101 ставови (1), (2) и (5) и член 102 ставови (1), (2) и (3)) и

17) врши трговија со обележани гасни масла и керозин спротивно на член 103 ставови (1), (2) и (9) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 15 до 150 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е до 250 евра или кога вредноста на акцизните добра е до 500 евра.

(3) Глоба во износ од 15 до 150 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е до 250 евра или кога вредноста на акцизните добра е до 500 евра.

(4) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец и мал трговец, како и глоба во износ од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице среден трговец и голем трговец за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е од 250 до 1.000 евра или кога вредноста на акцизните добра е од 500 до 4.000 евра.

(5) Глоба во износ од 100 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е од 250 до 1.000 евра или кога вредноста на акцизните добра е од 500 до 4.000 евра.

(6) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е од 250 до 1.000 евра или кога вредноста на акцизните добра е од 500 до 4.000 евра.

(7) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец, како и глоба во износ од 1.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на мал трговец, односно глоба во износ од 1.000 до 12.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице среден трговец и глоба во износ од 2.000 до 20.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице голем трговец за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е над 1.000 евра или кога вредноста на акцизните добра е над 4.000 евра,

(8) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е над 1.000 евра или кога вредноста на акцизните добра е над 4.000 евра.

(9) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога износот на неплатената или избегната акциза е над 1.000 евра или кога вредноста на акцизните добра е над 4.000 евра.

(10) Акцизните добра и опремата за производство на акцизните добра опфатени со прекршоците од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) и (9) на овој член, со исклучок на прекршокот од став (1) точка 2), се одземаат.

(11) Акцизните добра, како и опремата која се користат за производство на акцизните добра, се одземаат и кога не се во сопственост на сторителот на прекршокот, доколку нивниот сопственик знаел или со оглед на околностите на случајот би можел да знае дека се предмет на прекршоците од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) и (9) на овој член.

(12) Ако акцизно добро предмет на прекршок од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) и (9) на овој член не се пронајде, од сторителот на прекршокот се наплатува неговата вредност и се поведува постапка за наплата на акцизата при што доколку има повеќе сторители на прекршок, за вредноста на доброто одговараат солидарно. Се смета дека акцизно добро предмет на прекршок не е пронајдено доколку од која било причина не е можно да му се одземе на сопственикот.

(13) Транспортното средство што било користено за превоз на акцизните добра предмет на прекршок од став (1) точки 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16) и 17) и од ставовите (4), (5), (6), (7), (8) и (9) во врска со став (1) точки 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16) и 17) на овој член се одзема доколку вредноста на акцизните добра надминува 20% од вредноста на транспортното средство и доколку сопственикот на транспортното средство знаел или бил должен или можел да знае дека ќе биде користено за таков превоз на акцизни добра. Транспортното средство секогаш ќе се одземе ако е специјално конструирано, адаптирано, изменето или прилагодено на било кој начин со цел криење на акцизни добра.

(14) Примената на ставовите (11), (12) и (13) на овој член не влијае на правата на трети лица за надомест на причинета штета од сторителот на прекршокот.“

Член 12

Членот 119 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец и мал трговец, како и глоба во износ од 200 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице среден трговец и голем трговец кога вредноста на акцизните добра е до 500 евра, ако:

1) не поднесе акцизна декларација во пропишан рок за акцизни добра за кои не настанал акцизен долг (член 10 ставови (4) и (5));

2) при пуштање на акцизни добра, не издаде фактура или друг документ на пропишан начин за испорака на акцизни добра (член 13 став (1));

3) фактурите, другите документи и деловните книги не ги чува во пропишаниот рок (член 13 став (5), член 53 став (3), член 114 став (16));

4) како држател на акцизен склад постапува спротивно на член 17, член 18 став (2) и член 24 став (1);

5) на надлежниот царински орган му дал непотполни или неточни податоци, или не ги отстранил неправилностите во пропишаните рокови (член 26 став (2) точки 3) и 4), член 27 став (10) точки 4) и 5), член 28 став (10) точки 3) и 4), член 29 став (9) точки 4) и 5), член 44 став (9) точки 3) и 5), член 55 став (2) точки 3) и 4), член 72 став (12) точки 3) и 4), член 103 став (12) точка 5) и 6) и член 114 став (14) точки 3) и 4));

6) постапува спротивно на член 27 став (4), 28 став (5), член 29 став (6) и член 30 ставови (1) и (2);

7) акцизните добра ги движи во постапка на акцизно одложување за кои не е испечатена верзија на електронскиот административен документ или било кој друг трговски документ кој го придружува акцизното добро или хартиен административен документ или движи акцизни добра без поедноставен придружен административен документ (член 34 став (9), член 37 ставови (1) и (4), 40 став (1), член 41 став (1) точка 1) и член 47 став (8));

8) постапува спротивно на член 34 став (11), член 36 став (6), член 40 став (3) точки 1) и 3), член 41 став (1) точки 2) и 3) и став (2), член 43 став (4) точка 3) и став (5), член 44 став (7) точка 3), член 53 ставови (1) и (2), член 61 став (20), член 72 став (8), член 87 став (21), член 103 ставови (9) и (10) и член 114 ставови (9), (10) и (11);

9) отстрани пломба во отсуство на надлежниот царински орган (член 65 став 2, член 97 став (1));

10) продава акцизни добра кои не се означени со специјална етикета (член 70 став (7));

11) постапува спротивно на член 73 ставови (5), (6), (7), (8), (9) и (10);

12) при зголемување на акцизата на алкохол и алкохолни пијалаци, тутунски производи и енергенти, како и при зголемување на малопродажната цена на тутунските производи, не направи попис на затечени залихи или не подготви записник за извршениот попис и не го поднесе до надлежниот царински орган во пропишаниот рок (член 76 ставови (1) и (2), член 89 ставови (1) и (2) и член 104 став (1)) и

13) постапува спротивно на член 101 став (3) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 50 до 150 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога вредноста на акцизните добра е до 500 евра.

(3) Глоба во износ од 50 до 150 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога вредноста на акцизните добра е до 500 евра.

(4) Глоба во износ од 250 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец и мал трговец, како и глоба во износ од 500 до 1000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице среден трговец и голем трговец кога вредноста на акцизните добра е од 500 до 4.000 евра.

(5) Глоба во износ од 250 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога вредноста на акцизните добра е од 500 до 4.000 евра.

(6) Глоба во износ од 150 до 250 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршоците од став (1) на овој член, кога вредноста на акцизните добра е од 500 до 4.000 евра.

(7) Глоба во износ од 500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице микро трговец, како и глоба во износ од 500 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице мал трговец, односно глоба во износ од 1.000 до 12.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице среден трговец и глоба во износ од 2.000 до 20.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице голем трговец за прекршоците од став (1) на овој член кога вредноста на акцизните добра е над 4.000 евра.

(8) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за прекршоците од став (1) на овој член кога вредноста на акцизните добра е над 4.000 евра.

(9) Глоба во износ од 350 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршоците од став (1) на овој член кога вредноста на акцизните добра е над 4.000 евра.

(10) По утврдување на прекршоците од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) и (9) на овој член царинскиот службеник на сторителот на прекршокот ќе му врати прекршочен платен налог со глоба во износ на минимално пропишаната за сторениот прекршок.

(11) По приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог сторителот е должен да ја плати изречената глобата согласно став (10) на овој член во рок од осум дена од приемот на прекршочниот платен налог на сметката означена во налогот, при што ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

(12) Ако сторителот не ја плати глобата во рокот од став (11) на овој член, овластениот царински орган поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот прекршочен орган утврден во член 116 на овој закон.

Член 13

(1) За производителите и увозниците на акцизните добра од членот 56 ставови (5) и (6) од овој закон одредбите од член 9 став (4), член 10 ставови (2) и (4), член 16 ставови (1) и (3), член 32 став (2), член 34 став (1), член 64, член 69 и член 72 од овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2021 година.

(2) За производителите и увозниците на акцизните добра од членот 92 став (3) точки 6), 7) и 8) од овој закон одредбите од член 9 став (4), член 10 став (2) и членовите 106, 109, 112 и 114 од овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2021 година.

(3) Приватните здравствени установи кои се иматели на одобрение за повластен корисник се должни да постапат по обврската од член 30 став (1) од овој закон заклучно 1 април 2020 година.

Член 14

Започнатите постапки пред прекршочниот орган од член 116 став (1) од овој закон до денот на влегување во сила на овој закон ќе завршат согласно Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 32/01, 50/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11, 135/11, 82/13, 43/14, 167/14, 188/14, 129/15, 154/15, 192/15, 23/16, 171/17 и 120/18).

Член 15

Овој закон влегува во сила со денот на објавување то во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR AKCIZAT

Neni 1

Në Ligjin për akciza* („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ numër 108/19, 143/19 dhe 225/19) në nenin 49 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

“(2) Shfrytëzuesi i privilegjuar i të mirave të akcizës, nga neni 92 paragrafi (3) pikat 6), 7), 8) dhe 9) të këtij ligji, në kuptim të nenit 99 të këtij ligji, mund të blihet nga poseduesi i lejes për detyrës të akcizës për energji elektrike, gaz natyror, qymyr, koks, linjit dhe koks të naftës nga neni 114 të këtij ligji ose të importohet për nevoja personale mallra të akcizës pa paguar akcizë, në bazë të lejes për shfrytëzues të të mirave të akcizës të lëshuara nga organi doganor kompetent.”

Paragrafi (2) bëhet paragraf (3).

Neni 2

Në nenit 61, pas paragrafi (20) shtohen dy paragraf të rinj (21) dhe (22) si vijojnë:

“(21) Pullat e akcizës paraqiten dhe lëshohen në sasi prej të paktën 600 copë sipas etiketave individuale, përqindja e alkoolit dhe vëllimi i ambalazhit individual.

(22) Me përjashtim nga paragrafi 21 i këtij neni, me kërkesë të mbajtësit të magazinave të akcizës ose importuesit, në rastet kur paketimet shfrytëzohen në paketime jostandarde, sasi të limituara të dedikuara për qëllime promovuese, organi doganor kompetent mund të autorizojë lëshimin e pullave të akcizave në numër më të vogël se 600 copë”.

Paragrafi (21) bëhet paragraf (23).

Neni 3

Në nenin 87 në paragrafin (14) fjalët: “15 ditë” zëvendësohen me fjalët: “30 ditë”

Pas paragrafit (21) shtohet paragraf i ri (22) si vijon:

“(22) Pullat e akcizës për shënimin e cigareve dhe produktit të papërpunueshëm të duhanit duhet të deklarohen dhe lëshohen në sasi nga të paktën 50.000 copë sipas shenjave të pullave të akcizës.”

Paragrafi (22) bëhet paragraf (23).

Neni 4

Në nenin 88 paragrafët (4) dhe (5) shlyhen:

Paragrafi (6) bëhet paragraf (4).

Neni 5

Pas nenit 88 shtohet nen i ri 88-a si vijon:

“Neni 88-a

Paketimi dhe shitja e purove

(1) Purot e konsumit përfundimtar shiten si produkt i vetëm nëse ato janë të shënuara me pullë akcize.

(2) Gjatë lëshimit në qarkullim të lirë të zonës së akcizës, me marka të akcizës detyrimisht duhet të shënohet:

1) çdo puro e shitur individualisht dhe

2) çdo paketim përmblendhës që përmban më shumë se një puro.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) pika (1) të këtij neni, purot e përpunuara me dorë të cilat shiten si prodhim i vetëm duhet detyrimisht të shënohen me pullë të akcizës, nëse:

1) shiten direkt nga paketimi origjinal që përmban më shumë se një puro të punuar me dorë dhe ajo shënohet me pullë akcize e cila duhet të ndërpritet gjatë hapjes, në mënyrë që numri serik i pullës së akcizës të mbetet i dukshëm dhe

2) për secilën dërgesë të paketimeve origjinale që përmbajnë më shumë se një cigare të punuar me dorë, deri në vendin ku do të bëhet shitja me pakicë është lëshuar faturë ose dokument tjetër komercial i cila duhet të përmbajë të dhëna për:

-emrin tregtar të prodhimit;

-numrin serik të pullës së akcizës;

-numrin e purove të punuara në dorë në paketimin origjinal individual dhe

-emrin tregtar të objektit të shitjes me pakicë ku do të kryhet shitja me pakicë.

(4) Obliguesi i akcizës i cili planifikon shitjen e purove të punuara me dorë si produkt të vetëm, në përputhje me paragrafin (2) të këtij neni, deri te organi kompetent

doganor para dorëzimit të purove dorëzon njoftim së bashku me specifikimin e purove të punuara me dorë me emër tregtar dhe numrin e purove në paketim individual origjinal, si dhe prova që purot janë punuar me dorë.

(5) Si provë për purot e përpunuara me dorë dorëzohet certifikatë e lëshuar nga prodhuesi.

(6) Obliguesit e akcizave duhet të sigurojnë ndjekje në zinxhirin e shpërndarjes së purove në vendet ku do të kryhet shitje me pakicë në mënyrë që dërgimi i purove të bëra me dorë të shoqërohet me dokumentacionin shoqërues nga paragrafi (3) pika 2) të këtij neni.

Neni 6

Në nenin 106, paragrafi (8), pas fjalëve: "dispozita doganore", shtohen fjalët: "përveç në raste kur importuesi është poseduesit i lejes së obliguesit të akcizës për energji elektrike, nga neni 114 të këtij ligji ose është posedues i lejes për shfrytëzues të autorizuar."

Neni 7

Në nenin 109, në paragrafin (7), pas fjalëve: "dispozita doganore", shtohen fjalët: "përveç në raste kur importuesi mban është posedues i lejes së obliguesit të akcizës për gaz natyror, nga neni 114 të këtij ligji ose është posedues i lejes për shfrytëzues i të favorizuar."

Neni 8

Në nenin 112 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Me importit të qymyrit, koksit, linjitit dhe koksit të naftës, detyrimi për llogaritjen dhe pagimin e akcizës ndodh në përputhje me dispozitat doganore, përveç në rastet kur importuesi është posedues i lejes të obliguesit të akcizës për qymyr, koks, linjit dhe koks të naftës, nga neni 114 të këtij ligji ose posedues i lejes për shfrytëzues të favorizuar. "

Neni 9

Neni 116 ndryshohet si vijon:

"(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 118 paragrafët (1), (2), (3), (4), (5), (6) dhe (9), neni 119 paragrafët (1), (2), (3), (4), (5), (6) dhe (9) të këtij ligji, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksioni kundërvajtës shqipton organi kundërvajtës i përcaktuar me Ligjin për drejtorinë doganore.

(2) Për kundërvajtjet e përcaktuara në neni 118 paragrafët (7) dhe (8), neni 119 paragrafët (7) dhe (8) nga ky ligj, procedurë kundërvajtëse mban gjykata kompetente.

(3) Procedura për kundërvajtje për kundërvajtje doganore nuk mundet të ngrihet nëse ka kaluar më shumë se katër vjet nga dita kur është kryer kundërvajtja.

(4) Nëse bëhet fjalë për kundërvajtje të vazhduar ose të përsëritur afati i parashkrimit fillon nga dita e veprimit të fundit të kundërvajtjes.

(5) Parashkrimi rrjedh për kohën për të cilën sipas ligjit për ligjit nuk mund të fillojë ose të vazhdojë.

(6) Parashkrimi ndërpritet me çdo veprim procedural të ndërmarrë për ndjekjen e kryerësit të kundërvajtjes, si dhe kur kryerësi në kohën derisa rrjedh afati i parashkrimit kryen kundërvajtje më të rëndë.

(7) Pas çdo ndërprerje parashkrimi vazhdon të rrjedhë.

(8) Parashkrimi i ndjekjes kundërvajtëse ndodh në çdo rast kur do të kalojë dy herë aq kohë sa është përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni. "

Neni 10

Në nenin 117, fjalët: "për personin juridik dhe tregtar individual" fshihen.

Neni 11

Neni 118 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 50 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personi juridik mikro tregtar dhe tregtar i vogël, si dhe gjobë në shumë prej 250 deri në 700 euro do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i mesëm dhe tregtar i madh kur shuma e akcizës së papaguar ose shmangur është deri në 250 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është deri 500 euro nëse:

1) nuk paraqet deklaratë ose deklaratë shtesë të akcizës dhe/ose nuk e paguaj akcizën e përcaktuar në afatin e përcaktuar (neni 10 paragrafët (2), (6), (8), (9), (10), (11), (12), (13) dhe (14), neni 40 paragrafi (3) pika 2), neni 43 paragrafi (4) pikat 1) dhe 2), neni 44 paragrafi (7) pikat 1) dhe 2), neni 47 paragrafi (9), Neni 60 paragrafët (1) dhe (2), neni 61 paragrafi (17), neni 68 paragrafi (1), neni 71 paragrafi (2), neni 86 paragrafët (1) dhe (2), neni 87 paragrafi (17), Neni 106 paragrafët (4) dhe (6), neni 109 paragrafët (4) dhe (6) dhe neni 112 paragrafët (2) dhe (3));

2) në deklaratë të akcizës në mënyrë të parregullt e shënon shumën e akcizës që duhet të paguhet e në mënyrë të parregullt e shënon lëndën e tatimit dhe shumën e akcizës që shkakton akciza të mos paguhet ose të paguhet në shumë më të vogël nga e përcaktuara (neni 10 paragrafët (6) dhe (8), neni 60 paragrafët (1) dhe (2), neni 61 paragrafi (17), neni 68 paragrafi (1), neni 71 paragrafi (2), neni 86 paragrafët (1) dhe (2), neni 87 paragrafi (17), neni 106 paragrafët (4) dhe (6), neni 109 paragrafët (4) dhe (6) dhe neni 112 paragrafët (2) dhe (3));

3) prodhon, përpunon pranon, magazinon dhe/ose dërgon të mira që i nënshtrohen akcizës në procedurë të prolongimit të akcizës pa leje të akcizës (neni 16 paragrafi (3));

4) lejen e akcizës apo pëlqimin e lëshuar nga organi kompetent doganor ia kalon personit tjetër (Neni 23 paragrafi (3), neni 27 paragrafi (3), neni 28 paragrafi (4)), neni 29 paragrafi (3)), neni 44 paragrafi (5), neni 52 paragrafi (4), neni 72 paragrafi (5), Neni 101 paragrafi (2), neni 103 paragrafi (8), neni 114 paragrafi (7));

5) fillon me qarkullim të të mirave të akcizës në procedurë të prolongimit të akcizës që nuk është i regjistruar në sistemin për qarkullim dhe kontroll të të mirave të akcizës (neni 34 paragrafi (1));

6) lëshon në qarkullim të mira e akcizës që nuk janë të shënuar pullë të akcizës përpunon në mënyrë të paautorizuar dhe boton pulla të akcizës ose janë shënuar me pullë të akcizës të dëmtuar, si dhe në mënyrë tjetër të ndryshme nga e përcaktuara, e cila nuk është ngjitur në ambalazh në mënyrën e përcaktuar (Neni 61 paragrafët (1), (3), (4), (5) dhe (6), neni 70 paragrafët (5) dhe (6)) dhe neni 87 paragrafët (1), (3), (4) (5) dhe (6));

7) nuk dorëzon raport për pulla të akcizës të tërhequra, shfrytëzuara dhe të kthyer në afatin e përcaktuar apo nuk ia kthen organit kompetent doganor pullat e akcizës që nuk janë shfrytëzuar ose janë dëmtuar në procesin e prodhimit në afatin e përcaktuar (neni 61 paragrafët (12) dhe (15) dhe neni 87 paragrafët (12) dhe (15));

8) vepron në kundërshtim me nenin 44 paragrafi (1) dhe neni 87 paragrafi (19);

9) vepron në kundërshtim me nenin 70 paragrafi (8) të këtij ligji;

10) fillon me prodhim të alkoolit pa e njoftuar organin kompetent doganor (73 paragrafi (4));

11) denaturon alkool pa leje nga organi kompetent doganor (neni 75 paragrafi (2) dhe (3));

12) nuk e përlogarit dhe nuk e paguan dallimin në akcizë të krijuar gjatë zmadhimit të akcizës të alkooli dhe të pijet alkoolik, prodhime të duhanit dhe energjentë, si dhe gjatë zmadhimit të çmimit të shitjes me pakicë të prodhimeve të duhanit (neni 76 paragrafi (3), neni 89 paragrafi (3) dhe neni 104 paragrafi (2));

13) nuk e paraqet dhe nuk e publikon çmimin e shitjes me pakicë në afatet e përcaktuara dhe lëshon në qarkullim të mira të akcizës para paraqitjes të çmimit të shitjes me pakicë ose të t të çmimit të shitjes me pakicë të ndryshuar të organi kompetent doganor dhe ose e lëshon në qarkullim të mira të akcizës me çmim të ndryshëm nga çmimi i shitjes me pakicë (Neni 83 paragrafët (3), (4) dhe (5), neni 88 paragrafi (4));

14) vepron në kundërshtim me nenin 88 paragrafi (3) dhe nenin 88-a;

15) shënon energjent edhe nuk është posedues i lejes së akcizës dhe nuk ka leje për shënim nga organi kompetent doganor (neni 101, paragrafi (2));

16) shet dhe/ose bush dhe/ose përdor (shfrytëzon) energjent të etiketuar pa leje të organin kompetent doganor, në kundërshtim me qëllimin e tyre, ose energjentë që përmbajnë mjete për shënjimi, ia heq mjetin për shënjimit, zvogëlon koncentrimin ose shton përbërës që do të pamundësojnë përcaktimin e shënimit të përcaktuar (neni 101 paragrafët (1), (2) dhe (5) dhe neni 102 paragrafët (1), (2) dhe (3)) dhe

17) kryen tregti me shënimin e vajrave të gazit dhe kerozinës të nenit 103 paragrafët (1), (2) dhe (9) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 15 deri 150 euro në kundërvlerë me denarin do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni, kur vlera e akcizës të papaguar ose të shmangur është deri 250 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është deri 500 euro.

(3) Gjobë në shumë prej 15 deri 150 euro në kundërvlerë me denarin do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) të këtij neni kur vlera e të mirës së akcizës të papaguar ose të shmangur është deri 250 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është deri 500 euro.

(4) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personi juridik mikro tregtar dhe tregtar i vogël, si dhe gjobë në shumë prej 700 deri në 1 000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i mesëm dhe tregtar i madh për kundërvajtjet nga paragrafi (1) të këtij neni kur shuma e akcizës së papaguar ose shmangur është prej 250 deri 1000 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është prej 500 deri 4.000 euro.

(5) Gjobë në shumë prej 100 deri 500 euro në kundërvlerë me denarin do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni, kur shuma e akcizës të papaguar ose të shmangur është prej 250 deri 1.000 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është prej 500 deri 4.000 euro.

(6) Gjobë në shumë prej 100 deri 250 euro në kundërvlerë me denarin do të shqiptohet personit fizik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) të këtij neni kur vlera e të mirës së akcizës të papaguar ose të shmangur është prej 250 deri 1.000 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është prej 500 deri 4.000 euro.

(7) Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 2.000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personi juridik mikro tregtar, si dhe gjobë në shumë prej 1.000 deri në 4.000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i vogël gjobë në shumë prej 1.000 deri në 12.000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar si dhe gjobë në shumë prej 2.000 deri 20.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i madh për kundërvajtjet nga paragrafi (1) të këtij neni kur shuma e akcizës së papaguar ose shmangur është mbi 1.000 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është mbi 4.000 euro.

(8) Gjobë në shumë prej 300 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarin do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni, kur vlera e akcizës të papaguar ose të shmangur është mbi 1 000 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është deri 4.000 euro.

(9) Gjobë në shumë prej 300 deri 500 euro në kundërvlerë me denarin do të shqiptohet personit fizik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) të këtij neni kur vlera e të mirës së akcizës të papaguar ose të shmangur është mbi 1.000 euro ose kur vlera e të mirave të akcizës është mbi 4.000 euro.

(10) Të mirat e akcizës dhe pajisja për prodhimin e të mirave të akcizës të përfshira në kundërvajtjet nga paragrafët (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) të këtij neni, me përjashtim të kundërvajtjes nga paragrafi (1) pika 2), merren .

(11) Të mirat e akcizës, si dhe pajisjet e përdorura për prodhimin e të mirave të akcizës, merren edhe kur nuk janë në pronësi të kryerësit të kundërvajtjes nëse pronari i tyre e ka ditur ose duke pasur parasysh rrethanat e çështjes ka mundur të dijë se ato janë objekt i kundërvajtjes nga paragrafët (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) të këtij neni.

(12) Nëse të mirat e akcizës lëndë e kundërvajtjes nga paragrafët (1), (2) (3), (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) të këtij neni nuk janë zbuloni, nga kryesi i kundërvajtjes arkëtohet vlera e saj dhe ngritët procedurë për arkëtimin e akcizës, me ç'rast nëse ka më shumë kryerës të kundërvajtjes për vlerën e të mirës përgjigjen në mënyrë solidare. Konsiderohet se mall i akcizës lëndë e kundërvajtjes nuk është gjetur nëse për çfarëdo arsye nuk mund të konfiskohet nga pronari.

(13) Mjeti i transportit që është përdorura për transportin e të mirave të akcizës që është lëndë e kundërvajtjes nga paragrafi (1) pikat 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16) dhe 17) dhe nga paragrafët (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) në lidhje me paragrafin (1) (3), (5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16) dhe 17) të këtij neni do konfiskohet nëse vlera e të mirave të akcizës tejkalon 20% të vlerës së mjetit transportues dhe nëse pronari i mjetit transportues e ka ditur ose ka qenë i detyruar ta dijë ose ka mundur ta dijë se do të përdoret për transport të të mirës së akcizës të tillë. Mjeti i transportit do të merret çdo herë nëse e është i konstruktuar në mënyrë speciale, përshtatur modifikuar ose përshtaten në çfarëdo mënyre me qëllim të fshehjes së të mirave të akcizës.

(14) Zbatimi i paragrafëve (11), (12) dhe (13) të këtij neni nuk ndikon në shkeljen e të drejtat e palëve të treta për dëmin e shkaktuar nga kryerësi i kundërvajtjes.“

Neni 12

Neni 119 ndryshohet si vijon:

„(1) Gjorbë në shumë prej 50 deri më 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik mikro tregtar dhe tregtar i vogël, si dhe gjorbë në shumë prej 200 deri më 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i mesëm dhe tregtar i madh kur vlera e të mirave të akcizës është deri më 500 euro, nëse:

1) nuk parashtron deklaratë të akcizës në afatin e përcaktuar për të mirat e akcizës për të cilat nuk është shkaktuar borxhi i akcizës (neni 10 paragrafët (4) dhe (5));

2) gjatë lëshimit të të mirave të akcizës, nuk lëshon faturë ose dokument tjetër në mënyrën e përcaktuar për dërgimin e të mirave të akcizës (neni 13 paragrafi (1));

3) faturat, dokumentet e tjera dhe librat afaristë nuk i ruan në afatin e përcaktuar (neni 13 paragrafi (5), neni 53 paragrafi (3), neni 114 paragrafi (16));

4) si mbajtës i depozitave të akcizave vepron në kundërshtim me nenin 17, nenin 18 paragrafi (2) dhe nenin 24 paragrafi (1);

5) organit kompetent doganor i ka dhënë të dhëna jo të plota ose të pasakta, ose nuk i ka mënjeluar parregullsitë në afatet e përcaktuara (neni 26 paragrafi (2) pikat 3) dhe 4), neni 27 paragrafi (10) pikat 4) dhe 5), neni 28 paragrafi (10) pikat 3) dhe 4), neni 29 paragrafi (9) pikat 4) dhe 5), neni 44 paragrafi (9) pikat 3) dhe 5), neni 55 paragrafi (2) pikat 3) dhe 4), neni 72 paragrafi (12) pikat 3) dhe 4), neni 103 paragrafi (12) pikat 5) dhe 6) dhe neni 114 paragrafi (14) pikat 3) dhe 4));

6) vepron në kundërshtim me nenin 27 paragrafi (4), nenin 28 paragrafi (5), nenin 29 paragrafi (6) dhe nenin 30 paragrafët (1) dhe (2);

7) të mirat e akcizës i lëviz në procedurën e prolongimit të akcizës për të cilat nuk është shtypur versioni i dokumentit administrativ elektronik ose cilido qoftë dokument tjetër tregtar që e shoqëron të mirën e akcizës ose dokumentin administrativ në letër ose i lëviz të mirat e akcizës pa dokument të thjeshtuar administrativ shoqërues (neni 34 paragrafi (9), neni 37 paragrafët (1) dhe (4), neni 40 paragrafi (1), neni 41 paragrafi (1) pika 1) dhe neni 47 paragrafi (8));

8) vepron në kundërshtim me nenin 34 paragrafi (11), nenin 36 paragrafi (6), nenin 40 paragrafi (3) pikat 1) dhe 3), nenin 41 paragrafi (1) pikat 2) dhe 3) dhe paragrafi (2); nenin 43 paragrafi (4) pika 3) dhe paragrafi (5), nenin 44 paragrafi (7) pika 3), nenin 53 paragrafët (1) dhe (2), nenin 61 paragrafi (20), nenin 72 paragrafi (8), nenin 87 paragrafi (21), nenin 103 paragrafët (9) dhe (10) dhe nenin 114 paragrafët (9), (10) dhe (11));

9) e heq plumbën në mungesën e organit doganor kompetent (neni 65 paragrafi 2, neni 97 paragrafi (1));

10) shet të mira të akcizës që nuk janë shënuar me etiketë speciale (neni 70 paragrafi (7));

11) vepron në kundërshtim me nenin 73, paragrafët (5), (6), (7), (8), (9) dhe (10);

12) gjatë rritjes së akcizës për alkoolin dhe pijet alkoolike, produktet e duhanit dhe emergjentët, si dhe gjatë rritjes së çmimit të shitjes me pakicë të produkteve të duhanit, nuk bën regjistrimin e tepricave ose nuk përpilon

procesverbal për regjistrimin e kryer dhe nuk e parashtron tek organi doganor kompetent në afatin e përcaktuar (neni 76 paragrafët (1) dhe (2), neni 89 paragrafët (1) dhe (2) dhe neni 104 paragrafi (1)) dhe

13) vepron në kundërshtim me nenin 101 paragrafi (3) të këtij ligji.

(2) Gjorbë në shumë prej 50 deri më 150 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është deri më 500 euro.

(3) Gjorbë në shumë prej 50 deri më 150 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është deri më 500 euro.

(4) Gjorbë në shumë prej 250 deri më 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik mikro tregtar dhe tregtar i vogël, si dhe gjorbë në shumë prej 500 deri më 1000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i mesëm dhe tregtar i madh kur vlera e të mirave të akcizës është prej 500 deri më 4.000 euro.

(5) Gjorbë në shumë prej 250 deri më 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është prej 500 deri më 4.000 euro.

(6) Gjorbë në shumë prej 150 deri më 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është prej 500 deri më 4.000 euro.

(7) Gjorbë në shumë prej 500 deri më 2.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik mikro tregtar, si dhe gjorbë në shumë prej 500 deri më 4.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i vogël, përkatësisht gjorbë në shumë prej 1.000 deri më 12.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i mesëm dhe gjorbë në shumë prej 2.000 deri më 20.000 euro në vlerë kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik tregtar i madh për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është mbi 4.000 euro.

(8) Gjorbë në shumë prej 500 deri më 1.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është mbi 4.000 euro.

(9) Gjorbë në shumë prej 350 deri më 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, kur vlera e të mirave të akcizës është mbi 4.000 euro.

(10) Pas përcaktimit të kundërvajtjeve nga paragrafët (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) të këtij neni, nëpunësi doganor kryerësit të kundërvajtjes do t'i dorëzojë urdhërpagesë të kundërvajtjes me gjorbë në shumë të gjorbës së përcaktuar në mënyrë minimale për kundërvajtjen e kryer.

(11) Pas pranimi dhe nënshkrimit të urdhërpagesës së kundërvajtjes, kryerësi ka për detyrë ta paguajë gjorbën e shqiptuar në pajtim me paragrafin (10) të këtij neni në afat prej tetë ditësh nga pranimi i urdhërpagesës së kundërvajtjes, në llogarinë e shënuar në urdhër, me ç'rast do ta paguajë gjysmën e gjorbës së shqiptuar, për të cilën të drejtë këshillohet në këshillën juridik.

(12) Nëse kryerësi nuk e paguan gjobën në afatin nga paragrafi (11) i këtij neni, organi i autorizuar doganor i parashtron kërkesë për ngritjen e procedurës së kundërvajtjes në organin kompetent të kundërvajtjes nga neni 116 i këtij ligji.

Neni 13

(1) Për prodhuesit dhe importuesit e të mirave të akcizës nga neni 56 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji dispozitat nga neni 9 paragrafi (4), neni 10 paragrafët (2) dhe (4), neni 16 paragrafët (1) dhe (3), neni 32 paragrafi (2), neni 34 paragrafi (1), neni 64, neni 69 dhe neni 72 i këtij ligji, do të zbatohen nga 1 janari 2021.

(2) Për prodhuesit dhe importuesit e të mirave të akcizës nga neni 92 paragrafi (3) pikat 6), 7) dhe 8) të këtij ligji dispozitat nga neni 9 paragrafi (4), neni 10 paragrafi (2) dhe nenet 106, 109, 112 dhe 114 të këtij ligji do të zbatohen nga 1 janari 2021.

(3) Institucionet private shëndetësore të cilat janë posedues të lejes për shfrytëzues të privilegjuar detyrohen të veprojnë sipas obligimit nga neni 30 paragrafi (1) i këtij ligji përfundimisht me 1 prill 2020.

Neni 14

Procedurat e filluara para organit kundërvajtës nga neni 116 paragrafi (1) i këtij ligji deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë sipas Ligjit për akcizat („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 32/01, 50/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11, 135/11, 82/13, 43/14, 167/14, 188/14, 129/15, 154/15, 192/15, 23/16, 171/17 dhe 120/18).

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4278.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРАЌАЊЕ НА ДЕЛ ОД ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ НА ФИЗИЧКИТЕ ЛИЦА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7113/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРАЌАЊЕ НА ДЕЛ ОД ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ НА ФИЗИЧКИТЕ ЛИЦА

Член 1

Во Законот за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 133/19), во член 2 ставот (1) се менува и гласи:

„Одредбите од овој закон не се однесуваат на фискалните сметки евидентирани кај правно лице, трговец поединец, физичко лице кое врши самостојна дејност и физичко лице регистрирано за цели на данок на додадена вредност, независно дали кон фискалната сметка е издадена или не е издадена сметкопотврда, фактура или друг документ.“.

Член 2

Во член 7 во ставот (2) се додава втора реченица, која гласи:

„Даночниот обврзник кој нема обврска за поднесување на даночна пријава за цели на данокот на додадена вредност, пријавувањето на сметките од ставот (1) на овој член го врши најдоцна до 25 во месецот по истекот календарското тримесечје.“.

Член 3

Во член 12 ставот (1) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 300 до 600 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 500 до 750 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 750 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец), ќе му се изрече на издавачот на фискалната сметка доколку не ја пријави во Управата за јавни приходи фискалната сметка која ја сторнира и сторната сметка (член 7).“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 50 до 150 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 200 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член.“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност на даночен обврзник трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност ќе им се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член.“.

Член 4

Во член 13 зборовите: „250 евра“ се заменуваат со зборовите: „100 до 250 евра“.

Член 5

Одредбите од членот 1 од овој закон со кои во членот 2 се менува ставот (1) како и одредбите од членот 2 од овој закон со кои во членот 7 во ставот (2) се додава нова втора реченица, ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2020 година.

Член 6

Овој закон влегува со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR KTHIMIN E PJESËS SË TATIMIT MBI
VLERËN E SHTUAR PERSONAVE FIZIKË**

Neni 1

Në Ligjin për kthimin e pjesës së tatimit mbi vlerën e shtuar personave fizikë („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ numër 133/19), në nenin 2 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Dispozitat të këtij ligji nuk kanë të bëjnë me llogaritë fiskale të evidentuara te personi juridik, tregtar individ, personi fizik i cili kryen veprimtari të pavarur dhe personi fizik i regjistruar për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar, pavarësisht nëse ndaj llogaris fiskale është lëshuar ose nuk është lëshuar fletëllogari, faturë ose dokument tjetër."

Neni 2

Në nenin 7 në paragrafin (2) shtohet fjalia e dytë si vijon:

"Obliguesi tatimor i cili nuk ka detyrim për parashtrimin e fletëparaqitjes tatimore për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar, paraqitjen e llogarive nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen më së voni deri më datë 25 të muajit pas përfundimit të tremujorit kalendarik."

Neni 3

Në nenin 12 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 200 deri në 400 euro në kundërvlerë me denarë obliguesi tatimor person juridik (mikro tregtar), prej 300 deri në 600 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (tregtar i vogël), prej 500 deri në 750 euro në kundërvlerë me denarë obliguesi tatimor person juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 750 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet dhënësit të llogarisë fiskale nëse nuk e paraqet në Drejtorinë për të Hyra Publike llogarinë fiskale të cilën ndërpret dhe llogarinë e ndërprerë (neni 7)."

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 50 deri në 150 euro në kundërvlerë me denarë personit пëргјегјѣs te personi juridik (mikro tregtar), prej 100 deri në 200 euro në kundërvlerë me denarë personit пëргјегјѣs te personi juridik (tregtar i vogël), prej 150 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit пëргјегјѣs te personit juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 200 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit пëргјегјѣs te personi juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Gjobë në shumë prej 100 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor tregtar individ dhe personit i cili në mënyrë të pavarur ushtron veprimtari do t'u shqiptohet për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 4

Në nenin 13 fjalët: "250 euro" zëvendësohen me fjalët: "100 deri në 250 euro".

Neni 5

Dispozitat nga neni 1 i këtij ligji me të cilat në nenin 2 ndryshohet paragrafi (1) si dhe dispozitat nga neni 2 të këtij ligji me të cilat në nenin 7 në paragrafin (2) shtohet fjali e dytë e re, do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2020.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4279.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЈАВНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за јавните претпријатија,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7114/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА**

Член 1

Во Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ број 38/96, 9/97, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/10, 6/12, 119/13, 41/14, 138/14, 25/15, 61/15, 39/16, 64/18 и 35/19), во член 4 по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) Ако друштвото со ограничена одговорност или акционерското друштво е основано согласно со ставовите (1) и (2) на овој член, а одлуката за основање е поништена или укината од основачот, надлежен државен орган или суд, односно договорот склучен заради вложување на средства на правни и физички лица со цел вршење на дејност од јавен карактер е поништен или раскинат, друштвото со ограничена одговорност или акционерското друштво се враќа во форма на јавно претпријатие односно во состојба пред преобразбата и организирање на јавното претпријатие во друштво со ограничена одговорност или акционерско друштво.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, надлежниот регистар е должен да изврши упис на јавното претпријатие со враќање во состојба пред неговата преобразба и организирање во друштвото за ограничена

одговорност или акционерско друштво и да го избрише од регистарот друштвото со ограничена одговорност или акционерското друштво.“

Член 2

Постапките за враќањето во форма на јавно претпријатие во состојба пред преобразба и организирање на јавното претпријатие во друштво за ограничена одговорност или акционерско друштво за кои одлуките се поништени или укинати, односно договорите се поништени или раскинати, започнати пред примената на овој закон се спроведуваат согласно со одредбите од членот 4 ставови (3) и (4) од овој закон.

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR NDËRMARRJE PUBLIKE

Neni 1

Në Ligjin për ndërmarrje publike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 38/96, 9/97, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/10, 6/12, 119/13, 41/14, 138/14, 25/15, 61/215, 39/16, 64/18 dhe 35/19), në nenin 4 pas paragrafit (2) shtohen dy paragrafë të rinj (3) dhe (4) si vijojnë:

"(3) Nëse shoqëria me përgjegjësi të kufizuar ose shoqëria aksionare është themeluar në përputhje me paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, e vendimi për themelimin është anuluar ose ndërprerë nga themeluesi, organi shtetëror kompetent ose gjykata, respektivisht marrëveshja e lidhur për investim të mjeteve të personave juridikë dhe fizikë me qëllim të kryerjes së veprimtarisë me karakter publik është anuluar ose ndërprerë, shoqëria me përgjegjësi të kufizuar ose shoqëria aksionare kthehet në formën e ndërmarrjes publike respektivisht në gjendjen para transformimit dhe organizimit të ndërmarrjes publike në shoqëri me përgjegjësi të kufizuar ose shoqëri aksionare.

(4) Në rastet nga paragrafi (3) i këtij neni, regjistri kompetent është i detyruar të kryejë regjistrim të ndërmarrjes publike me kthim në gjendje para transformimit dhe organizimit të saj në shoqëri me përgjegjësi të kufizuar ose shoqëri aksionare dhe ta shlyejë nga regjistri shoqërinë me përgjegjësi të kufizuar ose shoqërinë aksionare.“

Neni 2

Procedurat për kthimin në formën e ndërmarrjes publike në gjendjen e para transformimit dhe organizimit të ndërmarrjes publike në shoqëri me përgjegjësi të kufizuar ose shoqëri aksionare, për të cilat vendimet janë anuluar ose ndërprerë respektivisht marrëveshjet janë anuluar ose ndërprerë, të filluara para zbatimit të këtij ligji, zbatohen në përputhje me dispozitat e nenit 4 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4280.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО СТВАРИТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ И СО СТВАРИТЕ ВО ОПШТИНСКА СОПСТВЕНОСТ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7118/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО СТВАРИТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ И СО СТВАРИТЕ ВО ОПШТИНСКА СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Во Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 78/15, 106/15, 153/15, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 101/19), по членот 23 се додава нов поднаслов и нов член 23-а, кој гласи:

„Продажба на движни ствари и недвижни ствари кои претставуваат нераздвојна или технички-технолошка поврзана целина со недвижна ствар или движна ствар која е во сопственост на државата и трети лица

Член 23-а

Доколку се јави потреба за продажба на движни ствари и недвижни ствари стекнати во други постапки во корист на Република Северна Македонија, кои претставуваат функционално нераздвојна или технички – технолошка поврзана целина со недвижна ствар или движна ствар која е во сопственост на државата и трети лица, а каде државата се јавува како доминантен сопственик, постапката за продажба на движните ствари и недвижните ствари како неделива целина може да ја спроведе Комисијата согласно одредбите за продажба на недвижни ствари од овој закон, по претходно добиена согласност од сите сопственици.

Остварените средства од продажбата на стварите од ставот 1 на овој член Комисијата ги распределува споредно на идеалните делови на секој сопственик.“

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR DISPONIM DHE SHFRYTËZIMIN TË SENDEVE NË PRONËSI SHTETËRORE DHE ME SENDET NË PRONËSI KOMUNALE

Нени 1

Нë Ligjin пëр shfrytëzim dhe disponim me sendet në pronë shtetërore dhe me sendet në pronë komunale („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ 78/15, 106/15, 153/15, 190/16, 21/18 dhe 101/19) pas nenit 23, shtohet nëntитулл и ri dhe nen и ri 23-a, si vijon:

„Shitja e sendeve të tundshme dhe të patundshme të cilat paraqesin tërëси të pa ndashme ose tenike - teknologjike janë send и patundshëm ose send и tundshëm и cili është në bashkëpronëси të shtetit dhe personave të tretë

Нени 23-a

Nëse paraqitet nevoja пëр shitjen e sendeve të tundshme dhe të patundshme të fituara në procedura të tjera në dobi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, të cilat paraqesin tëрëси funksionale të pandashme ose teknike - teknologjike me send të patundshëm ose të patundshëm e cila është në bashkëpronëси të shtetit dhe personave të tretë, ndërsa ку shteti paraqitet si pronar dominant, procedурën пëр shitjen e sendeve të tundshme dhe të patundshme si tëрëси e pandashme mund та realizojë Komisioni në pajtim me dispozitat пëр shitjen e sendeve të patundshme nga ky ligj, me пëлqим парaprakisht të fituar nga të gjithë bashkëpronарët.

Mjetet e realizuara nga shitja e sendeve nga paragrafi 1 të këtij neni Komisioni и shpërndan në mënyrë proporcionale me pjesët ideale të çдо bashkëpronари.”.

Нени 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4281.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЧНА ПОСТАПКА

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за даночна постапка,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7119/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЧНА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за даночна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 13/2006, 88/2008, 159/2008, 105/2009, 133/2009, 145/10, 171/10, 53/11, 39/12, 84/12, 187/13, 15/15, 97/15, 129/15, 154/15, 23/16 и 35/18), по членот 151 се додава нов поднаслов и нов член 151-a, кој гласи:

„Продажба на движни или недвижни ствари кои претставуваат нераздвојна или технички – технолошка поврзана целина со недвижна ствар или движна ствар која е во државна сопственост“.

Член 151-a

(1) Кога предмет на продажба се движни ствари или недвижни ствари кои претставуваат функционално нераздвојна или технички – технолошка поврзана целина со недвижна ствар или движна ствар која е во државна сопственост, продажбата може да се спроведе согласно со одредбите за продажба на недвижни ствари од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и стварите во општинска сопственост, по претходна согласност од Управата.

(2) Средствата добиени со продажбата на стварите од ставот (1) на овој член, ќе се уплатат како приход од впаричување на сметка на Управата според одредбите на овој закон.“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PROCEDURË TATIMORE

Нени 1

Нë Ligjin пëр procedurë tatimore („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 13/2006, 88/2008, 159/2008, 105/2009, 133/2009, 145/10, 171/10, 53/11, 39/12, 84/12, 187/13, 15/15, 97/15, 129/15, 154/15, 23/16 dhe 35/18), pas nenit 151 shtohet nëntитулл и ri dhe neni и ri 151-a, si vijon:

„Shitja e sendeve të tundshme ose të patundshme që paraqesin tëрëси të pandashme apo tëрëси të lidhur teknikisht teknologjikisht me sendin e tundshëm ose të patundshëm që është në pronëси shtetërore“.

Нени 151-a

(1) Kur lëndë e shitjes janë sende të tundshme ose të patundshme që paraqesin tëрëси funksionale të pandashme apo tëрëси të lidhur teknikisht teknologjikisht me sendin e tundshëm ose të patundshëm që është në pronëси shtetërore, shitja mund të realizohet sipas dispozitave пëр shitjen e sendeve të patundshme të Ligjit пëр shitje dhe disponim të sendeve në pronëси shtetërore dhe të sendeve në pronëси komunale, me пëлqим парaprakisht të Drejtorisë.

(2) Mjetet e fituara me shitjen e sendeve nga paragrafi (1) и këtij ligji, do të paguhën si të hyra të realizuara në llogari të Drejtorisë sipas dispozitave të këtij ligji.”.

Нени 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4282.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7120/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Член 1

Во Законот за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“ број 42/14, 116/14, 33/15, 5/16, 127/16, 142/16, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 108/19), во член 174 по ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) На работниците кои правото на пензија го стекнале во периодот од 1 јануари 1994 година до 20 март 2010 година согласно со одредбите од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/10, 156/10, 24/11, 51/11 и 11/12), ќе им се изврши нова пресметка на износот на пензијата од страна на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија, согласно со ставот (5) на овој член.

(7) Правото на користење на ново пресметаниот износ на пензијата од ставот (6) на овој член, работниците ќе го остваруваат од првиот ден на наредниот месец од денот на поднесување на барањето за остварување на правото на пензија.“

Член 2

Во целиот текст на Законот зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PUNË TË BRENDSHME

Нени 1

Në Ligjin për punë të brendshme ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 42/14, 116/14, 33/15, 5/16, 127/16, 142/16, 42/14, 142/16, 190/16 dhe 21/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 108/19), në nenin 174 pas paragrafit (5) shtohen dy paragrafë të rinj (6) dhe (7), si vijojnë:

“(6) Punëtorëve të cilët të drejtën e pensionit e kanë marrë në periudhën prej 1 janari 1994 deri më 20 mars 2010 sipas dispozitave të Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/11, 156/10, 24/11, 51/11 dhe 11/12), do t'u kryhet llogaritje e re e shumës së pensionit nga Fondi për Sigurim Pensional dhe Invalidor i Republikës së Maqedonisë së Veriut sipas paragrafit (5) të këtij neni.

(7) Të drejtën e shfrytëzimit të shumës së re të llogaritur të pensionit nga paragrafit (6) i këtij neni, punëtorët do ta shfrytëzojnë nga dita e parë e muajit të ardhshëm nga dita e parashtrimit të kërkesës për realizimin e të drejtës së pensionit.”.

Нени 2

Në tërë tekstin e Ligjit fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Нени 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4283.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7121/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

Член 1

Во Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија“ број 71/2006, 117/2008, 148/2009, 17/11, 24/13, 137/13, 41/14, 145/15, 55/16 и 64/18), во член 5 став 2 во алинејата 1 сврзникот „и“ на крајот на реченицата се заменува со запирка.

По алинејата 1 се додава нова алинеја 2, која гласи:

„- регионалните центри за стручно образование и обука, во кои се реализира општо и стручно-теоретско образование и практична обука.“

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Владата на Република Северна Македонија со одлука определува регионални центри за стручно образование и обука од редот на општинските средни училишта во кои се остваруваат наставни планови и програми за стручно образование и обука, на предлог на Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството), а по претходна согласност од основачот на општинското училиште.“

Член 2

Во член 6 зборовите: „надлежно за образование (во натамошниот текст: Министерството)“ се бришат.

Член 3

Во член 7 по алинејата 1 се додава нова алинеја 2, која гласи:

„- да предлага на Владата кои општински средни училишта во кои се остваруваат наставни планови и програми за стручно образование и обука ќе продолжат со работа како регионални центри за стручно образование и обука.“

Член 4

Во член 26 ставот 2 се менува и гласи:

„Постсредно образование и обука може да се остварува во:

- јавни и приватни установи,
- комори,
- организации на работодавачи,
- регионални центри за стручно образование и обука.“

Член 5

Средното стручно општинско училиште „Киро Бурназ“ – Куманово, Средното општинско стручно училиште „Моша Пијаде“ - Тетово и општинско угостителско-туристичко училиште „Ванчо Питошески“ - Охрид продолжуваат со работа како регионални центри за стручно образование и обука, со денот на влегувањето во сила на овој закон и имаат статус на државни средни училишта.

Основачките права и обврски спрема општинските средни училишта од ставот 1 на овој член со одлука ги презема Владата на Република Северна Македонија.

Сопственоста на училишните објекти и имотот на општинските средните училишта од ставот 1 на овој член, со одлука ги презема Владата на Република Северна Македонија.

Член 6

Вработените, средствата, опремата, инвентарот и документацијата од општинските средни училишта од членот 5 став 1 од овој закон, се преземаат од регионалните центри за стручно образование и обука, од денот на нивното започнување со работа.

Член 7

Директорите на општинските средни училишта од членот 5 став 1 од овој закон, избрани до денот на влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да ги вршат своите должности до истекот на времето за кое се избрани.

Член 8

Регионални центри за стручно образование и обука, во рок од три месеци од денот на донесувањето на одлуката од членот 5 став 2 од овој закон, ја усогласуваат својата организација, работа, статут и другите акти со овој закон.

Член 9

Низ целиот текст на законот зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIM PROFESIONAL DHE TRAJNIM

Neni 1

Në Ligjin për arsim profesional dhe trajnim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 71/2006, 117/2008, 148/2009, 17/11, 24/13, 137/13, 41/14, 145/15, 55/16 dhe 64/18), në nenin 5 në paragrafin 2 në alinenë 1 lidhëza "dhe" në fund të fjalisë zëvendësohet me presje.

Pas alinesë 1 shtohet aline e re 2, si vijon:

„- qendrat rajonale për arsim profesional dhe trajnim, në të cilat realizohet arsimi i përgjithshëm dhe profesional-teorik dhe trajnimi praktik.“

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3 si vijon:

"Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut me vendim përcakton qendra rajonale për arsim profesional dhe trajnim nga radhët e shkollave të mesme komunale në të cilat realizohen plane mësimore dhe programe për arsim profesional dhe trajnim, me propozim të Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejme: Ministria), ndërsa me pajtim paraprak nga themeluesi i shkollës komunale.

Neni 2

Në nenin 6 fjalët: "kompetent për arsimin (në tekstin e mëtejme: Ministria)" shlyhen.

Neni 3

Në nenin 7 pas alinesë 1 shtohen aline e re 2, si vijon:

„- t'i propozojë Qeverisë se cilat shkolla të mesme komunale në të cilat realizohen plane mësimore dhe programe për arsim profesional dhe trajnim do të vazhdojnë me punë si qendra rajonale për arsim profesional dhe trajnim,“.

Neni 4

Në nenin 26 paragrafin 2 ndryshohet si vijon:
“Arsimi pas arsimit të mesëm dhe trajnim mund të realizohet në:

- institucione publike dhe private,
- oda,
- organizata të punëdhënësve,
- qendra rajonale për arsim profesional dhe trajnim.”.

Neni 5

Shkolla e mesme profesionale komunale "Kiro Burnaz" - Kumanovë, Shkolla e mesme komunale profesionale "Mosha Pijade" - Tetovë dhe Shkolla hotelierike-turistike - Ohër, Shkolla "Vanço Pitosheski" - Ohër vazhdojnë me punë si qendra rajonale për arsim profesional dhe trajnim, me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe kanë status të shkollave të mesme shtetërore.

Të drejtat dhe obligimet e themelimit kundjet shkollave të mesme komunale nga paragrafi 1 i këtij neni me vendim i merr Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Pronësinë e objekteve shkollë dhe pronën e shkollave të mesme komunale nga paragrafi 1 i këtij neni, me vendim i merr Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 6

Të punësuarit, mjetet, pajisja, inventari dhe dokumentacioni i shkollave të mesme komunale nga neni 5 paragrafi 1 të këtij ligji, merren nga qendrat rajonale për arsim profesional dhe trajnim, nga dita e fillimit të tyre me punë.

Neni 7

Drejtorët e shkollave të mesme komunale nga neni 5 paragrafi 1 të këtij ligji, të zgjedhur deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji vazhdojnë t'i kryejnë detyrimet e veta deri në skadimin e kohës për të cilën janë zgjedhur.

Neni 8

Qendrat rajonale për arsim profesional dhe trajnim, në afat prej tre muajve nga dita e miratimit të vendimit nga neni 5 paragrafi 2 të këtij ligji, e harmonizojnë organizimin, punën, statusin e vet dhe aktet tjera me këtë ligj.

Neni 9

Në tërë tekstin e ligjit fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4284.

Vрз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за задолжителни нафтени резерви,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7122/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ

Член 1

Во Законот за задолжителни нафтени резерви („Службен весник на Република Македонија“ број 144/14, 178/14, 199/15, 197/17 и 7/19), во членот 56 датата „1 јануари 2020 година“ се заменуваат со датата „1 јануари 2021 година“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

ПЕР НДРШИМИН Е ЛИГИТ ПЕР РЕЗЕРВА ТЕР
ДЕТРУЕШМЕ ТЕР НАФТЕРС

Neni 1

Në Ligjin për rezerva të detyrueshme të naftës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 144/14, 178/14, 199/15, 197/17 dhe 7/19), në nenin 56 data: "1 janar viti 2020" zëvendësohet me datën: "1 janar viti 2021".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4285.

Vрз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО И
РУРАЛЕН РАЗВОЈ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за земјоделство и рурален развој,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7123/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ

Член 1

Во Законот за изменување на Законот за земјоделство и рурален развој („Службен весник на Република Македонија“ број 27/19), во членот 1 став 1 по зборовите: „Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година“ се додаваат зборовите: „и Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2020 година“, а по зборовите: „Програмата за финансиска поддршка на рурален развој за 2019 година“ се додаваат зборовите: „и Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2020 година“.

Во ставот 2 по зборовите: „Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2019 година“ се додаваат зборовите: „и Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2020 година“, а по зборовите: „Програмата за финансиска поддршка на рурален развој за 2019 година“ се додаваат зборовите: „и Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2020 година“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J PËR PLOTËSIM TË LIGJIT PËR BUJQËSI DHE ZHVILLIM RURAL

Neni 1

Në Ligjin për ndryshimin e Ligjit për bujqësi dhe zhvillim rural („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 27/19) në nenin 1 paragrafi 1 pas fjalëve: „Programi për përkrahje financiare në bujqësi për vitin 2019“ shtohen fjalët: „dhe Programi për përkrahje financiare në bujqësi për vitin 2020“, ndërsa pas fjalëve: „Programi për përkrahje financiare të zhvillimit rural për vitin 2019“ shtohen fjalët: „dhe Programi për përkrahje financiare të zhvillimit rural për vitin 2020“.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: „Programi për përkrahje financiare në bujqësi për vitin 2019“ shtohen fjalët: „dhe Programi për përkrahje financiare në bujqësi për vitin 2020“, kurse pas fjalëve: „Programi për përkrahje financiare të zhvillimit rural për vitin 2019“ shtohen fjalët: „dhe Programi për përkrahje financiare të zhvillimit rural për vitin 2020“.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi me ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4286.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7124/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 1

Во Законот за превоз во патниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 68/2004, 23/2006, 127/2006, 64/2008, 114/2009, 50/10, 83/10, 140/10, 152/10, 17/11, 53/11, 6/12, 23/13, 120/13, 163/13, 187/13, 42/14, 112/14, 166/14, 20/15, 44/15, 97/15, 124/15, 129/15, 193/15, 37/16, 71/16, 64/18, 140/18 и 163/18), во член 55-а став 7 точката на крајот од реченицата се заменува со записка и се додаваат зборовите: „освен за еколошки такси возила со ниска емисија на штетни издувни гасови (хибридни возила со комбинирани мотори и електричен погон, возила со погон на природен гас – ЦНГ и возила на електричен погон).“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TRANSPORT NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR

Neni 1

Në Ligjin për transport në komunikacionin rrugor („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 68/2004, 23/2006, 64/2008, 114/2009, 50/10, 83/10, 140/10, 152/10, 17/11, 53/11, 6/12, 23/13, 120/13, 163/13, 187/13, 42/14, 112/14, 166/14, 20/15, 44/15, 97/15, 124/15, 129/15, 193/15, 37/16, 71/16, 64/18, 140/18 dhe 163/18) në nenin 55-a paragrafi 7 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: „përveç për automjetet taksi ekologjikë me emision të ulët të gazrave të dëmshëm dalëse (automjete hibride me motor me fuqi të kombinuar elektrike dhe motorike, automjete me motor me gaz natyror – CNG dhe automjete me motor elektrik).“.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4287.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА НАСЕЛЕНИЕ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за Централен регистар на население, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7126/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА НАСЕЛЕНИЕ

Член 1

Во Законот за централен регистар на население („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 98/19), во член 26 ставот (3) се менува и гласи:

„(3) Начинот за вршење увид од страна на физичките лица во своите лични податоци содржани во Регистарот, го пропишува министерот за информатичко општество и администрација.“.

Член 2

Членот 31 се брише.

Член 3

Во член 32 став (1) износот „од 1.500 до 3.000 евра“ се заменува со износот „од 1.000 до 2.000 евра“.

Во став (2) износот „од 500 до 1.500 евра“ се заменува со износот „од 200 до 500 евра“.

Во став (3) износот „од 250 до 750 евра“ се заменува со износот „од 100 до 300 евра“.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавување то во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

LIGJ

PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR REGJISTRIN QENDROR TË POPULLSISË

Neni 1

Në Ligjin për regjistrin qendror të popullsisë („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ numër 98/19), në nenin 26 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

„(3) Mënyrën e kryerjes së këqyrjes nga personat fizikë në të dhënat e veta personale të përmbajtura në Regjistër, e përcakton ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.“.

Neni 2

Neni 31 shlyhet.

Neni 3

Në nenin 32 paragrafi (1) shuma „prej 1.500 deri 3.000 euro“ zëvendësohet me shumën: „prej 1.000 deri 2.000 euro“.

Në paragrafin (2) shuma „prej 500 deri 1.500 euro“ zëvendësohet me shumën: „prej 200 deri 500 euro“.

Në paragrafin (3) shuma „prej 250 deri 750 euro“ zëvendësohet me shumën: „prej 100 deri 300 euro“.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4288.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИЛМСКАТА ДЕЈНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7129/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИЛМСКАТА ДЕЈНОСТ

Член 1

Во Законот за филмската дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 82/13, 18/14, 44/14, 129/15, 152/15, 39/16 и 11/18), во членот 6 алинеја 6, процентот „20“ се заменува со процентот „50“, процентот „10“ се заменува со процентот „5“, а записката од крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додаваат зборовите: „филм произведен во соработка со странски филмски продуценти во согласност со Конвенцијата на Советот на Европа за кинематографска копродукција (ревидирана),“.

Член 2

Членот 12 се менува и гласи:

(1) Надоместоците од член 11 став (2) алинеја 4 од овој закон, кои ги стекнува Агенцијата се:

- 0,5% од приходот на јавниот радиодифузен сервис,
- 0,1% од приходот на телевизиските програмски сервиси на државно ниво,
- 0,1% од приходот на телевизиските програмски сервиси на регионално ниво,
- 0,1% од приходот на телевизиските програмски сервиси на локално ниво,
- 0,1% од приходот на операторите на јавните електронски комуникациски мрежи кои реемитуваат програмски сервиси на радиодифузерите,
- 1% од приходот на правните лица кои обезбедуваат пристап до интернет,
- 5% од приходот на правните лица кои вршат дејност киноприкажување на филмови и
- 2% од приходот на правните лица кои вршат дејност дистрибуција, изнајмување или продажба на филмови.

(2) Надоместоците од ставот (1) алинеи 1 до 8 на овој член, правните лица ги пресметуваат од вкупниот годишен приход остварен во претходната година од дејноста која претставува основа за утврдување на надоместоците од ставот (1) алинеи 1 до 8 на овој член.

(3) Во текот на една календарска година, Јавниот радиодифузен сервис со парични средства учествува во производство на најмалку еден долгометражен филм кој е поддржан од Агенцијата и ги дава на користење сопствените технички капацитети (костими, сценографија, реквизита, техника потребна за снимање на слика и звук и постпродукција).“.

Член 3

Во член 13 ставови (1) и (2) бројот „7“ се заменува со бројот „8“.

Во став (3) зборовите: „член 13 став (1) од овој закон“ се заменуваат со зборовите: „ставот (1) на овој член, а бројот „7“ се заменува со бројот „8“.

Во став (4) бројот „7“ се заменува со бројот „8“, а зборовите: „решението од ставот (2)“ се заменуваат со зборовите: „решенијата од ставовите (2) и (3)“.

Ставовите (5) и (6) се бришат.

Во ставот (7) кој станува став (5) бројот „3“ се заменува со бројот „4“, а зборовите: „односно во рокот од ставот (4)“ се бришат.

Член 4

Во член 56 став (1) зборовите: „член 13 ставови (4) и (5)“ се заменуваат со зборовите: „член 13 ставови (3) и (4)“.

Член 5

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR VEPRIMTARI FILMIKE

Neni 1

Нë Лигјин пëр вепримтари филмике (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër. 82/13 18/14, 44/14, 129/15, 152/15, 39/16 dhe 11/18), në nenin 6 alineja 6, “20” përqind zëvendësohet me “50” përqind, “10” përqind

zëvendësohet me “5” përqind, kurse presja nga fundi i fjalisë zëvendësohet me lidhëzën “dhe” dhe shtohen fjalët: “film i prodhuar në bashkëpunim me producentë të huaj filmikë në pajtim me Konventën e Këshillit të Evropës për koproduksion kinematografik (e reviduar)”,.

Neni 2

Neni 12 ndryshohet si vijon:

(1) Kompensimet nga neni 11 paragrafit (2) alineja 4 të këtij ligji, të cilat i fiton Agjencia janë:

- 0,5% nga të ardhurat e servisit publik radiodifuziv,
- 0,1% nga të ardhurat e serviseve programore televizive të nivelit shtetëror,
- 0,1% nga të ardhurat e serviseve programore televizive të nivelit rajonal,
- 0,1% nga të ardhurat e serviseve programore televizive të nivelit lokal,
- 0,1% nga të ardhurat e operatorëve të rrjeteve të komunikimeve elektronike publike të cilat riemetojnë servise programore të radiodifuzerëve,
- 1% nga të ardhurat e personave juridikë të cilët sigurojnë qasje në internet,
- 5% nga të ardhurat e personave juridikë të cilët kryejnë veprimtari shfaqjes së filmave në kino dhe
- 2% nga të ardhurat e personave juridikë të cilët kryejnë veprimtari distribuim, huazim ose shitje të filmave.

(2) Kompensimet nga paragrafi (1) alinetë 1 deri në 8 të këtij neni, personat juridikë i llogarisin nga të ardhurat e përgjithshme vjetore të realizuara në vitin paraprak nga veprimtaria e cila paraqet bazë për përcaktimin e kompensimeve nga paragrafi (1) alinetë 1 deri në 8 të këtij neni.

(3) Gjatë një viti kalendarik, Servisi Radiodifuziv Publik me mjete në para merr pjesë në prodhimin e së paku një filmi me metrazh të gjatë i cili është i mbështetur nga Agjencia dhe i ofron në shfrytëzim kapacitetet e veta teknike (kostumet, skenografinë, rekuizitat, teknikën e nevojshme për incizimin e fotografisë dhe zërit dhe postproduksionin).“.

Neni 3

Në nenin 13 paragrafët (1) dhe (2) numri “7” zëvendësohet me numrin “8”.

Në paragrafin (3) fjalët: “neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji” zëvendësohen me fjalët: “paragrafi (1) i këtij neni, kurse numri “7” zëvendësohet me numrin “8”.

Në paragrafin (4) numri “7” zëvendësohet me numrin “8”, kurse fjalët: “aktvendimi nga paragrafi (2)” zëvendësohen me fjalët: “aktvendimet nga paragrafët (2) dhe (3)”.

Paragrafët (5) dhe (6) shlyhen.

Në paragrafin (7) i cili bëhet paragraf (5) numri “3” zëvendësohet me numrin “4”, kurse fjalët: “përkatësisht në afatin nga paragrafi (4)” shlyhen.

Neni 4

Në nenin 56 paragrafi (1) fjalët: “neni 13 paragrafët (4) dhe (5)” zëvendësohen me fjalët: “neni 13 paragrafët (3) dhe (4)”.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

4289.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ**

Се прогласува Законот за изменување на Законот за административни службеници,
што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7130/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ****Член 1**

Во Законот за административни службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 5/16, 142/16 и 11/18), во членот 87 став (3), за ниво Г4 - помошно - стручен административен службеник од четврто ниво бодовите „146“ се заменуваат со бодовите „159“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавување то во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J**PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR NËPUNËS ADMINISTRATIVË****Neni 1**

Në Ligjin për nëpunës administrativë (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 5/16, 142/16 dhe 11/18), në nenin 87 paragrafi (3), për nivelin G4-nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të katërt pikët “146” zëvendësohen me pikët “159”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

4290.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТИ, ЕЛЕКТРОНСКА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ДОВЕРЛИВИ УСЛУГИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7132/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТИ, ЕЛЕКТРОНСКА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ДОВЕРЛИВИ УСЛУГИ****Член 1**

Во Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19), во член 7 по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) Електронските документи содржат задолжителни елементи.

(4) Задолжителните елементи на електронските документи ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација со правилник.“.

Член 2

Членот 20 се менува и гласи:

„(1) Министерството за информатичко општество и администрација може да регистрира во Регистарот на даватели на доверливи услуги и на шеми за електронска идентификација и странски правни лица кои се регистрирани како даватели на доверливи услуги или како издавачи на шеми за електронска идентификација на ниво на Европската Унија или во земја членка на унијата.

(2) Министерството за информатичко општество и администрација може да регистрира во Регистарот и шеми за електронска идентификација кои одговараат на високо ниво на сигурност, доколку таа шема се користи од страна на земја членка на Европската Унија.

(3) Министерството за информатичко општество и администрација може да регистрира во Регистарот на даватели на доверливи услуги и на шеми за електронска идентификација и странски правни лица кои се регистрирани како даватели на доверливи услуги или како издавачи на шеми за електронска идентификација во друга држава која не е земја членка на Европската Унија, врз основа на претходно склучен договор со кој се утврдува реципроцитет на шемите за електронска

идентификација или/и на давателите на доверливи услуги помеѓу Република Северна Македонија и државата во кое е регистрирано правното лице.“

Член 3

Во член 56 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Квалификуваниот сертификат за автентичност на веб-страници издаден од давател на квалификувана доверлива услуга регистриран во Европската Унија или во земја членка на унијата се признава како да е издаден од домашно правно лице.“

Член 4

Членот 74 се менува и гласи:

„(1) Електронските потписи, електронските печати и електронските временски жигови издадени до денот на започнувањето на примената на овој закон согласно со Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис, продолжуваат да важат се до истекот на нивната важност.

(2) Правните лица кои вршат дејност до денот на започнувањето на примената на овој закон согласно со Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис, со влегувањето во сила на овој закон ќе продолжат да ги издаваат електронските потписи и ќе ги обезбедуваат услугите согласно со Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис.“

Член 5

Во член 75 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Давателите на доверлива услуга, односно издавачите на сертификати кои вршат дејност врз основа на Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис се должни да го усогласат своето работење со одредбите на овој закон најдоцна до 1 септември 2020 година.

(2) Во периодот до усогласување со одредбите на овој закон, давателите на доверлива услуга од ставот (1) на овој член, односно издавачите на сертификати ги обезбедуваат услугите за издавање на сертификати за електронски потписи, електронски печати и временски жигови согласно со Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис.“

Член 6

Во член 78 зборовите: „а ќе започне да се применува во рок од една година од денот на донесувањето на подзаконските акти определени со овој закон“ се заменува со зборовите: „а ќе започне да се применува од 1 септември 2020 година, освен одредбите од глава II. Електронски документ кои ќе започнат да се применуваат од 20 декември 2019 година“.

Член 7

Правилникот определен со членот 1 од овој закон ќе се донесе најдоцна до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR DOKUMENTE ELEKTRONIKE, IDENTIFIKIM ELEKTRONIK DHE SHËRBIME TË BESUESHME

Neni 1

Në Ligjin për dokumente elektronike, identifikim elektronik dhe shërbime të besueshme (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 101/19), në nenin 7 pas paragrafit (2) shtohen dy paragrafë të rinj (3) dhe (4), si në vijim:

“(3) Dokumentet elektronike përmbajnë elemente obliguese.

(4) Elementet obliguese të dokumenteve elektronike i përcakton ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratë me rregullore.”

Neni 2

Neni 20 ndryshohet si vijon:

“(1) Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës mund të regjistrojë në Regjistrin e dhënësve të shërbimeve të besueshme dhe të skemave për identifikim elektronik edhe persona juridikë të huaj të cilët janë të regjistruar si dhënës të shërbimeve të besueshme ose si dhënës të skemave për identifikim elektronik në nivel të Bashkimit Evropian ose në vendin anëtar të Bashkimit.

(2) Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës mund të regjistrojë në Regjister edhe skema për identifikim elektronik që i përgjigjen nivelit të lartë të sigurisë, nëse ajo skemë përdoret nga vendi anëtar i Bashkimit Evropian.

(3) Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës mund të regjistrojë në Regjistrin e dhënësve të shërbimeve të besueshme dhe të skemave për identifikim elektronik edhe persona juridikë të huaj të cilët janë të regjistruar si dhënës të shërbimeve të besueshme ose si dhënës të skemave për identifikim elektronik në shtet tjetër që nuk është vend anëtar i Bashkimit Evropian, në bazë të marrëveshjes së lidhur paraprakisht me të cilën përcaktohet reciprociteti i skemave për identifikim elektronik ose/dhe i dhënësve të shërbimeve të besueshme ndërmjet Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe shtetit në të cilin është regjistruar personi juridik.”

Neni 3

Në nenin 56 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

“(2) Certifikata e kualifikuar për autenticitet të ueb faqeve e lëshuar nga dhënësi i shërbimit të kualifikuar të besueshëm i regjistruar në Bashkimin Evropian apo në vendin anëtar të Bashkimit njihet si të jetë lëshuar nga person juridik i vendit.”

Neni 4

Neni 74 ndryshohet si vijon:

“(1) Nënshkrimet elektronike, vulat elektronike dhe vulat katrore të përkohshme elektronike të lëshuara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji në pajtim me Ligjin për të dhënat në formë elektronike dhe nënshkrim elektronik, vazhdojnë të vlejné deri në skadimin e vlefshmërisë së tyre.

(2) Personat juridikë të cilët ushtrojnë veprimtari deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji në pajtim me Ligjin për të dhëna në formë elektronik dhe nënshkrim

електроник, ме хврјен нѐ фуџи тѐ кѐтиј лиџи до тѐ вазхдојнѐ т'и јапин нѐншкримет електронике дхе до т'и сигуројнѐ шѐрбимет нѐ пажитим ме Лиџин пѐр тѐ дхѐнат нѐ формѐ електронике дхе нѐншкрим електроник.”.

Нени 5

Нѐ ненин 75 параграфѐт (1) дхе (2), ндрйшхен си нѐ виџим:

“(1) Дхѐнѐсит е шѐрбимеѐѐ тѐ бесуешме, пѐркатѐсисхт дхѐнѐсит е сертификатѐѐ тѐ цилѐт усхтројнѐ ѐпримтари нѐ базѐ тѐ Лиџит пѐр тѐ дхѐна нѐ формѐ електронике дхе нѐншкрим електроник јанѐ тѐ облиџуар та хармонизојнѐ пунѐн е тѐѐ ме диспозитѐ е кѐтиј лиџи мѐ сѐ вонѐ дерѐ мѐ 1 схтатор 2020.

(2) Нѐ периудхѐн дерѐ нѐ хармонизим ме диспозитѐ е кѐтиј лиџи, дхѐнѐсит е шѐрбимит тѐ бесуешѐм нѐга параграфѐ (1) ѝ кѐтиј нени, пѐркатѐсисхт дхѐнѐсит е сертификатѐѐ ѝ сигуројнѐ шѐрбимет пѐр лѐшим тѐ сертификатѐѐ пѐр нѐншхриме електронике, вула електронике дхе вулат катроре тѐ пѐркохшме електронике ме Лиџин пѐр тѐ дхѐнат нѐ формѐ електронике дхе нѐншкрим електроник.”.

Нени 6

Нѐ ненин 78 фјалѐт: “ндѐрса до тѐ филојѐ тѐ збатохет нѐ афат прѐј нѐј вѐти нѐга дѐта е миратимѐ тѐ актеѐ нѐнлиџоре тѐ пѐрѐактуара ме кѐтѐ лиџ” зѐвѐндѐсхен ме фјалѐт: “ндѐрса до тѐ филојѐ тѐ збатохет нѐга 1 схтаторѝ 2020, пѐрѐѐ диспозитѐѐ нѐга капѐтулѝ II. Документи електроник қѐ до тѐ филојнѐ тѐ збатохет нѐга 20 дхѐјеторѝ 2019”.

Нени 7

Регуллорѐѐ е пѐрѐактуар ме ненин 1 тѐ кѐтиј лиџи до тѐ миратохет мѐ сѐ вонѐ дерѐ нѐ дѐтѐн е хѐрѐѐ нѐ фуџи тѐ кѐтиј лиџи.

Нени 8

Кѐ лиџи хѐн нѐ фуџи нѐ дѐтѐн е ботимѐ нѐ “Газетѐн Зѐртѐре тѐ Рѐпубликѐс сѐ Маѐѐдонисѐ сѐ Вѐриут”.

4291.

Врз основа на членот 75, ставовѝ 1 ѝ 2 од Уставот на Рѐпублика Северна Македониѐѐ, прѐтсѐдатѐлот на Рѐпублика Северна Македониѐѐ ѝ прѐтсѐдатѐлот на Собраниѐто на Рѐпублика Северна Македониѐѐ издаѐаат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРАВДА ЗА ДЕЦАТА

Се прогласуѐа Законот за изменуѐање ѝ дополнуѐање на Законот за правда за децата,

шхто Собраниѐто на Рѐпублика Северна Македониѐѐ го донѐсе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7135/1
27 декември 2019 година
Скопје

Прѐтсѐдатѐл на Рѐпублика
Северна Македониѐѐ,
Стеѐво Пенѐдарѐвски, с.р.

Прѐтсѐдатѐл
на Собраниѐто на Рѐпублика
Северна Македониѐѐ,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРАВДА ЗА ДЕЦАТА

Член 1

Во Законот за правда за децата („Службен весник на Рѐпублика Македониѐѐ“ брѝ 148/13 ѝ „Службен весник на Рѐпублика Северна Македониѐѐ“ брѝ 152/19), во член 25 во ставот (6) точката на крајот на реченицата се заменуѐа со заѐирка ѝ се додаѐаат зборовите: „по донѐсѐно рѐшѐние за одобруѐање на бесплатна правна помош од страна на центарот.“.

Ставот (9) се брише.

Член 2

По членот 25 се додаѐа нов член 25-а, кој гласи:

„Член 25-а

(1) Центарот донѐсуѐа рѐшѐние за одобруѐање на бесплатна правна помош доколку се исполнѐти условите утѐрдѐни во членот 25 став (7) од овој закон, во најкраток можѐн рок, а најдоцна во рок од 30 дѐна од денот на доставѐното известуѐање.

(2) Против рѐшѐниѐто со кое не се одобруѐа бесплатна правна помош незадовѐлнатата странка ѝма право на жалба до Министерството за труд ѝ социјална политика во рок од 15 дѐна од денот на приѐмот на рѐшѐниѐто.

(3) Центарот на опрѐделѐниот адвокат од член 25 став (5) од овој закон, му доставуѐа службѐна белѐшка за даѐнатата правна помош ѝ присуство на разговорот прѐд центарот како ѝ рѐшѐниѐто за одобрената бесплатна правна помош.

(4) Адвокатот писмената од ставот (3) на овој член, заѐдно со трошковникот за даѐнатата правна помош ги доставуѐа до Министерството за правда согласно со одрѐдбите од Законот за бесплатна правна помош кои се однесуѐаат на правна помош на деѐа.

(5) Министерството за труд ѝ социјална политика е должнѐ со рѐшѐние да одлучи по жалбата од став (2) на овој член, во најкраток можѐн рок, а најдоцна во рок од 60 дѐна од денот на приѐмот на жалбата.

(6) Против рѐшѐниѐто на Министерството за труд ѝ социјална политика од став (5) на овој член, може да се поѐѐде управѐн спор прѐд надлежен суд.“.

Член 3

Во член 67 во ставот (1) по зборот „прекршок“ се стаѐа точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во ставот (2) зборовите: „од 800 ѐѐра“ се заменуѐаат со зборовите „од 250 ѐѐра“.

Член 4

Во член 116 во ставот (11) точката на крајот на реченицата се заменуѐа со заѐирка ѝ се додаѐаат зборовите: „по донѐсѐно рѐшѐние за одобруѐање на бесплатна правна помош од страна на центарот.“.

Член 5

По членот 116 се додаѐа нов член 116-а, кој гласи:

„Член 116-а

(1) Овластѐно службѐно лице од Министерството за внатрѐшни работи примерок од заѐписникот/потѐрда за одржаниот разговор доставуѐа до бранѐтелот, родители/ѝот, односно старѐтели/ѝот како ѝ до центарот.

(2) Центарот поведува постапка за правото на бесплатна правна помош по поднесено барање од страна на родители/и/от, односно старатели/и/от.

(3) Центарот донесува решение за одобрување на бесплатна правна помош доколку се исполнети условите утврдени во членот 116 став (12) од овој закон во најкраток можен рок, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на доставеното известување до родители/и/от, односно старатели/и/от.

(4) Центарот на определениот бранител му го доставува решението од ставот (3) на овој член.

(5) Против решението со кое не се одобрува бесплатна правна помош незадоволната странка има право на жалба до Министерството за труд и социјална политика во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(6) Бранителот записникот/потврдата за одржаниот разговор од ставот (1) на овој член и решението од ставот (3) на овој член, заедно со трошковникот за дадената правна помош ги доставува до Министерството за правда согласно со одредбите од Законот за бесплатна правна помош, кои се однесуваат на правна помош на деца.

(7) Министерството за труд и социјална политика е должно со решение да одлучи по жалбата од став (5) на овој член во најкраток можен рок, а најдоцна во рок од 60 дена од денот на приемот на жалбата.

(8) Против решението на Министерството за труд и социјална политика од ставот (7) на овој член, може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

(9) Образецот на барањето од ставот (2) на овој член, го пропишува министерот за труд и социјална политика.“

Член 6

Во член 160 став (1) зборовите: „од 300 до 500 евра“ се заменуваат со зборовите: „од 50 до 250 евра“.

Член 7

По членот 160 се додева нов член 160-а, кој гласи:

„Член 160-а

„За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“

Член 8

Подзаконскиот акт од членот 116-а од овој закон ќе се донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR DREJTËSI PËR FËMIJË

Neni 1

Në Ligjin për drejtësi për fëmijë (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 148/13 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 152/19), në nenin 25 në paragrafin (6) pika në fund të

fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “pas aktvendimit të miratuar për lejimin e ndihmës juridike falas nga qendra.“

Paragrafi (9) shlyhet.

Neni 2

Pas nenit 25 shtohet nen i ri 25-a, si vijon:

“Neni 25-a

(1) Qendra miraton aktvendim për lejimin e ndihmës juridike falas nëse janë plotësuar kushtet e përcaktuara në nenin 25 paragrafi (7) të këtij ligji, në afat më të shkurtër të mundshëm, e më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e njoftimit të dorëzuar.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin nuk lejohet ndihmë juridike falas pala e pakënaqur ka të drejtë ankese në Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimet të aktvendimit.

(3) Qendra avokatit të caktuar nga neni 25 paragrafi (5) të këtij ligji, i dorëzon shënim zyrtar për ndihmën e dhënë juridike dhe prezencë në bisedë para qendrës si dhe aktvendim për ndihmë juridike falas të lejuar.

(4) Avokati shkresat nga paragrafi (3) i këtij neni, së bashku me listën e shpenzimeve për ndihmën juridike të dhënë i dorëzon në Ministrinë e Drejtësisë, në pajtim me dispozitat e Ligjit për ndihmë juridike falas të cilat kanë të bëjnë me ndihmën juridike të fëmijëve.

(5) Ministria e Punës dhe Politikës Sociale është e detyruar që me aktvendim të vendosë për ankesën nga paragrafi (2) i këtij neni, në afat më të shkurtër të mundshëm, e më së voni në afat prej 60 ditësh nga dita e pranimet të ankesës.

(6) Kundër aktvendimit të Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale nga paragrafi (5) i këtij neni, mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente.“

Neni 3

Në nenin 67 në paragrafin (1) pas fjalës “kundërvajtje” vendoset pikë, e fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Në paragrafin (2) fjalët: “prej 800 euro” zëvendësohen me fjalët: “prej 250 euro”.

Neni 4

Në nenin 116 në paragrafin (11) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “pas aktvendimit të miratuar për lejim të ndihmës juridike falas nga qendra.“

Neni 5

Pas nenit 116 shtohet nen i ri 116-a, si vijon:

“Neni 116-a

(1) Personi zyrtar i autorizuar i Ministrisë së Punëve të Brendshme ekzemplarin nga procesverbali/vërtetimi për bisedën e mbajtur e dorëzon te avokati mbrojtës, prindërit/i, përkatësisht kujdestarët/i si dhe te qendra.

(2) Qendra ngre procedurë për të drejtën e ndihmës juridike falas pas kërkesë së parashtuar nga prindërit/i, përkatësisht kujdestarët/i.

(3) Qendra miraton aktvendim për lejim të ndihmës juridike falas nëse janë plotësuar kushtet e përcaktuara në nenin 116 paragrafi (12) të këtij ligji, në afat më të shkurtër të mundshëm, e më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e njoftimit të dorëzuar te prindërit/i, përkatësisht kujdestarët/i.

(4) Qendra mbrojtësit të caktuar ia dorëzon aktvendimin nga paragrafi (3) i këtij neni.

(5) Kundër aktvendimit me të cilin nuk lejohet ndihmë juridike falas, pala e pakënaqur ka të drejtë ankese në Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(6) Mbrojtësi procesverbalin/vërtetimin për bisedën e mbajtur nga paragrafi (1) i këtij neni dhe aktvendimin nga paragrafi (3) i këtij neni, së bashku me listën e shpenzimeve për ndihmën juridike të dhënë i dorëzon në Ministrinë e Drejtësisë në pajtim me dispozitat e Ligjit për ndihmë juridike falas, të cilat kanë të bëjnë me ndihmë juridike të fëmijëve.

(7) Ministria e Punës dhe Politikës Sociale është e detyruar me aktvendim të vendosë për ankesën nga paragrafi (5) i këtij neni, në afat më të shkurtër të mundshëm, e më së voni në afat prej 60 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

(8) Kundër aktvendimit të Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale nga paragrafi (7) i këtij neni, mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente.

(9) Formularin e kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni, e përcakton ministri i Punës dhe Politikës Sociale.“

Neni 6

Në nenin 160 paragrafi (1) fjalët: “prej 300 deri në 500 euro” zëvendësohen me fjalët: “prej 50 deri në 250 euro”.

Neni 7

Pas nenit 160 shtohet nen i ri 160-a, si vijon:

“Neni 160-a

“Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj procedurë kundërvajtëse mban edhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente.“

Neni 8

Akti nënligjor nga neni 116-a i këtij ligji do të miratohet në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

4292.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОШТЕНСКИТЕ УСЛУГИ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за поштенските услуги,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7136/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОШТЕНСКИТЕ УСЛУГИ

Член 1

Во Законот за поштенските услуги („Службен весник на Република Македонија“ број 158/10, 27/14, 42/14, 187/14, 146/15, 31/16, 190/16, 64/18, 248/18 и 27/19), во член 80 став (1) во воведната реченица зборовите: „износ од 5.000 евра“ се заменуваат со зборовите: „износ од 4.000 до 5.000 евра“.

Во став (2) зборовите: „висина од 30% од одмерената глоба за правното лице“ се заменуваат со зборовите: „износ од 1.500 евра во денарска противвредност“.

Член 2

Во член 81 став (1) во воведната реченица зборовите: „износ од 2.500 евра“ се заменуваат со зборовите: „износ од 2.000 до 2.500 евра“.

Во ставот (2) зборовите: „висина од 30% од одмерената глоба за правното лице“ се заменуваат со зборовите: „износ од 400 евра во денарска противвредност“.

Член 3

Во член 82 став (1) во воведната реченица зборовите: „износ од 1.500 евра“ се заменуваат со зборовите: „износ од 1.000 до 1.500 евра“.

Член 4

Во член 83-а ставови (1) и (2) зборовите: „износ од 25 до 50 евра“ се заменуваат со зборовите: „износ од 15 до 50 евра“.

Член 5

Во член 92 став (1) зборовите: „до 31 декември 2019 година“ се заменуваат со зборовите: „до 31 декември 2020 година“.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR SHERBIME POSTARE

Neni 1

Në Ligjin për shërbime postare (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 158/10, 27/14, 42/14, 187/14, 146/15, 31/16, 190/16, 64/18, 248/18 dhe 27/19), në nenin 80 paragrafi (1) në fjalinë hyrëse fjalët: “shumë prej 5.000 euro” zëvendësohet me fjalët: “shumë prej 4.000 deri në 5.000 euro”.

Në paragrafin (2) fjalët: “lartësi prej 30% të gjobës së përcaktuar për person juridik” zëvendësohet me fjalët: “shumë prej 1.500 euro në kundërvlerë me denarë”.

Neni 2

Në nenin 81 paragrafi (1) në fjalinë hyrëse fjalët: “shumë prej 2.500 euro” zëvendësohet me fjalët: “shumë prej 2.000 deri në 2.500 euro”.

Нë параграфин (2) фјалët: "Iartësi prej 30% të gjobës së përcaktuar për person juridik" zëvendësohet me фјалët: "shumë prej 400 euro në kundërvlerë me denarë".

Neni 3

Нë nenin 82 paragrafi (1) në fjalinë hyrëse фјалët: "shumë prej 1.500 euro" zëvendësohet me фјалët: "shumë prej 1.000 deri në 1.500 euro".

Neni 4

Нë nenin 83-a paragrafët (1) dhe (2) фјалët: "shumë prej 25 deri në 50 euro" zëvendësohet me фјалët: "shumë prej 15 deri në 50 euro".

Neni 5

Нë nenin 92 paragrafi (1) фјалët: "deri më 31 dhjetor 2019" zëvendësohet me фјалët: "deri më 31 dhjetor 2020".

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4293.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за градежно земјиште,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7137/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 1

Во Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 15/15, 98/15, 193/15, 226/15, 31/16, 142/16 и 190/16), во член 2 по точка 5 се додава нова точка 6, која гласи:

„6. Површина за градење во смисла на овој закон, претставува планска одредба со која во урбанистички план се утврдува делот од градежната парцела која се предвидува за градење на градбите и истата е дел од градежната парцела ограничен со градежни линии.“.

Точката 6 станува точка 7.

Во точката 7 која станува точка 8 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 2

Во член 7, член 13 и член 14 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 3

Во член 15 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставот (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставови (4), (5), (6) и (7) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 4

Во член 16 ставови (1), (2) и (4), член 17 став (1), член 18 ставови (1), (2), (4) и (5), член 19 став (2), член 21 став (2), член 38 став (1), член 39 став (3), член 40, член 41 став (1) и член 42 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 5

Членот 43 се менува и гласи:

„На градежно земјиште сопственост на Република Северна Македонија предвидено за изградба на објект од јавен интерес од значење за Република Северна Македонија, односно за изградба на објект од јавен интерес од локално значење утврден со закон, може да се заснова право на стварна службеност.“.

Член 6

Во насловот во главата III и во членот 46 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а по зборовите: „дипломатско-конзуларни објекти“ се става точка и зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во став (6) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (7) се брише.

Во став (8) кој станува став (7) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставовите (12), (13) и (14) кои стануваат ставови (8), (9) и (10) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 7

Во насловот пред членот 47, член 47 став (1) и во член 48 ставови (1), (2), (3) и (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 8

Во насловот пред членот 50 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 9

Во член 51 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а по алинејата 3 се додаваат шест нови алинеи 4, 5, 6, 7, 8 и 9, кои гласат:

„- договорна казна за непочитување на рокот од член 75 став (1) точките 5) и 6) од овој закон во висина од 1,5% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец во првата година од истекот на рокот, односно 3% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец во втората година од истекот на рокот, односно 4,5% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец во третата и секоја наредна година од истекот на рокот,

- податок дека неисполнување на обврските од член 75 став (1) точката 7) од овој закон, односно по паѓање на купувачот, односно закупецот во задоцнување со исполнување на обврската три месеци последователно, претставува основ отуѓувачот, односно закуподавачот, по три последователни месечни повици за извршување, како доверител со изјава за неисполнување на обврските од договорот да побара потврда за извршеност на договорот, односно да побара наплата на договорената казна што претставува и основ за еднострано раскинување на договорот, при што 80% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп, не му се враќаат на купувачот, односно закупецот,

- обврска на купувачот за плаќање на данок на промет и нотарски трошоци во случај на раскинување на договор по вина на купувачот,

- градежното земјиште сопственост на Република Северна Македонија, кое е предмет на објавата се до исполнување на обврските од договорот не може да биде дел од стечајна маса,

- трошоци за спроведување на постапката за електронско јавно наддавање,

- сопственикот на градежното земјиште стекнато во постапка за отуѓување по пат на јавно наддавање не смее истото да го пренесува на трети лица, пред исполнување на обврските од договорот за отуѓување на истото. Забраната за пренесување на трети лица се приbeleжува во јавната книга за запишување на правата на недвижностите,“.

Во алинејата 6 која станува алинеја 12 на крајот од реченицата се додаваат зборовите: „и обврска за подносителот на пријавата за доставување на банкарската гаранција во оригинал во рокот определен за поднесување за пријава,“.

Член 10

Членот 53 се брише.

Член 11

Во членот 54 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“ и се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Доколку објавата за отуѓување или давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Северна Македонија, содржи посебни дополнителни услови од ставот (1) на овој член, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни пред објавувањето да обезбедат позитивно мислење за нивна примена од Државното правобранителство на Република Северна Македонија, кој во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето ќе се пројизнесе по истото.

Член 12

Во член 55 и член 56 став (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 13

Во член 62 ставови (7), (8) и (9) и член 63 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 14

Во насловот пред членот 65 и во членот 65 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 15

Во член 66 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 16

Во член 67 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 17

Во член 68 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 18

Во член 69 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“,

Во став (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 19

Во член 70 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 20

Во член 71 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 21

Во член 72 ставови (1), (2) и (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 22

Во член 73 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 23

Во насловот пред членот 74 и членот 74 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 24

Во член 75 ставот (1) се менува и гласи:

„Договорите од членот 74 од овој закон особено содржат:

- 1) страни на договорот;
- 2) предмет на договорот:
 - начин на отуѓување или давање под долготраен закуп,
 - конкретни податоци за предметното земјиште од јавната книга за запишување на правата на недвижностите и

- основ на отуѓување или давање под долготраен закуп на градежното земјиште;

3) висина на цената за отуѓување или годишна закупнина, како и рок на плаќање;

4) обврска за купувачот за плаќање на данок на промет и нотарски трошоци, односно обврска за закупецот за плаќање на нотарски трошоци,

5) обврска за купувачот за плаќање на данок на промет и нотарски трошоци во случај на раскинување на договор по вина на купувачот,

6) обврска за купувачот за плаќање на трошоци за спроведување на постапката за електронско јавно наддавање, кога земјиштето е отуѓено по пат на јавно наддавање,

7) рок за прибавување на одобрение за градење согласно со членот 76 од овој закон, на уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон, кога земјиштето е отуѓено по пат на јавно наддавање,

8) рок за изградба на објектот согласно со членот 76 од овој закон, на уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон, кога земјиштето се отуѓува по пат на јавно наддавање,

9) договорна казна за непочитување на роковите од ставот (1) точка 7) и 8) од овој член во висина од 1,5% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец во првата година од истекот на рокот, односно 3% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец во втората година од истекот на рокот, односно 4,5% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец во третата и секоја наредна година од истекот на рокот и купувачот е должен до општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, да доставува потврда за извршена уплата на договорната казна за секој изминат месец,

10) неисполнување на обврските од ставот (1) точка 9) од овој член, односно по паѓање на купувачот, односно закупецот во задоцнување со исполнување на обврската три месеци последователно, претставува основ отуѓувачот, односно закуподавачот, по три последователни месечни повици за извршување, како доверител со изјава за неисполнување на обврските од договорот да побара потврда за извршеност на договорот, односно да побара наплата на договорената казна што претставува и основ за еднострано раскинување на договорот.

11) одредба дека во случај на раскинување на договорите заради неисполнување на обврските во договорот од страна на купувачот, 80% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп не се враќаат на купувачот, односно закупецот,

12) одредба дека раскинување на договорите заради неисполнување на обврските во договорот од страна на купувачот се врши со еднострана изјава на волја на отуѓувачот изјавена од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, преку Државното правобранителство на Република Северна Македонија и

13) градежното земјиште сопственост на Република Северна Македонија, кое е отуѓено по пат на јавно наддавање се до исполнување на обврските од договорот, не може да биде дел од стечајна маса.“

Член 25

Членот 76 се менува и гласи:

„(1) По склучувањето на договорот од членот 74 од овој закон, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, во рок од еден ден, електронски го доставуваат договорот до надлежната општина на чие подрачје се наоѓа градежното земјиште за утврдување на данокот на промет на недвижности. Купувачот, односно закупецот е должен во рок од 15 дена од добивање на решението за утврдување на данокот на промет на недвижности да го плати данокот и да достави доказ за извршена уплата.

(2) По доставување на доказ за извршена уплата на данок на промет на недвижности, купувачот во рок од 30 дена договорот електронски го доставува кај нотар заради вршење на солемнизација. Купувачот, односно закупецот е должен солемнизацијата да ја изврши во рок од 30 дена од доставувањето на договорот кај надлежен нотар.

(3) Кога градежното земјиште се отуѓува или дава под долготраен закуп по пат на јавно наддавање купувачот, односно закупецот е должен, да прибави одобрение за градење на предвидениот објект од надлежниот орган во рок од девет месеци од извршената солемнизација на договорот каде што предмет на договорот е уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон, со површина до 5.000 м², односно во рок од 12 месеци од извршената солемнизација на договорот каде што предмет на договорот е уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон над 5.000 м² и е должен земјиштето да го изгради согласно со урбанистичкиот план по кој истото е отуѓено, односно дадено под долготраен закуп, освен во случаите од членот 79 став (2) алинеја 6 од овој закон, при што купувачот е должен да прибави одобрение за градење на предвидениот објект од надлежниот орган во рок од девет месеци од денот на извршената солемнизација на анекс кон договорот каде што предмет на договорот е уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон со површина до 5.000 м², односно во рок од 12 месеци од денот на извршената солемнизација на анекс кон договорот каде што предмет на договорот е уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон над 5.000 м².

(4) Кога предмет на отуѓување по пат на јавно наддавање е уредено градежно земјиште согласно со членот 94 став (1) од овој закон сопственост на Република Северна Македонија кое претставува дел од вкупната површина на градежната парцела, рокот за прибавување на одобрение за градење од ставот (3) на овој член, започнува да тече од денот на запишувањето на право-

то на сопственост во јавната книга за запишување на правата на недвижностите на вкупната површина на предметната градежна парцела.

(5) Кога градежното земјиште е отуѓено или се отуѓува, односно дава под долготраен закуп по пат на јавно наддавање купувачот, односно закупецот е должен да го изгради објектот во рок согласно со одредбите од Законот за градење, а согласно со категоризацијата на градба.

(6) Кога градежно земјиште е отуѓено или дадено под долготраен закуп по пат на јавно наддавање кое не е уредено согласно со членот 94 став (1) од овој закон, рокот за изградба на објектот ќе почне да се смета од денот на уредувањето на градежното земјиште согласно со одредбите од членот 94 став (1) од овој закон, со склучување на анекс на договор согласно со членот 79 од овој закон.

(7) Неисполнување на обврските од ставовите (1) и (2) на овој член по вина на купувачот, односно закупецот, претставуваат основ за еднострано раскинување на договорот при што 80% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп не се враќаат на купувачот, односно закупецот.

(8) Неисполнување на обврските од член 75 став (1) точката 7 од овој закон, односно по паѓање на купувачот, односно закупецот во задолжување со исполнување на обврската три месеци последователно, претставува основ отуѓувачот, односно закуподавачот, по три последователни месечни повици за извршување, како доверител со изјава за неисполнување на обврските од договорот да побара потврда за извршеност на договорот, односно да побара наплата на договорената казна што претставува и основ за еднострано раскинување на договорот, при што 80% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп, не му се враќаат на купувачот, односно закупецот.

(9) Неисполнувањето на условот утврден во членот 55 од овој закон претставува основ за еднострано раскинување на договорот, при што 80% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп, не му се враќаат на купувачот, односно закупецот.

(10) Средствата од наплатата на договорната казна од член 75 став (1) точката 7 од овој закон се распределуваат во сооднос 20% за Република Северна Македонија и 80% за општините, односно општините во градот Скопје, во зависност од местоположбата на градежното земјиште.

(11) Во случаите при раскинување на договорите согласно со ставовите (7), (8) и (9) на овој член, средствата кои се враќаат на купувачот, односно закупецот се исплаќаат од буџетот на општината на чие подрачје се наоѓа градежното земјиште.

(12) По склучување на договорот за отуѓување или давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Северна Македонија по пат на јавно наддавање, по барање на купувачот, односно закупецот, истиот се воведува во владение со записник од страна на тричлена Комисија формирана од градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, со учество на геодетско стручно лице регистрирано како трговец поединец, овластен геодет или трговско друштво за геодетски работи, кое врз основа на геодетски елаборат ќе изврши обележување на истото.

(13) Трошоците за воведување во владение, освен трошоците за работата на Комисијата од ставот (12) на овој член, се на товар на купувачот, односно закупецот.

(14) Ако градежното земјиште сопственост на Република Северна Македонија, кое е отуѓено или дадено под долготраен закуп е во владение на друго лице, тој е должен на барателот да му го предаде имотот согласно со ставот (12) на овој член во присуство на отуѓувачот.

(15) Во случаите кога лицето кое има владение врз градежното земјиште, не постапи согласно со ставот (14) на овој член, купувачот има право да поведе постапка пред надлежен суд за воведување во владение.

(16) Во случаите од ставот (15) на овој член, рокот за изградба на објектот предвиден во договорот за отуѓување, односно давање под долготраен закуп на градежното земјиште сопственост на Република Северна Македонија почнува да тече од донесување на правосилна судска одлука.“.

Член 26

Во член 77 по ставот (3) се додаваат три нови ставови (4), (5) и (6), кои гласат:

„(4) Градежното земјиште сопственост на Република Северна Македонија, кое е отуѓено по пат на јавно наддавање се до исполнување на обврските од договорот не може да биде дел од стечајна маса.

(5) По истекот на рокот од член 75 став (1) точки (7) и (8) од овој закон, доколку не се исполнети обврските од страна на купувачот, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни во рок од 12 месеци да спроведат постапка за еднострано раскинување на договорот во согласност со членот 75 став (1) точка (12), а во случај да не може да се пристапи кон еднострано раскинување на договорот општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се должни во истиот временски рок да отпочнат судска постапка за раскинување на договорот, преку Државното правобранителство на Република Северна Македонија.

(6) Кога е истечен рокот од договорот по кои не е предвидено договорна казна и не е склучен анекс на договорот за објекти кои претставуваат градежна и функционална целина утврдено од страна на комисија од општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, купувачот е должен да плати казна во износ од 80% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп и во рок од шест месеци да го запише објектот во јавната книга за запишување на правата на недвижностите, а во спротивно ќе се примени ставот (5) од овој член и член 75 став (1) точка (12), од овој закон.“.

Ставот (4) станува став (7).

Член 27

Во член 78 став (1) зборовите: „членот 76 став (6)“ се заменува со зборовите: „членот 76 став (7)“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Едностраното раскинување на договорот во случаите од членот 76 ставови (8) и (9) и членот 77 став (7) од овој закон се врши со еднострана писмена изјава на волја на отуѓувачот, изјавена од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, преку Државното правобранителство на Република Северна Македонија, што претставува основ градежното земјиште да се запише со правото на сопственост на Република Северна Македонија.“.

Во ставот (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 28

Во член 79 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во став (2) во алинејата 3 сврзникот „и“ на крајот од реченицата се заменува со запирка.

Во алинејата 4 точката на крајот од реченицата се заменува со запирка.

Во алинејата 5 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“, и се додава нова алинеја 6, која гласи:

„- доколку се истечени роковите од договорот како последица на неуредено градежно земјиште, утврдено од страна на комисијата од членот 95 став (2) од овој закон.“.

Во став (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 29

Во насловот пред членот 80, член 80 став (1), член 81 и член 82 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 30

Во член 83 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 31

Во член 84 ставови (1), (2) и (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„По склучување на договорот од ставот (1) на овој член, закупецот во рок од 30 дена договорот електронски го доставува кај нотар заради вршење на солемнизација. Закупецот е должен солемнизацијата да ја изврши во рок од 30 дена од доставувањето на договорот кај надлежен нотар.“.

Член 32

Во насловот пред член 85 и во член 85 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 33

Во член 86 во ставот (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а во алинејата 1 по зборовите: „градежна парцела“ се додаваат зборовите: „односно површина за градење“.

Член 34

Во насловот пред членот 88 и во член 87 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 35

Во член 88 во ставот (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 36

Во член 90 во ставот (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 37

Во член 93 во ставот (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (2) се брише.

Во ставот (3) кој станува став (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (4) станува став (3).

Член 38

Во член 94 ставот (3) се брише.

Член 39

Во член 95 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Уреденоста на градежното земјиште од ставот (1) на овој член ја утврдува комисија формирана од општините, општините во град Скопје и градот Скопје, која е составена од три члена од редот на вработените во службата која го врши уредувањето на градежното земјиште“.

Ставовите (2) и (3) стануваат ставови (3) и (4).

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставовите (5) и (6) стануваат ставови (6) и (7).

Член 40

Во членот 97 во ставови (5), (6), (7) и (8) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 41

Во членот 100 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 42

Во член 102 во ставот (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 43

Во член 104 став (1), член 105, член 118-а ставови (1) и (3), член 119 став (5) и член 121 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 44

Членот 125 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 450 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, доколку:

- даде објава спротивно на роковите утврдени во членот 52 од овој закон,

- изврши исправка на објава надвор од рокот предвиден во членот 56 од овој закон или пак исправката не ја објави во медиумите во кои е објавена и

- во рок од пет дена не одлучи по поднесен приговор согласно со членот 62 став (3) од овој закон.“

Член 45

Во член 126 став (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на градоначалникот и службеното лице во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, доколку:“

По алинеја 1 се додава нова алинеја 2, која гласи:

„- не ја активира банкарската гаранција, предвидена со овој закон,“.

Алинејата 3 се менува и гласи:

„- даде објава без да се прибави согласност од Државното правобранителство на Република Северна Македонија во однос на посебните дополнителни услови утврдени во членот 52 став (2) од овој закон,“.

Член 46

Во член 127 зборовите: „3.000 до 6.000“ се заменуваат со бројот „500“.

Член 47

Во член 128 став (1) зборовите: „6.000 до 12.000“ се заменуваат со бројот „500“.

Во алинејата 2 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По алинејата 7 се додава нова алинеја 8, која гласи:

„не постапи во рокот утврден со одредбите од член 77 став (5) од овој закон.“

Алинејата 8 се брише.

Член 48

По членот 128 се додава нов член 128-а, кој гласи:

„Член 128-а

Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на градоначалникот во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, доколку не постапи согласно со одредбите од членот 99 од овој закон.

Член 49

Во член 129 бројот „5.000“ се заменува со бројот „350“.

Член 50

Во член 130 зборовите: „5.00 до 1.000“ се заменува со бројот „250“.

Член 51

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за градежно земјиште „Службен весник на Република Македонија“ број 193/15), членот 130-а се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на членовите на Комисијата ако дозволат кандидатот да постапи спротивно на ставовите од членот 108 став (5) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на членовите на Комисијата ако дозволат кандидатот да постапи спротивно на членот 110 ставови (2), (3) и (4) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на кандидатот кој постапува спротивно на членот 110 ставови (2), (3) и (4) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот, доколку не го блокира радиофреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот.

(5) Со глоба од 350 евра во денарска противвредност ќе се казнат членовите на комисијата од членот 106-а став (1) од овој закон, доколку утврдат неправилности во спроведувањето на испитот, а тоа не го констатираат во извештајот до министерот за транспорт и врски.“

Член 52

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 31/16), членот 130-а се брише.

Член 53

Членот 131 се менува и гласи:

„(1) Прекршочната постапка за прекршоците предвидени со овој закон се води пред надлежен суд.

(2) За прекршоците предвидени со овој закон, инспекторите од членот 124-а од овој закон, пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд ќе спроведат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.

(3) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот.

(4) Одмерувањето на висината на глобата која е пропишана согласно со овој закон се врши согласно со Законот за прекршоците.“

Член 54

Во члену 132 бројот „15“ се заменува со бројот „30“.

Член 55

Во член 133 став (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 56

(1) Започнатите постапки со непосредна спогодба и со јавно надавање на градежно земјиште сопственост на Република Северна Македонија, како и сите правосилно завршени предмети по кои се преземени вонредни правни лекови и се води повторена постапка согласно со Закон за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 53/2001), Закон за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2008, 143/2008 и 56/10) и Закон за гра-

дежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 17/11, 53/11, 144/12, 25/13 и 163/13) до денот на влегувањето во сила на овој закон, се преземаат од општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, со денот на исполнување на условите од членот 47 од овој закон со кој се менува членот 99 став (1) од законот, а најдоцна до 30 април 2020 година.

(2) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се должни да го превземаат следењето, вршењето и сите активности кои произлегуваат од работите за располагање со градежно земјиште во сопственост на Република Северна Македонија, од 1 мај 2020 година.

(3) Обврските од ставот (2) на овој член, важат од денот на преземањето на работите за располагање со градежно земјиште во сопственост на Република Северна Македонија.

(4) Започнатите судски постапки кои произлегуваат од постапките за располагање со градежно земјиште ги преземаат и ќе продолжат да се водат од општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, преку Државното правобранителство на Република Северна Македонија.

Член 57

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, кои ги немаат преземено надлежностите за располагање со градежно земјиште во сопственост на Република Северна Македонија се должни да ги преземат надлежностите за располагање со градежно земјиште сопственост Република Северна Македонија до 30 април 2020 година.

(2) Од 1 мај 2020 година, надлежностите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Северна Македонија исклучиво ќе ги вршат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

Член 58

Рокот предвиден со одредбите од членот 77 ставови (5) и (6) од овој закон, ќе се применува и за сите склучени договори до денот на влегувањето во сила на овој закон, а ќе започне да се применува од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 59

Одредбата од членот 76 став (6) од овој закон, ќе се применува на договорите склучени до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 60

(1) Годишната програма од членот 47 од овој закон, со кој се менува членот 99 став (1) од законот, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се должни да ја донесат до 15 април 2020 година.

(2) Комисијата за спроведување на постапки за јавно наддавање од членот 47 од овој закон, со кој се менува членот 99 став (1) од законот, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се должни да ја формираат до 15 април 2020 година.

(3) Електронскиот систем за јавно наддавање на градежно земјиште сопственост на Република Северна Македонија од членот 47 од овој закон, со кој се менува членот 99 став (1) од законот, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се должни да го воспостават до 15 април 2020 година.

Член 61

Подзаконскиот акт предвиден со овој закон ќе се донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 62

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TOKË NDËRTIMORE

Neni 1

Në Ligjin për tokë ndërtimore (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 15/15, 98/15, 193/15, 226/15, 31/16, 142/16 dhe 190/16), në nenin 2 pas pikës 5 shtohet pikë e re 6 si vijon:

“6 Sipërfaqe për ndërtim në kuptim të këtij ligji, paraqet dispozitë të planit me të cilin në planin urbanistik përcaktohet pjesa e parcelës ndërtimore e cila parashihet për ndërtim të ndërtesave dhe e njëjta është pjesë e parcelës ndërtimore e kufizuar me linja ndërtimore.”

Pika 6 bëhet pikë 7.

Në pikën 7 e cila bëhet pikë 8 fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 2

Në nenin 7, nenin 13 dhe nenin 14 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 3

Në nenin 15 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në paragrafin (3) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në paragrafët (4), (5), (6) dhe (7) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 4

Në nenin 16 paragrafët (1), (2) dhe (4), nenin 17 paragrafi (1), nenin 18 paragrafët (1), (2), (4) dhe (5), nenin 19 paragrafi (2), nenin 21 paragrafi (2), nenin 38 paragrafi (1), nenin 39 paragrafi (3), nenin 40, nenin 41 paragrafi (1) dhe nenin 42 fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 5

Neni 43 ndryshohet si vijon:

“Në tokë ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë së Veriut e paraparë për ndërtimin e objektit me interes publik me rëndësi për Republikën e Maqedonisë së Veriut, përkatësisht për ndërtim të objektit me interes publik me rëndësi lokale të përcaktuar me ligjin, mund të themelohet e drejtë e servitutit sendor”.

Neni 6

Në titullin në kreun III dhe në nenin 46 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut", kurse pas fjalëve: "objekte diplomatike konsullore" vendoset pikë dhe fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Në paragrafin (6) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (7) shlyhet.

Në pikën (8) e cila bëhet pikë (7) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në paragrafët (12), (13) dhe (14) të cilët bëhen paragraf (8), (9) dhe (10) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 7

Në titullin para nenit 47, nenin 47 paragrafi (1) dhe në nenin 48 paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 8

Në titullin para nenit 50, fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 9

Në nenin 51 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut", kurse pas alinesë 3 shtohet gjashtë aline të reja 4, 5, 6, 7, 8 dhe 9 si vijojnë:

"- dënim kontraktues për mosrespektim të afatit nga neni 75 paragrafi (1) pikat 5) dhe (6) të këtij ligji në lartësi prej 1,5% nga çmimi i përgjithshëm i arritur i ankandit publik të tokës në fjalë për çdo muaj të kaluar në vitin e parë nga skadimi i afatit, përkatësisht 3% nga çmimi i përgjithshëm i arritur i ankandit publik të tokës në fjalë për çdo muaj të kaluar në vitin e dytë nga skadimi i afatit, përkatësisht 4,5% nga çmimi i përgjithshëm i arritur i ankandit publik të tokës në fjalë për çdo muaj të kaluar në vitin e tretë dhe çdo vit të ardhshëm nga skadimi i afatit,

- e dhëna se mospërbushja e detyrimeve nga neni 75 paragrafi (1) pika 7) të këtij ligji, përkatësisht pasi rënies së blerësit, përkatësisht qiramarrësit në vonesë me përbushjen e detyrimit tre muaj radhazi, paraqet bazë që tjetërsuesi, përkatësisht qiradhënësi, pas tri thirrjeve mujore radhazi për zbatim, si kreditor me deklaratë për mospërbushje të detyrimeve nga marrëveshja të kërkojë vërtetim për zbatueshmëri të marrëveshjes, përkatësisht të kërkojë arkëtim të dënimit kontraktues që paraqet edhe bazë prishje të njëanshëm të marrëveshjes, me ç'rast 80% nga shuma e përgjithshme nga tjetërsimi, përkatësisht dhënies në qira afatgjate, nuk i kthehen blerësit, përkatësisht qiramarrësit,

- detyrimi i blerësit për pagesë të tatimit mbi qarkullim dhe shpenzimeve të noterit në rast të prishjes së marrëveshjes, me fajin e blerësit,

- toka ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, e cila është lëndë e shpalljes deri në përbushjen e detyrimeve nga marrëveshja nuk mund të jetë pjesë e masës falimentuese,

- shpenzime për zbatim të procedurës për ankand elektronik publik,

- pronari i tokës ndërtimore e fituar në procedurën e tjetërsimit me anë të ankandit publik nuk guxon të njëjtën ta bartë te personat e tretë, para plotësimit të detyrimeve të marrëveshjes për tjetërsim të së njëjtës. Ndalimi për bartje personave të tretë shënohet në librin publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive,".

Në alinenë 6 e cila bëhet aline 12 në fund të fjalisë, shtohen fjalët: "dhe detyrimi për parashtruesin e fletëparaqitjes për dorëzim të garancisë bankare në origjinal në afatin e caktuar për parashtrimin e fletëparaqitjes,".

Neni 10

Neni 53 shlyhet.

Neni 11

Në nenin 54 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut" dhe shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Nëse shpallja për shitje ose dhënie me qira afatgjate të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, përmban kushte të veçanta shtesë të paragrafit (1) i këtij neni, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të detyruara para shpalljes të sigurojnë mendim pozitiv për zbatimin e tyre nga Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë së Veriut, e cila në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimi të kërkesës do të prononcohet për të njëjtën."

Neni 12

Në nenin 55 dhe nenin 56 paragrafi (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 13

Në nenin 62 në paragrafët (7), (8) dhe (9) dhe nenin 63 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 14

Në titullin para nenit 65 dhe në nenin 65 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 15

Në nenin 66 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 16

Në nenin 67 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 17

Në nenin 68 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 18

Në nenin 69 paragrafi (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në paragrafin (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 19

Në nenin 70 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 20

Në nenin 71 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 21

Në nenin 72 në paragrafët (1), (2) dhe (3) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 22

Në nenin 73 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 23

Në titullin para nenit 74 dhe në nenin 74 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 24

Në nenin 75 paragrafin (1) ndryshohet si vijon:
"Marrëveshjet nga neni 74 të këtij ligji posaçërisht përmbajnë:

- 1) faqe të marrëveshjes;
- 2) lëndë të marrëveshje:
 - mënyrën e tjetërsimit ose dhënies me qira afatgjate,
 - të dhëna konkrete për tokën në fjalë nga libri publik për regjistrim të të drejtave të patundshmërive dhe
 - bazën e tjetërsimit ose dhënies me qira afatgjate të tokës ndërtimore;
- 3) lartësinë e çmimit për tjetërsim ose qiramarrje vjetore, si dhe afatin e pagesës;
- 4) detyrimin e blerësit për pagesë të tatimit mbi qarkullim dhe shpenzimeve të noterit, përkatësisht detyrim për qira marrësin për pagesë të shpenzimeve të noterit,
- 5) detyrimin e blerësit për pagesë të tatimit mbi qarkullim dhe shpenzimeve të noterit në rast të prishjes së marrëveshjes me fajin e blerësit,
- 6) detyrim për blerësin për pagesë të shpenzimeve për zbatim të procedurës për ankand elektronik publik, kur toka është tjetërsuar nëpërmjet ankandit publik,
- 7) afatin për marrjen e lejes për ndërtim në pajtim me nenin 76 të këtij ligji, të tokës ndërtimore të rregulluar në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji, kur toka është tjetërsuar nëpërmjet ankandit publik;
- 8) afatin për ndërtim të objektit në pajtim me nenin 76 të këtij ligji, të tokës ndërtimore të rregulluar, në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji, kur toka është tjetërsuar nëpërmjet të ankandit publik;
- 9) dënimi kontraktues për mosrespektim të afatit nga paragrafi (1) pikat 7) dhe 8) të këtij neni në lartësi prej 1,5% nga çmimi i përgjithshëm i arritur i ankandit publik të tokës në fjalë për çdo muaj të kaluar në vitin e parë nga skadimi i afatit, përkatësisht 3% nga çmimi i përgjithshëm

i arritur i ankandit publik të tokës në fjalë për çdo muaj të kaluar në vitin e dytë nga skadimi i afatit, përkatësisht 4.5% nga çmimi i përgjithshëm i arritur i ankandit publik të tokës në fjalë për çdo muaj të kaluar në vitin e tretë dhe çdo vit të ardhshëm nga skadimi i afatit dhe blerësi është i detyruar në komunat, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit, të dorëzojë vërtetim për pagesë të kryer të dënimit kontraktues për çdo muaj të kaluar,

10) mospërmbushja e detyrimeve nga paragrafi (1) pika 9) të këtij nen, përkatësisht pasi rënies së blerësit, përkatësisht qiramarrësit në vonsë me përmbushjen e detyrimit tre muaj radhazi, paraqet bazë që tjetërsuesi, përkatësisht qiradhënësi, pas tri thirrjeve mujore radhazi për zbatim, si kreditor me deklaratë për mospërmbushje të detyrimeve nga marrëveshja të kërkojë vërtetim për zbatueshmëri të marrëveshjes, përkatësisht të kërkojë arkëtim të dënimit kontraktues që paraqet edhe bazë prishje të njëanshëm të marrëveshjes.

11) dispozitë që në rast të prishjes së marrëveshjes për shkak të mospërmbushjes së detyrimeve në marrëveshje nga blerësi, 80% e shumës totale të tjetërsimit, përkatësisht dhënies me qira afatgjate, nuk i kthehen blerësit, përkatësisht qiramarrësit,

12) dispozitë se prishja e marrëveshjeve për shkak të mospërmbushjes së detyrimeve në marrëveshje nga blerësi, kryhet me deklaratë të njëanshme me vullnet të tjetërsuesit të deklaruar nga komunat, komunat në Qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, përmes Avokatisë Shtetërore të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe

13) toka ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, e cila është tjetërsuar nëpërmjet ankandit publik deri në përmbushjen e detyrimeve nga marrëveshja nuk mund të jetë pjesë e masës falimentuese."

Neni 25

Neni 76 ndryshohet si vijon:

"(1) Pas lidhjes së marrëveshjes nga neni 74 të këtij ligji, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, në afat prej një dite, në formë elektronike e dorëzojnë marrëveshjen në komunën kompetente në territorin e së cilës gjendet toka ndërtimore për përcaktimin e tatimit mbi qarkullim të patundshmërive. Blerësi përkatësisht qiramarrësi është i detyruar që në afat prej 15 ditësh nga marrja e aktvendimit për përcaktimin e tatimit mbi qarkullim të patundshmërive ta paguajë tatimin dhe të dorëzojë dëshmi për pagesën e kryer.

(2) Pas dorëzimit të dëshmisë për pagesë të kryer të tatimit mbi qarkullim të patundshmërive, blerësi në afat prej 30 ditësh marrëveshjen në formë elektronike e dorëzon te noterit për solemnizim. Blerësi, përkatësisht qiramarrësi është i detyruar që solemnizimin ta kryejë në afat prej 30 ditësh nga dorëzimi i marrëveshjes te noterit kompetent.

(3) Kur toka ndërtimore tjetërsohet ose jepet me qira afatgjate me anë të ankandit publik, blerësi përkatësisht qiramarrësi është i detyruar të marrë leje për ndërtimin e objektit të parashikuar nga organi kompetent, në afat prej nëntë muajsh nga solemnizimi i kryer i marrëveshjes ku lëndë e marrëveshjes është toka e rregulluar ndërtimore në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji, me sipërfaqe deri në 5.000 m², përkatësisht në afat prej 12 muajsh nga solemnizimi i kryer i marrëveshjes ku lëndë e kontratës është toka e rregulluar ndërtimore, në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji mbi 5.000 m² dhe është i detyruar që tokën ta ndërtojë në pajtim me planin urbanistik, sipas të

cilit e njëjta është tjetërsuar përkatësisht dhënë me qira afatgjatë, përveç në rastet nga neni 79 paragrafi (2) alineja 6 të këtij ligji, me ç'rast blerësi është i detyruar të marrë leje për ndërtimin e objektit të paraparë nga organi kompetent në afat prej nëntë muajsh nga dita e solemnizimit të kryer të aneksit ndaj marrëveshjes ku lëndë e kontratës është toka e rregulluar ndërtimore, në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji, me sipërfaqe deri në 5.000 m², përkatësisht në afat prej 12 muajsh nga dita e solemnizimit të kryer të aneksit të marrëveshjes ku lëndë e marrëveshjes është toka e rregulluar ndërtimore në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji mbi 5.000 m².

(4) Kur lëndë e tjetërsimit me anë të ankandit publik është toka e rregulluar ndërtimore në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji, pronësi e Republikës së Maqedonisë së Veriut e cila paraqet pjesë nga sipërfaqja e përgjithshme e parcelës ndërtimore, afati i marrjes së lejes së ndërtimit nga paragrafi (3) i këtij neni, fillon në ditën e regjistrimit të së drejtës së pronësisë në librin publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive të sipërfaqes së përgjithshme të parcelës ndërtimore në fjalë.

(5) Kur toka ndërtimore është tjetërsuar ose tjetërsohet përkatësisht është dhënë me qira afatgjatë me anë të ankandit publike blerësi, përkatësisht qiramarrësi është i detyruar ta ndërtojë objektin në afat në pajtim me dispozitat e Ligjit për ndërtim dhe në pajtim me kategorizimin e ndërtesës.

(6) Kur toka ndërtimore është tjetërsuar ose dhënë me qira afatgjatë me anë të ankandit publik që nuk është rregulluar në pajtim me nenin 94 paragrafi (1) të këtij ligji, afati për ndërtimin e objektit fillon të llogaritet nga dita e rregullimit të tokës ndërtimore në pajtim me dispozitat e nenit 94 paragrafi (1) të këtij ligji, me lidhjen e aneksit të marrëveshjes, në pajtim me nenin 79 të këtij ligji.

(7) Mosplotësimi i detyrimeve nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, me faj të blerësit, përkatësisht qiramarrësi, përbën bazë për prishje të njëanshme të marrëveshjes me ç'rast 80% e shumës së përgjithshme nga tjetërsimi, përkatësisht qirasë së dhënë afatgjatë, nuk i kthehet blerësit përkatësisht qiramarrësit.

(8) Mospërmbushja e detyrimeve nga neni 75 paragrafi (1) pika 7) të këtij ligji, përkatësisht pasi rënies së blerësit, përkatësisht qiramarrësit në vonesë me përmbushjen e detyrimit tre muaj radhazi, paraqet bazë që tjetërsuesi, përkatësisht qiradhënësi, pas tri thirrjeve mujore radhazi për zbatim, si kreditor me deklaratë për mospërmbushje të detyrimeve nga marrëveshja të kërkojë vërtetim për zbatueshmëri të marrëveshjes, përkatësisht të kërkojë arkëtim të dënimit kontraktues që paraqet edhe bazë për prishje të njëanshme të marrëveshjes, me ç'rast 80% nga shumata e përgjithshme nga tjetërsimi, përkatësisht dhënia me qira afatgjatë, nuk i kthehet blerësit, përkatësisht qiramarrësit.

(9) Mospërmbushja e kushtit të përcaktuar në nenin 55 të këtij ligji paraqet bazë për prishjen e njëanshme të marrëveshjes, me ç'rast 80% e shumës së përgjithshme të tjetërsimit, përkatësisht qiradhënies afatgjatë, nuk do t'i kthehet blerësit përkatësisht qiramarrësit.

(10) Mjetet nga arkëtimi i dënimit kontraktues nga neni 75 paragrafi (1) pika 7) të këtij ligji ndahen në raport 20% për Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe 80% për komunat përkatësisht komunat në Qytetin e Shkupit, në varësi të vendndodhjes së tokës ndërtimore.

(11) Në rastet e prishjes së marrëveshjeve në pajtim me paragrafi (7), (8) dhe (9) të këtij neni, mjetet të cilat kthehen te blerësi përkatësisht qiramarrësi paguhen nga buxheti i komunës në të cilën ndodhet toka ndërtimore.

(12) Pas lidhjes së marrëveshjes për tjetërsimin ose dhënie me qira afatgjatë të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut me anë të ankandit publik, me kërkesë të blerësit përkatësisht qiramarrësit, e njëjta vendoset në zotërim me procesverbal nga tre anëtarë të Komisionit të formuar nga kryetari i komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, me pjesëmarrjen e personit profesionist gjeodezik të regjistruar si tregtarë individual, gjeodet i autorizuar ose shoqëri tregtare për punë gjeodezike, e cila në bazë të elaboratit gjeodezik do të kryej shënimin e të njëjtës.

(13) Shpenzimet për vendosje në zotërim, përveç shpenzimeve për punën e Komisionit nga paragrafi (12) i këtij neni, janë në llogari të blerësit përkatësisht qiramarrësit.

(14) Nëse toka ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë së Veriut, e cila është tjetërsuar ose dhënë me qira afatgjatë, është në pronësi të personit tjetër, ai është i detyruar t'ia dorëzojë pronën kërkuarit, në pajtim me paragrafin (12) të këtij neni, në prani të tjetërsuesit.

(15) Në rastet kur personi që ka zotërim të tokës ndërtimore nuk vepron në pajtim me paragrafin (14) të këtij neni, blerësi ka të drejtë të fillojë procedurë para gjykatës kompetente për vendosje në zotërim.

(16) Në rastet nga paragrafi (15) i këtij neni, afati për ndërtimin e objektit të parashikuar në marrëveshjen për tjetërsim, përkatësisht qiradhënie afatgjatë të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut do të fillojë nga miratimi i vendimit të plotfuqishëm gjyqësor. "

Neni 26

Në nenin 77 pas paragrafi (3) shtohen tre paragraf të rinj, (4), (5) dhe (6) si vijojnë:

"(4) Toka ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, e cila është tjetërsuar me anë të ankandit publik deri në përmbushjen e detyrimeve nga marrëveshja nuk mund të jetë pjesë e masës falimentuese.

(5) Pas skadimit të afatit nga neni 75 paragrafi (1) pikat 7) dhe 8) të këtij ligji, nëse nuk janë përmbushur detyrimet nga blerësi, komunat, komunat në Qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të detyruara në afat prej 12 muajsh të zbatojnë procedurë për prishje të njëanshme të marrëveshjes në pajtim me nenin 75 paragrafi (1) pika 12), e në rast të mos mund të veprohet ndaj prishjes së njëanshme të marrëveshjes, komunat, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, janë të detyruara në të njëjtin afat kohor të fillojnë procedurë gjyqësore për prishje të marrëveshjes, përmes Avokatisë Shtetërore të Republikës së Maqedonisë së Veriut. "

(6) Kur ka skaduar afati nga marrëveshja pas pas të cilit nuk është paraparë ndëshkim kontraktues dhe nuk është lidhur aneksi i marrëveshjes për objektet që përfaqësojnë tërësi ndërtimore dhe funksionale të përcaktuar nga komisioni i komunave, komunave në Qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, blerësi është i detyruar të paguaj gjobë në shumë prej 80% të shumës së përgjithshme të tjetërsimit, përkatësisht qiradhënies afatgjatë dhe në afat prej gjashtë muajsh ta regjistrojë objektin në regjistrin publik për

regjistrimin e të drejtave të patundshmërive, në të kundërtën do të zbatohet paragrafi (5) i këtij neni dhe neni 75 paragrafi (1) pika 12) të këtij ligji. "

Paragrafi (4) bëhet paragraf (7).

Neni 27

Në nenin 78 në paragrafin (1) fjalët: "neni 76 paragrafi (6)" zëvendësohen me fjalët: "neni 76 paragrafi (7)".

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Prishja e njëanshme e marrëveshjes në rastet nga neni 76 paragrafët (8) dhe (9) dhe neni 77 paragrafi (7) të këtij ligji bëhet me deklaratë të njëanshme me shkrim me vullnet të tjetërsuesit, të deklaruar nga komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, përmes Avokatisë Shtetërore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, e cila paraqet bazë që toka ndërtimore të regjistrohesh me të drejtën e pronësisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut. "

Në paragrafin (3) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 28

Në nenin 79, në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut

Në paragrafin (2) në alinenë 3 lidhëza "dhe" në fund të fjalisë zëvendësohet me presje.

Në alinenë 4, pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje.

Në alinenë 5, pika në fund të fjalisë zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet alinenë e re 6, si vijon:

"- nëse kanë skaduar afatet e marrëveshjes si pasojë e tokës ndërtimore të parregulluar, të përcaktuar nga komisioni nga neni 95 paragrafi (2) i këtij ligji. "

Në paragrafin (3) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 29

Në titullin para nenit 80, nenin 80 paragrafi (1), nenin 81 dhe nenin 82 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 30

Në nenin 83 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut

Neni 31

Në nenin 84 në paragrafët (1), (2) dhe (3) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Pas lidhjes së marrëveshjes nga paragrafi (1) të këtij neni, qiramarrësi në afat prej 30 ditësh marrëveshjen në mënyrë elektronike do ta dorëzojë te noteri për kryerje të solemnizimit. Qiramarrësi është i detyruar ta kryejë solemnizimin në afat prej 30 ditësh nga dorëzimi i marrëveshjes te noteri kompetent. "

Neni 32

Në titullin para nenit 85 dhe në nenin 85 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 33

Në nenin 86 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut" dhe në alinenë 1 pas fjalëve: "parcelë ndërtimore" shtohen fjalët: "përkatësisht sipërfaqe për ndërtim".

Neni 34

Në titullin para nenit 88 dhe në nenin 87 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 35

Në nenin 88 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut

Neni 36

Në nenin 90 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut" ndërsa alineja 1 shlyhet.

Neni 37

Në nenin 93 në paragrafin (1), fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (2) shlyhet.

Në paragrafin (3) i cili bëhet paragrafi (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (4) bëhet paragraf (3).

Neni 38

Në nenin 94 paragrafi (3) shlyhet.

Neni 39

Në nenin 95 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Rregullimin e tokës ndërtimore nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton komisioni i formuar nga komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, që është e përbërë nga tre anëtarë nga radhët e të punësuarve në shërbim që e kryen rregullimin e tokës ndërtimore."

Paragrafët (2) dhe (3) bëhen paragraf (3) dhe (4).

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragrafi (5) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafët (5) dhe (6) bëhen paragraf (6) dhe (7).

Neni 40

Në nenin 97 në paragrafët (5), (6), (7) dhe (8) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 41

Në paragrafin 100 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut së Veriut".

Neni 42

Në nenin 102 në paragrafin (4) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 43

Në nenin 104 paragrafi (1), nenin 105, nenin 118-a paragrafët (1) dhe (3), nenin 119 paragrafi (5) dhe nenin 121, fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 44

Neni 125 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 450 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar në komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit, nëse:

- paraqet shpallje në kundërshtim me afatet e përcaktuara në nenin 52 të këtij ligji,

- kryen korrigjim të shpalljes jashtë afatit të paraparë në nenin 56 të këtij ligji ose korrigjimin nuk e shpall në mediet në të cilat është publikuar dhe

- në afat prej pesë ditësh nuk vendos për ankesën e parashtruar në pajtim me nenin 62 paragrafin (3) të këtij ligji."

Neni 45

Në nenin 126 paragrafin (1) ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar në komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit, nëse:"

Pas alinesë 1 shtohet aline e re 2, si vijon:

"- nuk e aktivizon garancinë bankare të parashkuar nme këtë ligj,"

Alineja 3 ndryshohet si vijon:

- paraqet shpallje pa marrë pajtim nga Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë së Veriut në lidhje me kushtet e veçanta plotësuese të përcaktuara në nenin 52 paragrafi (2) të këtij ligji."

Neni 46

Në nenin 127 numrat "3.000 deri në 6.000" zëvendësohen me numrin "500".

Neni 47

Në nenin 128 paragrafi (1) numrat: "6.000 deri në 12.000" zëvendësohen me numrin "500".

Në alinenë 2 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut së Veriut".

Pas alineja e 7 shtohet aline e re 8 si vijon:

"- nuk vepron në afatin e përcaktuar me dispozitat e nenit 77 paragrafi (5) të këtij ligji."

Paragrafi 8 shlyhet.

Neni 68

Pas nenit 128 shtohet nen i ri 128-a, si në vijim:

"Neni 128-a

Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje kryetarit të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, nëse nuk vepron në pajtim me dispozitat e nenit 99 të këtij ligji.

Neni 49

Në nenin 129 numri "5.000" zëvendësohet me numrin "350".

Neni 50

Në nenin 130 numrat "5.00 deri në 1.000" zëvendësohen me numrin "250".

Neni 51

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për tokë ndërtimore "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 193/15), në nenin 130-a ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet anëtarëve të Komisionit nëse lejojnë që kandidati të veprojë në kundërshtim me dispozitat e nenit 108 paragrafi (5) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet anëtarëve të Komisionit nëse lejojnë që kandidati të veprojë në kundërshtim me dispozitat e nenit 110 paragrafi (2), (3) dhe (4) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet kandidatit i cili vepron në kundërshtim me nenin 110, paragrafi (2), (3) dhe (4) të këtij ligji.

(4) Gjobë në shumë prej 2.000 deri në 3.000 në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik të autorizuar i cili në mënyrë teknike e zbaton provimin nëse nuk e bllokoi përfshirjen e radiofrekuencës në hapësirat e dhënies së provimit.

(5) Me gjobë prej 350 euro në kundërvlerë me denarë do të dënohen anëtarët e Komisionit nga neni 106-a paragrafi (1) të këtij neni, nëse përcaktojnë parregullsi në kryerjen e provimit ndërsa atë nuk e konstatojnë në raportin të ministrit për Transport dhe Lidhje."

Neni 52

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 31/16) neni 130-a shlyhet.

Neni 53

Neni 131 ndryshohet si vijon:

"(1) Procedura për kundërvajtje për kundërvajtje të parapara me këtë ligj mbahet para gjykatës kushtetuese.

(2) Për kundërvajtjet e parapara me këtë ligj, inspektorët nga neni 124-a të këtij ligji, para parashtrimit të kërkesës për ngritje të procedurës për kundërvajtje para gjykatës kompetente do të zbatojnë procedurë për barazim me lëshimin e urdhërpagesës për kundërvajtje në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

(3) Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje e përcakton ministri.

(4) Matja e lartësisë së gjobës që është e përcaktuar në pajtim me këtë ligj kryhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje."

Neni 54

Në nenin 132 numri "15" zëvendësohet me numrin "30".

Neni 55

Në nenin 133 në paragrafin (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 56

(1) Procedurat e filluara me marrëveshje të drejtpërdrejta dhe me ankand publik të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, si dhe të gjitha lëndët e mbaruara të plotfuqishme për të cilat janë marrë mjete të jashtëzakonshme juridike dhe mbahet procedurë e përsëritur në pajtim me Ligjin për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 53/01), Ligjin për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" numër 82/08, 143/08 dhe 56/10) dhe Ligjin për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" numër 17/11, 53/11, 144/12, 25/13 dhe 163/13) deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, merren nga komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, në ditën e plotësimit të kushteve nga neni 47 të këtij ligji me të cilin ndryshohet neni 99 paragrafi (1) i ligjit, e më së voni deri me 30 prill 2020.

(2) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të detyruar ta ndërmarrin përcjelljen, kryerjen dhe të gjitha aktivitetet që rrjedhin nga punët për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga 1 maji 2020.

(3) Detyrimet nga paragrafi (2) të këtij neni, vlejné nga dita e marrjes të punëve për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(4) Procedurat e filluara gjyqësore që rrjedhin nga procedurat për disponim me tokë ndërtimore i marrin dhe do të vazhdojnë të mbahen nga komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, nëpërmjet Avokatise Shtetërore të Republikës së Maqedonisë së Veriut,

Neni 57

(1) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit të cilat nuk i kanë marrë kompetencat për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, janë të detyruar t'i marrin kompetencat për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, deri me 30 prill 2020.

(2) Nga 1 maji 2020, kompetencat për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut ekskluzivisht do t'i kryejné komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit.

Neni 58

Afati i paraparë me dispozitat e nenit 77 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji, do të zbatohet edhe për të gjitha marrëveshjet e lidhura deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, ndërsa do të fillojë të zbatohet nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 59

Dispozita nga neni 76 paragrafi (6) i këtij ligji, do të zbatohen me marrëveshjet e lidhura deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 60

(1) Programin vjetor nga neni 47 të këtij ligji, me të cilën ndryshohet neni 99 paragrafi (1) i ligjit, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, janë të detyruar ta miratojnë deri më 15 prill 2020.

(2) Komisioni për zbatim të procedurave për ankand publik nga neni 47 të këtij ligji, me të cilën ndryshohet neni 99 paragrafi (1) i ligjit, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, janë të detyruar ta miratojnë deri më 15 prill 2020.

(3) Sistemi elektronik për ankand publik të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut nga neni 47 të këtij ligji, me të cilën ndryshohet neni 99 paragrafi (1) i ligjit, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, janë të detyruar ta miratojnë deri më 15 prill 2020.

Neni 61

Akti nënligjor i paraparë me këtë ligj do të miratohet në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 62

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut."

4294.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ (*)

Се прогласува Законот за класифицирани информации (*),

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7141/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ (*)

ГЛАВА ПРВА

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат класификацијата на информациите, условите, критериумите, мерките и активностите што се преземаат за нивна заштита и безбедност, правата, обврските и одговорноста на создавачите и корисниците на класифицирани информации, национална и меѓународната размена, инспекцискиот надзор над спроведувањето на овој закон, како и други прашања во врска со пристапот и ракувањето со класифицирани информации.

(*) Со овој закон се врши усогласување со Одлука на Советот од 23 септември 2013 година во однос на правилата за безбедност за заштита на класифицирани информации на ЕУ, CELEX број 32013D0488.

Член 2

Обврска за заштита на класифицираните информации согласно со овој закон имаат сите корисници на класифицирани информации што имале пристап и/или биле запознаени со нивната содржина.

Член 3

Целта на овој закон е обезбедување на законито користење на класифицирани информации и оневозможување на секаков вид незаконит или неовластен пристап, злоупотреба и компромитирање на информациите.

Член 4

Одредбите од овој закон се применуваат на националните класифицирани информации и на класифицираните информации примени од странски држави и меѓународни организации или создадени во меѓусебна соработка, доколку со меѓународните договори ратификувани согласно со Уставот на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: ратификуваните меѓународни договори), поинаку не е уредено.

Член 5

За заштитата на класифицираните информации и примената на меѓународните стандарди, за реализирање на размената на класифицирани информации согласно со ратификуваните меѓународни договори, за вршење инспекциски надзор на спроведувањето на одредбите од овој закон и другите прописи од областа на класифицираните информации, како и за вршење на други работи утврдени со овој закон, е надлежна Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации (во натамошниот текст: Дирекција).

Значење на изразите употребени во овој закон

Член 6

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. **„Информација“** е сознание кое може да биде применено во било која форма;

2. **„Информација од интерес за Република Северна Македонија“** е секоја информација изготвена од орган на државната и локалната власт основан согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правно лице основано од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, физичко или правно лице, како и од странски државен орган, односно странско физичко или правно лице, која се однесува на безбедноста и одбраната на државата, нејзиниот територијален интегритет и суверенитет, уставниот поредок, јавниот интерес и слободите и правата на човекот и граѓанинот;

3. **„Класифицирана информација“** е информација од делокругот на работа на орган на државната и локалната власт основан согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правно лице основано од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје или други правни лица којашто се однесува на јавната безбедност, одбраната, надворешните работи или безбедносни или разузнавачки активности на државата која согласно со закон мора да се заштити од неовластен пристап и е обележана со соодветен степен на класификација согласно со овој за-

кон. Класифицирани информации може да претставуваат и документи, технички средства, машини, опрема, односно одвоени компоненти или оружје или алати што се произведени или се во процес на производство, како и доверливите пронајдоци што се однесуваат на одбраната и се од интерес на безбедноста на државата;

4. **„Документ“** е секој пишан текст, нацрт или скица, репродукција, копија, фотографија, аудио, видео, магнетски, електронски, оптички или друг вид на запис, во кој се содржани информации;

5. **„Штета“** е повреда на интересите на државата како последица од загрозување на безбедноста на класифицираните информации од интерес за Република Северна Македонија или информациите кои Република Северна Македонија е обврзана да ги заштитува согласно со ратификуваните меѓународни договори;

6. **„Безбедносен ризик“** е можност за нарушување на безбедноста на класифицираната информација;

7. **„Безбедност на класифицирана информација“** е збир на активности и мерки со кои се обезбедува заштитата на класифицираните информации од неовластен пристап и неовластено ракување;

8. **„Безбедносен сертификат за физичко лице“** е документ со кој се потврдува дека за физичкото лице не постои безбедносен ризик за пристап и ракување со класифицирани информации;

9. **„Безбедносен сертификат за правно лице“** е документ со кој се потврдува дека за правното лице не постои безбедносен ризик и дека поседува физички или организациски капацитети за ракување со класифицирани информации и/или за чување на класифицирани информации, согласно со закон;

10. **„Дозвола за пристап до класифицирани информации“** е документ со кој се потврдува дека странското физичко или правно лице има безбедносен сертификат издаден во матичната држава и има право на пристап и користење на класифицирани информации во Република Северна Македонија;

11. **„Потребно е да знае“** е принцип според кој се утврдува корисникот кој има потреба за пристап до класифицирани информации заради извршување на функцијата или на службената должност и службените овластувања, на дејноста или за спроведување на класифицирани договори;

12. **„Создавач на класифицирана информација“** е овластен изработувач на класифицирана информација. Создавачи на класифицирани информации се органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје и други физички или правни лица, што создаваат информации од значење за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи и безбедносните и разузнавачките активности на државата;

13. **„Дисеминација на класифицирани информации“** претставува распоредување на класифицирани информации согласно со принципот „потребно е да знае“ до лица кои поседуваат соодветен безбедносен сертификат;

14. **„Корисник на класифицирана информација“** е физичко или правно лице кое има потреба за пристап до класифицирани информации заради извршување на функцијата, службената должност и службените овлас-

тувања или за спроведување на класифицирани договори и кое има безбедносен сертификат, соодветен на класификацијата на информацијата;

15. **„Ракување со класифицирани информации“** е процес кој го опфаќа секое постапување со класифицираните информации во времетраење на нивното постоење. Тоа подразбира нивно создавање, евиденција, пренос, користење, распоредување, рекласификација, декласификација, архивирање и уништување;

16. **„Безбедносен појас“** е простор околу објектот којшто претставува минимална оддалеченост од објектот од која можат да бидат загрозувани објектот и класифицираните информации во него;

17. **„Безбедносна зона“** е простор или просторија во објектот во кој се ракува и во кој се чуваат класифицирани информации до степенот „ДРЖАВНА ТАЈНА“ и има потреба од соодветна физичка заштита;

18. **„Административна зона“** е јасно определен заштитен простор што се воспоставува околу или пред безбедносните зони во коишто постојат можности за контрола на лица и возила;

19. **„Класифициран договор“** е секој облик на договор или договор кој произлегува од него, вклучувајќи ги и преговорите за склучување на истиот, којшто содржи или овозможува пристап до класифицирани информации;

20. **„Офицер за безбедност на класифицирани информации“** е лице овластено од одговорното лице во органот на државната и локалната власт основан согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правно лице основано од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје или во правното лице кое има должност да се грижи за ефикасно и координирано извршување на правата и обврските кои произлегуваат од овој закон;

21. **„Криптографска безбедност“** е компонента на безбедноста на комуникациско информациските системи која ја опфаќа криптографската заштита, управувањето со криптографските материјали и развојот на методи на криптографска заштита, кои се спроведуваат преку шифра, код и дигитален потпис;

22. **„Криптографска заштита“** е оперативно планска активност во системот на криптографски материјали и производи кои се користат за заштита на класифицирани информации од неовластен пристап при изработка, ракување и чување на класифицираните информации;

23. **„Криптографски производ“** е софтвер, систем или уред со кој се врши криптографска заштита;

24. **„Криптографски материјали (крипто материјали)“** се криптографски алгоритми, криптографски хардверски и софтверски модули, крипто клучеви, насоките за нивна имплементација и придружната документација;

25. **„Безбедносна акредитација на комуникациско-информациски системи“** е процес на формално одобрување на комуникациско-информациски системи за работа до одредениот степен на класификација, во посебни безбедносни услови во неговото оперативно опкружување и на прифатливо ниво на безбедносен ризик;

26. **„Процес на управување со безбедносен ризик“** е процес на идентификација, контролирање, минимизирање или елиминирање на настани што можат да влијаат врз безбедноста на една организација или на системот што таа го користи;

27. **„Комуникациско-информациски систем (КИС)“** е секој систем што овозможува создавање, чување, обработка, или пренос на информациите во електронска форма. Комуникациско-информацискиот систем ги вклучува сите средства потребни за негово функционирање, како инфраструктурата, организацијата, персоналот и информациските, комуникациските и други електронски ресурси.

ГЛАВА ВТОРА

КЛАСИФИЦИРАЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ И СТЕПЕНИ НА КЛАСИФИКАЦИЈА

Член 7

Со класификација на информацијата се определува степенот на заштита на информацијата кој треба да биде соодветен со степенот на штетата што би настанала за Република Северна Македонија со неовластен пристап или неовластена употреба на информацијата.

Информациите кои се предмет на класификација се однесуваат особено на: јавната безбедност; одбраната; надворешните работи; безбедносни, разузнавачки и контраразузнавачки активности на државата; системи, уреди, пронајдоци, проекти и планови од важност за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи; научни истражувања и технолошки, економски и финансиски работи од значење за Република Северна Македонија.

Член 8

Класификацијата на информациите се врши според нивната содржина.

Степенот на класификација на информацијата го определува создавачот на информацијата, а со негово писмено овластување и друго лице.

Информацијата се означува со еден од степените на класификација:

- ДРЖАВНА ТАЈНА,
- СТРОГО ДОВЕРЛИВО,
- ДОВЕРЛИВО и
- ИНТЕРНО.

Член 9

Класифицираната информација со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“ е информација чие неовластено откривање би предизвикало загрозување и нанесување непоправливи штети на трајните интереси на Република Северна Македонија.

Класифицираната информација со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ е информација чие неовластено откривање би предизвикало исклучително сериозна штета за виталните интереси на Република Северна Македонија.

Класифицираната информација со степен „ДОВЕРЛИВО“ е информација чие неовластено откривање би предизвикало сериозна штета за важните интереси на Република Северна Македонија.

Класифицираната информација со степен „ИНТЕРНО“ е информација чие неовластено откривање би предизвикало штета за работењето на органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, кои

се од значење за јавната безбедност, одбраната, надворешните работи и безбедносните и разузнавачките активности на државата.

Член 10

При класифицирањето на информацијата, создавачот, односно лицето овластено од него, треба да ја означат класифицираната информација со најсоодветниот степен на класификација со кој се обезбедува потребната заштита на државните интереси и безбедноста од членот 9 од овој закон.

Определувањето на соодветниот степен на класификација на информацијата се врши врз основа на проценка за можната штета и последиците кои би произлегле од неовластениот пристап до неа.

Член 11

Класифицирана информација со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“ определуваат: претседателот на Република Северна Македонија, претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, претседателот на Владата на Република Северна Македонија, претседателот на Уставниот суд на Република Северна Македонија, претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија, министрите во рамките на своите ресори, јавниот обвинител на Република Северна Македонија, началникот на Генералштабот на Армијата на Република Северна Македонија, директорот на Агенцијата за разузнавање, директорот на Агенцијата за национална безбедност, директорот на Оперативно-техничката агенција, директорот на Центарот за управување со кризи, директорот на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации, како и лица овластени од страна на горенаведените субјекти.

Ако така е определено со закон, ратификуван меѓународен договор или друг пропис, класифицирана информација со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“ определуваат и лицата предвидени во тие акти.

Член 12

Информациите со чие откривање би се намалила ефикасноста на работењето на органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, добиваат ознака „ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА“.

Ознаката „ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА“ не претставува степен на класификација, но до ваквите информации не е дозволен слободен пристап.

Начинот на чување и ракување со информациите за ограничена употреба со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Член 13

Ако во една информација се опфатени податоци за повеќе степени на класификација, создавачот е должен да го определи степенот на класификација на секој од нив посебно.

Целината на информацијата се класифицира според највисокиот степен на класификација, а на насловната страна на материјалот се означуваат другите делови со степени на класификација коишто припаѓаат кон информацијата.

Ако дел од документот содржи класифицирана информација со повисок степен на класификација, тој дел може да се издвои како посебен документ со соодветен степен на класификација.

Фуснотите нема да бидат класифицирани освен ако содржат или откриваат класифицирани информации.

Заради избегнување на безбедносен ризик употребата на фусноти треба да се сведе на минимум.

Член 14

Создавачот на класифицираната информација задолжително го означува на видно место степенот на нејзината класификација, согласно со овој закон.

Член 15

Ако информацијата не била означена со степен на класификација, а создавачот не може да се утврди или престанал да постои, класифицирањето на информацијата го врши правниот следбеник на создавачот.

Ако не може да се утврди ниту правниот следбеник од ставот 1 на овој член, означувањето на степенот на класифицираната информација го врши Дирекцијата.

Член 16

Со рекласификација се врши промена на степенот на класификацијата на информацијата.

Промена на степенот на класификација врши создавачот, а со негово писмено овластување и друго лице.

За промената на степенот на класификација на информацијата задолжително се известуваат корисниците на информацијата.

Начинот на промена на степенот на класификација на информацијата со уредба поблиску го уредува Владата на Република Северна Македонија.

Член 17

Класификацијата на информацијата престанува:

- на датумот означен на документот,
- со случување на определен настан наведен во документот,
- со истекување на временскиот период означен на документот и
- со декласификација.

Член 18

Со декласификација се врши промена од класифицирана информација во информација која е некласифицирана.

Декласификацијата од ставот 1 на овој член ја врши создавачот на информацијата или од него овластено лице, за што задолжително ги известува корисниците на информацијата.

Начинот на декласификација на информацијата со уредба поблиску го уредува Владата на Република Северна Македонија.

Член 19

Создавачот на класифицираната информација означува временски период или настан по кој информацијата може да биде рекласифицирана или декласифицирана.

Временскиот период или настанот по кој класифицираната информација може да биде рекласифицирана или декласифицирана не може да надминат период од

десет години, освен во случај кога на класифицираната информација ѝ е потребна подолготрајна заштита утврдена со закон.

Член 20

Класифицираната информација со степенот „ДРЖАВНА ТАЈНА“ создавачот ја разгледува и оценува во период не подолг од десет години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Класифицираната информација со степенот „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ се разгледува и оценува во период не подолг од пет години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Класифицираната информација со степенот „ДОВЕРЛИВО“ се разгледува и оценува во период не подолг од три години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Класифицирана информација со степенот „ИНТЕРНО“ се разгледува и оценува во период не подолг од две години за да се оцени потребата од натамошно задржување на класификацијата.

Член 21

Ако со класифицираната информација се прикрива пречекорување на овластување, злоупотреба на функцијата или некое друго незаконско дејствие, односно казниво дело, таквата информација нема да се смета за класифицирана.

На лицата кои ќе ја пријават информацијата од ставот 1 на овој член до надлежен орган согласно со Законот за заштита на укажувачи, им се гарантира заштита согласно со закон.

Класифицирани информации на странски држави и меѓународни организации

Член 22

Класифицираните информации од странски држави или меѓународни организации со кои Република Северна Македонија има склучено меѓународни договори или на кои Република Северна Македонија им пристапила, го задржуваат степенот на класификација што се користи во таа држава или меѓународна организација.

Член 23

Дисеминација на странските класифицирани информации се врши согласно со принципот „потребно е да знае“ и поседување на соодветен безбедносен сертификат.

Начинот на определување на корисниците и вршењето на дисеминација на добиените странски класифицирани информации со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

ГЛАВА ТРЕТА

КРИТЕРИУМИ, МЕРКИ И АКТИВНОСТИ ЗА ЗАШТИТА НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Член 24

За заштита на класифицираните информации, се преземаат мерки и активности за административна, физичка и индустриска безбедност, безбедност на кому-

никациско-информационски системи, како и за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации.

Член 25

Критериуми кои особено се земаат предвид при утврдувањето на мерките за заштита на класифицираните информации се:

- степенот на класификација,
- обемот и формата на класифицираната информација и
- процената на ризикот за безбедноста на класифицираната информација.

Административна безбедност

Член 26

Мерки и активности за административна безбедност се:

- определување на степенот на класификација и обележување на класифицираната информација,
- прием и евиденција на класифицираната информација,
- определување начин за чување, ракување и контрола на класифицираната информација,
- репродукција, преводи и извадоци на класифицираната информација и одредување на бројот на примероците и корисниците,
- дисеминација на класифицирани информации,
- пренос на класифицирани информации,
- отстранување и уништување на класифицираната информација.

Мерките и активностите за административна безбедност со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Физичка безбедност

Член 27

Физичката безбедност се остварува со примена на физички и технички заштитни мерки со цел да се спречи неовластен пристап до класифицирани информации.

Мерките за физичка безбедност треба да спречат прикриен или насилан упад од неовластено лице, да одвратат, спречат и детектираат неовластени активности, како и да овозможат поделба на персоналот во нивниот пристап до класифицирани информации согласно со принципот „потребно е да знае“.

Мерките за физичка безбедност се применуваат во објекти, згради, канцеларии, простории и други локации во кои се ракува, се чуваат или електронски се обработуваат класифицирани информации.

Просториите во кои се чуваат класифицирани информации со степен „ДОВЕРЛИВО“ и повисоко, се воспоставаат како безбедносни зони.

За заштита на класифицирани информации со степен „ДОВЕРЛИВО“ и повисоко се користи опрема, системи или други технички средства кои исполнуваат минимални стандарди, кои ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 28

Мерки и активности за физичка безбедност се:

- проценка за можно нарушување на безбедноста на класифицираната информација,

- определување на безбедносен појас околу објектот,
 - определување на безбедносни и административни зони,
 - организирање на физичка заштита и примена на технички средства за обезбедување на објекти и простории во кои се наоѓаат класифицирани информации,
 - контрола на влез, движење и излез на лица и возила за пренос на класифицирани информации и
 - физичко обезбедување при пренесување на класифицирани информации надвор од безбедносните зони.
- Мерките и активностите за физичка безбедност со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Безбедност на лица-корисници на класифицирани информации

Член 29

- Мерки и активности за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации се:
- определување на офицер за безбедност на класифицирани информации,
 - безбедносна проверка,
 - издавање на безбедносен сертификат,
 - издавање на дозвола за пристап до класифицирани информации и
 - проверка и оценување на способноста за постапување со класифицирани информации.

Мерките и активностите за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Безбедност на комуникациско-информациски системи

Член 30

Безбедност на комуникациско-информациски системи е примена на безбедносни мерки за заштита на комуникациските, информациските и другите електронски системи и на класифицираните информации кои се создаваат, чуваат, обработуваат или пренесуваат во овие системи, со цел да се обезбеди нивна доверливост, интегритет, достапност, автентичност и неотповикливост.

Заради обезбедување на целите од ставот 1 на овој член се имплементира соодветен систем на безбедносни мерки за административна и физичка безбедност, безбедност на комуникациско-информациски системи, како и за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации, со цел создавање на безбедносна околина во која функционираат комуникациските, информациските или другите електронски системи.

Системот на безбедносни мерки на комуникациско-информациските системи мора да се заснова на процес за управување со безбедносен ризик.

Член 31

- Мерки и активности за безбедност на комуникациско-информациски системи се:
- акредитација на комуникациско-информациски системи и процеси,

- проценка за можно нарушување на безбедноста на класифицираната информација со неовластено навлегување во комуникациско-информацискиот систем во кој се чуваат, обработуваат и пренесуваат класифицирани информации,
- утврдување на методи и безбедносни процедури за прием, обработка, пренос, чување и архивирање на класифицирани информации во електронска форма,
- заштита при создавање, чување, обработка и пренос на класифицирани информации во комуникациско-информациски системи,
- криптографска безбедност на комуникациски, информациски и други електронски системи преку кои се создаваат, чуваат, обработуваат со криптозаштита и пренесуваат класифицирани информации,
- заштита од компромитирачко електромагнетно зрачење,
- определување на зони и простории заштитени од компромитирачко електромагнетно зрачење и
- инсталирање на уреди за чување на класифицирани информации.

Мерките и активностите за безбедност на комуникациско-информациски системи со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Член 32

Мерки и активности за криптографска безбедност се:

- планирање, организација и имплементација на криптографска безбедност,
 - евалуација и одобрување на криптоматеријали и криптопроизводи,
 - изработка и развој на криптографски алгоритми и производи,
 - планирање, организација и управување со криптоматеријали,
 - примена на мерки и процедури за евиденција, безбедно ракување, чување и дистрибуција на криптоматеријали и криптопроизводи,
 - обука на лица за работа со криптоматеријали и криптопроизводи,
 - контрола на имплементација на мерките и активностите за криптографска безбедност и на начинот на употреба на криптографските материјали и производи.
- Мерките и активностите за криптографска безбедност со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Член 33

Пренос на класифицирани информации преку комуникациски системи надвор од безбедносните зони се врши исклучиво со примена на криптографска заштита.

Индустриска безбедност

Член 34

Мерките за индустриска безбедност се применуваат со цел обезбедување заштита на класифицираните информации од страна на договарачите и субјектите вклучени во преговорите пред склучување на договор и во текот на реализација на класифицираниот договор.

Со мерките за индустриска безбедност се обезбедува заштита на класифицираните информации при транспорт и при воспоставување на процедури за посета на физички и правни лица на објекти каде што се ракува со класифицирани информации.

За пристап и ракување со класифицирани информации при реализирање на класифицирани договори, транспорт на класифицирани информации и посети на објекти каде што се ракува со класифицирани информации, физичките и правните лица од ставовите 1 и 2 на овој член треба да поседуваат соодветен безбедносен сертификат или дозвола за пристап до класифицирани информации.

За потребата за класифицирање на договор и фазите коишто претходат на склучувањето на договорот, вклучувајќи го и јавниот повик за учество во јавни набавки, правното лице треба да обезбеди мислење од офицерот за безбедност на класифицирани информации на субјектот што го распишува јавниот повик.

Мерките и активностите за индустриска безбедност ги опфаќаат мерките и активностите од членовите 26 став 1, 28 став 1, 29 став 1, 31 став 1 и 32 став 1 од овој закон.

Мерките и активностите за индустриска безбедност со уредба поблиску ги уредува Владата на Република Северна Македонија.

Размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации

Член 35

Класифицирана информација на странска држава или меѓународна организација е информација којашто надлежниот орган на странската држава или меѓународната организација ја отстапил на Република Северна Македонија со обврска да се обезбеди нејзина заштита.

Со класифицираните информации примени од странска држава или меѓународна организација се постапува на начин којшто е предвиден со ратификуван меѓународен договор.

Ако меѓународниот договор од ставот 2 на овој член не содржи одредби за начинот на постапување со класифицираните информации, се постапува согласно со одредбите од овој закон.

Член 36

Во случај на воена, вонредна или кризна состојба во Република Северна Македонија, по барање на надлежните органи согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, Дирекцијата може да врши размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации со кои не се склучени меѓународни договори по претходна согласност од страна на Владата на Република Северна Македонија, ако е тоа во интерес на Република Северна Македонија.

По завршување на воената, вонредната или кризна состојба од ставот 1 на овој член, Дирекцијата доставува извештај до Владата на Република Северна Македонија за разменетите класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации со кои не се склучени меѓународни договори.

Член 37

Согласно со преземените обврски од ратификуваните меѓународни договори, Дирекцијата овозможува вршење контрола на овластени претставници на странски држави и меѓународни организации, на начинот на користење и заштита на класифицираните информации што од нив се отстапени на користење во Република Северна Македонија.

Контрола на начинот на користење и заштита на доставените класифицирани информации од Република Северна Македонија до странските држави и меѓународните организации врши Дирекцијата согласно со овој закон и ратификуваните меѓународни договори.

Користење на класифицирани информации

Член 38

Орган на државната и локалната власт основан согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правно лице основано од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје или физичко или правно лице во Република Северна Македонија кое има безбедносен сертификат или странски државен орган, институција или странско физичко или правно лице кое има безбедносен сертификат на матичната држава и дозвола за пристап до класифицирани информации издадена од Дирекцијата, може да биде корисник на класифицирани информации согласно со принципот „потребно е да знае“.

Член 39

За извршување на работните задачи, на лицата кои ракуваат со класифицирани информации во органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, како и на други правни и физички лица им се издава безбедносен сертификат согласно со принципот „потребно е да знае“.

Безбедносен сертификат се издава за пристап до соодветен степен на класифицирани информации.

За издавање на безбедносен сертификат за пристап до соодветен степен на класифицирани информации, заинтересираното физичко или правно лице поднесува писмено барање до Дирекцијата.

Барањето за издавање на безбедносен сертификат од ставот 3 на овој член се поднесува преку офицер за безбедност на класифицирани информации во правното лице.

Постапката за издавање на безбедносен сертификат за лицата вработени во Дирекцијата се спроведува преку офицерот за безбедност на класифицирани информации во Дирекцијата.

Безбедносен сертификат од ставот 2 на овој член издава директорот на Дирекцијата врз основа на претходно спроведена безбедносна проверка и оценка за постоење или непостоење на безбедносен ризик за ракување со класифицирани информации.

Член 40

Безбедносен сертификат за пристап и користење на класифицирани информации од сите степени, без претходна безбедносна проверка, заради непречено вршење на функцијата од денот на изборот до крајот на манда-

тот, добиваат: претседателот на Република Северна Македонија, претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, претседателот на Владата на Република Северна Македонија, замениците на претседателот на Владата на Република Северна Македонија, претседателот на Уставниот суд на Република Северна Македонија и претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Член 41

Безбедносен сертификат се издава на физичко лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,
 - за безбедносен сертификат со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“ да не е државјанин и на друга држава,
 - за безбедносен сертификат со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ да не е државјанин на држава која не е членка на НАТО,
 - да постои оправдана потреба за користење на класифицирани информации согласно со принципот „потребно е да знае“,
 - да не постојат безбедносни пречки за пристап и ракување со класифицирани информации што се утврдува со оперативна проверка,
 - физичкото лице да има деловна способност,
 - лицето да наполнило 18 години, а за користење на класифицирани информации означени со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“ да наполнило 21 година,
 - да не му е изречена санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност,
 - да поседува уверение за неосудуваност, не постапо од шест месеци,
 - од оперативната проверка за лицата наведени во безбедносниот прашалник да не произлегува постоење на безбедносни пречки за пристап и ракување со класифицирани информации.
- Пред издавање на сертификатот, лицето мора да се обучи за ракување со класифицирани информации.

Член 42

Безбедносен сертификат се издава на правно лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е регистрирано во Република Северна Македонија,
- да постои оправдана потреба за пристап и ракување со класифицирани информации согласно со принципот „потребно е да знае“,
- да не му е изречена санкција-забрана за вршење на дејност,
- да има обезбедено услови за физичка безбедност, административна безбедност и/или безбедност на комуникациско-информациони системи, доколку тоа го бараат условите од класифицираниот договор,
- да има обезбедено безбедносен сертификат за офицерот за безбедност на класифицирани информации во правното лице,
- да е финансиски и економски стабилно и
- да не постојат безбедносни пречки за ракување со класифицирани информации што се утврдува со оперативна проверка.

Финансиската и економската стабилност од ставот 1 алинеја 6 на овој член се утврдува со следниве документи што не треба да бидат постари од шест месеци:

- извод од регистрацијата на дејноста,

- документ за бонитет од надлежен орган,
- доказ од надлежен орган дека не е отворена постапка за стечај или ликвидација,
- доказ од надлежен орган дека со пресуда не му е изречена мерка на безбедност- забрана на вршење на дејности,
- потврда од надлежен орган за платени даноци, придонеси и други јавни давачки.

Член 43

Правното лице се смета за способно да обезбеди заштита на класифицирани информации доколку обезбеди услови за спроведување на мерките и активностите за заштита на класифицирани информации определени со овој закон.

Постапки за издавање на безбедносни сертификати

Член 44

Исполнувањето на условите за издавање на безбедносен сертификат се утврдува преку безбедносна проверка.

Безбедносната проверка од ставот 1 на овој член се врши врз основа на претходна писмена согласност од физичкото или правното лице кое поднело барање за издавање на безбедносниот сертификат, којашто е составен дел на барањето од членот 39 став 3 од овој закон.

Ако физичкото или правното лице во текот на постапката писмено ја повлече својата согласност за проверка, повторна постапка за безбедносна проверка не може да се спроведе пред истекот на една година од денот на повлекувањето на согласноста.

Член 45

Безбедносна проверка се спроведува пред издавање на безбедносен сертификат на правни и физички лица за пристап и ракување на класифицирани информации, со цел да се утврди постоење или непостоење на безбедносен ризик.

Безбедносната проверка започнува по поднесување на барањето од членот 39 став 3 од овој закон, до Дирекцијата.

Пополнетите податоци од безбедносниот прашалник претставуваат дел од содржината на безбедносната проверка.

Формата и содржината на обрасците на безбедносниот прашалник од ставот 1 на овој член ги пропишува директорот на Дирекцијата, а по претходна координација со надлежните служби кои се задолжени за реализација на оперативна безбедносни проверки.

Член 46

Пополнетиот прашалник за безбедносна проверка се означува со ознаката „ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА“.

Податоците од пополнетиот безбедносен прашалник од ставот 1 на овој член се користат за целите на проверката и со нив се постапува согласно со закон.

Член 47

За користење на класифицирани информации означени со степенот „ИНТЕРНО“ не се врши безбедносна проверка и не се издава безбедносен сертификат.

Физичкото или одговорното лице во правното лице се информира за обврската за заштита на класифицираните информации од ставот 1 на овој член што му се дадени на увид, односно ракување.

Член 48

Во зависност од степенот на класифицираната информација за која е поднесено барање за издавање безбедносен сертификат за физичко лице, се врши безбедносна проверка соодветна на степенот на класифицираната информација и тоа:

- а) од прв степен за информација класифицирана „ДОВЕРЛИВО“;
- б) од втор степен за информација класифицирана „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ и
- в) од трет степен за информација класифицирана „ДРЖАВНА ТАЈНА“.

Член 49

Со безбедносна проверка од прв степен се проверува:

- идентитетот на лицето (врз основа на приложена писмена документација) и оперативната проверка на податоците за лицето од надлежен орган,
- возраста од најмалку 18 години,
- државјанството на Република Северна Македонија,
- деловната способност на лицето (врз основа на уверение од надлежен орган) и
- постоењето на безбедносни пречки за пристап и ракување со класифицирани информации кај лицето (утврдени со спроведување на оперативна проверка од страна на надлежен орган).

Член 50

Со безбедносна проверка од втор степен се проверува:

- идентитетот на лицето (врз основа на приложена писмена документација и оперативна проверка на податоците за лицето од страна на надлежен орган),
- возраста од најмалку 18 години,
- државјанството на Република Северна Македонија,
- деловната способност на лицето (врз основа на уверение од надлежен орган) и
- постоењето на безбедносен ризик или пречки за пристап и ракување со класифицирани информации кај лицето - барател на безбедносен сертификат и кај лицата наведени во безбедносниот прашалник (со спроведување на оперативната проверка од страна на надлежен орган),
- лицето да нема државјанство на друга држава која не е членка на НАТО.

Член 51

Со безбедносна проверка од трет степен се проверува:

- идентитетот на лицето (врз основа на приложена писмена документација и оперативна проверка на податоците за лицето од страна на надлежен орган),
- возраста од најмалку 21 година,
- државјанството на Република Северна Македонија,

- деловната способност на лицето (врз основа на уверение од надлежен орган) и

- постоењето на безбедносен ризик или пречки за пристап и ракување со класифицирани информации кај лицето барател на безбедносен сертификат и кај лицата наведени во безбедносниот прашалник (со спроведување на оперативната проверка од страна на надлежен орган),

- утврдување на способноста на лицето за ракување со класифицирани информации преку реализација на интервју од страна на овластено лице од надлежните служби кои ги вршат оперативна безбедносна проверка,

- лицето да нема државјанство на друга држава.

Член 52

На барање на Дирекцијата, оперативните проверки за постоење на безбедносни пречки за пристап и ракување со класифицирани информации ги вршат:

- Агенцијата за национална безбедност за сите физички и правни лица, освен за лицата утврдени во алинејата 2 на овој став и
- надлежните служби на Министерството за одбрана за сите вработени во Министерството за одбрана и Армијата на Република Северна Македонија.

Член 53

Постапката за спроведување на безбедносна проверка трае најмногу до:

- четири месеци за безбедносната проверка од прв степен за физички лица,
- шест месеци за безбедносната проверка од втор степен за физички лица,
- шест месеци за безбедносната проверка од трет степен за физички лица и
- шест месеци за безбедносна проверка за правно лице.

По исклучок од ставот 1 на овој член, постапката за безбедносна проверка од трет степен за лицата назначени во надзорните тела кои вршат надзор над спроведувањето на мерките за следење на комуникациите, како и за ангажираните акредитирани национални и меѓународни технички експерти од тие тела, согласно со Законот за следење на комуникациите, трае еден месец од денот на поднесување на барањето.

По исклучок од ставот 1 на овој член, постапката за безбедносна проверка од втор степен за лицата пред засновање на работен однос во Оперативно-техничката агенција, согласно со Законот за Оперативно-техничка агенција, трае еден месец од денот на поднесување на барањето.

Времетраење на безбедносните сертификати

Член 54

Безбедносниот сертификат издаден за информација класифицирана со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“ важи пет години.

Безбедносниот сертификат издаден за информација класифицирана со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ важи десет години.

Безбедносниот сертификат издаден за информација класифицирана со степен „ДОВЕРЛИВО“ важи десет години.

Содржината и формата на образецот на безбедносните сертификати од ставовите 1, 2 и 3 на овој член ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 55

Корисникот на класифицирани информации е должен да поднесе ново барање за продолжување на важноста на безбедносниот сертификат најдоцна шест месеци пред денот на истекот на неговата важност.

За физичкото и правното лице кое поднесува барање за продолжување на важноста на безбедносниот сертификат, се врши повторна безбедносна проверка согласно со овој закон соодветна на степенот на класифицираните информации што му се отстапуваат на користење.

Член 56

Ако се утврди дека физичкото или правното лице не постапува со класифицираните информации согласно со овој закон или повеќе не е исполнет некој од условите врз основа на кои е издаден безбедносниот сертификат, директорот на Дирекцијата донесува решение за одземање на безбедносниот сертификат и пред истекот на неговото важење.

Во решението од ставот 1 на овој член не се дава образложение за причините за одземање на безбедносниот сертификат.

Против решението од ставот 1 на овој член за одземање на безбедносниот сертификат и пред истекот на неговата важност, лицето има право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во однос на постапката за одземање на безбедносниот сертификат.

Член 57

Директорот на Дирекцијата може да донесе решение за одбивање на барањето за издавање на безбедносен сертификат за физички и правни лица ако не се исполнети условите од овој закон.

Во решението од ставот 1 на овој член не се дава образложение за причините за одбивање на барањето за издавање на безбедносен сертификат.

Против решението од ставот 1 на овој член лицето чие барање е одбиено може да поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во однос на постапката за издавање на безбедносниот сертификат.

Член 58

Жалбата од членот 56 став 3 и членот 57 став 3 од овој закон се поднесува во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Решението по жалбата од ставот 1 на овој член, донесено од Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, е конечно.

Член 59

Барање за повторно издавање на безбедносен сертификат со ист или повисок степен може да се поднесе:

- по истекот на една година од правосилноста или конечноста на решението за одбивање на барањето за издавање на безбедносен сертификат и

- по истекот на три години од правосилноста или конечноста на решението за одземање на безбедносниот сертификат пред истекот на важноста.

При повторно издавање на безбедносен сертификат за лицата од ставот 1 на овој член, безбедносниот сертификат важи една година.

Член 60

Безбедносниот сертификат престанува да важи со истекот на рокот на неговата важност, како и во случај на:

- престанок на функцијата на лицата од членот 40 од овој закон,

- престанок на потребата за пристап до класифицирани информации согласно со принципот „потребно е да знае“,

- намалена ментална способност за постапување со класифицирани информации утврдена од надлежна медицинска установа,

- смрт на физичкото лице или престанок на правното лице.

Во случаите од ставот 1 алинеи 1, 2, 3 и 4 на овој член, офицерот за безбедност на класифицирани информации ги враќа безбедносните сертификати за физички и/или правни лица во Дирекцијата во рок од 15 дена од констатирањето на истите.

Член 61

Дозволата за пристап до класифицирани информации престанува да важи:

- со истекот на рокот на важноста наведен во дозволата,

- со извршување на задачата за која била издадена,

- ако потребата од издавањето на дозволата престанала да постои или е изменета и

- ако се утврди дека правното и физичкото лице не постапува со класифицираните информации согласно со закон.

Член 62

Обврската за заштита на тајноста на класифицираните информации продолжува и по истекот на важноста на безбедносниот сертификат.

Член 63

За потребите на судска постапка или постапка пред друг надлежен орган во која се користат класифицирани информации, субјектите во постапката е потребно да поседуваат безбедносен сертификат.

Постапката од ставот 1 на овој член се води во присуство на лицето за чиешто права, обврски или одговорност се одлучува во нејзини рамки и кога лицето нема безбедносен сертификат.

Лицето од ставот 2 на овој член е одговорно за исполнување на обврската за заштита на класифицираните информации согласно со овој закон.

Во постапката од ставот 1 на овој член, јавноста е исклучена.

Во случај кога создавачот на класифицираната информација не ја доставил класифицираната информација во постапката од ставот 1 на овој член, судот од-

носно надлежниот орган е должен во рок од 15 дена од приемот на класифицираната информација да го информира создавачот и Дирекцијата за нејзиното користење во постапката.

Член 64

Дирекцијата води евиденција за издадените безбедносни сертификати и за пополнетите безбедносни прашалници.

Дирекцијата води посебна евиденција за издадените дозволи за пристап до класифицирани информации во Република Северна Македонија.

Содржината, формата и начинот на водење на евиденциите од ставовите 1 и 2 на овој член, ги пропишува директорот на Дирекцијата.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

ОРГАНИ ЗА ЗАШТИТА НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Офицер за безбедност на класифицирани информации

Член 65

Органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје и други правни лица, се должни да создадат услови неопходни за заштита на класифицирани информации и да преземат мерки за елиминирање на негативните последици ако дојде до откривање на класифицираните информации.

За ефикасно и координирано извршување на правата и обврските кои се однесуваат на класифицираните информации, во субјектите од ставот 1 на овој член се определува офицер за безбедност на класифицирани информации.

Член 66

Одговорното лице во субјектите од членот 65 став 1 од овој закон определува еден или повеќе офицери за безбедност на класифицирани информации, во зависност од бројот и обемот на класифицираните информации со кои се ракува во субјектот.

По исклучок од ставот 1 на овој член, во зависност од бројот и обемот на класифицирани информации, одговорното лице во субјектот може да ги врши работите на офицер за безбедност на класифицирани информации.

Офицерот за безбедност на класифицирани информации е должен да изготвува и поднесува квартални извештаи за својата работа и за состојбата со класифицираните информации директно до одговорното лице, освен во случајот од ставот 2 на овој член.

Доколку во субјектот се определени повеќе офицери за безбедност на класифицирани информации, одговорното лице определува еден од нив за координација со Дирекцијата.

Член 67

Офицерот за безбедност на класифицирани информации може да биде определен доколку ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,
- да не е државјанин на друга држава,
- да му е одобрен пристап до соодветно ниво на класифицирани информации според условите и постапката утврдени со закон,
- да има поминато обука за офицер за безбедност на класифицирани информации,
- да поседува соодветен безбедносен сертификат.

Член 68

Офицерот за безбедност на класифицирани информации е должен:

- да се грижи за спроведување на одредбите од овој закон и на ратификуваните меѓународни договори во врска со безбедноста на класифицираните информации во субјектот,
 - квартално да ги проверува евиденциите и протоколот на материјалите и документите,
 - да се грижи за правилно и навремено спроведување на архивирањето и ништењето на класифицирани информации,
 - да ја спроведе постапката за доставување барања за издавање на безбедносен сертификат во рамките на субјектот и да води евиденција на лицата за кои е спроведена постапка,
 - да ја извести Дирекцијата за истекот на безбедносните сертификати, престанок на работењето или прераспорежување на корисниците на класифицирани информации,
 - да ја извести Дирекцијата за потребата за промена на степенот на безбедносниот сертификат,
 - да ја известува Дирекцијата, во писмена форма за секоја промена на податоците во безбедносниот прашалник или промена на условите за добивање на безбедносен сертификат за кои знаел или можел да знае дека настанала,
 - да ги евидентира случаите на неовластен пристап до класифицирани информации или нивно компромитирање и на преземени дејствија и веднаш да ја извести Дирекцијата за таков случај и дејствие,
 - да ги информира корисниците на класифицирани информации најмалку еднаш годишно за правата и обврските при ракување со класифицирани информации,
 - да обезбедува стручна помош при класификацијата на информацијата во субјектот,
 - да организира обука за корисниците на класифицирани информации во субјектот за заштита на класифицирани информации.
- За работите од ставот 1 на овој член, офицерот за безбедност на класифицирани информации изработува годишен план за работа, кој го доставува до одговорното лице на одобрување. Во случај кога одговорното лице ги врши работите на офицер за безбедност на класифицирани информации, тој го изработува годишниот план за работа.

Дирекција за безбедност на класифицирани информации**Член 69**

Дирекцијата е самостоен орган на државната управа со својство на правно лице.

Дирекцијата:

- обезбедува континуирано спроведување на меѓународните стандарди и нормативи во преземањето на мерките и активностите за заштита на класифицираните информации,

- врши координација на активностите во обезбедувањето заштита на класифицираните информации со државните органи и институциите кои вршат размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации,

- ги подготвува, организира, спроведува и го следи спроведувањето на мерките и активностите за обезбедување заштита на класифицирани информации кои на Република Северна Македонија и се отстапени на користење од странски држави и меѓународни организации,

- презема активности за заштита на класифицирани информации отстапени од Република Северна Македонија на странски држави и меѓународни организации,

- учествува во изготвување на планови и програми на Република Северна Македонија за членство во меѓународни организации од областа за обезбедување заштита на класифицираните информации,

- планира и остварува меѓународна соработка за заштита и размена на класифицираните информации,

- предлага мерки за унапредување на заштитата на класифицирани информации,

- покренува иницијативи за склучување меѓународни договори со странски држави и меѓународни организации од областа на размената на класифицирани информации,

- врши акредитација на комуникациско-информационски системи и процеси,

- организира и спроведува обуки за безбедност на класифицирани информации,

- врши инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и

- врши други работи утврдени со закон.

За своето работење Дирекцијата донесува годишен план, а подготвува и извештај кој го усвојува Владата на Република Северна Македонија.

Член 70

Во размената и заштитата на класифицирани информации со НАТО и со Европската Унија, Дирекцијата ги врши задачите за:

- координација и спроведување на безбедносните политики на НАТО и на Европската Унија во Република Северна Македонија, со цел обезбедување соодветно ниво на заштита на класифицираните информации согласно со ратификуваните меѓународни договори,

- безбедност на комуникациите за избор, управување и одржување на криптографската опрема за пренос, обработка и чување на класифицираните информации,

- спроведување безбедносна акредитација на комуникациско-информационските системи и процесите во кои се користат класифицирани информации,

- преземање мерки и активности за заштита на комуникациско-информационските системи од компромитирачко електромагнетно зрачење.

Член 71

Во размената и заштитата на класифицирани информации со НАТО Министерството за одбрана и Армијата на Република Северна Македонија управува со материјалите за криптографска заштита на класифицирани информации и безбедно ракување, чување, дистрибуција и евиденција на криптоматеријалите.

Во делот на управувањето со материјалите за криптографска безбедност на класифицирани информации и безбедното ракување, чување, дистрибуција и евиденција на криптоматеријалите, Дирекцијата врши надзор над имплементација на мерките што ги спроведува надлежниот орган.

Регистри и контролни точки**Член 72**

За вршење на работи од надлежност на Дирекцијата со НАТО класифицирани информации, класифицирани информации на Европската Унија и други странски класифицирани информации се воспоставуваат регистар, подрегистри и контролни точки.

Регистарот се воспоставува во Дирекцијата, а подрегистри и контролни точки се воспоставуваат во органите на државната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката и други правни лица, во коишто се ракува и се чуваат НАТО класифицирани информации, класифицирани информации на Европската Унија и други странски класифицирани информации.

Од подрегистрите и контролните точки од ставот 1 на овој член се доставуваат информации потребни за извршување на работите на Дирекцијата и се врши размена на класифицирани информации со странство.

На барање на корисниците на класифицирани информации Дирекцијата дава согласност за исполнување на условите за воспоставување подрегистри и контролни точки.

Размената на класифицирани информации меѓу Република Северна Македонија и странски држави и меѓународни организации се врши преку Дирекцијата, ако со закон, ратификуван меѓународен договор или друг аранжман поинаку не е уредено.

Член 73

Дирекцијата ги известува надлежните органи на странските држави и меѓународни организации за безбедноста на разменетите класифицирани информации и од нив прима известувања за безбедноста на класифицираните информации кои им се отстапени од Република Северна Македонија, согласно со ратификуваните меѓународни договори.

Член 74

На барање на Дирекцијата, органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје и други правни и физички лица ѝ даваат информации кои се потребни за извршување на работите од нејзина надлежност.

Член 75

Со Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации раководи директор кој го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија.

Директорот се именува со мандат од четири години.

Директорот има заменик, кој го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија за време од четири години. Заменик директорот го заменува директорот во случај кога тој е отсутен или кога поради болест и други причини не е во можност да ја врши својата функција со сите негови овластувања и одговорности во раководењето.

За именување на директор и заменик директор се објавува јавен оглас во три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија од кои еден се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

За директор и заменик директор на Дирекцијата може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Северна Македонија;
- 2) да нема државјанство на друга држава;
- 3) со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- 4) да има стекнати 240 кредити според ЕКТС или VII/1 степен на образование;
- 5) да има најмалку пет години работно искуство;
- 6) да поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
 - ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
 - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2) и
- 7) да поседува безбедносен сертификат со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“.

На директорот и заменик директорот на Дирекцијата му престанува функцијата пред истекот на мандатот за кој е именуван:

- ако поднесе оставка,
- по лично барање,
- поради исполнување услови за старосна пензија утврдени со закон, со право на продолжување согласно со прописите за работни односи,
- поради смрт,
- ако со правосилна судска одлука е осуден на казна затвор од над шест месеци.

Владата на Република Северна Македонија ги разрешува директорот и заменик директорот на Дирекцијата ако е исполнет еден од следниве услови:

- ако се утврди дека не исполнува еден од условите утврдени во членот 74 став 5 од овој закон,
- ако одбие да поднесе изјава за имотна состојба и интереси согласно со закон или ако податоците содржани во изјавата се неистинити и

- очигледно ги прекрши правилата за судир на интереси, односно изземање во ситуации во кои директорот знаел или требало да знае за постоење на некоја од основите за судир на интереси, односно изземање предвидено со закон.

Член 76

Вработените во Дирекцијата се административни државни службеници. Во однос на нивните права и одговорности од работен однос се применуваат одредбите од Законот за административни службеници.

Вработените во Дирекцијата се упатуваат на работа во постојаните мисии на Република Северна Македонија при НАТО и ЕУ, согласно со потпишана спогодба за заедничка соработка со Министерството за надворешни работи.

За време на упатувањето, вработените се здобиваат со звање согласно со одредбите од Законот за надворешни работи.

Вработените во Дирекцијата треба да поседуваат соодветен безбедносен сертификат за пристап до класифицирани информации. Степенот на безбедносниот сертификат се утврдува со правилникот за систематизација на работните места во Дирекцијата.

Вработениот во Дирекцијата на кој за време на работниот однос нема да му биде продолжена важноста на безбедносниот сертификат или во текот на проверката ќе се утврди дека не може да добие безбедносен сертификат поради постоење безбедносен ризик за пристап и ракување со класифицирани информации, трајно се презема во друг државен орган или институција, на работно место на исто ниво за кое ги исполнува општите и посебни услови пропишани во актот за систематизација на другата институција.

Преземањето се врши врз основа на спогодба којашто ја потпишуваат раководните лица на двете институции.

На вработениот што се презема му престанува работниот однос доколку не го потпише новиот договор за работа во рок од 15 дена од датумот на кој му е доставен.

Вработените во Дирекцијата имаат службена легитимација која ја издава директорот на Дирекцијата.

Образецот на службената легитимација и начинот на нејзино издавање ги пропишува директорот на Дирекцијата.

ГЛАВА ПЕТТА

ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ЗА РАБОТЕЊЕ НА ДИРЕКЦИЈАТА И ФИНАНСИРАЊЕ НА ДИРЕКЦИЈАТА

Член 77

Работата на Дирекцијата се води и реализира според принципите, нормите и процедурите кои важат во системот на планирањето, програмирањето и буџетското работење.

Член 78

Финансиските средства за потребите на Дирекцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

Финансиските средства за потребите на Дирекцијата можат да се обезбедат и од други извори согласно со закон.

Финансиските средства за државните органи за потребите на заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија во рамките на финансиските средства на тие органи.

Органите на локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје за потребите на заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации обезбедуваат финансиски средства од сопствени извори и од финансиски и материјални средства на Република Северна Македонија.

ГЛАВА ШЕСТА

НАДЗОР

Член 79

Инспекциски надзор над спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Дирекцијата преку инспекторите за безбедност на класифицирани информации (во натамошниот текст: инспекторите).

Работите на инспекцискиот надзор во рамките на Дирекцијата се вршат во посебна организациона единица.

Член 80

Во постапката за вршење на инспекциски надзор се применуваат одредбите од овој закон, а за прашањата што не се уредени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за инспекциски надзор и Законот за општата управна постапка.

Начинот на вршењето на инспекциски надзор поблиску се уредува со Правилник што го донесува директорот на Дирекцијата.

Член 81

Инспекторот, кој го врши инспекцискиот надзор покрај општите услови утврдени со Законот за административни службеници потребно е да ги исполнува следниве посебни услови:

- да има стекнато 240 кредити според ЕКТС, или завршен VII/1 степен,
- да има три години работно искуство во областа на безбедноста на класифицирани информации,
- да има положено стручен испит за инспектор за класифицирани информации.

Начинот на полагање на стручниот испит за инспекторите за класифицирани информации со Правилник го пропишува директорот на Дирекцијата.

Додатокот на плата на инспекторот се регулира со Законот за инспекциски надзор.

Член 82

Инспекторот врши инспекциски надзор во органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, како и на други правни и физички лица.

Во извршувањето на работата инспекторот е самостоен во својата работа. По потреба, на предлог на раководителот на организационата единица за вршење инспекциски надзор, директорот може да определи тим за инспекциски надзор составен од административни службеници од Дирекцијата.

Инспекторите се должни да постапуваат согласно со законот и прописите.

Инспекторите треба да обезбедуваат објективна примена на законот.

Член 83

Во вршењето на инспекцискиот надзор од членот 79 од овој закон, инспекторите се овластени:

- да вршат надзор над спроведувањето на овој закон и другите прописи од областа на безбедноста на класифицираните информации,
- да предлагаат мерки за отстранување на утврдени неправилности и недостатоци во определен рок и
- да преземаат други дејствија согласно со закон.

Член 84

Службеното својство на инспекторот се докажува со службена легитимација и значка.

При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторите се должни да се легитимираат.

Службената легитимација и значка од ставот 1 на овој член ја издава и одзема директорот на Дирекцијата.

Образецот, формата и содржината на службената легитимација и значка, како и начинот на нивното издавање и одземање, ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 85

Заради вршење на инспекциски надзор, органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, како и други правни и физички лица се должни да овозможат непречено вршење на надзорот од областа на безбедноста на класифицираните информации.

Инспекцискиот надзор може да биде редовен, вонреден или контролен.

Редовниот инспекциски надзор опфаќа надзор над спроведувањето на овој закон и се врши според Годишен план и месечен план за работа на секој инспектор што директорот на Дирекцијата ги донесува согласно со закон.

Вонредниот надзор се врши врз основа на иницијатива поднесена од органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, физички или правни лица, како и во случај на сомневање на инспекторот (по службена должност).

Контролниот инспекциски надзор се врши по истекот на рокот определен во решението за отстранување на утврдени недостатоци.

При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторите имаат право на пристап и увид во секое време и без најава, во објекти, деловни простории, станбени простории и во простории во кои се ракува и се чуваат класифицирани информации.

За вршење на работите од ставот 6 на овој член во станбени простории, инспекторите се должни да обезбедат судски налог.

При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторите може да побараат присуство на овластено лице од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на полициските работи, заради нивна заштита.

Член 86

Ако при вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот утврди недостатоци и неправилности во врска со исполнетоста на условите за безбедност на класифицираните информации, донесува решение со кое наредува отстранување на утврдените недостатоци и неправилности во определен рок.

Против решението на инспекторот од ставот 1 на овој член, може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

По жалбата на решението на инспекторот одлучува Државната комисија за одлучување во втор степен од областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.

Член 87

За извршениот инспекциски надзор, инспекторот составува записник со наод на состојбата кој го доставува на начин и во рок предвиден со закон.

За предложените мерки за отстранување на недостатоците и неправилностите инспекторот донесува решение со рокови за нивно извршување. Одговорното лице во субјектот на надзорот е должно да постапи според решението и да го извести инспекторот за преземените активности.

Член 88

Ако инспекторот утврди дека во употреба се наоѓаат уреди, технички средства, инсталации и системи кои не одговараат на пропишаните безбедносни стандарди и критериуми за заштита на класифицирани информации, со решение изрекува забрана на нивна употреба и нивно отстранување.

Член 89

Ако инспекторот при вршењето на надзорот утврди дека постои непосредна опасност од нарушување на безбедноста на објектите или просториите, документите, опремата, системите и лицата во безбедносниот појас, безбедносната зона или административната зона, со решение изрекува забрана за користење на просторот, објектот или дел од објектот.

Член 90

Заради извршувањето на решението од членовите 86 став 1 и 88 од овој закон, инспекторот извршува запечатување на предметниот објект или простории.

Запечатувањето од ставот 1 на овој член се означува со жиг на Дирекцијата.

Содржината и формата на жигот, како и начинот на запечатување, со правилник ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 91

По отстранување на утврдените недостатоци, поради кои е изречена мерката забрана, а по писмено барање на субјектот на кој му е изречена мерката, инспекторот извршува отпечатување.

Член 92

Во вршењето на надзорот во примената на одредбите од овој закон и другите прописи од областа на безбедноста на класифицираните информации, инспекторите можат да наредат преземање на следниве мерки:

- демонтирање, преместување или отстранување на опрема, уреди, инсталации и системи со кои се загрозува безбедноста на класифицираните информации,

- определување на безбедносен појас, безбедносни зони и административни зони околу објектот, просторот или просторијата во објектот во кој се ракува или се чуваат класифицирани информации,

- поставување на безбедносна информатичко-комуникациска опрема, системи и инсталации за безбедност на класифицираните информации,

- преместување или отстранување на лица без соодветен безбедносен сертификат или без соодветна дозвола за пристап во безбедносен појас околу објектот и од безбедносни и административни зони во објектот во кој се ракува или се чуваат класифицирани информации,

- преместување или отстранување на возила без соодветна дозвола за пристап во безбедносен појас околу објектот и во административни зони во објектот во кој се ракува или се чуваат класифицирани информации,

- изработка на интерни акти за процена на безбедносниот ризик за класифицирани информации и за нивна заштита во случај на вонредни околности,

- ажурирање и корекција на евиденциите на класифицирани информации и нивно отстранување и уништување,

- обезбедување на пропишани услови за дисеминација и пренос на класифицирани информации,

- забрана за прием, ракување, отстапување и чување на класифицирани информации и

- други мерки за кои инспекторот ќе утврди дека се во функција на заштитата на класифицирани информации во субјектот на надзор.

Член 93

Ако при вршење на надзор инспекторот утврди повреда на закон и други прописи која претставува прекршок, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка согласно со одредбите од овој закон и Законот за прекршоците.

Ако при вршењето на надзорот инспекторот смета дека повредата претставува кривично дело, е должен веднаш да го извести директорот на Дирекцијата заради поведување постапка пред надлежен орган.

ГЛАВА СЕДМА

ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 94

Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на правното лице-корисник на класифицирани информации, ако:

- не ги спроведе мерките за административна, физичка, безбедност на комуникациско-информациони системи, безбедност на лицата-корисници на класифицираните информации или индустриска безбедност на класифицираните информации, согласно со одредбите од членовите 26, 28, 29, 31, 32 и 33 од овој закон,

- не постапува со класифицираните информации, согласно со одредбата од членот 56 став 1 од овој закон (освен ако дејствието не претставува кривично дело),

- не извести за престанок на исполнетост на некој од условите врз основа на кои е издаден безбедносен сертификат, согласно со одредбите на членот 42 од овој закон,

- го попречува извршувањето на инспекцискиот надзор согласно со одредбите на членот 79 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорното лице во правното лице-корисник на класифицирани информации за прекршоците од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на физичкото лице-корисник на класифицирани информации за прекршоците од ставот 1 на овој член.

Член 95

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на правното лице-корисник на класифицирани информации, ако не ги преземе потребните активности за прием, обработка, утврдување на корисниците и не изврши дисеминација на класифицираните информации до нив, согласно со одредбите на членот 26 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорното лице во правното лице-корисник на класифицирани информации за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на физичкото лице-корисник на класифицирани информации за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Член 96

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност, се изрекува на правно лице кое ќе постапи спротивно на обврската за заштита на класифицирани информации означени со степен „ИНТЕРНО“ од членот 47 став 2 и во смисла на членот 2 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност, се изрекува на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност, се изрекува на физичкото лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Член 97

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност, се изрекува на правно лице кое спротивно на членот 12 открие информација со ознака „ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА“.

Глоба во износ од 450 до 700 евра во денарска противвредност, се изрекува на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност, се изрекува на физичкото лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Член 98

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на офицерот за безбедност на класифицирани информации, ако:

- не исполни некоја од своите должности наведени во членот 68 од овој закон,

- го попречува вршењето на инспекцискиот надзор согласно со одредбите на членот 79 од овој закон.

Член 99

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност, се изрекува на правното лице-создавач на класифицирана информација кое ќе постапи спротивно на членот 10 став 2 и класифицирана информација за која не е направена потребната проценка за можната штета и последици.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност, се изрекува на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност, се изрекува на физичкото лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Член 100

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност, се изрекува на правното лице-создавач на класифицирана информација кое ќе постапи спротивно на членот 16 став 3 и членот 18 став 2 и не го извести корисникот на класифицираната информација за промената на степенот на класификација или за нејзината декласификација.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност, се изрекува на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност, се изрекува на физичкото лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог

Член 101

За прекршоците утврдени во овој закон, согласно со Законот за прекршоците, инспекторот е должен на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

Инспекторот е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за нивниот исход.

Во евиденцијата од ставот 2 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

Личните податоци од ставот 3 на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

Директорот ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

За се што не е определено со овој закон, во поглед на прекршочниот платен налог се применуваат одредбите од Законот за прекршоците.

Член 102

За прекршоците утврдени со овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

ГЛАВА ОСМА

КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Оддавање на класифицирани информации со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ и „ДОВЕРЛИВО“

Член 103

Тој што на јавноста или на неповикано лице соопшти, предаде или стори достапна информација што е класифицирана со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ до којашто има пристап согласно со закон и со тоа ги загрози или повреди виталните интереси на Република Северна Македонија, се казнува со затвор од една до пет години.

Тој што на јавноста или на неповикано лице соопшти, предаде или стори достапна информација што знае дека е класифицирана со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“, а до која дошол на противправен начин, се казнува со затвор од една до три години.

Тој што на јавноста или на неповикано лице соопшти, предаде или стори достапна информација што е класифицирана со степен „ДОВЕРЛИВО“ до којашто има пристап согласно со закон и со тоа ги загрози или повреди важните интереси на Република Северна Македонија, се казнува со затвор од една до три години.

Тој што на јавноста или на неповикано лице соопшти, предаде или стори достапна информација што знае дека е класифицирана со степен „ДОВЕРЛИВО“, а до која дошол на противправен начин, се казнува со парична казна или затвор од шест месеци до три години.

Ако делото од ставовите 1 и 3 на овој член, е извршено за време на воена состојба, сторителот се казнува со затвор од една до десет години.

Обидот за делото од ставовите 2, 3 и 4 на овој член, е казнив.

Ако делото од ставовите 1 и 3 на овој член, е сторено од небрежност, сторителот се казнува со парична казна или затвор до една година.

Неовластено откривање на класифицирана информација употребена во судска или друга постапка

Член 104

Тој што спротивно на закон, неовластено открие класифицирана информација со степен на класификација „ДРЖАВНА ТАЈНА“ за која дознал во судска или друга постапка, се казнува со затвор до пет години.

Доколку класифицираната информација е со степен на класификација „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ или „ДОВЕРЛИВО“, сторителот се казнува со затвор од една до три години.

Обидот за делото од ставот 2 на овој член, е казнив.

Ако делото од ставовите 1 и 2 на овој член, е сторено од небрежност, сторителот се казнува со парична казна или затвор до една година.

ГЛАВА ДЕВЕТТА

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 105

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконските акти донесени врз основа на Законот за класифицирани информации („Службен весник на Република Македонија“ број 9/2004, 113/2007, 145/10, 80/12, 41/14, 21/18 и 83/18), ќе се применуваат до денот на влегувањето во сила на подзаконските акти утврдени со овој закон.

Член 106

Прописите коишто регулираат прашања од областа на класифицираните информации ќе се усогласат со одредбите од овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 107

Безбедносните сертификати издадени до денот на влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да важат до истекот на рокот на нивната важност.

Член 108

Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации основана со Законот за класифицирани информации („Службен весник на Република Македонија“ број 9/2004, 113/2007, 145/10, 80/12, 41/14, 21/18 и 83/18), од денот на влегувањето во сила на овој закон продолжува да работи како Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации согласно со надлежностите утврдени со овој закон.

Член 109

Директорот на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации именуван до денот на влегувањето во сила на овој закон продолжува да ја извршува функцијата до истекот на мандатот за кој е именуван.

Член 110

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престанува да важи Законот за класифицирани информации („Службен весник на Република Македонија“ број 9/2004, 113/2007, 145/10, 80/12, 41/14, 21/18 и 83/18).

Член 111

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J PËR INFORMATAT TË KLASIFIKUARA (*)

KAPITULLI I PARË

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen klasifikimi i informatave, kushtet, kriteret, masat dhe aktivitetet që ndërmerren për mbrojtjen dhe sigurinë e tyre, të drejtat, obligimet dhe përgjegjësia e krijuesve dhe shfrytëzuesve të informatave të klasifikuara, shkëmbimi nacional dhe ndërkombëtar, mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji, si dhe çështje tjera në lidhje me qasjen dhe manipulimin me informata të klasifikuara.

Neni 2

Obligim për mbrojtjen e informatave të klasifikuara në pajtim me këtë ligj kanë të gjithë shfrytëzuesit e informatave të klasifikuara që kanë pasur qasje dhe/ose kanë qenë të njoftuar me përmbajtjen e tyre.

Neni 3

Qëllimi i këtij ligji është sigurimi i shfrytëzimit ligjor të informatave të klasifikuara dhe pamundësimi i çfarë do lloji të qasjes së paligjshme apo të paautorizuar, keqpërdorimit dhe komprometimit të informatave.

Neni 4

Dispozitat e këtij ligji zbatohen për informatat nacionale të klasifikuara dhe për informatat e klasifikuara të pranuar nga shtete tjera dhe organizata ndërkombëtare apo të krijuara në bashkëpunim të ndërsjellë, nëse me marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejme: marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare), nuk është rregulluar ndryshe.

Neni 5

Për mbrojtjen e informatave të klasifikuara dhe zbatimin e standardeve ndërkombëtare, për realizim të shkëmbimit të informatave të klasifikuara në pajtim me marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare, për kryerje të mbikëqyrjes inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregullave tjera nga fusha e informatave të klasifikuara, si dhe për kryerje të punëve tjera të përcaktuara me këtë ligj, kompetente është Drejtoria për Siguri të Informatave të Klasifikuara (në tekstin e mëtejme: Drejtoria).

Kuptimi i shprehjeve të përdorura në këtë ligj

Neni 6

Shprehje të veçanta të përdorura në këtë ligj e kanë këtë kuptim:

1. **“Informatë”** është njohuria që mund të bartet në çfarëdo forme;
2. **“Informatë me interes për Republikën e Maqedonisë së Veriut”** është çdo informatë e përpiluar nga organi i pushtetit shtetëror dhe lokal i themeluar në

pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personi juridik i themeluar nga Republika ose nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, person fizik ose juridik, si dhe nga organ i huaj shtetëror, përkatësisht person fizik apo person juridik i huaj, që ka të bëjë me sigurinë dhe mbrojtjen e shtetit, integritetin dhe sovranitetin e tij territorial, rendin kushtetues, interesin publik si dhe liritë dhe të drejtat e njeriut dhe qytetarit;

3. **“Informatë e klasifikuar”** është informatë nga fushëveprimi i punës së ndonjë organi të pushtetit shtetëror dhe lokal i themeluar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personi juridik i themeluar nga Republika apo nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit apo persona tjerë juridikë që ka të bëjë me sigurinë publike, mbrojtjen, punët e jashtme apo aktivitetet e sigurisë ose të zbulimit të shtetit, që në pajtim me ligj duhet të mbrohet nga qasja e paautorizuar dhe është e shënuar me shkallë përkatëse të klasifikimit në pajtim me këtë ligj. Informata të klasifikuara mund të paraqesin edhe dokumente, mjete teknike, makina, pajisje, përkatësisht komponentë të veçuar apo armë ose vegla që janë prodhuar apo janë në proces të prodhimit, si dhe zbulimet konfidenciale që kanë të bëjnë me mbrojtjen dhe janë në interes të sigurisë së shtetit;

4. **“Dokument”** është çdo tekst i shkruar, draft apo skicë, reproduksion, kopje, fotografi, regjistrim audio, video, magnetik, elektronik, optik apo lloj tjetër i regjistrimit në të cilin janë të përmbajtura informata;

5. **“Dëm”** është cenim i interesave të shtetit si pasojë e rrezikimit të sigurisë së informatave të klasifikuara me interes për Republikën e Maqedonisë së Veriut apo informatave të cilat Republika e Maqedonisë së Veriut është e obliguar që t'i mbrojë në pajtim me marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara;

6. **“Rrezik i sigurisë”** është mundësi për cenim të sigurisë së informatës së klasifikuar;

7. **“Siguri e informatës së klasifikuar”** është përmbledhje e aktiviteteve dhe masave me të cilat sigurohet mbrojtja e informatave të klasifikuara nga qasja e paautorizuar dhe manipulimi i paautorizuar;

8. **“Certifikatë e sigurisë për person fizik”** është dokument me të cilin vërtetohet që për personin fizik nuk ekziston rrezik i sigurisë për qasje dhe manipulim me informata të klasifikuara;

9. **“Certifikatë e sigurisë për person juridik”** është dokument me të cilin vërtetohet që për personin juridik nuk ekziston rrezik i sigurisë dhe se posedon kapacitete fizike apo organizative për manipulim me informata të klasifikuara dhe/ose për ruajtje të informatave të klasifikuara, në pajtim me ligjin;

10. **“Leje për qasje në informatat e klasifikuara”** është dokument me të cilin vërtetohet që personi i huaj fizik apo juridik ka certifikatë të sigurisë të lëshuar në shtetin amë dhe ka të drejtë për qasje dhe shfrytëzim të informatave të klasifikuara në Republikën e Maqedonisë së Veriut;

11. **“Nevojitet të dijë”** është parim sipas të cilit përcaktohet shfrytëzuesi i cili ka nevojë për qasje në informatat e klasifikuara për shkak të kryerjes së funksionit apo të detyrës zyrtare dhe autorizimeve zyrtare, të veprimtarisë apo për zbatim të marrëveshjeve të klasifikuara;

(*) Me këtë ligj bëhet harmonizim me Vendimin e Këshillit nga 23 shtatori 2013 në lidhje me rregullat për siguri për mbrojtjen e informatave të klasifikuara të BE-së, CELEX numër 32013D0488.

12. **“Krijues i informatës së klasifikuar”** është përpunuesi i autorizuar i informatës së klasifikuar. Krijues të informatave të klasifikuara janë organet e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personat juridikë të themeluar nga Republika apo nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit dhe personat tjerë fizikë apo juridikë, që krijojnë informata me rëndësi për sigurinë publike, mbrojtjen, punët e jashtme dhe aktivitetet e sigurisë dhe zbulimit të shtetit;

13. **“Diseminim i informatave të klasifikuara”** paraqet shpërndarje të informatave të klasifikuara në pajtim me parimin “Nevojitet të dijë” për personat të cilët posedojnë certifikatë përkatëse të sigurisë;

14. **“Shfrytëzues i informatës së klasifikuar”** është personi fizik apo juridik i cili ka nevojë për qasje në informatat e klasifikuara për shkak të kryerjes së funksionit, detyrës zyrtare dhe autorizimeve zyrtare apo për zbatim të marrëveshjeve të klasifikuara dhe i cili ka certifikatë sigurie, të përshtatshëm me klasifikimin e informatës;

15. **“Manipulim me informata të klasifikuara”** është proces i cili e përfshin çdo veprim me informatat e klasifikuara në kohëzgjatje të ekzistimit të tyre. Kjo nënkupton krijim, evidencë, transferim, shfrytëzim, shpërndarje, riklasifikim, deklasifikim, arkivim dhe asgjësim të tyre;

16. **“Brez i sigurisë”** është hapësirë rreth objektit që paraqet distancë minimale nga objekti nga i cili mund të rrezikohet objekti dhe informatat e klasifikuara në të;

17. **“Zonë e sigurisë”** është hapësirë apo lokal në objekt në të cilin manipulohet dhe në të cilin ruhen informatat e klasifikuara deri në shkallën “SEKRET SHTETËROR” dhe ka nevojë për mbrojtje përkatëse fizike;

18. **“Zonë administrative”** është hapësirë e mbrojtur qartësisht që vendoset rreth dhe para zonave të sigurisë në të cilat ekzistojnë mundësi për kontroll të personave dhe automjeteve;

19. **“Marrëveshje e klasifikuar”** është secila formë e marrëveshjes apo marrëveshje që rezulton nga ajo, duke i përfshirë edhe negociatat për lidhje të saj, që përmban apo mundëson qasje në informatat e klasifikuara;

20. **“Oficer për siguri të informatave të klasifikuara”** është personi i autorizuar nga personi përgjegjës në organin e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personi juridik i themeluar nga Republika apo nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit ose në personin juridik që ka për detyrë të kujdeset për kryerje efikase dhe të koordinuar të të drejtave dhe obligimeve që rezultojnë nga ky ligj;

21. **“Siguri kriptografike”** është komponentë e sigurisë së sistemeve komunikuese informative që përfshin mbrojtjen kriptografike, menaxhimin me materialet kriptografike dhe zhvillim të metodave të mbrojtjes kriptografike, të cilat zbatohen nëpërmjet shifrës, kodit apo nënshkrimit digjital;

22. **“Mbrojtje kriptografike”** është aktivitet i planit operativ në sistemin e materialeve kriptografike dhe produkteve të cilat shfrytëzohen për mbrojtjen e informatave të klasifikuara nga qasja e paautorizuar gjatë përpunimit, manipulimit dhe ruajtjes së informatave të klasifikuara;

23. **“Produkt kriptografik”** është softuer, sistem apo aparat me të cilin bëhet mbrojtja kriptografike;

24. **“Materiale kriptografike (kripto materiale)”** janë algoritma kriptografikë, module kriptografike harduerike dhe softuerike, kripto çelësa, udhëzime për implementimin e tyre dhe dokumentacioni shoqërues;

25. **“Akreditim i sigurisë të sistemeve komunikuese informative”** është proces i aprovimit formal të sistemeve komunikuese informative për punë deri në shkallën e përcaktuar të klasifikimit, në kushte të veçanta të sigurisë në rrethin e tij operativ dhe në nivel të pranueshëm të rrezikut të sigurisë;

26. **“Procesi i menaxhimit me rrezik të sigurisë”** është proces i identifikimit, kontrollimit, minimizimit apo eliminimit të ngjarjeve që mund të ndikojnë mbi sigurinë e një organizate apo të sistemit që ajo e shfrytëzon;

27. **“Sistem komunikues informativ (SKI)”** është secili sistem që mundëson krijim, ruajtje, përpunim apo bartje të informatave në formë elektronike. Sistemi komunikues informativ i përfshin të gjitha mjetet e nevojshme për funksionimin e tij, si infrastrukturën, organizimin, personelin dhe resurset tjera informative, komunikuese dhe elektronike.

KAPITULLI I DYTË

KLASIFIKIMI I INFORMATAVE DHE SHKALLËT E KLASIFIKIMIT

Neni 7

Me klasifikimin e informatës caktohet shkalla e mbrojtjes së informatës që duhet të jetë përkatëse me shkallën e dëmit që do të shkaktonte për Republikën e Maqedonisë së Veriut me qasjen e paautorizuar ose përdorimin e paautorizuar të informatës.

Informatat që janë lëndë e klasifikimit kanë të bëjnë me: sigurinë publike; mbrojtjen; punët e jashtme; aktivitetet e sigurisë, të zbulimit dhe të kundërzbulimit të shtetit; sistemet, pajisjet, zbulimet, projektet dhe planet me rëndësi për sigurinë publike, mbrojtjen, punët e jashtme; kërkimet shkencore dhe çështjet teknologjike, ekonomike dhe financiare me rëndësi për Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Neni 8

Klasifikimi i informatave bëhet sipas përmbajtjes së tyre.

Shkallën e klasifikimit të informatës e cakton krijuesi i informatës, ndërsa me autorizimin e tij me shkrim edhe personi tjetër.

Informata shënohet me njëren nga shkallët e klasifikimit:

- SEKRET SHTETËROR,
- TEPËR SEKRET,
- SEKRET dhe
- INTERNE.

Neni 9

Informata e klasifikuar me shkallën “SEKRET SHTETËROR” është informata zbulimi i paautorizuar i së cilës do të shkaktonte rrezikim dhe shkaktim të dëmeve të pariparueshme të interesave të përhershme të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Informata e klasifikuar me shkallën “TEPËR SEKRET” është informata zbulimi i paautorizuar i së cilës do të shkaktonte jashtëzakonisht dëm serioz për interesat vitale të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Informata e klasifikuar me shkallën “SEKRET” është informata zbulimi i paautorizuar i së cilës do të shkaktonte dëm serioz për interesat e rëndësishme të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Informata e klasifikuar me shkallën “INTERNE” është informata zbulimi i paautorizuar i së cilës do të shkaktonte dëm për punën e organeve të pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personave juridikë të themeluara nga Republika ose nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, që janë me rëndësi për sigurinë publike, mbrojtjen, punët e jashtme dhe aktivitetet e sigurisë dhe të zbulimit të shtetit.

Neni 10

Gjatë klasifikimit të informatës, krijuesi, përkatësisht personi i autorizuar prej tij, duhet ta shënojë informatën e klasifikuar me shkallën më përkatëse të klasifikimit me të cilin sigurohet mbrojtja e nevojshme e interesave të shtetit dhe siguria nga neni 9 i këtij ligji.

Caktimi i shkallës përkatëse të klasifikimit të informatës bëhet në bazë të vlerësimit për dëmin e mundshëm dhe pasojat që do të dalin nga qasja e paautorizuar në të.

Neni 11

Informatë të klasifikuar me shkallën “SEKRET SHTETËROR” përcaktojnë: Presidenti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, Kryetari i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Kryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, kryetari i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut, kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë së Veriut, ministrat në kuadër të resorëve të vet, prokurori publik i Republikës së Maqedonisë së Veriut, shefi i Shtatmadhorisë së Armatës së Republikës së Maqedonisë së Veriut, drejtori i Agjencisë për Zbulim, drejtori i Agjencisë së Sigurisë Nacionale, drejtori i Agjencisë Teknike Operative, drejtori i Qendrës për Menaxhim me Kriza, drejtori i Drejtorisë për Siguri të Informatave të Klasifikuara, si dhe personat e autorizuar nga subjektet e lartpërmendura.

Nëse ashtu është përcaktuar me ligj, marrëveshje të ratifikuara ndërkombëtare ose rregull tjetër, informatë të klasifikuar me shkallën “SEKRET SHTETËROR” përcaktojnë edhe personat e paraparë në ato akte.

Neni 12

Informatat me zbulimin e të cilave do të zvogëlohet efikasiteti i punës së organeve të pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personave juridikë të themeluar nga Republika ose nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, e marrin shenjë “PËR PËRDORIM TË KUFIZUAR”.

Shenja “PËR PËRDORIM TË KUFIZUAR” nuk paraqet shkallë të klasifikimit, por në informatat e tilla nuk lejohet qasja e lirë.

Mënyrën e ruajtjes dhe menaxhimit me informatat me përdorim të kufizuar me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 13

Nëse në një informatë janë përfshirë të dhënat për më shumë shkallë të klasifikimit, krijuesi ka për detyrë ta përcaktojë shkallën e klasifikimit të secilës prej tyre veçmas.

Tërësia e informatës klasifikohet sipas shkallës më të lartë të klasifikimit, ndërsa në faqen e parë të materialit shënohen pjesët tjera me shkallë të klasifikimit që i takojnë informatës.

Nëse një pjesë e dokumentit përmban informatë të klasifikuar me shkallë më të lartë të klasifikimit, ajo pjesë mund të veçohet si dokument i veçantë me shkallë përkatëse të klasifikimit.

Fusnotat nuk do të klasifikohen përveç nëse përmbajnë ose zbulojnë informata të klasifikuara.

Për shkak të shmangies së rrezikut të sigurisë përdorimi i fusnotave duhet të reduktohet në minimum.

Neni 14

Krijuesi i informatës së klasifikuar detyrimisht e shënon në vend të dukshëm shkallën e klasifikimit të saj, në pajtim me këtë ligj.

Neni 15

Nëse informata nuk shënohet me shkallën e klasifikimit, ndërsa krijuesi nuk mund të përcaktohet ose ka pushuar të ekzistojë, klasifikimin e informatës e bën trashëgimtari juridik i krijuesit.

Nëse nuk mund të përcaktohet as trashëgimtari juridik nga paragrafi 1 i këtij neni, shënimin e shkallës së informatës së klasifikuar e bën Drejtoria.

Neni 16

Me riklasifikim bëhet ndryshimi i shkallës së klasifikimit të informatës.

Ndryshim të shkallës së klasifikimit bën krijuesi, ndërsa me autorizimin e tij me shkrim edhe personi tjetër.

Për ndryshimin e shkallës së klasifikimit të informatës detyrimisht njoftohen shfrytëzuesit e informatës.

Mënyrën e ndryshimit të shkallës së klasifikimit të informatës me urdhëresë më afërsisht e rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 17

Klasifikimi i informatës pushon:

- në datën e shënuar në dokument,
- me ndodhjen e ngjarjes së caktuar të theksuar në dokument,
- me skadimin e periudhës kohore të shënuar në dokument dhe
- me deklasifikim.

Neni 18

Me deklasifikim bëhet ndryshimi nga informata e klasifikuar në informatë që është e paklasifikuar.

Deklasifikimin nga paragrafi 1 i këtij neni e bën krijuesi i informatës ose personi i autorizuar prej tij, për çfarë detyrimisht i njofton shfrytëzuesit e informatës.

Mënyrën e deklasifikimit të informatës me urdhëresë më afërsisht e rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 19

Krijuesi i informatës së klasifikuar e shënon periudhën kohore ose ngjarjen me të cilën informata mund të riklasifikohet ose deklasifikohet.

Periodha kohore ose ngjarja me të cilën informata e klasifikuar mund të riklasifikohet ose deklasifikohet nuk mund ta tejkalojnë periudhën prej dhjetë vitesh, përveç në rast kur informatës së klasifikuar i nevojitet mbrojtje më afatgjatë e përcaktuar me ligj.

Neni 20

Informatën e klasifikuar me shkallën “SEKRET SHTETËROR” krijuesi e shqyrton dhe e vlerëson në periudhën jo më të gjatë se dhjetë vjet që të vlerësohet nevoja nga mbajtja e mëtejshme e klasifikimit.

Informata e klasifikuar me shkallën “TEPËR SEKRET” shqyrtohet dhe vlerësohet në periudhë jo më të gjatë se pesë vjet që të vlerësohet nevoja nga mbajtja e mëtejshme e klasifikimit.

Informata e klasifikuar me shkallën “SEKRET” shqyrtohet dhe vlerësohet në periudhë jo më të gjatë se tre vjet që të vlerësohet nevoja nga mbajtja e mëtejshme e klasifikimit.

Informata e klasifikuar me shkallën “INTERNE” shqyrtohet dhe vlerësohet në periudhën jo më të gjatë se dy vjet që të vlerësohet nevoja nga mbajtja e mëtejshme e klasifikimit.

Neni 21

Nëse me informatën e klasifikuar fshihet tejkalmi i autorizimit, keqpërdorimi i funksionit ose ndonjë veprim tjetër joligjor, përkatësisht vepër penale, informata e tillë nuk do të konsiderohet e klasifikuar.

Personave që do ta denoncojnë informatën nga paragrafi 1 i këtij neni në organin kompetent në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e denoncuesve, u garantohet mbrojtja në pajtim me ligjin.

Informatat e klasifikuara të shteteve të huaja dhe organizatave ndërkombëtare

Neni 22

Informatat e klasifikuara të shteteve të huaja ose organizatave ndërkombëtare me të cilat Republika e Maqedonisë së Veriut ka lidhur marrëveshje ndërkombëtare ose në të cilat Republika e Maqedonisë së Veriut ka aderuar, e mbajnë shkallën e klasifikimit që shfrytëzohet në atë shtet ose organizatë ndërkombëtare.

Neni 23

Diseminimi i informatave të huaja të klasifikuara bëhet në pajtim me parimin “nevojitet të dijë” dhe posedimin e certifikatës përkatëse të sigurisë.

Mënyrën e caktimit të shfrytëzuesve dhe kryerjen e diseminimit të informatave të marra të huaja të klasifikuara me udhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

KAPITULLI I TRETË

KRITERE, MASA DHE AKTIVITETE PËR MBROJTJEN E INFORMATAVE TË KLASIFIKUARA

Neni 24

Për mbrojtjen e informatave të klasifikuara, ndërmerren masa dhe aktivitete për sigurinë industriale, fizike dhe administrative, sigurinë e sistemeve komunikuese informative, si dhe për sigurinë e personave-shfrytëzues të informatave të klasifikuara.

Neni 25

Kritere që veçanërisht merren parasysh gjatë përcaktimit të masave për mbrojtjen e informatave të klasifikuara janë:

- shkalla e klasifikimit,
- vëllimi dhe forma e informatës së klasifikuar dhe
- vlerësimi i rrezikut për sigurinë e informatës së klasifikuar.

Siguria administrative

Neni 26

Masa dhe aktivitete për sigurinë administrative janë:

- caktimi i shkallës së klasifikimit dhe shënimi i informatës së klasifikuar,
- pranimi dhe evidenca e informatës së klasifikuar,
- caktimi i mënyrës së ruajtjes, manipulimit dhe kontrollit të informatës së klasifikuar,
- reproduksioni, përkthimet dhe ekstraktet e informatës së klasifikuar dhe caktimi i numrit të ekzemplarëve dhe shfrytëzuesve,
- diseminimi i informatave të klasifikuara,
- bartja e informatave të klasifikuara,
- mënjamimi dhe shkatërrimi i informatave të klasifikuara.

Masat dhe aktivitete për siguri administrative me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Siguria fizike

Neni 27

Siguria fizike realizohet me zbatim të masave fizike dhe teknike mbrojtëse me qëllim të pengimit të qasjes së paautorizuar në informatat e klasifikuara.

Masat për siguri fizike duhet të pengojnë hyrje të fshehtë ose të dhunshme nga personi i paautorizuar, të zmbarsin, të pengojnë dhe detektojnë aktivitete të paautorizuara, si dhe të mundësojnë ndarje të personelit në qasjen e tyre në informatat e klasifikuara në pajtim me principin “nevojitet të dijë”.

Masat për siguri fizike zbatohen në objekte, ndërtesa, zyra, hapësira dhe lokacione tjera në të cilat manipulohen, ruhen ose përpunohen në mënyrë elektronike informatat e klasifikuara.

Hapësirat në të cilat ruhen informata të klasifikuara me shkallë “SEKRET” dhe më lartë, vendosen si zona të sigurt.

Për mbrojtjen e informatave të klasifikuara me shkallë “SEKRET” dhe më lartë shfrytëzohet pajisje, sisteme ose mjete tjera teknike të cilat përmbushin standarde minimale, të cilat i përcakton drejtori i Drejtorisë.

Neni 28

Masa dhe aktivitete për siguri fizike janë:

- vlerësimi për rrezikim të mundshëm të sigurisë së informatave të klasifikuara,
- caktimi i brezit të sigurisë rreth objektit,
- caktimi i zonave të sigurisë dhe administrative,
- organizimi i mbrojtjes fizike dhe aplikimi i mjeteve teknike për sigurimin e objekteve dhe hapësirave në të cilat gjenden informata të klasifikuara,
- kontrolli i hyrjes, lëvizjes dhe daljes së personave dhe mjeteve për bartje të informatave të klasifikuara dhe

- sigurimi fizik gjatë bartjes së informatave të klasifikuara jashtë zonave të sigurisë.

Masat dhe aktivitetet për siguri fizike me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Siguria e personave-shfrytëzues të informatave të klasifikuara

Neni 29

Masa dhe aktivitetet për siguri të personave-shfrytëzues të informatave të klasifikuara janë:

- caktimi i oficerit për siguri dhe informata të klasifikuara,
- kontroll sigurie,
- lëshimi i certifikatës së sigurisë,
- lëshimi i lejes për qasje në informatat e klasifikuara dhe
- kontrolli dhe vlerësimi i aftësisë për veprim me informata të klasifikuara.

Masat dhe aktivitetet për siguri të personave shfrytëzues të informatave të klasifikuara me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Siguria e sistemeve komunikuese informative

Neni 30

Siguria e sistemeve komunikuese informative është zbatimi i masave të sigurisë për mbrojtje të sistemeve të komunikimit, informacionit dhe sistemeve tjera elektronike dhe të informatave të klasifikuara të cilat krijohen, ruhen, përpunohen ose barten në këto sisteme, me qëllim të sigurimit të konfidencialitetit, integritetit, arritshmërisë, autencitetit dhe përvokueshmërisë së tyre.

Për shkak të sigurimit të qëllimeve nga paragrafi 1 i këtij neni implementohet sistem adekuat i masave për siguri administrative dhe fizike, siguri të sistemeve komunikuese informative, si dhe për siguri të personave-shfrytëzues të informatave të klasifikuara, me qëllim krijimin e mjedisit të sigurisë në të cilin funksionojnë sistemet e komunikimit, informative ose sistemet tjera elektronike.

Sistemi i masave të sigurisë të sistemeve komunikuese informative doemos duhet të bazohet në procesin për menaxhimin me rrezikun e sigurisë.

Neni 31

Masat dhe aktivitetet për siguri të sistemeve komunikuese informative janë:

- akreditimi i sistemeve dhe proceseve komunikuese informative,
- vlerësimi për rrezikim të mundshëm të sigurisë së informatave të klasifikuara me hyrje të paautorizuar në sistemin komunikues informativ në të cilin ruhen, përpunohen dhe transferohen informata të klasifikuara,
- përcaktimi i metodave dhe procedurave të sigurisë për pranim, përpunimi, bartje, ruajtje dhe arkivim të informatave të klasifikuara në formë elektronike,
- mbrojtja gjatë krijimit, ruajtjes, përpunimit dhe bartjes së informatave të klasifikuara në sistemet komunikuese informative,
- siguria kriptografike e sistemeve të komunikimit, informatave dhe sistemeve tjera elektronike përmes të cilave krijohen, ruhen, përpunohen me kriptombrojtje dhe barten informata të klasifikuara,

- mbrojtja nga rrezatimi elektromagnetik komprometues,

- caktimi i zonave dhe hapësirave të mbrojtura nga rrezatimi elektromagnetik komprometues dhe

- instalimi i aparateve për ruajtje të informatave të klasifikuara.

Masat dhe aktivitetet për siguri të sistemeve komunikuese informative me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 32

Masa dhe aktivitete për siguri kriptografike janë:

- planifikimi, organizimi dhe implementimi i sigurisë kriptografike,
- evaluimi dhe miratimi i kriptomaterialeve dhe kriptoprodhimeve,
- përpunimi dhe zhvillimi i algoritmeve dhe prodhimeve kriptografike,
- planifikimi, organizimi dhe menaxhimi me kriptomateriale,
- zbatimi i masave dhe procedurave për evidencë, manipulim, ruajtje dhe distribuim të sigurtë të kriptomaterialeve dhe kriptoprodhimeve,
- trajnimi i personave për punë me kriptomateriale dhe kriptoprodhime,
- kontrolli i implementimit të masave dhe aktiviteteve për siguri kriptografike dhe mënyrës së përdorimit të materialeve dhe produkteve kriptografike.

Masat dhe aktivitetet për siguri kriptografike me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 33

Bartja e informatave të klasifikuara përmes sistemeve të komunikimit jashtë zonave të sigurisë bëhet veçanërisht me zbatim të mbrojtjes kriptografike.

Siguria industriale

Neni 34

Masat për siguri industriale zbatohen me qëllim sigurimin e mbrojtjes së informatave të klasifikuara nga kontraktorë dhe subjekte të përfshirë në negociatat para lidhjes së marrëveshjes dhe gjatë realizimit të marrëveshjes së klasifikuar.

Me masat për siguri industriale sigurohet mbrojtje e informatave të klasifikuara gjatë transportit dhe gjatë vendosjes së procedurave për vizitë të personave fizikë dhe juridikë ku manipulohet me informata të klasifikuara.

Për qasje dhe manipulim me informata të klasifikuara gjatë realizimit të marrëveshjeve të klasifikuara, transportit të informatave të klasifikuara dhe vizitave të objekteve ku manipulohet me informata të klasifikuara, personat fizikë dhe juridikë nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni duhet të posedojnë certifikatë adekuate të sigurisë ose leje për qasje në informatat e klasifikuara.

Për nevojën për klasifikimin e marrëveshjes dhe fazat që i paraprijnë lidhjes së marrëveshjes, përfshirë edhe thirrjen publike për pjesëmarrje në prokurimet publike, personi juridik duhet të sigurojë mendim nga oficeri për siguri të informatave të klasifikuara të subjektit i cili e shpall thirrjen publike.

Masat dhe aktivitetet për siguri industriale i përfshijnë masat dhe aktivitetet nga nenet 26 paragrafi 1, 28 paragrafi 1, 29 paragrafi 1, 31 paragrafi 1 dhe 32 paragrafi 1 të këtij ligji.

Masat dhe aktivitetet për siguri industriale me urdhëresë më afërsisht i rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Këmbimi i informatave të klasifikuara me shtete të huaja dhe organizata ndërkombëtare

Neni 35

Informata e klasifikuar e shtetit të huaj ose organizatës ndërkombëtare është informata të cilën organi kompetent i shtetit të huaj ose organizatës ndërkombëtare ia ka kaluar Republikës së Maqedonisë së Veriut me obligim që të sigurojë mbrojtje të saj.

Me informatat e klasifikuara të pranuar nga shteti i huaj ose organizata ndërkombëtare veprohet në mënyrë e cila është e paraparë me marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare.

Nëse marrëveshja ndërkombëtare nga paragrafi 2 i këtij neni nuk përmban dispozita për mënyrën e veprimit me informata të klasifikuara, veprohet në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 36

Në rast të gjendjes së luftës, të jashtëzakonshme ose të krizës në Republikën e Maqedonisë së Veriut, me kërkesë të organeve kompetente në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe ligj, Drejtoria mund të bëjë këmbim të informatave të klasifikuara me shtete të huaja ose organizata ndërkombëtare me të cilat nuk janë të lidhura marrëveshje ndërkombëtare me pëlqim paraprak nga ana e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, nëse kjo është në interes të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Pas përfundimit të gjendjes së luftës, të jashtëzakonshme ose të krizës nga paragrafi 1 i këtij neni, Drejtoria dorëzon raport në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut për informatat e klasifikuara të këmbyer me shtete të huaja ose organizata ndërkombëtare me të cilat nuk janë lidhur marrëveshje ndërkombëtare.

Neni 37

Në pajtim me obligimet e ndërmarra nga marrëveshjet ndërkombëtare, Drejtoria mundëson kryerje të kontrollit të përfaqësuesve të autorizuar të shteteve të huaja ose organizatave ndërkombëtare, të mënyrës së shfrytëzimit dhe mbrojtjes së informatave të klasifikuara që prej tyre janë kaluar në shfrytëzim në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Kontroll të mënyrës së shfrytëzimit dhe mbrojtjes së informatave të klasifikuara të dorëzuara nga Republika e Maqedonisë së Veriut në shtete të huaja ose organizata ndërkombëtare, kryen Drejtoria në pajtim me këtë ligj dhe marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare.

Shfrytëzimi i informatave të klasifikuara

Neni 38

Organi i pushtetit shtetëror dhe lokal i themeluar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personi juridik i themeluar nga Republika e Maqedonisë së Veriut, Qyteti i Shkupit dhe

komunat në qytetin e Shkupit ose personi fizik ose juridik në Republikën e Maqedonisë së Veriut që ka certifikatë të sigurisë ose organ, institucion i huaj shtetëror ose person i huaj fizik ose juridik i cili ka certifikatë të sigurisë të shtetit amë dhe leje për qasje në informatat e klasifikuara të lëshuar nga Drejtoria, mund të jetë shfrytëzues i informatave në pajtim me principin "nevojitet që të dijë".

Neni 39

Për kryerje të detyrave të punës, personave që manipulojnë me informata të klasifikuara në organet e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personave juridikë të themeluara nga Republika ose nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, si dhe personave tjerë juridikë dhe fizikë u lëshohet certifikatë sigurie në pajtim me principin "nevojitet të dijë".

Certifikatë sigurie lëshohet për qasje në shkallën adekuate të informatave të klasifikuara.

Për lëshimin e certifikatës së sigurisë për qasje në shkallën adekuate të informatave të klasifikuara, personi i interesuar fizik ose juridik parashtrohet kërkesë me shkrim në Drejtori.

Kërkesa për lëshimin e certifikatës së sigurisë nga paragrafi 3 i këtij neni parashtrohet përmes oficerit për siguri të informatave të klasifikuara në personin juridik.

Procedura për lëshimin e certifikatës së sigurisë për personat e punësuar në Drejtori zbatohet përmes oficerit për siguri të informatave të klasifikuara në Drejtori.

Certifikatë të sigurisë nga paragrafi 2 i këtij neni lëshon drejtori i Drejtorisë në bazë të kontrollit dhe vlerësimit të kryer paraprak për ekzistimin ose mosekzistimin e rrezikut të sigurisë për manipulim me informata të klasifikuara.

Neni 40

Certifikatë sigurie për qasje dhe shfrytëzim të informatave të klasifikuara nga të gjitha shkallët, pa kontroll paraprak të sigurisë, për shkak të kryerjes së papenguar të funksionit nga dita e zgjedhjes deri në fund të mandatit marrin: Presidenti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, Kryetari i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Kryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, zëvendëskryetarët e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, kryetari i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 41

Certifikatë sigurie i lëshohet personit fizik i cili i plotëson kushtet në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- për certifikatën e sigurisë me shkallën "SEKRET SHTETËROR" të mos jetë shtetas edhe i shtetit tjetër,
- për certifikatën e sigurisë me shkallën "TEPËR SEKRET" të mos jetë shtetas i shtetit që nuk është anëtar i NATO-s,
- të ekzistojë nevojë e arsyeshme për shfrytëzim të informatave të klasifikuara në pajtim me principin "nevojitet të dijë",
- të mos ekzistojnë pengesa sigurie për qasje dhe manipulim me informata të klasifikuara që përcaktohet me kontroll operativ,
- personi fizik të ketë aftësi të punës,

- personi t'i ketë mbushur 18 vjet, ndërsa për shfrytëzimin e informatave të klasifikuara të shënuara me shkallën "SEKRET SHTETËROR" t'i ketë të mbushur 21 vjet,

- të mos i jetë shqiptuar sanksioni ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës,

- të posedojë dëshmi që nuk është i dënuar, jo më të vjetër se gjashtë muaj,

- nga kontrolli operativ për personat e theksuar në pyetësorin e sigurisë të mos rezultojë ekzistimi i pengesave të sigurisë për qasjen dhe menaxhimin me informatat e klasifikuara.

Para lëshimit të certifikatës, personi duhet të trajnohet për manipulim me informatat e klasifikuara.

Neni 42

Certifikata e sigurisë i lëshohet personit juridik që i përmbush kushtet në vijim:

- të jetë i regjistruar në Republikën e Maqedonisë së Veriut,

- të ekzistojë nevojë e arsyeshme për qasjen dhe menaxhimin me informatat e klasifikuara në pajtim me parimin "nevojitet të dijë",

- të mos i jetë shqiptuar sanksioni - ndalim për ushtrimin e veprimtarisë,

- të ketë siguruar kushte për sigurinë fizike, sigurinë administrative dhe/ose sigurinë e sistemeve komunikuese informative, nëse këtë e kërkojnë kushtet e marrëveshjes së klasifikuar,

- të ketë siguruar certifikatë të sigurisë për oficer të sigurisë së informatave të klasifikuara në personin juridik,

- të jetë i qëndrueshëm financiarisht dhe ekonomikisht dhe

- të mos ekzistojnë pengesa të sigurisë për menaxhim me informatat e klasifikuara që përcaktohet me kontrollin operativ.

Stabiliteti financiar dhe ekonomik nga paragrafi 1 alineja 6 të këtij neni, përcaktohet me këto dokumente që nuk duhet të jenë më të vjetra se gjashtë muaj:

- ekstrakt nga regjistrimi i veprimtarisë,

- dokument për bonitet nga organi kompetent,

- dëshmi nga organi kompetent se nuk është hapur procedurë për falimentim ose likuidim,

- dëshmi nga organi kompetent se me aktgjykim nuk i është shqiptuar masa e sigurisë – ndalim për ushtrimin e veprimtarive,

- vërtetimi nga organi kompetent për tatimet, kontributet dhe taksat tjera publike të paguara.

Neni 43

Personi juridik konsiderohet i aftë të sigurojë mbrojtjen e informatave të klasifikuara nëse siguron kushte për zbatimin e masave dhe aktiviteteve për mbrojtjen e informatave të klasifikuara të përcaktuara me këtë ligj.

Procedura për lëshimin e certifikatave të sigurisë

Neni 44

Plotësimi i kushteve për lëshim të certifikatës së sigurisë vërtetohet përmes kontrollit të sigurisë.

Kontrolli i sigurisë nga paragrafi 1 i këtij neni bëhet në bazë të pëlqimit paraprak me shkrim nga personi fizik ose personi juridik i cili ka parashtruar kërkesë për lëshim të certifikatës së sigurisë, që është pjesë përbërëse e kërkesës nga neni 39 paragrafi 3 i këtij ligji.

Nëse personi fizik ose personi juridik gjatë procedurës me shkrim e tërheq pëlqimin e vet për kontroll, procedurë e sërishme për kontroll sigurie nuk mund të zbatohet para skadimit të një viti nga dita e tërheqjes së pëlqimit.

Neni 45

Kontroll sigurie zbatohet para lëshimit të certifikatës së sigurisë personave juridikë dhe personave fizikë për qasje dhe menaxhim me informata të klasifikuara me qëllim që të konstatohet se ekziston apo nuk ekziston rrezik sigurie.

Kontrolli për siguri fillon pas parashtrimit të kërkesës nga neni 39 paragrafi 3 i këtij ligji, në Drejtori.

Të dhënat e plotësuara nga pyetësori për siguri paraqesin pjesë të përmbajtjes së kontrollit të sigurisë.

Formën dhe përmbajtjen e formularëve të pyetësorit për siguri nga paragrafi 1 i këtij neni i përcakton drejtori i Drejtorisë, e pas koordinimit paraprak me shërbimet kompetente të cilat janë të angazhuara për realizim të kontroleve operative të sigurisë.

Neni 46

Pyetësori i plotësuar për kontroll sigurie shënohet me shenjën "PËRDORIM I KUFIZUAR".

Të dhënat nga pyetësori i plotësuar i sigurisë nga paragrafi 1 i këtij neni përdoren për qëllimet e kontrollit dhe me ato veprohet në pajtim me ligjin.

Neni 47

Për përdorim të informatave të klasifikuara të shënuara me shkallën "INTERNE" nuk bëhet kontroll sigurie dhe nuk lëshohet certifikatë sigurie.

Personi fizik apo përgjegjës në personin juridik informohet për obligimin për mbrojtje të informatave të klasifikuara nga paragrafi 1 i këtij neni që janë dhënë për këqyrje, përkatësisht manipulim.

Neni 48

Varësisht nga shkalla e informatës së klasifikuar për të cilën është parashtruar kërkesë për certifikatë sigurie për person fizik, bëhet kontroll i sigurisë përkatës me shkallën e informatës së klasifikuar, si në vijim:

a) nga shkalla e parë për informatë të klasifikuar "SEKRET";

b) nga shkalla e dytë për informatë të klasifikuar "TËPËR SEKRET" dhe

c) nga shkalla e tretë për informatë të klasifikuar "SEKRET SHTETËROR".

Neni 49

Me kontroll sigurie të shkallës së parë kontrollon:

- identiteti i personit (në bazë të dokumentacionit të parashtruar me shkrim) dhe kontrollit operativ i të dhënave për personin nga ana e organit kompetent,

- mosha prej së paku 18 vite,

- shtetësia e Republikës së Maqedonisë së Veriut,

- aftësia e punës e personit (në bazë të vërtetimit nga organi kompetent) dhe

- ekzistimi i pengesave të sigurisë për qasje dhe menaxhim me informata të klasifikuara te personi (të përcaktuara me zbatim të kontrollit operativ nga ana e organit kompetent).

Neni 50

Me kontroll sigurie të shkallës së dytë kontrollohet:

- identiteti i personit (në bazë të dokumentacionit të parashtruar me shkrim dhe kontrollit operativ të të dhënave për personin nga ana e organit kompetent),
- mosha prej së paku 18 vite,
- shtetësia e Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- aftësia e punës e personit (në bazë të vërtetimit nga organi kompetent) dhe
- ekzistimi i rrezikut mbi sigurinë apo pengesës për qasje dhe menaxhim me informata të klasifikuara te personi – kërkues i certifikatës së sigurisë dhe te personat e shënuar në pyetësin për siguri (me zbatim të kontrollit operativ nga ana e organit kompetent),
- personi të mos ketë shtetësi të shtetit tjetër që nuk është anëtar i NATO-s.

Neni 51

Me kontroll sigurie të shkallës së tretë kontrollohet:

- identiteti i personit (në bazë të dokumentacionit të parashtruar me shkrim dhe kontrollit operativ të të dhënave për personin nga ana e organit kompetent),
- mosha prej së paku 21 vite,
- shtetësia e Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- aftësia e punës e personit (në bazë të vërtetimit nga organi kompetent) dhe
- ekzistimi i rrezikut mbi sigurinë apo pengesës për qasje dhe menaxhim me informata të klasifikuara te personi kërkues i certifikatës së sigurisë dhe te personat e shënuar në pyetësin për siguri (me zbatim të kontrollit operativ nga ana e organit kompetent),
- vërtetimi i aftësisë së personit për manipulim me informata të klasifikuara nëpërmjet realizimit të intervistës nga ana e personit të autorizuar nga shërbimet kompetente të cilat i kryejnë kontrollin operative për siguri,
- personi të mos ketë shtetësi të shtetit tjetër.

Neni 52

Me kërkesë të Drejtorisë, kontrollin operative për ekzistim të pengesave të sigurisë për qasje dhe menaxhim me informata të klasifikuara i kryejnë:

- Agjencia për Siguri Nacionale për të gjithë personat fizikë dhe juridikë, përveç për personat e përcaktuar në alinenë 2 të këtij paragrafi dhe
- shërbimet kompetente të Ministrisë së Mbrojtjes për të gjithë të punësuarit në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 53

Procedura për zbatim të kontrollit të sigurisë zgjat më së shumti deri në:

- katër muaj për kontroll sigurie të shkallës së parë për personat fizikë,
- gjashtë muaj për kontroll sigurie të shkallës së dytë për persona fizikë,
- gjashtë muaj për kontroll sigurie të shkallës së tretë për persona fizikë dhe
- gjashtë muaj për kontroll sigurie për person juridik.

Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, procedura për kontroll sigurie në shkallë të tretë për personat e përcaktuar në trupat mbikëqyrës që kryejnë mbikëqyrje në zbatimin e masave për ndjekje të komunikimeve, si dhe për ekspertët e angazhuar të akredituar nacionalë dhe ndërkombëtarë teknikë nga ata trupa, në pajtim me Ligjin për ndjekje të komunikimeve, zgjat një muaj nga dita e parashtrimit të kërkesës.

Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, procedura për kontroll të sigurisë në shkallë të dytë për personat para themelimit të marrëdhënies së punës në Agjencinë Teknike-Operative, në pajtim me Ligjin për Agjenci Teknike-Operative, zgjat një muaj nga dita e parashtrimit të kërkesës.

Kohëzgjatja e certifikatave të sigurisë

Neni 54

Certifikata e sigurisë e lëshuar për informatë të klasifikuar me shkallë “SEKRET SHTETËROR” vlen pesë vite.

Certifikata e sigurisë e lëshuar për informatë të klasifikuar me shkallë “TEPËR SEKRET” vlen dhjetë vite.

Certifikata e sigurisë e lëshuar për informatë të klasifikuar me shkallë “SEKRET” vlen dhjetë vite.

Përmbajtjen dhe formën e formularit të certifikatave të sigurisë nga paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni i përcakton drejtori i Drejtorisë.

Neni 55

Shfrytëzuesi i informatave të klasifikuara është i obliguar të parashtrojë kërkesë të re për vazhdim të certifikatës së sigurisë më së voni gjashtë muaj para ditës së skadimit të vlefshmërisë së saj.

Për personin fizik dhe juridik që parashtron kërkesë për vazhdim të vlefshmërisë së certifikatës për siguri, bëhet kontroll i përsëritur për siguri në pajtim me këtë ligj në përputhje me shkallën e informatave të klasifikuara që i kalohen për shfrytëzim.

Neni 56

Nëse konstatohet që personi fizik ose personi juridik nuk vepron me informatat e klasifikuara në pajtim me këtë ligj apo tanimë nuk plotësohet ndonjë nga kushtet në bazë të të cilave është lëshuar certifikata e sigurisë, drejtori i Drejtorisë miraton aktvendim për heqje të certifikatës për siguri edhe para skadimit të vlefshmërisë së saj.

Në aktvendimin nga paragrafi 1 i këtij neni nuk jepet arsyetim për shkaqet për heqje të certifikatës për siguri.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni për heqje të certifikatës për siguri dhe para skadimit të vlefshmërisë së saj, personi ka të drejtë për ankesë në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë në lidhje me procedurën për heqje të certifikatës për siguri.

Neni 57

Drejtori i Drejtorisë mund të miratojë aktvendim për refuzim të kërkesës për lëshim të certifikatës së sigurisë për persona fizikë dhe juridikë nëse nuk janë plotësuar kushtet nga ky ligj.

Në aktvendimin nga paragrafi 1 i këtij neni nuk jepet arsyetim për shkaqet për refuzim të kërkesës për lëshim të certifikatës për siguri.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni personi kërkesa e të cilit është refuzuar mund të paraqesë ankesë në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë në lidhje me procedurën për lëshim të certifikatës për siguri.

Neni 58

Ankesa nga neni 56 paragrafi 3 dhe neni 57 paragrafi 3 të këtij ligji parashtrohet në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimi të aktvendimit, në Komisionin shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë.

Aktvendimi për ankesën nga paragrafi 1 i këtij neni, i miratuar nga Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, është përfundimtar.

Neni 59

Kërkesë për lëshim të sërishëm të certifikatës për siguri me shkallë të njëjtë apo më të lartë mund të parashtrohet:

- pas kalimit të një viti nga plotfuqishmëria apo finaliteti i aktvendimit për refuzim të kërkesës për lëshim të certifikatës për siguri dhe

- pas tre vitesh nga plotfuqishmëria apo finaliteti i aktvendimit për marrje të certifikatës për siguri para skadimit të vlefshmërisë.

Gjatë lëshimit të sërishëm të certifikatës për siguri për personat nga paragrafi 1 i këtij neni, certifikata e sigurisë vlen një vit.

Neni 60

Certifikata e sigurisë shfuqizohet me mbarim të afatit të vlefshmërisë së saj, si dhe në rast të:

- ndërprerjes së funksionit të personave nga neni 40 të këtij ligji,

- ndërprerjes së nevojës për qasje te informatat e klasifikuara në pajtim me parimin “nevojitet të dije”,

- aftësisë së zvogëluar mentale për veprim me informata të klasifikuara e përcaktuar nga institucioni kompetent mjekësor,

- vdekjes së personit fizik apo shuarjes së personit juridik.

Në rastet nga paragrafi 1 alinetë 1, 2, 3 dhe 4 të këtij neni, nëpunësi për siguri të informatave të klasifikuara i kthen certifikatat për siguri për personat fizikë dhe/ose juridikë në Drejtori në afat prej 15 ditësh nga konstatimi i të njëjtave.

Neni 61

Leja për qasje te informatat e klasifikuara shfuqizohet:

- me skadimin e afatit të vlefshmërisë së shënuar në leje,

- me kryerje të detyrës për të cilën është lëshuar,

- nëse nevoja për lëshim të lejes tanimë nuk ekziston apo është ndryshuar dhe

- nëse konstatohet që personi juridik dhe personi fizik nuk vepron me informatat e klasifikuara në pajtim me ligjin.

Neni 62

Obligimi për mbrojtje të fshehtësisë së informatave të klasifikuara vazhdon edhe pas skadimit të vlefshmërisë së certifikatës për siguri.

Neni 63

Për nevojat e procedurës gjyqësore apo procedurës para organit tjetër kompetent në të cilën shfrytëzohen informatat e klasifikuara, subjektet në procedurë është e nevojshme të posedojnë certifikatë sigurie.

Procedura nga paragrafi 1 i këtij neni zbatohet në prani të personit për të drejtat, obligimet apo përgjegjësinë e të cilit vendoset në kuadër të saj dhe kur personi nuk posedon certifikatë sigurie.

Personi nga paragrafi 2 i këtij neni është përgjegjës për plotësim të obligimit për mbrojtje të informatave të klasifikuara në pajtim me këtë ligj.

Në procedurën nga paragrafi 1 i këtij neni, publiku është i përjashtuar.

Në rast kur krijuesi i informatës së klasifikuar nuk e ka dorëzuar informatën e klasifikuar në procedurën nga paragrafi 1 i këtij neni, gjykata përkatësisht organi kompetent është i obliguar që në afat prej 15 ditësh nga pranimi i informatës së klasifikuar ta informojë krijuesin dhe Drejtorinë për shfrytëzimin e saj në procedurë.

Neni 64

Drejtorja mban evidencë për certifikatat e sigurisë të lëshuara dhe për pyetësorët e plotësuar për siguri.

Drejtori mban evidencë të veçantë për lejet e lëshuara për qasje te informatat e klasifikuara në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Përmbajtjen, formën dhe mënyrën e mbajtjes së evidencave nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, i përcakton drejtori i Drejtorisë.

KAPITULLI I KATËRT

ORGANE PËR MBROJTJE INFORMATAVE TË KLASIFIKUARA

Oficeri për siguri të informatave të klasifikuara

Neni 65

Organet e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, persona juridikë të themeluar nga Republika apo nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit dhe persona juridikë tjerë, janë të obliguar të krijojnë kushte të domosdoshme për mbrojtje të informatave të klasifikuara dhe të ndërmarrin masa për eliminim të pasojave negative nëse vjen te zbulimi i informatave të klasifikuara.

Për realizim efikas dhe të koordinuar të të drejtave dhe obligimeve të cilat kanë të bëjnë me informatat e klasifikuara, në subjektet nga paragrafi 1 i këtij neni caktohet oficer për siguri të informatave të klasifikuara.

Neni 66

Personi përgjegjës në subjektet nga neni 65 paragrafi 1 i këtij ligji përcakton një ose më shumë oficerë për siguri të informatave të klasifikuara, varësisht nga numri dhe vëllimi i informatave të klasifikuara me të cilat manipulohet në subjekt.

Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, varësisht nga numri dhe vëllimi i informatave të klasifikuara, personi përgjegjës në subjekt mund t'i kryejë punët për siguri të informatave të klasifikuara.

Oficeri për siguri të informatave të klasifikuara është i obliguar të përpilojë dhe parashtrojë raporte tremujore për punën e vet dhe për gjendjen me informatat e klasifikuara drejtpërdrejt te personi përgjegjës, përveç në rastin nga paragrafi 2 i këtij neni.

Nëse në subjekt janë caktuar më tepër oficerë për siguri të informatave të klasifikuara, personi përgjegjës cakton njërin prej tyre për koordinim me Drejtorinë.

Neni 67

Oficeri për siguri të informatave të klasifikuara mund të caktohet nëse i plotëson kushtet në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- të mos jetë shtetas i shtetit tjetër,
- t'i jetë miratuar qasje në nivel përkatës të informatave të klasifikuara sipas kushteve dhe procedurës së përcaktuar me ligj,
- të ketë kaluar trajnim për oficer për siguri të informatave të klasifikuara,
- të posedojë certifikatë sigurie përkatëse.

Neni 68

Oficeri për siguri të informatave të klasifikuara është i obliguar:

- të kujdeset për zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe të marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara në lidhje me sigurinë e informatave të klasifikuara në subjekt,
- t'i kontrollojë evidencat dhe qarkullimin e materialeve dhe dokumenteve çdo tre muaj,
- të kujdeset për zbatimin e duhur dhe në kohë të arkivimit dhe asgjësimit të informatave të klasifikuara,
- ta zbatojë procedurën për paraqitjen e kërkesave për lëshimin e certifikatës së sigurisë në suaza të subjektit dhe të mbajë evidencë të personave për të cilët është zbatuar procedura,
- ta njoftojë Drejtorinë për skadimin e certifikatave të sigurisë, përfundimin e operacioneve ose risistemimin e shfrytëzuesve të informatave të klasifikuara,
- ta njoftojë Drejtorinë për nevojën për të ndryshuar shkallën e certifikatës së sigurisë,
- ta njoftojë Drejtorinë me shkrim, për çdo ndryshim në të dhënat në pyetësin e sigurisë ose ndryshimet në kushtet për marrjen e certifikatës së sigurisë për të cilën ka ditur ose ka mundur të dijë se ka ndodhur,
- ti evidentojë rastet e qasjes së paautorizuar në informatat e klasifikuara ose komprometimin e tyre dhe për veprimet e ndërmarra dhe menjëherë ta njoftojë Drejtorinë për rastin dhe veprimin e tillë,
- t'i informojë shfrytëzuesit e informatave të klasifikuara së paku një herë në vit për të drejtat dhe detyrat gjatë manipulimit me informatat e klasifikuara,
- të sigurojë ndihmë eksperte gjatë klasifikimit të informatave në subjekt,
- të organizojë trajnim për shfrytëzuesit e informatave të klasifikuara në subjektin për mbrojtjen e informatave të klasifikuara.

Për punët nga paragrafi 1 i këtij neni, oficeri i sigurisë së informatave të klasifikuara harton plan vjetor pune, të cilin ia dërgon personit përgjegjës për miratim. Në rastet kur personi përgjegjës i kryen punët e oficerit të sigurisë së informatave të klasifikuara, ai e harton planin vjetor të punës.

Drejtoria për Siguri të Informatave të Klasifikuara

Neni 69

Drejtoria është organ i pavarur i administratës shtetërore me cilësi të personit juridik.

Drejtoria:

- siguron zbatimin e vazhdueshëm të standardeve ndërkombëtare dhe normativave në marrjen e masave dhe aktiviteteve për mbrojtjen e informatave të klasifikuara,
 - kryen koordinimin e aktiviteteve në sigurimin e mbrojtjes së informatave të klasifikuara me organet shtetërore dhe institucionet që bëjnë shkëmbimin e informatave të klasifikuara me shtetet e huaja dhe organizatat ndërkombëtare,
 - përgatit, organizon, zbaton dhe përcjell zbatimin e masave dhe aktiviteteve për sigurimin e mbrojtjes së informatave të klasifikuara të cilat i janë kaluar Republikës së Maqedonisë së Veriut për shfrytëzim nga shtetet e huaja dhe organizatat ndërkombëtare,
 - ndërmerr aktivitete për mbrojtjen e informatave të klasifikuara të kaluara nga Republika e Maqedonisë së Veriut në shtetet e huaja dhe organizatat ndërkombëtare,
 - merr pjesë në përgatitjen e planeve dhe programeve të Republikës së Maqedonisë së Veriut për anëtarësim në organizatat ndërkombëtare në fushën e mbrojtjes së informatave të klasifikuara,
 - planifikon dhe realizon bashkëpunim ndërkombëtar për mbrojtjen dhe shkëmbimin e informatave të klasifikuara,
 - propozon masa për përparimin e mbrojtjes së informatave të klasifikuara,
 - ngre nisma për lidhjen e marrëveshjeve ndërkombëtare me vendet e huaja dhe organizatat ndërkombëtare në fushën e shkëmbimit të informatave të klasifikuara,
 - kryen akreditimin e sistemeve dhe proceseve komunikuese informative,
 - organizon dhe zbaton trajnime për sigurinë e informatave të klasifikuara,
 - bën mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe
 - kryen punë tjera të përcaktuara me ligj.
- Drejtoria miraton plan vjetor për punën e vet, dhe përgatit raport të cilin e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 70

Në shkëmbimin dhe mbrojtjen e informatave të klasifikuara me NATO-n dhe Bashkimin Evropian, Drejtoria i kryen detyrat për:

- koordinim dhe zbatim të politikave të sigurisë së NATO-s dhe Bashkimit Evropian në Republikën e Maqedonisë së Veriut, me qëllim të sigurimit të nivelit adekuat të mbrojtjes së informatave të klasifikuara sipas marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara,
- siguri të komunikimeve për zgjedhjen, menaxhimin dhe mirëmbajtjen e pajisjes kriptografike për bartje, përpunimin dhe ruajtjen e informatave të klasifikuara,
- zbatim të akreditimit të sigurisë së sistemeve dhe proceseve komunikuese informative në të cilat shfrytëzohen informatat e klasifikuara,
- marrje të masave dhe aktiviteteve për mbrojtjen e sistemeve komunikuese dhe informative nga rrezatimi i kompromituar elektromagnetik.

Neni 71

Në shkëmbimin dhe mbrojtjen e informatave të klasifikuara me NATO-n, Ministria e Mbrojtjes dhe Armata e Republikës së Maqedonisë së Veriut menaxhon

me materialet për mbrojtjen kriptografike të informatave të klasifikuara dhe manipulimin e sigurtë, ruajtjen, shpërndarjen dhe evidentimin e kriptomaterialeve.

Në pjesën e menaxhimit me materialet për siguri kriptografike të informatave të klasifikuara dhe manipulimin, ruajtjen, shpërndarjen dhe mbajtjen e sigurtë të evidencave të kriptomaterialeve, Drejtoria e mbikëqyr implementimin e masave të zbatuara nga organi kompetent.

Regjistrat dhe pikat kontrolluese

Neni 72

Për kryerjen e punëve me kompetencë të Drejtorisë me informatat e klasifikuara të NATO-s, informatat e klasifikuara të Bashkimit Evropian dhe për informata tjera të klasifikuara të huaja krijohen regjistrat, nënregjistrat dhe pikat kontrolluese.

Regjistri vendoset në Drejtori e nënregjistrat dhe pikat e kontrollit vendosen në organe shtetërore të themeluara në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personat juridikë të themeluar nga Republika dhe personat tjerë juridikë në të cilat manipulohet dhe ruhen informatat e klasifikuara të NATO-s, informatat e klasifikuara të Bashkimit Evropian dhe informata tjera të klasifikuara të huaja.

Nga nënregjistrat dhe pikat e kontrollit nga paragrafi 1 i këtij neni dorëzohen informata të nevojshme për kryerjen e veprimtarive të Drejtorisë dhe kryhet shkëmbimi i informatave të klasifikuara jashtë vendit.

Me kërkesë të shfrytëzuesve të informatave të klasifikuara Drejtoria jep pëlqim për plotësimin e kushteve për krijimin e nënregjistrave dhe pikave të kontrollit.

Shkëmbimi i informatave të klasifikuara midis Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe shteteve të huaja dhe organizatave ndërkombëtare bëhet përmes Drejtorisë, nëse me ligj, me marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare ose me aranzhman tjetër nuk është rregulluar ndryshe.

Neni 73

Drejtorija i njofton organet kompetente të shteteve të huaja dhe organizatat ndërkombëtare për sigurinë e informatave të klasifikuara të shkëmbyera dhe merr prej tyre njoftime për sigurinë e informatave të klasifikuara që u janë kaluar nga Republika e Maqedonisë së Veriut, në përputhje me marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare.

Neni 74

Me kërkesë të Drejtorisë, organet e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluara në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personat juridikë të themeluar nga Republika ose komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat e qytetit të Shkupit dhe personat e tjerë juridikë dhe fizikë, i japin informata të nevojshme për kryerjen e punëve në kompetencë të saj.

Neni 75

Me Drejtorinë për Sigurinë e Informatave të Klasifikuara menaxhon drejtori të cilin e emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Drejtori emërohet me mandat prej katër vitesh.

Drejtori ka zëvendës, i cili emërohet dhe shkarkohet nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut për kohë prej katër vitesh. Zëvendësdrejtori e zëvendëson

drejtorin në rast se mungon ose kur për shkak të sëmundjes dhe arsye tjera nuk ka mundësi ta kryejë funksionin e tij me të gjitha kompetencat dhe përgjegjësitë e tij në menaxhim.

Për emërimin e drejtorit dhe zëvendësdrejtorit shpallet konkurs publik në tri gazeta ditore që botohen në të gjithë Republikën e Maqedonisë së Veriut një prej të cilave botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

Drejtor dhe zëvendësdrejtor i Drejtorisë mund të emërohet personi i cili i plotëson kushtet si vijon:

- 1) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut;
- 2) të mos ketë shtetësi të shtetit tjetër;
- 3) me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor të mos i jetë shqiptuar dënimi ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
- 4) të ketë marrë 240 kredi sipas SETK ose shkallë VII/1 të arsimore;
- 5) të ketë së paku pesë vjet përvojë pune;
- 6) të posedojë një nga certifikatat vijuese të njohura ndërkombëtarisht ose vërtetim për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet:
 - TOEFEL IBT së paku 74 pikë,
 - IELTS – së paku 6 pikë,
 - ILEC (Cambridge English: Legal) – së paku nivelin B2,
 - FCE (Cambridge English: First) – të dhënë,
 - BULATS – së paku 60 pikë ose
 - APTIS – së paku nivelin B2 dhe
- 7) të posedojë certifikatë sigurie me shkallë “SEKRET SHTETËROR”.

Drejtorit dhe zëvendësdrejtorit të Drejtorisë i pushon funksioni para skadimit të mandatit për të cilin është emëruar:

- nëse paraqet dorëheqje,
 - me kërkesë personale,
 - për shkak të plotësimit të kushteve për pension pleqërie të përcaktuara me ligj, me të drejtën e vazhdimin në përputhje me rregullat për marrëdhënie pune,
 - për shkak të vdekjes,
 - nëse me vendim të plotfuqishëm gjyqësor dënohet me dënim me burg me mbi gjashtë muaj.
- Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut i shkarkon drejtorin dhe zëvendësdrejtorin e Drejtorisë nëse plotësohet një nga kushtet në vijim:

- nëse konstatohet se nuk i plotëson njërin prej kushteve të përcaktuara në nenin 74 paragrafi 5 të këtij ligji,
- nëse refuzon të paraqesë deklaratë të gjendjes pronësore dhe interesave në përputhje me ligjin ose nëse të dhënat e përfshira në deklaratë janë të pavërteta dhe
- në mënyrë evidente i ka shkelur rregullat për konflikt të interesit, respektivisht përjashtim në situatat në të cilat drejtori ka ditur ose duhet të ketë ditur për ekzistencën e ndonjë prej arsyeve për konflikt interesi, respektivisht përjashtimit të parashikuar me ligj.

Neni 76

Të punësuarit në Drejtori janë nëpunës administrativë shtetërorë. Lidhur me të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre për marrëdhënie pune zbatohen dispozitat e Ligjit për nëpunës administrativë.

Të punësuarit në Drejtori dërgohen në punë në misionet e përhershme të Republikës së Maqedonisë së Veriut në NATO dhe BE, në përputhje me marrëveshjen e nënshkruar për bashkëpunim të përbashkët me Ministrinë e Punëve të Jashtme.

Gjatë dërgimit, të punësuarit marrin titull në përputhje me dispozitat e Ligjit për punë të jashtme.

Të punësuarit në drejtori duhet të posedojnë certifikatë adekuate sigurie për qasje në informatat e klasifikuara. Niveli i certifikatës së sigurisë përcaktohet me rregulloren për sistematizimin e vendeve të punës në Drejtori.

I punësuarit në Drejtori të cilit gjatë marrëdhënies së punës nuk do t'i vazhdohet vlefshmëria e certifikatës së sigurisë ose gjatë kontrollit do të konstatohet se nuk mund të marrë certifikatë sigurie për shkak të ekzistencës së rrezikut të sigurisë për qasje dhe menaxhim me informata të klasifikuara, merret në mënyrë të përhershme në organ ose institucion tjetër shtetëror, në të njëjtin nivel të vendit të punës për të cilin i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara në aktin e sistematizimit të institucionit tjetër.

Marrja kryhet në bazë të marrëveshjes së nënshkruar nga personat udhëheqës të të dyja institucioneve.

Të punësuarit i cili merret i përfundon marrëdhënia e punës nëse nuk e nënshkruan marrëveshjen e re të punës në afat prej 15 ditësh nga data në të cilën i është dërguar.

Të punësuarit në Drejtori kanë legjitimacion zyrtar të lëshuar nga drejtori i Drejtorisë.

Formularin e legjitimacionit zyrtar dhe mënyrën e lëshimit të tij i përcakton drejtori i Drejtorisë.

KAPITULLI I PESTË

PLANE DHE PROGRAME PËR PUNËN E DREJTORISË DHE

FINANCIMI I DREJTORISË

Neni 77

Puna e Drejtorisë udhëhiqet dhe realizohet sipas parimeve, normave dhe procedurave të cilat vlejnë në sistemin e planifikimit, programimit dhe punës buxhetore.

Neni 78

Mjetet financiare për nevojat e Drejtorisë sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Mjetet financiare për nevojat e Drejtorisë mund të sigurohen edhe nga burime tjera në përputhje me ligjin.

Mjetet financiare për organet shtetërore për nevojat e mbrojtjes, shfrytëzimit dhe shkëmbimit ndërkombëtar të informatave të klasifikuara sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut në suaza të mjeteve financiare të atyre organeve.

Organet e pushtetit lokal të themeluara në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personat juridikë të themeluar nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat e qytetit të Shkupit për nevojat e mbrojtjes, shfrytëzimit dhe shkëmbimit ndërkombëtar të informatave të klasifikuara sigurojnë mjete financiare nga burimet personale dhe nga mjetet financiare dhe materiale të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

KAPITULLI I GJASHTË

MBIKËQYRJA

Neni 79

Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji, kryhen Drejtoria përmes inspektorëve për sigurinë e informatave të klasifikuara (në tekstin në vijim: inspektorët).

Punët e mbikëqyrjes inspektuese në kuadër të Drejtorisë kryhen në njësi të veçantë organizative.

Neni 80

Në procedurë për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese zbatohen dispozitat e këtij ligji, e për çështjet të cilat nuk janë përcaktuar me këtë ligj, zbatohen dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese dhe Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative.

Mënyra e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese më afërsisht rregullohet me Rregulloren që e miraton drejtori i Drejtorisë.

Neni 81

Inspektori që kryen mbikëqyrje inspektuese, përveç kushteve të përgjithshme të përcaktuara me Ligjin për nëpunës administrativë nevojitet t'i plotësojë kushtet e posaçme si në vijim:

- të ketë fituar 240 kredi sipas SETK, ose të ketë kryer shkallën VII/1,
- të ketë tre vjet përvojë pune në fushën e sigurisë së informatave të klasifikuara,
- ta ketë dhënë provimin profesional për inspektor të informatave të klasifikuara.

Mënyrën e dhënies së provimit profesional për inspektorët për informata të klasifikuara, me Rregullore i përcakton drejtori i Drejtorisë.

Shtesa e rrogës së inspektorit rregullohet me Ligjin për mbikëqyrje inspektuese.

Neni 82

Inspektori kryen mbikëqyrje inspektuese në organet e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluara në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personat juridikë të themeluar nga Republika ose komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, si dhe personat tjerë juridikë dhe fizikë.

Në kryerjen e punës inspektori është i pavarur në punën e vet. Sipas nevojës, me propozimin e udhëheqësit të njësisë organizative për kryerje të mbikëqyrjes inspektuese, drejtori mund të përcaktojë ekip për mbikëqyrje inspektuese të përbërë nga nëpunës administrativë të Drejtorisë.

Inspektorët janë të detyruar të veprojnë në përputhje me ligjin dhe rregullat.

Inspektorët duhet të sigurojnë zbatim objektiv të ligjit.

Neni 83

Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nga neni 79 i këtij ligji, inspektorët janë të autorizuar:

- të kryejnë mbikëqyrje mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregullave tjera në fushën e sigurisë së informatave të klasifikuara,
- të propozojnë masa për mënjanimin e parregullsive dhe mangësive të përcaktuara në afat të caktuar dhe
- të ndërmarrin veprime tjera në pajtim me ligjin.

Neni 84

Cilësia zyrtare e inspektorit dëshmohe me legjitimacion zyrtar dhe distinktiv.

Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektorët janë të obliguar të legjitimohen.

Legjitimacionin zyrtar dhe distinktivin nga paragrafi 1 i këtij neni, i lëshon dhe heq drejtori i Drejtorisë.

Formularin, formën dhe përmbajtjen e legjitimacionit zyrtar dhe distinktivit, si dhe mënyrën e lëshimit dhe heqjes së tyre, i përcakton drejtori i Drejtorisë.

Neni 85

Për kryerje të mbikëqyrjes inspektuese, organet e pushtetit shtetëror dhe lokal të themeluar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, personat juridikë të themeluar nga Republika ose komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, si dhe personat tjerë juridikë dhe fizikë janë të obliguar të mundësojnë kryerjen pa pengesa të mbikëqyrjes nga sfera e sigurisë së informatave të klasifikuara.

Mbikëqyrja inspektuese mund të jetë e rregullt, e jashtëzakonshme ose kontrolluese.

Mbikëqyrja inspektuese e rregullt e përfshin mbikëqyrjen mbi zbatimin e këtij ligji dhe kryhet sipas Planit vjetor dhe planit mujor të punës të çdo inspektori që i miraton drejtori i Drejtorisë në përputhje me ligjin.

Mbikëqyrja e jashtëzakonshme kryhet në bazë të iniciativës së paraqitur nga organet e pushtetit shtetëror dhe lokal në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me ligj, persona juridikë të themeluar nga Republika ose nga komunat, Qyteti i Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, persona fizikë apo juridikë, si dhe në rast dyshimi të inspektorit (sipas detyrës zyrtare).

Mbikëqyrja kontrolluese inspektuese kryhet pas skadimit të afatit të përcaktuar në aktvendimin për eliminimin e mangësive të përcaktuara.

Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektorët kanë të drejtë qasjeje dhe shikimi në çdo kohë dhe pa paralajmërim, në objekte, hapësira afariste, hapësira të banimit dhe në hapësira ku përdoren dhe ruhen informatat e klasifikuara.

Për kryerjen e punëve nga paragrafi 6 i këtij neni në hapësirat e banimit, inspektorët janë të detyruar të sigurojnë urdhër gjyqësor.

Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektorët mund të kërkojnë praninë e personit të autorizuar nga organi i administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve në fushën e punëve policore, për mbrojtjen e tyre.

Neni 86

Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori konstaton mangësi dhe parregullsi lidhur me plotësimin e kushteve për siguri të informatave të klasifikuara, merr aktvendim me të cilin urdhëron mënjanimin e mangësive dhe parregullsive të përcaktuara në afat të përcaktuar.

Kundër aktvendimit të inspektorit nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të parashtrahet ankesë në afat prej pesëmbëdhjetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

Për ankesën ndaj aktvendimit të inspektorit vendos Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Shkallë të Dytë nga Sfera e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës Kundërvajtëse.

Neni 87

Për mbikëqyrjen e kryer inspektuese, inspektori përpilon procesverbal me konstatim të gjendjes që e dorëzon në mënyrën dhe në afatin e paraparë me ligj.

Për masat e propozuara për mënjanimin e mangësive dhe parregullsive inspektori merr aktvendim me afate për zbatimin e tyre. Personi përgjegjës në subjektin e mbikëqyrjes është i obliguar të veprojë sipas aktvendimit dhe ta informojë inspektorin për aktivitetet e ndërmarra.

Neni 88

Nëse inspektori konstaton se në përdorim gjenden pajisje, mjete teknike, instalime dhe sisteme të cilat nuk u përgjigjen standardeve dhe kriterëve të përcaktuara të sigurisë për mbrojtjen e informatave të klasifikuara, me aktvendim shqipton ndalim për përdorimin e tyre dhe mënjanimin e tyre.

Neni 89

Nëse inspektori gjatë kryerjes së mbikëqyrjes konstaton se ekziston rrezik i drejtpërdrejtë nga çrregullimi i sigurisë së objekteve ose hapësirave, dokumenteve, pajisjeve, sistemeve dhe personave në brezin e sigurisë, zonën e sigurisë ose zonën administrative, me aktvendim shqipton ndalim për shfrytëzimin e hapësirës, objektit ose pjesës së objektit.

Neni 90

Për zbatimin e aktvendimit nga nenet 86 paragrafi 1 dhe 88 të këtij ligji, inspektori kryen vulosjen e objektit në fjalë ose hapësirave.

Mbyllja nga paragrafi 1 i këtij neni shënohet me vulë nga Drejtoria.

Përmbajtjen dhe formën e vulës, si dhe mënyrën e vulosjes, me rregullore i përcakton drejtori i Drejtorisë.

Neni 91

Pas mënjanimit të mangësive të konstatuara, për shkak të cilave është shqiptuar masa e ndalimit, e me kërkesë me shkrim të subjektit të cilit i shqiptohet masa, inspektori kryen zhvulosjen.

Neni 92

Në kryerjen e mbikëqyrjes mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe dispozitave tjera nga sfera e sigurisë së informatave të klasifikuara, inspektorët mund të urdhërojnë marrjen e këtyre masave:

- demontimin, zhvendosjen ose mënjanimin e pajisjeve, aparateve, instalimeve dhe sistemeve me të cilat rrezikohet siguria e informatave të klasifikuara,

- përcaktimin e brezit të sigurisë, zonave të sigurisë dhe zonave administrative rreth objektit, hapësirës ose hapësirës në objekt në të cilin përdoren ose ruhen informatat e klasifikuara,

- vendosjen e pajisjeve të sigurisë informatike-komunikuese, sistemeve dhe instalimeve për siguri të informatave të klasifikuara,

- zhvendosjen ose largimin e personave pa certifikatë përkatëse të sigurisë ose pa leje përkatëse për qasje në brezin e sigurisë rreth objektit dhe nga zonat e sigurisë dhe administrative në objektin në të cilin përdoren ose ruhen informatat e klasifikuara,

- zhvendosjen ose largimin e automjeteve pa leje përkatëse për qasje në brezin e sigurisë rreth objektit dhe në zonat administrative në objektin në të cilin përdoren ose ruhen informatat e klasifikuara,

- përpilimin e akteve interne për vlerësim të rrezikut të sigurisë për informatat e klasifikuara dhe për mbrojtjen e tyre në rast të rrethanave të jashtëzakonshme,

- azhurnimin dhe korrigjimin e evidencave të informatave të klasifikuara dhe mënjanimin dhe shkatërrimin e tyre,

- sigurimin e kushteve të përcaktuara për diseminim dhe bartje të informatave të klasifikuara,

- ndalimin e pranimit, përdorimit, lëshimit dhe ruajtjes së informatave të klasifikuara dhe

- masa tjera për të cilat inspektori do të konstatojë se janë në funksion të mbrojtjes së informatave të klasifikuara në subjektin e mbikëqyrjes.

Neni 93

Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektori konstaton shkelje të ligjit dhe dispozitave tjera që paraqet kundërvajtje, parashtron kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe Ligjit për kundërvajtje.

Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektori konsideron se shkelja paraqet vepër penale, është i obliguar që menjëherë ta informojë drejtorin e Drejtorisë për ngritje të procedurës para organit kompetent.

KAPITULLI I SHTATË

DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 94

Gjobë në shumë prej 3.000 deri në 5.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik të informatave të klasifikuara nëse:

- nuk i zbaton masat për siguri administrative, fizike, të sistemit komunikues informativ, siguri të personave-shfrytëzues të informatave të klasifikuara ose siguri industriale të informatave të klasifikuara, në pajtim me dispozitat e neneve 26, 28, 29, 31, 32 dhe 33 të këtij ligji,

- nuk vepron me informata të klasifikuara, në pajtim me dispozitat e nenit 56 paragrafi 1 të këtij ligji (përveç nëse vepra nuk paraqet vepër penale),

- nuk njofton për ndërprerjen e plotësimit të ndonjë nga kushtet në bazë të të cilëve është dhënë certifikatë e sigurisë, në pajtim me dispozitat e nenit 42 të këtij ligji,

- e pengon realizimin e mbikëqyrjes inspektuese në pajtim me dispozitat e nenit 79 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik shfrytëzues të informatave të klasifikuara për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik - shfrytëzues të informatave të klasifikuara për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 95

Gjobë me shumë prej 1.500 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik-shfrytëzues i informatave të klasifikuara,

nëse nuk i ndërmerr aktivitetet e nevojshme për pranimin, përpunimin, përcaktimin e shfrytëzuesve dhe nuk kryen diseminim të informatave të klasifikuara te ata, në pajtim me dispozitat e nenit 26 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 1.500 euro në kundërvlerë me denarë i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik shfrytëzues të informatave të klasifikuara për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik - shfrytëzues të informatave të klasifikuara për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 96

Gjobë në shumë prej 1.500 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit juridik i cili do të veprojë në kundërshtim me obligimin për mbrojtjen e informatave të klasifikuara të shënuara me shkallën "INTERNE" nga neni 47 paragrafi 2 dhe në kuptimin e nenit 2 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 1.500 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 97

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit juridik që në kundërshtim me nenin 12 zbulon informatë me shenjë "PËR PËRDORIM TË KUFIZUAR".

Gjobë në shumë prej 450 deri në 700 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 98

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë i shqiptohet për kundërvajtje oficerit të sigurisë së informatave të klasifikuara, nëse:

- nuk e plotëson ndonjë nga obligimet e veta të cekura në nenin 68 të këtij ligji, ,

- e pengon realizimin e mbikëqyrjes inspektuese në pajtim me dispozitat e nenit 79 të këtij ligji.

Neni 99

Gjobë në shumë prej 1.000 deri në 1.500 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit juridik-krijues i informatës së klasifikuar që do të veprojë në kundërshtim me nenin 10 paragrafi 2 dhe klasifikon informatë për të cilën nuk është bërë vlerësim i duhur për dëmin dhe pasojat e mundshme.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 100

Gjobë në shumë prej 1.500 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit juridik – krijues i informatës së klasifikuar që do të veprojë në kundërshtim me nenin 16 paragrafi 3 dhe nenin 18 paragrafi 2 dhe nuk e lajmëron shfrytëzuesin e informatës së klasifikuar për ndryshimin e shkallës së klasifikimit ose për deklasifikimin e saj.

Gjobë në shumë prej 1000 deri në 1.500 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë, i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Procedura e barazimit me lëshimin e urdhërpagesës kundërvajtëse

Neni 101

Për kundërvajtjet e përcaktuara në këtë ligj, në pajtim me Ligjin për kundërvajtje, inspektori është i obliguar që kryerësit të kundërvajtjes t'i lëshojë urdhërpagesë kundërvajtëse, para se të dorëzojë kërkesë për ngritjen e procedurës së kundërvajtjes.

Inspektori është i obliguar të mbajë evidence për urdhërpagesat e lëshuara kundërvajtëse dhe për rezultatit e tyre.

Në evidencën nga paragrafi 2 i këtij neni grumbullohen, përpunohen dhe ruhen këto të dhëna: emri dhe mbiemri, përkatësisht titulli i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi përkatësisht vendqëndrimi, selia, lloji i kundërvajtjes, numri i urdhërpagesës kundërvajtëse që i lëshohet dhe rezultati i procedurës.

Të dhënat personale nga paragrafi 3 i këtij neni ruhen pesë vjet nga dita e vendosjes në evidencë.

Drejtori i përcakton formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës kundërvajtëse.

Për gjithçka që nuk është e përcaktuar me këtë ligj, në lidhje me urdhërpagesën kundërvajtëse zbatohen dispozitat e Ligjit për kundërvajtje.

Neni 102

Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedurë kundërvajtëse udhëheq dhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente.

KAPITULLI I TETË

DISPOZITA NDËSHKUESE

Zbulimi i informatave të klasifikuara me shkallën “TEPËR SEKRET” dhe “SEKRET”

Neni 103

Ai i cili publikut ose personit të paautorizuar, i kumton, dorëzon ose ia bën të arritshme informatën që është e klasifikuar me shkallën “TEPËR SEKRET” në të cilin ka qasje në pajtim me ligjin dhe me këtë i rrezikon ose cenon interesat vitale të Republikës së Maqedonisë së Veriut, dënohet me burg prej një deri në pesë vjet.

Ai i cili publikut ose personit të paautorizuar i kumton, dorëzon ose ia bën të arritshme informatën që e di se është e klasifikuar me shkallën “TEPËR SEKRET”, e te e cila ka ardhur në mënyrë joligjore, dënohet me burg prej një deri në tre vjet.

Ai i cili publikut ose personit të paautorizuar, i kumton, dorëzon ose ia bën të arritshme informatën që është e klasifikuar me shkallën “SEKRET” në të cilin ka qasje sipas ligjit dhe me këtë i rrezikon ose i cenon interesat e rëndësishme të Republikës së Maqedonisë së Veriut, dënohet me burg prej një deri në tre vjet.

Ai i cili publikut ose personit të paautorizuar i kumton, dorëzon ose ia bën të arritshme informatën që e di se është e klasifikuar me shkallën “SEKRET” te e cila ka ardhur në mënyrë joligjore, dënohet me burg prej gjashtë muaj deri në tre vjet.

Nëse vepra nga paragrafët 1 dhe 3 të këtij neni, është kryer gjatë kohës së gjendjes së luftës, kryerësi dënohet me burg prej një deri në dhjetë vjet.

Tentimi për veprën nga paragrafët 2, 3 dhe 4 të këtij neni, është i dënueshëm.

Nëse vepra nga paragrafët 1 dhe 3 të këtij neni, është kryer nga pakujdesia, kryerësi dënohet me dënim me para ose burg deri në një vit.

Zbulimi i paautorizuar i informatës së klasifikuar e përdorur në procedurë gjyqësore ose procedurë tjetër

Neni 104

Ai që në kundërshtim me ligjin, pa autorizim zbulon informatë të klasifikuar me shkallën e klasifikimit “SEKRET SHTETËROR” për të cilën ka kuptuar në procedurë gjyqësore ose procedurë tjetër, dënohet me burg deri në pesë vjet.

Nëse informata e klasifikuar është me shkallë të klasifikimit “TEPËR SEKRET” ose “SEKRET”, kryerësi dënohet me burg prej një deri në tre vjet.

Tentimi për veprën nga paragrafi 2 i këtij neni, është i dënueshëm.

Nëse vepra nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, është kryer nga pakujdesia, kryerësi dënohet me dënim me para ose burg deri në një vit.

KAPITULLI I NËNË

DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 105

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Aktet nënligjore të miratuara në bazë të Ligjit për informatave të klasifikuara (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 9/2004, 113/2007, 145/10, 80/12, 41/14, 21/18 dhe 83/18), do të zbatohen nga dita e hyrjes në fuqi të akteve nënligjore të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 106

Dispozitat të cilat i rregullojnë çështjet nga sfera e informatave të klasifikuara do të harmonizohen me dispozitat e këtij ligji në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 107

Certifikatat e sigurisë të lëshuara deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji vazhdojnë të vlejnjë deri në skadimin e afatit të vlefshmërisë së tyre.

Neni 108

Drejtoria për Siguri të Informatave të Klasifikuara e themeluar me Ligjin për informata të klasifikuara ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 9/2004, 113/2007, 145/10, 80/12, 41/14, 21/18 dhe 83/18), nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji vazhdon të punojë si Drejtori për Siguri të Informatave të Klasifikuara në pajtim me kompetencat e përcaktuara me këtë ligj.

Neni 109

Drejtori i Drejtorisë për Siguri të Informatave të Klasifikuara deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdon ta kryejë funksionin deri në skadimin e mandatit për të cilin është emëruar.

Neni 110

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji për informata të klasifikuara ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" 9/2004, 113/2007, 145/10, 80/12, 41/14, 21/18 dhe 83/18).

Neni 111

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4295.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7142/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Член 1

Во Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 44/99, 86/99, 8/2001, 21/2003, 19/2004, 33/2006, 101/2006, 114/2007, 103/2008, 114/2009, 133/2009, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16 и 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 98/19 и 124/19), по членот 27-в се додава нов член 27-г, кој гласи:

„Член 27-г

(1) Се ослободуваат од плаќање на данок на додадена вредност добрата кои се увезуваат од страна на воените сили на држави членки на Организацијата на Северноатлантскиот договор (НАТО), за потребите на тие сили или за придружниот цивилен персонал, како и за снабдување на нивните мензи или кантини, ако тие сили учествуваат во заеднички одбранбени активности.

(2) За ослободувањето од данок на додадена вредност за добрата од ставот (1) на овој член се применуваат царинските прописи со кои се уредува спроведувањето на ослободувањето од увозни давачки врз основа на меѓународен договор кон кој Република Северна Македонија пристапила или го ратификувала согласно со Уставот на Република Северна Македонија.

(3) Добрата од ставот (1) на овој член во рок од три години од денот на увозот, не смеат да се отуѓуваат, да се дадат на користење на друг, да се позајмат или поинаку да се употребуваат за други цели, освен за оние за кои биле ослободени од плаќање на данок на додадена вредност, без да се плати данокот на додадена вредност.”.

Член 2

Во член 34 став (1) точка 2 по зборовите: „53-б од овој закон”, запирката се брише и се додаваат зборовите: „или фискална сметка чиј вкупен промет не надминува 6.000 денари издадена согласно со Закон за регистрирање на готовински плаќања”.

Член 3

Во член 51 ставови (1) и (7), износот „1.000.000” се заменува со износот „2.000.000”.

Во став (8) во првата реченица зборот „пет” се заменува со зборот „три”, а во третата реченица зборот „петтата” се заменува со зборот „третата”.

Во став (9) зборот „пет” се заменува со зборот „три”.

Во став (11) износот „1.000.000” се заменува со износот „2.000.000”.

Член 4

Во поглавје XIV зборовите: „КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ” се заменуваат со зборовите: „КАЗНЕНИ И ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ”.

Член 5

Членот 59 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако поднесе пријава за регистрација за данокот на додадена вредност по истекот на пропишаниот рок (член 51 став 11).

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност

на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член.

(3) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност на даночен обврзник - трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност ќе им се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член.

(4) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на даночен обврзник - физичко лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.”.

Член 6

Членот 59-а се менува и гласи:

„Глоба во износ од 3.000 до 10.000 евра на носител на платен промет ќе му се изрече за прекршок, ако по добивањето на податоците од членот 41 став (7) од овој закон не достави по електронски пат периодичен извештај од денарска трансакциска сметка и девизна сметка на даночниот обврзник регистриран за цели на данокот на додадена вредност до надлежниот даночен орган за период и во рок во кој се поднесува даночната пријава.”.

Член 7

Членот 59-б се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако:

1. поднесе даночна пријава до надлежниот даночен орган по истекот на пропишаниот рок (член 41 ставови 1, 3 и 4);

2. неуредно води евиденција (член 52 став 1);

3. не издава фактура во пропишаниот рок (член 53) и

4. не поднесе извештај заедно со даночната пријава, до надлежниот даночен орган за прометите извршени во периодот на кој се однесува даночната пријава (член 41-б).

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член.

(3) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност на даночен обврзник - трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност ќе им се изрече за прекршоците од ставот 1 на член.

(4) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на даночен обврзник - физичко лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.”.

Член 8

Членот 60 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако:

1. не поднесе даночна пријава до надлежниот даночен орган (член 41 ставови 1, 3 и 4);

2. данокот на додадена вредност не го уплати на утврдената сметка (член 43 став 4);

3. не поднесе пријава за регистрација за данокот на додадена вредност (член 51 став 11);

4. не води или неточно води евиденција (членови 38-д, 52 став (1) и 53-а став (5));

4-а) не доставува евиденција до даночниот орган (член 53-а став (6));

5. издава неуредна фактура (член 53) и

6. фактурите или другите документи издадени во согласност со овој закон или деловните книги не ги чува во пропишаниот рок (член 38-д став 2 и член 56 став 1).

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член.

(3) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност на даночен обврзник - трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност ќе им се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член.

(4) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на даночен обврзник - физичко лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.”.

Член 9

Членот 60-б се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на субјектот, надлежен за присилно извршување согласно со Законот за извршување, од членот 43-а став (1) од овој закон, доколку не достави до надлежниот даночен орган, до должникот и до стекнувачот на доброто, Извештај за задржан данок на додадена вредност во постапка на присилно извршување (член 43-а став (4)).

(2) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на субјектот надлежен за присилна наплата согласно со Законот за даночна постапка од членот 43-а став (1) од овој закон, доколку не достави до надлежниот даночен орган, до должникот и до стекнувачот на доброто, Извештај за задржан данок на додадена вредност во постапка на присилна наплата (член 43-а став (4)).

(3) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на субјектот надлежен за присилно извршување согласно со Законот за извршување од членот 43-а став (1) од овој закон, доколку не го пресмета и не го уплати данокот на додадена вредност (член 43-а став (2)).

(4) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на субјектот надлежен за присилна наплата согласно со Законот за даночна постапка од членот 43-а став (1) од овој закон, доколку не го пресмета и не го уплати данокот на додадена вредност (член 43-а став (2)).”.

Член 10

Членот 60-в се менува и гласи:

„Одмерувањето на висината на глобата за правно лице, трговец поединец, физичко лице, лице кое самостојно врши дејност и одговорно лице во правно лице се врши согласно со Законот за прекршоците.”.

Член 11

По членот 60-г се додава нов член 60-д, кој гласи:

„Член 60-д

(1) За прекршоците од овој закон за кои глобата е утврдена до најмногу 250 евра во денарска противвредност за физичко лице, трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, 500 евра во денарска противвредност за одговорно лице во правно лице и 1.000 евра во денарска противвредност за правни лица, прекршочна постапка и прекршочни санкции ќе изрекува прекршочниот орган.

(2) За прекршоците од овој закон за кои глобата за лицата од ставот (1) на овој член, е утврдена над износите од ставот (1) на овој член, прекршочна постапка и прекршочни санкции ќе изрекува надлежен суд.

(3) Прекршочната постапка против одговорно лице во правно лице ќе ја води судот или прекршочниот орган, во зависност од тоа кој е надлежен за водење на прекршочната постапка за правното лице.”.

Член 12

(1) Даночните обврзници кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се регистрирани за цели на данокот на додадена вредност согласно со членот 51 став (1), прва реченица и ставот (4) од Закон за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 44/99, 86/99, 8/2001, 21/2003, 19/2004, 33/2006, 101/2006, 114/2007, 103/2008, 114/2009, 133/2009, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16 и 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 98/19 и 124/19), а чиј вкупен промет во календарската 2019 година не го надминал износот од 2.000.000 денари можат да поднесат пријава за отповикување на регистрација за данокот на додадена вредност до надлежниот даночен орган најдоцна до 15 јануари 2020 година.

(2) Сите даночни обврзници кои до денот на влегувањето во сила на овој закон не се регистрирани за цели на данокот на додадена вредност, а чиј вкупен промет во календарската 2019 година не го надминал износот од 2.000.000 денари, не се обврзани да поднесат пријава за регистрација за данокот на додадена вредност до надлежниот даночен орган.

Член 13

Одредбите од членот 1 од овој закон, со кој се додава нов член 27-г ќе започнат да се применуваат 30 дена од денот на стекнување статус на членка на Република Северна Македонија во Организацијата на Северноатлантскиот договор (НАТО).

Член 14

Одредбите од членот 3 од овој закон, со кој се менува членот 51, ставови (1), (7), (8), (9) и (11) и членот 12 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2020 година.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR TATIM MBI VLERËN E SHTUAR

Neni 1

Në ligjin për tatim mbi vlerën e shtuar ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 44/99, 86/99, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 101/06, 114/07, 103/08, 114/09, 133/09, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16, 198/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 98/19 dhe 124/19), pas nenit 27-v, shtohet nen i ri 27-g si vijon:

“Neni 27-g

(1) Lirohen nga pagesa e tatimit mbi vlerën e shtuar të mirat e importuara nga ana e forcave ushtarake të shteteve anëtare të Organizatës së Marrëveshjes Veriatlantike (NATO), për nevojat e atyre forcave ose personelit shoqërues civil, si dhe për furnizimin e mensave ose kantineve të tyre, nëse ato forca marrin pjesë në aktivitete të përbashkëta mbrojtëse.

(2) Për lirimin nga tatimi mbi vlerën e shtuar për të mirat nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohen dispozitat doganore që e rregullojnë zbatimin e lirimt nga detyrimet e importit në bazë të marrëveshjes ndërkombëtare në të cilën Republika e Maqedonisë së Veriut ka aderuar ose e ka ratifikuar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(3) Të mirat nga paragrafi (1) të këtij neni në afat prej tre vitesh nga dita e importit, nuk guxojnë të tjetërsohen, t'i jepen për përdorim tjetrit, të huazohen ose përdoren ndryshe për qëllime tjera, përveç atyre për të cilat janë liruvar nga pagimi i tatimit mbi vlerën e shtuar, pa e paguar tatimin mbi vlerën e shtuar.”.

Neni 2

Në nenin 34 paragrafi (1) pika 2, pas fjalëve: "53-b të këtij ligji", presja shlyhet dhe shtohen fjalët: "ose llogari fiskale qarkullimi i përgjithshëm i së cilës nuk i tejkalon 6.000 denarë të lëshuar në përputhje me Ligjin për regjistrimin e pagesave me para në dorë,”.

Neni 3

Në nenin 51 paragrafët (1) dhe (7) shuma “1.000.000” zëvendësohet me shumën “2.000.000”.

Në paragrafin (8) në fjalinë e parë fjala "pesë" zëvendësohet me fjalën "tre", kurse në fjalinë e tretë fjalët: "e pestë" zëvendësohen me fjalët: "e tretë".

Në paragrafin (9) fjala "pesë" zëvendësohet me fjalën "tre".

Në paragrafin (11) shuma "1.000.000" zëvendësohet me shumën "2.000.000".

Neni 4

Në kapitullin XIV: fjalët: "DISPOZITA NDËSHKUESE" zëvendësohen me fjalët: "DISPOZITA NDËSHKUESE DHE KUNDËRVAJTËSE".

Neni 5

Neni 59 ndryshohet dhe vijon:

"(1) Gjorbë në shumë prej 300 deri në 1.000 euro në vlerë kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (mikro tregtar), nga 600 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesi tatimor personi juridik (tregtar i vogël), nga 1.800 deri në 6.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (tregtar i mesëm) dhe nga 3.000 deri në 10.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse paraqet kërkesë për regjistrim të tatimit mbi vlerën e shtuar pas kalimit të afatit të përcaktuar (neni 51 paragrafi 1).

(2) Gjorbë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), nga 100 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), nga 150 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik tregtar i mesëm) dhe nga 200 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 të këtij neni.

(3) Gjorbë në shumë prej 100 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë vlerë obliguesit tatimor- tregtar individual dhe personit i cili në mënyrë të pavarur ushtron veprimtari do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi 1 të këtij neni.

(4) Gjorbë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet obliguesit tatimor-person fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 6

Neni 59-a ndryshohet si vijon:

"Gjorbë në shumë prej 3.000 deri në 10.000 euro bartësit të qarkullimit pagesor do t'i shqiptohet për kundërvajtje nëse, pas marrjes të të dhënave nga neni 41 paragrafi (7) të këtij ligji nuk dorëzon në formë elektronike raport periodik nga llogaria e transaksionit në denarë dhe llogaria devizore e obliguesit tatimor i regjistruar për qëllimet e tatimit mbi vlerën e shtuar te organi tatimor kompetent për periudhën dhe afatin në të cilën paraqitet deklarata tatimore."

Neni 7

Neni 59-6 ndryshohet dhe vijon:

"(1) Gjorbë në shumë prej 300 deri në 1.000 euro në vlerë kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (mikro tregtar), nga 600 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesi tatimor personi juridik

(tregtar i vogël), nga 1.800 deri në 6.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor personit juridik (tregtar i mesëm) dhe nga 3.000 deri në 10.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor personi juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse:

1. paraqet deklaratë tatimore te organi tatimor kompetent pas kalimit të afatit të përcaktuar (neni 41 paragrafët 1, 3 dhe 4);

2. mban evidencë në mënyrë të parregullt (neni 52 paragrafi 1);

3. nuk lëshon faturë në afatin e përcaktuar (neni 53) dhe

4. nuk paraqet raport së bashku me deklaratën tatimore, te organi kompetent tatimor për qarkullimet e bëra në periudhën për të cilën ka të bëjë deklarata tatimore (neni 41-b).

(2) Gjorbë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), nga 100 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), nga 150 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i mesëm) dhe nga 200 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

(3) Gjorbë në shumë prej 100 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë vlerë obliguesit tatimor- tregtar individ dhe personit i cili në mënyrë të pavarur ushtron veprimtari do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 të këtij neni.

(4) Gjorbë në shumë prej 50 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet obliguesit tatimor-person fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni."

Neni 8

Neni 60 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjorbë në shumë prej 300 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (mikro tregtar), nga 600 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë të obliguesit tatimor person juridik (tregtar i vogël), nga 1.800 deri në 6.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor personit juridik (tregtar i mesëm) dhe nga 3.000 deri në 10.000 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor person juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse:

1. nuk paraqet fletëparaqitje tatimore te organi tatimor (neni 41 paragrafët 1, 3 dhe 4);

2. tatimin mbi vlerën e shtuar nuk e paguan në llogarinë e përcaktuar (neni 43 paragrafi 4);

3. nuk paraqet fletëparaqitje për regjistrim për tatimin mbi vlerën e shtuar (neni 51 paragrafi 11);

4. nuk mban regjistër pse mban evidencë të pasaktë (nenet 38-d, 52 paragrafi (1) dhe 53-a paragrafi (5));

4-a) nuk dorëzon evidencë te organi tatimor (neni 53-a, paragrafi (6));

5. lëshon faturë të parregullt (neni 53) dhe

6. faturat ose dokumentet tjera të lëshuara në përputhje me këtë ligj ose librat afaristë nuk i ruan në afatin e përcaktuar (neni 38-d paragrafi 2 dhe neni 56 paragrafi 1).

(2) Gjorbë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), nga 100 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin

juridik (tregtar i vogël), nga 150 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik tregtar i mesëm) dhe nga 200 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 të këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 100 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë obliguesit tatimor- tregtar individ dhe personit i cili në mënyrë të pavarur ushtron veprimtari do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

(4) Gjobë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë vlerë do t'i shqiptohet obliguesit tatimor- person fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni.”.

Neni 9

Neni 60-6 ndryshohet si vijon:

“(1) Gjobë në shumë prej 100 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet subjektit kompetent për përmbarrim të detyrueshëm në pajtim me Ligjin për përmbarrim, nga neni 43-a paragrafi (1) të këtij ligji, nëse nuk dorëzon te organi tatimor kompetent, te debitori dhe deri te fituesi i të mirës Raport për tatimin e mbajtur mbi vlerën e shtuar në procedurën e përmbarrimit të detyrueshëm (neni 43-a paragrafi (4)).

(1) Gjobë në shumë prej 25 deri në 50 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet subjektit kompetent për arkëtim të detyrueshëm në pajtim me Ligjin për procedurë tatimore nga neni 43-a, paragrafi (1) të këtij ligji, nëse nuk i dorëzon te organi tatimor kompetent, te debitori dhe te fituesi i të mirës Raport për tatimin e mbajtur mbi vlerën e shtuar në procedurën e përmbarrimit të detyrueshëm (neni 43-a paragrafi (4)).

(1) Gjobë në shumë prej 100 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet subjektit kompetent për përmbarrim të detyrueshëm në pajtim me Ligjin për përmbarrim nga neni 43-a paragrafi (1) të këtij ligji, nëse nuk e llogarit dhe nuk e paguan tatimin mbi vlerën e shtuar (neni 43-a paragrafi (2)).

(1) Gjobë në shumë prej 25 deri në 50 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet subjektit kompetent për arkëtim të detyrueshëm në pajtim me Ligjin për procedurë doganore nga neni 43-a paragrafi (1) të këtij ligji, nëse nuk e llogarit dhe nuk e paguan tatimin mbi vlerën e shtuar (neni 43-a paragrafi (2)).”.

Neni 10

Neni 60-v ndryshohet dhe vijon:

“Matja e shumës së gjobës për person juridik, tregtar individ, person fizik, person i cili kryen në mënyrë të pavarur veprimtari dhe person përgjegjës në person juridik kryhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.”.

Neni 11

Pas nenit 60-g shtohet nen i ri 60-d, si vijon:

“Neni 60-d

(1) Për kundërvajtjet e këtij ligji, për të cilat gjoba është e përcaktuar deri më së shumti 250 euro në kundërvlerë me denarë për person fizik, tregtar individual dhe person i cili kryen veprimtari të pavarur, 500 euro në kundërvlerë

me denarë për personin përgjegjës në personin juridik dhe 1.000 euro në kundërvlerë me denarë për personat juridikë, procedurë kundërvajtëse dhe sanksione kundërvajtëse do të shqiptohë organi kundërvajtës.

(2) Për kundërvajtje nga ky ligj për të cilat gjoba për personat nga paragrafi 1 i këtij neni, është përcaktuar mbi shumat e paragrafit 1 i këtij neni, procedurë kundërvajtëse dhe sanksione kundërvajtëse do të shqiptojë gjykatë kompetente.

(3) Procedurë kundërvajtëse kundër personit përgjegjës në personin juridik do të mbajë gjykata ose organi kundërvajtës, në varësi të se kush është kompetent për mbajtjen e procedurës kundërvajtëse për personin juridik.”.

Neni 12

(1) Obliguesit tatimorë të cilët deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë regjistruar për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar, në pajtim me nenin 51 paragrafi (1), fjalia e parë dhe paragrafin (4) të Ligjit për tatimin mbi vlerën e shtuar (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 44/99, 86/99, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 101/06, 114/07, 103/08, 114/09, 133/09, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16, 198/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 98/19 dhe 124/19), qarkullimi i përgjithshëm i të cilëve në vitin kalendarik 2019 nuk e tejkalon shumën prej 2.000.000 denarësh mund të paraqesin fletëparaqitje për revokim të regjistrimit për tatimin mbi vlerën e shtuar në organin kompetent tatimor më së voni deri më 15 janar 2020.

(2) Të gjithë obliguesit tatimorë të cilët deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk janë regjistruar për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar, qarkullimi i përgjithshëm i të cilëve në vitin kalendarik 2019 nuk e tejkalon shumën prej 2.000.000 denarësh, nuk janë të detyruar të paraqesin fletëparaqitje për regjistrimin e tatimit mbi vlerën e shtuar te organi kompetent tatimor.

Neni 13

Dispozitat e nenit 1 të këtij ligji, me të cilat shtohet nen i ri 27-g do të fillojnë të zbatohen 30 ditë nga dita e marrjes së statusit të anëtares të Republikës së Maqedonisë së Veriut në Organizatën e Marrëveshjes Veriatlantike (NATO).

Neni 14

Dispozitat e nenit 3 të këtij ligji, me të cilin ndryshohet nenin 51, paragrafët (1), (7), (8), (9) dhe (11) dhe neni 12 të këtij ligji, do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2020.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

4296.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОБИВКА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7143/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

З А К О Н ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОБИВКА

Член 1

Во Законот за данокот на добивка („Службен весник на Република Македонија, број 112/14, 129/15, 23/16, 190/16 и 248/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 232/19), во член 4-а ставот (1) се менува и гласи:

„Здруженија на граѓани и фондации како и нивните сојузи и други облици на здружување или поврзување, стопанската интересна заедница, политичките партии, верските заедници, религиозните групи, Црвениот крст на Република Северна Македонија, здруженија на странци, странски и меѓународни невладини организации, хуманитарни организации и здруженија, синдикатите, коморите и други правни лица основани со посебни прописи од кои произлегува дека се непрофитни организации, не се обврзници за данок на добивка.“

Член 2

Во член 9 став (1) точка 2) зборовите: „исплатените надоместоци“ се заменуваат со зборот „надоместоците“.

Во алинеја 1 зборот „исплатените“ се брише.

Во алинеја 2 зборот „исплатена“ се брише.

Во алинеја 3 зборот „исплатената“ се брише.

Во алинеја 4 зборот „исплатена“ се брише.

Во алинеја 5 зборот „исплатениот“ се брише.

Во алинеја 6 зборот „исплатениот“ се брише.

Во алинеја 7 зборот „исплатените“ се брише.

Во алинеја 8 зборот „исплатените“ се брише.

Во алинеја 9 зборот „исплатениот“ се брише, а зборот „надоместок“ се заменува со зборот „надоместоците“.

Во алинеја 10 зборот „исплатениот“ се брише, а зборот „надоместок“ се заменува со зборот „надоместоците“.

Во точка 3) зборот „исплатени“ се брише.

Точката 3-а) се менува и гласи:

„надоместоци на трошоци за хотелско сместување (категиорија повисока од четири ѕвездички) во износ над 6.000 денари дневно по лице и надоместоци на тро-

шоци за превоз на лица кои не се вработени кај исплатувачот, а се ангажирани во функција на дејноста на исплатувачот (во земјата и во странство), доколку истите не се документирани;“.

Во точка 15) зборовите: „исплатите на“ се бришат.

По точката 18) се додаваат две нови точки 19) и 20), кои гласат:

„19) надоместок за практикантска работа над износите пропишани согласно со Законот за практиканство и

20) надоместок за практична обука на ученици и практична настава на студенти во висина над 8.000 денари месечно.“.

Член 3

Во член 12-а ставот (1) се менува и гласи:

„Обврзникот е должен за трансакциите од членот 12 од овој закон да приложи извештај до Управата за јавни приходи, најдоцна до 30 септември во тековната година за претходната година.“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„По исклучок на ставот (1) на овој член, обврзникот поднесува извештај во скратена форма доколку вкупната вредност на трансакциите со поврзаните лица во текот на годината не надминува 10.000.000 денари.“.

Член 4

Членот 12-б) се менува и гласи:

„Одредбите од членовите 12 и 12-а од овој закон не се однесуваат на трансакциите помеѓу поврзани лица резиденти на Република Северна Македонија, како и на обврзниците кои во текот на годината оствариле вкупен приход во износ до 300.000.000 денари.“.

Член 5

По членот 17 се додава нов член 17-а, кој гласи:

„Член 17-а

(1) Даночната основа се намалува за износот на трошоците за амортизација над износот пресметан со примена на амортизациони стапки утврдени со номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основица.

(2) Даночната основа се намалува за износот на не-исплатените надоместоци над износите утврдени во член 9 став 1) точки 2), 3-б), 4), 5), 5-а) и 6) од овој закон, за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основа, доколку истите се искажани како приход.“.

Член 6

Во член 24 ставови (1) и (2) зборот „одбивка“ се заменува со зборот „задршка“.

Член 7

Во член 30-а став (8) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „за дадени донации во спортот.“.

Член 8

Членот 43 се менува и гласи:

„(1) Глоба во висина од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 1.200 до 4.000 евра во денарска

противвредност за даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 3.600 до 12.000 евра во денарска противвредност за даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 6.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за даночен обврзник правно лице (голем трговец), согласно со одредбите од овој закон, ќе му се изрече за сторен прекршок, доколку за целите на утврдување на даночната основа и даночните олеснувања на образецот за пресметка на данокот наведе неточни податоци поради кои дошло до утврдување на помала даночна основа.

(2) Глоба во износ од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 200 до 1.000 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 400 до 1.000 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) За прекршокот од ставот (1) на овој закон, покрај глобата на сторителот на прекршокот, ќе му се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење на одделна дејност во траење од најмалку три до најмногу 30 дена.

(4) За прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правно лице, може да му се изрече прекршочна санкција забрана на вршење на професија, дејност или должност во траење од најмалку три до најмногу 30 дена. Ако прекршокот од ставот (1) на овој член е сторен за прв пат, забрана на вршење на професија, дејност или должност доколку се изрече, ќе се изрече само како самостојна санкција без глоба, а при повторно сторување на прекршокот од ставот (1) на овој член, забраната на вршење на професија, дејност или должност, доколку се изрече, ќе се изрече заедно со глоба.“

Член 9

Членот 44 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако:

1) не го плати утврдениот данок на вкупен приход во пропишаниот рок (член 39 ставови (3) и (4));

2) во односите со поврзаните субјекти презема дејствија заради намалено плаќање на данок (член 36);

3) во пропишаниот рок не ја плаќа месечната аконтација на данокот на добивка (член 40 став (2));

4) во пропишаниот рок не ја плати разликата меѓу платената аконтација и вистинската обврска на пресметаниот данок на добивка (член 41 став (1)) или

5) не го плати утврдениот данок на добивка во пропишаниот рок (член 39 став (2)).

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал тр-

говец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член.“

Член 10

Членот 45 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако при исплатата на приходот не го задржи и не го уплати данокот на соодветната уплатна сметка (член 20 став (1)).

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност на даночен обврзник – трговец поединец – исплатувач на приходи и лице кое самостојно врши дејност – исплатувач на приходи, ќе им се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(4) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице – исплатувач на приходи за прекршокот од ставот (1) од овој член.“

Член 11

Членот 46 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако не ја поднесе на Управата за јавни приходи извештај и соодветен образец во пропишаниот рок (член 12-а ставови (1) и (2) и член 39).

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече, за прекршокот од ставот (1) на овој член.“

Член 12

Во член 46-а сврзникот „и“ се заменува со записка, а по зборот „поединец“ се додава записка и зборовите: „физичко лице, лице кое самостојно врши дејност и одговорно лице во правно лице“.

Член 13

По членот 46-б се додава нов член 46-в, кој гласи:

„Член 46-в

(1) За прекршоците од членовите 43, 44, 45 и 46 од овој закон за кои глобата е утврдена до најмногу 250 евра во денарска противвредност за физичко лице, трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, 500 евра во денарска противвредност за одговорно лице во правно лице и 1.000 евра во денарска противвредност за правни лица, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува прекршочниот орган.

(2) За прекршоците од овој закон, за кои глобата за лицата од ставот (1) на овој член е утврдена над износите од ставот (1) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.“

Член 14

(1) Даночните обврзници кои имаат искажано ревалоризациони резерви (ревалоризациони вишоци) за материјални и нематеријални средства, намалени за пресметаната амортизација на ревалоризираната вредност на средствата за период од 1 јануари 2019 година до денот кога средството е повлечено од употреба или оттуѓено, при преносот на истите во акумулирана добивка имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

(2) Пресметувањето и плаќањето на данокот од ставот (1) на овој член се врши на образецот “ДД-РВ”.

(3) Формата и содржината на образецот од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 15

Одредбите од членот 2 од овој закон, со кои во членот 9 се менува точката 3-а), а се додаваат две нови точки 19) и 20) ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2020 година.

Член 16

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR TATIM MBI FITIM

Neni 1

Në Ligjin për tatim mbi fitim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 112/14, 129/15, 23/16, 190/16, 248/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Veriut Maqedonisë” numër 232/19), në nenin 4-a paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Shoqatat e qytetarëve dhe fondacionet si dhe partnerët e tyre dhe forma tjera të shoqërimit apo lidhjes, komuniteti i interesit ekonomik, partitë politike, bashkësitë fetare,

grupet religjioze, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut, shoqatat e shtetasve të huaj, organizatat e huaja dhe ndërkombëtare joqeveritare, organizatat dhe shoqatat humanitare, sindikatat, odat dhe personat tjerë juridikë të themeluar me dispozita të veçanta nga të cilat rezulton se janë organizata joprofitabile, nuk janë pagues të tatimit mbi fitim.”.

Neni 2

Në nenin 9 paragrafi (1) në pikën 2) fjalët: “kompensimet e paguara” zëvendësohen me fjalën “kompensimet”.

Në alinenë 1 fjala: “të paguara” shlyhet.

Në alinenë 2 fjala: “e paguar” shlyhet.

Në alinenë 3 fjala: “e paguar” shlyhet.

Në alinenë 4 fjala: “e paguar” shlyhet.

Në alinenë 5 fjala: “e paguar” shlyhet.

Në alinenë 6 fjala: “e paguar” shlyhet.

Në alinenë 7 fjala: “të paguara” shlyhet.

Në alinenë 8 fjala: “të paguara” shlyhet.

Në alinenë 9 fjala: “e paguar” shlyhet, ndërsa fjala: “kompensim” zëvendësohet me fjalën: “kompensimi”.

Në alinenë 10 fjala: “e paguar” shlyhet, ndërsa fjala: “kompensim” zëvendësohet me fjalën: “kompensimi”.

Në pikën 3) fjala “të paguara” shlyhet.

Pika 3)-a ndryshohet si vijon:

“kompensime për shpenzimet për akomodim hotelierik (kategori më e lartë se katër yje) në shumë mbi 6.000 denarë në nivel ditor për person dhe kompensime për shpenzime për transport të personave që nuk janë të punësuar te paguesi, ndërkaq janë të angazhuar në funksion të veprimtarisë së paguesit (në vend dhe jashtë vendit), nëse të njëjtat nuk janë të dokumentuara;”.

Në pikën 15) fjalët: “pagesat e” shlyhen.

Pas pikës 18) shtohen dy pika të reja 19) dhe 20) si vijojnë:

“19) kompensim për punë praktikanti mbi shumat e përcaktuara në pajtim me Ligjin për praktikë dhe

20) kompensim për trajnim praktik të nxënësve dhe mësimdhënie praktike të studentëve në lartësi mbi 8.000 denarë në muaj.”

Neni 3

Në nenin 12-a paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Detyrësi është i obliguar për transaksionet nga neni 12 i këtij ligji të parashtrojë raport në Drejtorinë e të Ardhurave Publike, më së voni deri më 30 shtator në vitin rrjedhës për vitin paraprak.”.

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

“Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, detyrësi parashtron raport në formë të shkurtuar nëse vlera e përgjithshme e transaksioneve me personat e lidhur gjatë vitit nuk i tejkalon 10.000.000 denarë.”.

Neni 4

Neni 12-b) ndryshohet si vijon:

“Dispozitat e neneve 12 dhe 12-a të këtij ligji nuk vlejnë për transaksionet ndërmjet personave të lidhur rezidentë të Republikës së Maqedonisë së Veriut, si dhe për detyrësit të cilët gjatë vitit kanë realizuar të ardhura të përgjithshme në shumë deri në 300.000.000 denarë.”.

Neni 5

Pas nenit 17 shtohet nen i ri 17-a si në vijim:

"Neni 17-a

(1) Baza tatimore zvogëlohet për shumën e shpenzimeve për amortizim mbi shumën e përllogaritur me zbatimin e shkallëve për amortizim të përcaktuara me nomenklaturën e mjeteve për amortizim dhe shkallëve vjetore të amortizimit për të cilat në periudhën e kaluar është bërë rritje e bazës tatimore.

(2) Baza tatimore zvogëlohet për shumën e kompensimeve të papaguara mbi shumat e përcaktuara në nenin 9 paragrafi 1) pikat 2), 3-b), 4), 5), 5-a) dhe 6), të këtij ligji, për të cilat në periudhën paraprake është kryer rritje e bazës tatimore, nëse të njëjtat janë paraqitur si të ardhura."

Neni 6

Në nenin 24 paragrafët (1) dhe (2) fjala "zbritje" zëvendësohet me fjalën "mbajtje".

Neni 7

Në nenin 30-a, paragrafi (8) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "për donacionet e dhëna në sport."

Neni 8

Neni 43 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në lartësi prej 600 deri 2.000 euro në kundërvlerë me denarë detyrësit tatimor person juridik (mikro tregtar), prej 1.200 deri 4.000 euro në kundërvlerë me denarë për tatimpagues person juridik (tregtar i vogël), prej 3.600 deri 12.000 euro në kundërvlerë me denarë për tatimpagues person juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 6.000 deri 20.000 euro në kundërvlerë me denarë për tatimpagues person juridik (tregtar i madh), në pajtim me dispozitat e këtij ligji, do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer, nëse për qëllimet e përcaktimit të bazës tatimore dhe lehtësimeve tatimore të formularit për përllogaritje të tatimit paraqet të dhëna të pasakta për shkakun e të cilave ka ardhur te përcaktimi i bazës më të vogël tatimore.

(2) Gjobë në shumë prej 100 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), prej 200 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), prej 300 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 400 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij ligji, krahas gjobës kryerësit të kundërvajtjes, do t'i shqiptohet sanksion për kundërvajtje ndalim i përkohshëm për kryerje të veprimtarisë së caktuar në kohëzgjatje prej së paku tri deri në 30 ditë.

(4) Për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni personit përgjegjës në personin juridik, mund t'i shqiptohet sanksion për kundërvajtje ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës në kohëzgjatje prej së paku tri deri 30 ditë. Nëse kundërvajtja nga paragrafi (1) i këtij neni është kryer për herë të parë, ndalimi për kryerje të profesionit, veprimtarisë apo detyrës nëse shqiptohet, do të shqiptohet vetëm si sanksion i pavarur pa gjobë, ndërsa gjatë përsëritjes së kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, ndalimi për kryerje të profesionit, veprimtarisë apo detyrës, nëse shqiptohet, do të shqiptohet së bashku me gjobën."

Neni 9

Neni 44 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 300 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë detyrësit tatimor person juridik (mikro tregtar), prej 600 deri 2.000 euro në kundërvlerë me denarë për tatimpagues person juridik (tregtar i vogël), prej 1.800 deri 6.000 euro në kundërvlerë me denarë për tatimpagues person juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 3.000 deri 10.000 euro në kundërvlerë me denarë për tatimpagues person juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse:

1) nuk e paguan tatimin e përcaktuar të shumës së përgjithshme në afatin e përcaktuar (neni 39 paragrafët (3) dhe (4));

2) në marrëdhëniet me subjektet e përfshira ndërmerr masa për shkak të pagesës së zvogëluar të tatimit (neni 36);

3) në afatin e përcaktuar nuk e paguan akontacionin mujor të tatimit mbi fitim (neni 40 paragrafi (2));

4) në afatin e përcaktuar nuk e paguan dallimin ndërmjet akontacionit të paguar dhe obligimit real të tatimit të përllogaritur mbi fitim (neni 41 paragrafi (1)) ose

5) nuk e paguan tatimin e përcaktuar mbi fitim në afatin e përcaktuar (neni 39 paragrafi (2)).

(2) Gjobë në shumë prej 50 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), prej 100 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), prej 150 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 200 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 10

Neni 45 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 300 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë detyrësit tatimor person juridik - pagues i të ardhurave (mikro tregtar), prej 600 deri 2.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - pagues i të ardhurave (tregtar i vogël), prej 1.800 deri 6.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - pagues i të ardhurave (tregtar i mesëm) dhe prej 3.000 deri 10.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - pagues i të ardhurave (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse gjatë pagesës së të ardhurave nuk e mban dhe nuk e paguan tatimin në llogarinë përkatëse për pagesë (neni 20 paragrafi (1)).

(2) Gjobë në shumë prej 50 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), prej 100 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), prej 150 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 200 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 100 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit - tregtar individ - pagues i të ardhurave dhe person i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari - pagues i të ardhurave, do t'u shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Gjobë në shumë prej 50 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik - pages i të ardhurave për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.”.

Neni 11

Neni 46 ndryshohet si vijon:

(1) Gjobë në shumë prej 300 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë detyrësit tatimor person juridik (mikro tregtar), prej 600 deri 2.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik (tregtar i vogël), prej 1.800 deri 6.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 3.000 deri 10.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse nuk parashtron në Drejtorinë e të Ardhurave Publike raport dhe formular përkatës në afatin e përcaktuar (neni 12-a, paragrafët (1) dhe (2) dhe neni 39).

(2) Gjobë në shumë prej 50 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), prej 100 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), prej 150 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i mesëm) dhe prej 200 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.”.

Neni 12

Në nenin 46-a lidhëza “dhe” zëvendësohet me presje, ndërsa pas fjalës “indivd” shtohen presje dhe fjalët: “person fizik, person i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari dhe person përgjegjës në person juridik”.

Neni 13

Pas nenit 46-b shtohet nen i ri 46-v si vijon:

“Neni 46-v

(1) Për kundërvajtjet nga nenet 43, 44, 45 dhe 46 të këtij ligji për të cilat gjoba është përcaktuar deri më së shumti 250 euro në kundërvlerë me denarë për person fizik, tregtar individ dhe person i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari, 500 euro në kundërvlerë me denarë për personin përgjegjës në person juridik dhe 1.000 euro në kundërvlerë me denarë për persona juridik, procedurë për kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje shqipton organi për kundërvajtje.

(2) Për kundërvajtjet nga ky ligj, për të cilat gjoba për personat nga paragrafi (1) i këtij neni është përcaktuar mbi shumat nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurë për kundërvajtje zbaton dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykatë kompetente.”.

Neni 14

(1) Detyrësit tatimorë të cilët kanë paraqitur rezerva të revalorizuara (teprica të revalorizuara) për mjete materiale dhe jomateriale, të zvogëluara për amortizimin e përlllogaritur të vlerës së revalorizuar të mjeteve për periudhën prej 1 janar 2019 deri në ditën kur mjetet janë tërhequr nga përdorimi apo janë tjetërsuar, gjatë transferit të të njëjtave në fitim të akumuluar, kanë për obligim të përlllogarisin dhe të paguajnë tatim mbi fitim.

(2) Përlllogaritja dhe pagesa e tatimit nga paragrafi (1) i këtij neni bëhet në formularin “DD-RV”.

(3) Formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi (2) i këtij neni i përcakton ministri i Financave.

Neni 15

Dispozitat e nenit 2 të këtij ligji, me të cilat në nenin 9 ndryshohet pika 3-a), ndërsa shtohen dy pika të reja 19) dhe 20) do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2020.

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

4297.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВИЈА НА ЗЕЛЕНИ ПАЗАРИ

Се прогласува Законот за престанување на важење то на Законот за трговија на зелени пазари, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7144/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВИЈА НА ЗЕЛЕНИ ПАЗАРИ

Член 1

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за трговија на зелени пазари („Службен весник на Република Македонија“ број 11/18 и 27/19).

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија”.

L I G J

ПЕР SHFUQIZIMIN E LIGJIT ПЕР TREGTI НЕР TREGJE ТЕР GJELBRA

Neni 1

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohet Ligji për tregti në tregje të gjelbra ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 11/18 dhe 27/19).

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4298.

Прз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7145/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 1

Во Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 104/19 и 146/19), во член 30 став 2 по зборот „домаќинството“ запирката и зборот „материјалната“ се бришат.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Центарот за социјална работа по службена должност ја проверува материјалната состојба на носителот на правото на гарантирана минимална помош и сите полнолетни членови на домаќинството, преку обезбедување на податоци за остварени месечни приходи од службената евиденција на надлежниот јавен орган, Министерството за финансии - Управата за јавни приходи.“

Член 2

Во член 40 став 1 алинеја 2 по зборот „домаќинството“ запирката и зборот „материјалната“ се бришат.

Член 3

Во член 76 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„По исклучок од ставот 2 на овој член, личната асистенција може да опфати дополнителни 80 часа месечно за лице кое од резиденцијално згрижување преминува во живеење во станбен објект или со поддршка, а заради поголема потреба од помош и поддршка за независно и самостојно живеење и вклучување во заедницата.“

Ставот 3 станува став 4.

Член 4

Во член 100 по ставот 1 се додава став 2, кој гласи:

„По исклучок од ставот 1 на овој член, самохрана невработена бремена жена еден месец пред породувањето и самохран родител до тримесечна возраст на детето, може да се смести и во установа за деца.“

Член 5

Во член 111 став 1 зборовите: „Заводот за социјални дејности“ се заменуваат со зборовите: „Комисијата за одобрување на програми за континуирана професионална едукација, доставува извештај за подобноста на згрижувачкото семејство до центарот за социјална работа.“

Член 6

Во член 126 ставот 2 се менува и гласи:

„Поблиските критериуми за избор на згрижувачко семејство, видот и бројот на корисниците кои можат да се сместат во едно згрижувачко семејство, стандардите за давање на услугата згрижување, нормативите и стандардите за вршење на дејноста на центарот за поддршка на згрижувачки семејства и начинот на водење на евиденција и потребната документација за згрижувачките семејства ги пропишува министерот.“

Член 7

Во член 128 ставот 2 се менува и гласи:

„Здружението, социјалните услуги во домот, социјалните услуги во заедницата и услугата од вон-семејна заштита и тоа живеење со поддршка, ги дава без основање на установа, согласно со статутот и програмата за работа на здружението.“

Член 8

Во член 178 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Во случај на промена на основачот на приватна установа за вон-семејна социјална заштита од ставот 1 на овој член, по поднесено барање на основачот, а по мислење на Комисијата за лиценцирање на даватели на социјални услуги од членот 166 од овој закон, министерот донесува решение за промена на основачот.“

Ставот 2 станува став 3.

Член 9

Во член 236 став 2 алинеја 1 сврзникот „и“ се заменува со запирка, а по зборот „психолошка“ се додаваат зборовите: „и дефектолошка“.

Во став 3 зборовите: „алинеи 1 и 3“ се заменуваат со зборовите: „алинеи 1, 2 и 3“.

Член 10

Во член 238 став 2 по зборот „заштита“ се става запирка и се додаваат зборовите: „освен ако не е спроведена почетна и континуирана едукација за издавање на лиценца за вршење на стручна работа во дејноста социјална заштита, согласно со овој закон.“

Член 11

Во член 242 зборовите: „и го положи стручниот испит“ се бришат.

Член 12

Во член 244 став 1 зборовите: „и обнова“ се бришат.

Член 13

Во член 249 став 2 по зборот „општината“ се става записка и се додаваат зборовите: „односно за стручни-те работници кај другите даватели на социјални услуги од давателот на услугата“.

Член 14

Во член 281 став 4 зборовите: „и лист на корисник“ се бришат.

Член 15

Во член 284 по ставот 1 се додаваат два нови става 2 и 3, кои гласат:

„Министерството може да издаде потврда или уверение од ставот 1 на овој член како електронски документ од системот за евиденција на податоци за социјална заштита со кој управува, потврден со електронскиот печат, согласно со Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги и Законот за електронско управување и електронски услуги.

Потврдата или уверението издадена на начин определен со ставот 2 на овој член имаат иста правна и доказна сила како нивната писмена форма.“.

Член 16

Во член 295 став 3 зборот „постапката“ се брише.

Член 17

Во член 324 зборовите: „и други државни службеници во Министерството, овластени за спроведување на инспекцискиот надзор“ се заменуваат со зборовите: „од инспекциската служба во Министерството со стекната лиценца за инспектор“.

Член 18

Членот 325 се менува и гласи:

„Инспектор може да биде лице кое ги исполнува посебните услови согласно со Законот за административни службеници и Законот за инспекциски надзор.“.

Член 19

Во членот 326 по зборот „закон“ се додаваат зборовите: „и Законот за инспекциски надзор“.

Член 20

Во член 327 став 2 зборот „Министерот“ се заменува со зборовите: „Инспекцискиот совет“.

Член 21

Членот 330 се менува и гласи:

„Раководителот на инспекциската служба изготвува годишен план за работа на инспекциската служба најдоцна до крајот на тековната, за наредната година, кој се објавува на веб-страницата на Министерството.

Годишниот план од ставот 1 на овој член, најдоцна до 15 ноември во тековната година се доставува до Инспекциски совет, во електронска и хартиена форма.“.

Член 22

Во член 334 став 2 зборовите: „и Етичкиот кодекс на инспекциската служба“ се бришат.

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Раководното или друго овластено лице во установата за социјална заштита, установа за заштита на децата и другите правни и физички лица кои вршат одредени работи од социјална заштита, се должни веднаш, а најдоцна во рок од три дена по истекот на рокот определен за извршување на инспекциската мерка, писмено да го известат инспекторот дали се извршени инспекциските мерки.“.

Член 23

Членот 335 се менува и гласи:

„За извршениот инспекциски надзор, констатираната состојба и утврдените неправилности, инспекторот составува записник.“.

Член 24

Членот 336 се менува и гласи:

„Доколку при вршење на инспекциски надзор овластениот инспектор утврди дека е сторена неправилност од членот 350, 350-а, 350-б, 351, 352, 353 и 354 од овој закон, овластениот инспектор со решение изрекува опомена и определува рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

По исклучок од ставот 1 на овој член, во случај кога инспекторот ќе оцени дека утврдените неправилности и недостатоци можат да предизвикаат или предизвикуваат непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето или финансиска штета или штета по имотот од поголема вредност или загрозување на животната средина или загрозување на јавниот интерес, со решение изрекува друга инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

Доколку по истекот на рокот определен при изрекувањето на опомената од став 1 на овој член, инспекторот утврди дека неправилностите и недостатоците сè уште не се отстранети, со решение изрекува друга инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

Решението од ставовите 1, 2 и 3 на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот.

Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од став 1 на овој член, инспекторот ја запира постапката со констатација во записникот.

По исклучок од ставовите 2 и 3 на овој член, инспекторот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот.

Во случајот од ставот 6 на овој член, инспекторот е должен веднаш, а најдоцна во рокот утврден во став 4 на овој член, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциската мерка.

Формата и содржината на решението од ставовите 1, 2 и 3 на овој член, на предлог на Инспекцискиот совет, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

За прекршок за еден или повеќе стручни работници кои непосредно ги вршат работите и субјектите на надзорот ќе се изрече опомена ако прекршокот е сторен прв пат.

Министерот ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата за изречените опомена.

Член 25

Членот 337 се менува и гласи:

„Раководителот на инспекциската служба за работата на инспекциската служба изготвува извештај за претходните шест месеци, најдоцна до 15 јули за периодот јануари – јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули – декември од претходната година, кој се објавува на веб-страницата на инспекциската служба.

Извештајот од став 1 на овој член, за работата на инспекциската служба, најдоцна до 31 јули односно 31 јануари, се доставува до Инспекцискиот совет, во електронска и хартиена форма.“

Член 26

Членот 350 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на установата за социјална заштита или друго правно лице, ако:

- корисникот на социјална заштита го поставува во нееднаква положба (член 16 од овој закон),
- не извести за престанок на работа на приватната установа (член 180 од овој закон),
- не укаже социјална заштита на лице во положба од социјален ризик (член 115 став 1 алинеја 2 од овој закон),
- не води или неуредно ја води пропишаната евиденција (член 254 став 1 од овој закон),
- не ги спроведе мерките утврдени во членот 315 став 4 од овој закон,
- не ја почитува забраната за спроведување на мерки и преземање работи кои се во спротивност со Законот и друг пропис, при вршење работи од социјална заштита (член 339 став 1 алинеја 1 од овој закон),
- не ја почитува забраната за работа на установа за социјална заштита и друго правно или физичко лице кое врши одредени работи од социјална заштита и преземање на други мерки (член 342 став 1 алинеи 1 и 2) од овој закон.

Глоба во износ од 200 до 500 евра ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член на одговорното лице во установата за социјална заштита или во друго правно лице.

Глоба во износ од 150 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член на работникот кој непосредно ги врши работите.

Глоба во износ од 150 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член и на раководителот на одделението во установата за социјална заштита.“

Член 27

По членот 350 се додаваат два нови члена 350-а и 350-б, кои гласат:

„Член 350-а

Глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во установата за социјална заштита или во друго правно лице, ако:

- не постапи по решението за отстранување на констатираните недостатоци и неправилности во определениот рок (член 338 став 1 алинеи 1 и 2 од овој закон),
- оневозможи непречено извршување на инспекциски надзор (член 334 став 3 од овој закон),
- веднаш по истекот на рокот определен за извршување на инспекциската мерка, а најдоцна во рок од три дена писмено не го известил инспекторот дали се извршени инспекциски мерки (член 334 став 4 од овој закон),
- оневозможи вршење на надзор над стручната работа (член 347 од овој закон),
- во определен рок не преземе мерки за отстранување на утврдените недостатоци од извршениот надзор над стручната работа (член 348 од овој закон) и
- не постапи по известувањето за одземање на лиценца за работа на стручен работник (член 243 став 3 од овој закон).

Глоба во износ од 70 до 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластено службено лице од центарот кое ја води постапката, ако:

- не донесе решение во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето (член 282 од овој закон),
- не води или неуредно ја води пропишаната документација (член 254 став 1 од овој закон),
- оневозможи непречено извршување на инспекциски надзор (член 334 став 3 од овој закон) и
- оневозможи вршење на надзор над стручната работа (член 347 од овој закон).

Член 350-б

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластено службено лице ако по службена должност не побара докази и податоци за кои службена евиденција води надлежен јавен орган, во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 268 од овој закон).

Глоба во износ од 150 до 200 евра во денарска противвредност ќе се изрече и на физичко лице кое врши определени работи од социјална заштита, ако:

- не ја почитува забраната за спроведување на мерки и преземање работи кои се во спротивност со Законот и друг пропис, при вршење работи од социјална заштита (член 339 став 1 алинеја 1 од овој закон),
- ако не води евиденција за корисниците и дадените услуги (член 133 став 1 алинеја 3 од овој закон) и
- не извести за привремениот престанок за вршење на работите (член 138 став 2 од овој закон).“

Член 28

Во член 351 зборовите: „од 1.000 до 2.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Член 29

Во член 352 став 1 зборовите: „од 1.000 до 2.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Во став 2 зборовите: „од 1.000 до 2.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Член 30

Членот 353 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во установата за социјална заштита или на другото правно лице, ако:

- не поднесе извештај (член 115 став 1 алинеја 10 од овој закон) и

- не го усогласи распоредот, почетокот и завршувањето на работното време (член 253 од овој закон).

Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член на лицето кое врши определени работи во социјалната заштита.“.

Член 31

Во член 354 износот „2.000“ се заменува со зборовите: „800 до 1.000“.

Член 32

Членот 356 се менува и гласи:

„За прекршоците од членовите 350, 350-а, 350-б, 351, 352, 353 и 354 од овој закон, надлежниот инспектор, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка е должен на одговорното лице или од него овластено лице, ќе му понуди постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.

Кога сторителот на прекршокот е согласен со постапката за порамнување, инспекторот составува записник и му издава прекршочен платен налог на одговорното лице или од него овластено лице.

Записникот и платниот налог ги потпишуваат инспекторот и сторителот на прекршокот. По приемот на прекршочен платен налог сторителот е должен да ја плати глобата изречена во прекршочниот платен налог, во рок од осум дена од денот на приемот на прекршочниот платен налог.

Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и прекршочниот платен налог го потпишува одговорното лице или од него овластено лице.

Сторителот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот 3 на овој член, ќе плати само половина од изречената глоба за кое право се поучува во правната поука.

Ако сторителот не ја плати глобата во рокот од ставот 3 на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка до надлежен орган.

Во постапката за порамнување глобата во прекршочниот платен налог се изрекува во фиксен износ пропишан со закон, а ако глобата е пропишана во распон се изрекува минималниот пропишан износ за прекршокот.

Во постапката која ќе заврши со плаќање на прекршочен платен налог не се плаќаат трошоци на постапката.

Доколку сторителот не се согласи да му биде издаден прекршочен платен налог, истото ќе се забележи во записникот за констатиран прекршок, а инспекторот поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд.“.

Член 33

Членот 357 се менува и гласи:

„Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот за труд и социјална политика.“.

Член 34

Установите и другите правни лица кои вршат дејност од областа на социјалната заштита, ќе ја усогласат својата работа, своите акти и составот на органите на управување со одредбите од овој закон во рок од 12 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 35

Стручните лица даватели на јавни услуги, вработени во јавни и приватни установи за социјална заштита и кај други даватели на социјални услуги кои не се стекнале со лиценца за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита, односно не ја обновиле или продолжиле лиценцата, до денот на влегувањето во сила на овој закон, продолжуваат да работат во установите за социјална заштита и кај другите даватели на социјални услуги, до стекнување со лиценца согласно со условите утврдени со овој закон.

Лицата од ставот 1 на овој член, се должни да се стекнат со лиценца за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита, во постапка утврдена согласно со овој закон, во рок од шест месеци од денот на воспоставувањето на електронскиот регистар на одобрени програми за професионална едукација и спроведување на стручниот испит за добивање на лиценца за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита.

Заводот за социјални дејности спроведува едукација согласно со Програмата за континуирана професионална едукација за стручните работници од ставот 1 на овој член до воспоставување на електронскиот регистар на одобрени програми.

На лицата од ставот 1 на овој член, кои што нема да се стекнат со лиценца за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита во рокот утврден во ставот 2 на овој член, им престанува работниот однос.

Член 36

Комисијата за лиценцирање на даватели на социјални услуги и комисијата за обезбедување средства, ќе се формираат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До воспоставување на електронски регистар на одобрени програми за професионална едукација и спроведување на постапката за почетна и континуирана едукација за добивање на лиценца за вршење стручна работа во дејноста социјална заштита согласно со овој закон, услуги на помош и нега во домот и лична асистенција непосредно ќе даваат лица со сертификат за завршена обука за стекнување вештини, верифицирана од ЈУ Центар за образование на возрасни.

Член 37

Здружението кое ќе дава услуги од социјална заштита ќе ги усогласи статутот и програмата за работа од членот 7 од овој закон со кој се менува ставот 2 од членот 128 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 104/19 и 146/19), во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До воспоставувањето на евиденцијата за лиценцирани даватели на социјални услуги, средства за давање на социјални услуги може да се доделат на здружение кое е запишано во Регистарот на здруженијата од областа на социјалната заштита, по објавен јавен кон-

курс за доделување на средствата за давање социјални услуги од страна на здруженија, согласно со Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 104/19 и 146/19).

Член 38

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 39

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за социјалната заштита.

Член 40

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJE SOCIALE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje sociale („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ numër 104/19 dhe 146/19), në nenin 30 në paragrafin 2 pas fjalëve: „ekonomi familjare“ vihet pikë dhe fjala „materiale“ shlyhet.

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

“Qendra për Punë Sociale me detyrë zyrtare e kontrollon gjendjen materiale të bartësit të të drejtës së garantuar të ndihmës minimale dhe me të gjithë anëtarët e familjes me moshë madhore, nëpërmjet sigurimit të të dhënave për të hyrat e realizuara mujore nga evidenca zyrtare e organit kompetent publik, Ministria e Financave – Drejtoria e të Hyrave Publike.”

Neni 2

Në nenin 40 paragrafin 1 në alinenë 2 pas fjalëve: „ekonomi familjare“ presja dhe fjala „materiale“ shlyhen.

Neni 3

Në nenin 76 pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

“Me përjashtim të paragrafit 2 të këtij neni, asistencja personale mund të përfshijë 80 orë plotësuese në muaj për person që nga përkujdesja rezidenciale kalon në banim në objekt banesor ose me përkrahje, ndërsa për shkak të nevojës më të madhe nga ndihma dhe përkrahja për jetesë të pavarur dhe të mëvetësishme dhe përfshirje në bashkësi.”

Paragrafi 3 bëhet paragraf 4.

Neni 4

Në nenin 100 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2, si vijon:

“Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, gruaja e papunë vetushqyese shtatzënë një muaj para lindjes dhe prindi vetushqyese deri në moshë tre vjeçare të fëmijës, mund të vendoset edhe në institucion për fëmijë.”

Neni 5

Në nenin 111 në paragrafin 1 fjalët: “Enti për Veprimtari Sociale”, zëvendësohen me fjalët: “Komisioni për Miratimin e Programeve për Edukim të Vazhdueshëm Profesional, dorëzon raport për volitshmëritë e familjes kujdestare në Qendrën e Punëve Sociale.”.

Neni 6

Në nenin 126 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

“Kriteret e përafërta për zgjedhjen e familjes kujdestare, llojin dhe numrin e shfrytëzuesve të cilët mund të vendosen një familje kujdestare” standardet për dhënen e shërbimit përkujdesje, normativat dhe standardet për kryerjen e veprimtarisë së qendrës për përkrahjen e familjeve kujdestare dhe mënyrën e udhëheqjes së evidencës dhe dokumentacionit për familjet kujdestare i përcakton ministri.”.

Neni 7

Në nenin 128 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

“Shoqata, shërbimet sociale në shtëpi, shërbimet sociale në bashkësi dhe shërbimi prej mbrojtjes jashtë familjes dhe atë jetesë me përkrahje, i jep pa themelim të institucionit, në pajtim me statutin dhe programin e punës së shoqatës.”.

Neni 8

Në nenin 178 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2, si vijon:

“Në rast të ndryshimit të themeluesit të institucionit privat për mbrojtje sociale jashtë familjes nga paragrafi 1 i këtij neni, pas kërkesës së dorëzuar të themeluesit, me mendim të Komisionit për Licencimin e Dhënësve të Shërbimeve Sociale nga neni 166 të këtij ligji, ministri miraton vendim për ndryshimin e themeluesit.”.

Paragrafi 2 bëhet paragraf 3.

Neni 9

Në nenin 236 paragrafin 2 alinenë 1 lidhëza “dhe” zëvendësohet me presje, ndërsa pas fjalës “psikologjike” shtohet fjalët: “dhe të defektologjisë”.

Në paragrafin 3 fjalët: “alinetë 1 dhe 3” zëvendësohen me fjalët: “alinetë” 1, 2 dhe 3”.

Neni 10

Në nenin 238 në paragrafin 2 pas fjalëve: “mbrojtje vihet pikë dhe shtohen fjalët: “vetëm nëse nuk është i zbatuar edukimi fillestar dhe i vazhdueshëm për lëshimin e licencave për kryerjen e punës profesionale në veprimtarinë mbrojtje sociale, në pajtim me ligjin.”.

Neni 11

Në nenin 242 fjalët: “dhe e jep provimin profesional” shlyhen.

Neni 12

Në nenin 244 në paragrafin 1 fjalët: “dhe përtëritje” shlyhen.

Neni 13

Në nenin 249 në paragrafin 2 pas fjalës “komuna” vihet presje dhe shtohen fjalët: “përkatësisht për punëtorët profesionistë të dhënësit tjerë të shërbimeve sociale nga dhënësi i shërbimit”.

Neni 14

Në nenin 281 në paragrafin 4 fjalët: “dhe lista e shfrytëzuesve” shlyhen.

Neni 15

Në nenin 284 pas paragrafit (1) shtohen dy paragrafë të rinj si vijojnë:

“Ministria mund të japë vërtetim ose certifikatë nga paragrafi 1 i këtij neni si dokument elektronik nga sistemi i evidencës për të dhënat e mbrojtjes sociale me të cilin menaxhon, të konfirmuar me vulë elektronike, në pajtim me Ligjin për dokumente elektronike, identifikim elektronik dhe shërbime të besueshme dhe Ligjin për menaxhim elektronik dhe shërbime elektronike.

Vërtetimi ose certifikata e lëshuar në mënyrë të përcaktuar me paragrafin 2 të këtij neni kanë fuqinë e njëjtë juridike dhe dëshmuje si forma e tyre me shkrim.”

Neni 16

Në nenin 295 në paragrafin 3 fjala “procedurë” shlyhet.

Neni 17

Në nenin 324 fjalët: “dhe nëpunës tjerë shtetërorë në Ministri, të autorizuar për zbatimin e mbikëqyrjes inspektuese” zëvendësohen me fjalët: “nga shërbimi inspektues në Ministri me licencë të fituar për inspektor”.

Neni 18

Neni 325 ndryshohet si vijon:

“Inspektor mund të jetë personi i cili i plotëson kushtet e veçanta në pajtim me Ligjin për nëpunës administrativë dhe Ligjin për mbikëqyrje inspektuese.”.

Neni 19

Në nenin 326 pas fjalës “ligji” shtohen fjalët: “dhe Ligjit për mbikëqyrje inspektuese”.

Neni 20

Në nenin 327 në paragrafin 2 fjala “Ministri” zëvendësohet me fjalët: “Këshilli Inspektues”.

Neni 21

Neni 330 ndryshohet si vijon:

“Udhëheqësi i shërbimit inspektues përpilon plan vjetor të punës për punën e shërbimit inspektues më së voni deri në fund të vitit rrjedhës, për vitin paraprak, që publikohet në ueb faqen e Ministrisë.

Plani vjetor nga paragrafi 1 i këtij neni, më së voni deri më 15 nëntor në vitin rrjedhës dorëzohet në Këshillin Inspektues, në formë elektronike dhe në letër.”.

Neni 22

Në nenin 334 në paragrafin 2 fjalët: “edhe Kodi etik i shërbimit inspektues” shlyhen.

Pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4, si vijon:

“Personi udhëheqës ose person tjetër i autorizuar në institucionin për mbrojtje sociale, në institucionin për mbrojtjen e fëmijëve dhe persona të tjerë juridikë dhe fizikë të cilët kryejnë punë të mbrojtjes sociale, janë të obliguar menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej tri ditëve pas kalimit të afatit të përcaktuar për kryerjen e masës inspektuese, me shkrim ta informojnë inspektorin nëse janë zbatuar masat inspektuese.”

Neni 23

Neni 335 ndryshohet si vijon:

“Për mbikëqyrjen e kryer inspektuese, gjendjen dhe parregullsitë e konstatuara, Inspektori përpilon procesverbal.”

Neni 24

Neni 336 ndryshohet si vijon:

“Nëse gjatë mbikëqyrjes inspektuese inspektori i autorizuar konstaton se është kryer parregullsi nga neni 350, 350-a, 350-b, 351, 352, 353 dhe 354 të këtij ligji, inspektori i autorizuar me aktvendim shqipton vërejtje dhe e përcakton afatin në të cilin subjekti i mbikëqyrjes inspektuese është i detyruar t’i mënjanojë parregullsitë dhe mangësitë, të përcaktuara në procesverbal.

Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, në rast kur inspektori do të vlerësojë që parregullsitë dhe mangësitë e përcaktuara mund të shkaktojnë ose shkaktojnë rrezik të menjëhershëm për jetën dhe shëndetin e njerëzve ose dëm financiar ose dëm të pronës me vlerë më të madhe ose rrezikim të mjedisit jetësor ose rrezikim të interesit publik, me aktvendim shqipton masë tjetër inspektuese, siç është ngarkimi, urdhëresa, ndalimi dhe masë tjetër, me të cilën do të arrihet në mënyrë përkatese qëllimi i mbikëqyrjes inspektuese.

Nëse pas skadimit të afatit të përcaktuar gjatë shqiptimit të vërejtjes nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektori përcakton se parregullsitë dhe mangësitë nuk janë mënjeluar ende, me aktvendim shqipton masë tjetër inspektuese, siç është ngarkimi, urdhëresa, ndalimi dhe masë tjetër, me të cilën do të arrihet në mënyrë përkatese qëllimi i mbikëqyrjes inspektuese.

Aktvendimi nga paragrafët 1, 2 dhe 3 i këtij neni miratohet menjëherë dhe më së voni brenda tetë ditëve nga dita e përgatitjes së procesverbalit.

Kur gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nuk janë konstatuar parregullsi dhe shkelje tjera të ligjit ose rregullës tjetër, ose parregullsitë e konstatuara janë mënjeluar gjatë inspektimit ose në afatin e përcaktuar me aktvendimin nga paragrafi 1 i këtij neni, inspektori e ndërpret procedurën me konstatim në procesverbal.

Me përjashtim nga paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni, inspektori mund të shqiptojë masë inspektuese me vendim gojor të shënuar në procesverbal.

Në rastin në paragrafin 6 të këtij neni, inspektori është i detyruar, menjëherë e më së voni në afat të përcaktuar në paragrafin 4 të këtij neni, të miratojë aktvendim me shkrim për shqiptimin e masës inspektuese.

Forma dhe përmbajtja e aktvendimit nga paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni, me propozimin e Këshillit Inspektues, përcaktohet nga Ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Për kundërvajtje për një ose më shumë punëtorë profesionistë të cilët drejtpërdrejt i kryejnë punët dhe subjektet e mbikëqyrjes do të shqiptohet vërejtje nëse kundërvajtja është kryer për herë të parë.

Ministri i përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës të vërejtjeve të shqiptuara.”

Neni 25

Neni 337 ndryshohet si vijon:

“Udhëheqësi i shërbimit inspektues për punën e shërbimit inspektues përgatit raport për gjashtë muajt paraprakë, më së voni deri 15 korrik për periudhën janar -

qershor të vitit rrjedhës, përkatësisht më së voni deri 15 janar për periudhën korrik - dhjetor të vitit paraprak, që publikohet në faqen e internetit të shërbimit inspektues.

Raporti nga paragrafi 1 i këtij neni, mbi punën e shërbimit inspektues, më së voni deri më 31 korrik përkatësisht 31 janar i paraqitet Këshillit Inspektues, në formë elektronike dhe në letër."

Neni 26

Neni 350 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në vlerë prej 800 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje institucionit për mbrojtje sociale ose personit tjetër juridik, nëse:

- shfrytëzuesin e mbrojtjes sociale e vendos në pozitë të pabarabartë (neni 16 i këtij ligji),
- nuk e njofton për ndërprerjen e punës së institucionit privat (neni 180 i këtij ligji),
- nuk ofron mbrojtje sociale të personit në pozitë të rrezikut social (neni 115 paragrafi 1, alineja 2 të këtij ligji),
- nuk mban ose në mënyrë të parregullt e mban evidencën e përcaktuar (neni 254 paragrafi 1 të këtij ligji),
- nuk i zbaton masat e përcaktuara në nenin 315 paragrafin 4 të këtij ligji,
- nuk e respekton ndalimin për zbatimin e masave dhe ndërmarrjen e punëve që janë në kundërshtim me Ligjin dhe dispozita tjera, gjatë kryerjes së punëve nga mbrojtja sociale (neni 339 paragrafi 1 alineja 1 e këtij ligji),
- nuk e respekton ndalimin për punë të institucionit të mbrojtjes sociale dhe të ndonjë personi tjetër juridik ose fizik i cili kryen veprimtari të caktuara të mbrojtjes sociale dhe nuk ndërmerr masa të tjera (neni 342 paragrafi 1, pikat 1 dhe 2) të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 200 deri në 500 euro do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni personit përgjegjës në institucionin e mbrojtjes sociale ose në person tjetër juridik.

Gjobë në shumë prej 150 deri në 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni punëtorit i cili në mënyrë të drejtpërdrejtë i kryen punët.

Gjobë në shumë prej 150 deri 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni edhe udhëheqësit të seksionit në institucionin e mbrojtjes sociale."

Neni 27

Pas nenit 350 shtohen dy nene të reja 350-a dhe 350-b, si vijojnë:

„Neni 350-a

"Gjobë në shumë prej 300 deri në 400 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në institucionin për mbrojtje sociale ose person tjetër juridik, nëse:

- nuk vepron sipas vendimit për mënjanimin e mangësive dhe parregullsive të konstatuara në afatin e përcaktuar (neni 338 paragrafi 1, alineja 1 dhe 2 të këtij ligji),
- pamundëson kryerjen e papenguar të mbikëqyrjes inspektuese (neni 334 paragrafi 3 të këtij ligji),
- menjëherë pas kalimit të afatit të përcaktuar për kryerjen e masës së inspektimit, kurse më së voni në afat prej tre ditëve, nuk e ka njoftuar me shkrim inspektorin nëse janë kryer masat inspektuese (neni 334 paragrafi 4 i këtij ligji),

- pamundëson kryerjen e mbikëqyrjes mbi punën profesionale (neni 347 të këtij ligji),

- në afatin e përcaktuar nuk ndërmerr masa për mënjanimin e mangësive të përcaktuara nga mbikëqyrja e kryer mbi punën profesionale (neni 348 të këtij ligji), dhe

- nuk vepron sipas njoftimit për marrjen e licencës për punë të punëtorit profesional (neni 243 paragrafi 3 të këtij ligji).

Gjobë në shumë prej 70 deri 150 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar nga qendra e cila e mban procedurën, nëse:

- nuk miraton vendim në afat prej 60 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës (neni 282 të këtij ligji),
- nuk mban ose në mënyrë të parregullt e mban dokumentacionin e përcaktuar (neni 254 paragrafi 1 i këtij ligji),
- pamundëson kryerjen e papenguar të mbikëqyrjes inspektuese (neni 334 paragrafi 3 të këtij ligji) dhe
- pamundëson kryerjen e mbikëqyrjes mbi punën profesionale (neni 347 të këtij ligji).

Neni 350-b

Gjobë në shumë prej 25 deri 50 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar të autorizuar, nëse sipas detyrës zyrtare nuk kërkon dëshmi dhe të dhëna për të cilën evidencë zyrtare mban organi kompetent publik, në afat prej tri ditëve nga dita e pranimit të kërkesës (neni 268 i këtij ligji).

Gjobë në vlerë prej 150 deri në 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik i cili kryen punë të caktuara nga mbrojtja sociale, nëse:

- nuk e respekton ndalimin për zbatimin e masave dhe ndërmarrjen e punëve që janë në kundërshtim me Ligjin dhe dispozita tjera, gjatë kryerjes së punëve nga mbrojtja sociale (neni 339 paragrafi 1 alineja 1 e këtij ligji),
- nëse nuk mban evidencë të shfrytëzuesve të shërbimeve të dhëna (neni 133 paragrafi 1 alineja 3 e këtij ligji) dhe
- nuk njofton për ndërprerjen e përkohshme për kryerjen e punëve (neni 138 paragrafi 2 të këtij ligji)."

Neni 28

Në nenin 351 fjalët: "prej 1.000 deri 2.000" zëvendësohen me fjalët: "prej 300 deri 500".

Neni 29

Në nenin 352 paragrafin 1 fjalët: "prej 1.000 deri 2.000" zëvendësohen me fjalët: "prej 300 deri 500".

Në paragrafin 2 fjalët: "prej 1.000 deri 2.000" zëvendësohen me fjalët: "prej 300 deri 500".

Neni 30

Neni 353 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në institucionin për mbrojtje sociale ose person tjetër juridik, nëse:

- nuk paraqet raport (neni 115 paragrafi 1 alineja 10 të këtij ligji), dhe
- nuk e harmonizon orarin, fillimin dhe mbarimin e orarit të punës (neni 253 të këtij ligji).

Gjobë në shumë prej 200 deri 300 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni personit i cili kryen punë të caktuara në mbrojtje sociale."

Neni 31

Në nenin 354 numri "2.000" zëvendësohet me fjalët: "prej 800 deri 1.000".

Neni 32

Neni 356 ndryshohet dhe vijon:

"Për kundërvajtjet nga nenet 350, 350-a, 350-b, 351, 352, 353 dhe 354 të këtij ligji, inspektori kompetent, para se të paraqesë kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse, personit përgjegjës ose personit të autorizuar prej tij, do t'i ofrojë procedurë për barazim me lëshimin e urdhërpagesës kundërvajtëse në pajtim me ligjin për kundërvajtje.

Kur kryerësi i kundërvajtjes pajtohet me procedurën për barazim, inspektori përpilon procesverbal dhe i lëshon urdhërpagesë kundërvajtëse personit përgjegjës ose personit të autorizuar prej tij.

Procesverbalin dhe urdhërpagesën e nënshkruan inspektori dhe kryerësi i kundërvajtjes. Pas pranimit të urdhërpagesës kundërvajtëse, kryerësi është i detyruar të paguajë gjobën e shqiptuar në urdhërpagesën kundërvajtëse në afat prej tetë ditëve nga dita e pranimit të urdhërpagesës kundërvajtëse.

Kur si kryerës i kundërvajtjes paraqitet person juridik, procesverbalin dhe urdhërpagesën kundërvajtëse e nënshkruan personi përgjegjës ose personi i autorizuar prej tij.

Kryesi i cili do ta paguajë gjobën në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni, do të paguajë vetëm gjysmën e gjobës së shqiptuar për të drejtën e së cilës këshillohet në këshillën juridike.

Nëse kryerësi nuk e paguan gjobën në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni, inspektori do të paraqesë kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse te organi kompetent.

Në procedurën për barazim gjoba në urdhërpagesë kundërvajtëse shqiptohet në shumë fikse të përcaktuar me ligj, kurse nëse gjoba është e përcaktuar në distancë, shqiptohet shuma minimale e përcaktuar për kundërvajtjen.

Në procedurën e cila do të mbarojë me pagimin e urdhërpagesës kundërvajtëse nuk paguhen shpenzimet e procedurës.

Nëse kryerësi nuk pajtohet t'i lëshohet urdhërpagesë kundërvajtëse e njëjta do të shënohet në procesverbalin për kundërvajtje të konstatuar, kurse inspektori paraqet kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse në gjykatën kompetente."

Neni 33

Neni 357 ndryshohet si vijon:

"Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës kundërvajtëse e përcakton ministri i Punës dhe Politikës Sociale."

Neni 34

Institucionet dhe personat e tjerë juridikë që kryejnë veprimtari në fushën e mbrojtjes sociale, do ta harmonizojnë punën e tyre, aktet e tyre dhe përbërjen e organeve të menaxhimit me dispozitat e këtij ligji në afat prej 12 muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 35

Personat profesionistë dhënë të shërbimeve publike, të punësuar në institucione publike dhe private të mbrojtjes sociale dhe te dhënë tjerë të shërbimeve sociale që nuk

kanë marrë licencë për kryerjen e punës profesionale në fushën e mbrojtjes sociale, respektivisht nuk e kanë rinovuar ose vazhduar licencën, deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë të punojnë në institucionet e mbrojtjes sociale si dhe te dhënë tjerë të shërbimeve sociale, deri në marrjen e licencës në përputhje me kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

Personat nga paragrafi 1 të këtij neni janë të detyruar të marrin licencë për kryerjen e punës profesionale në fushën e mbrojtjes sociale, në procedurë të përcaktuar në përputhje me këtë ligj, në afat prej gjashtë muajve nga dita e vendosjes së regjistrimit elektronik të programeve të miratuara për edukim profesional dhe zbatim i provimit profesional për marrjen e licencës për kryerjen e punës profesionale në veprimtarinë mbrojtje sociale.

Instituti për Veprimtari Sociale zbaton edukim në përputhje me Programin për edukim profesional të vazhdueshëm për punëtorët profesionistë nga paragrafi 1 i këtij neni, deri në vendosjen e regjistrimit elektronik të programeve të miratuara.

Personave nga paragrafi 1 i këtij neni, të cilët nuk marrin licencë për kryerjen e punëve profesionale në veprimtarinë mbrojtje sociale, në afatin e përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni, u pushon marrëdhënia e punës.

Neni 36

Komisioni për Licencim të Dhënësve të Shërbimeve Sociale dhe Komisioni për Sigurimin e Mjeteve, do të formohen në afat prej gjashtë muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Deri në krijimin e regjistrimit elektronik të programeve të miratuara të edukimit profesional dhe zbatimit e procedurës për edukim fillestar dhe të vazhdueshëm për marrjen e licencës për kryerjen e punëve profesionale në veprimtarinë mbrojtje sociale, në pajtim me këtë ligj, shërbimet e ndihmës dhe kujdesit në shtëpi dhe asistencë personale do të ofrohen drejtpërdrejt nga persona me certifikatë për trajnim të mbaruar për aftësi të fituara, të verifikuara nga IP Qendra për Arsime të të Rriturve.

Neni 37

Shoqata e cila do të ofrojë shërbime të mbrojtjes sociale do ta harmonizojë statutin dhe programin për punë nga nenin 7 i këtij ligji me të cilin ndryshohet paragrafi 2 i nenit 128 të Ligjit për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut " numër 104/19 dhe 146/19), në afat prej gjashtë muajve nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Deri në vendosjen e evidencës për ofrues të licencuar të shërbimeve sociale, mjetet për dhënie të shërbimeve sociale mund t'i ndahen shoqatës e cila është regjistruar në Regjistrin e Shoqatave në Fushën e Mbrojtjes Sociale, pas konkursit publik për ndarjen e mjeteve për ofrimin e shërbimeve sociale nga shoqatat, në përputhje me Ligjin për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 104/19 dhe 146/19).

Neni 38

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 39

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për mbrojtje sociale.

Neni 40

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4299.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7146/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија” број 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18 и 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” број 180/19), во член 37 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Во случај кога има пораст на минималната плата во тековната година за повеќе од 15% и пораст на просечна плата во претходната година за повеќе од 5%, покрај усогласувањата наведени во ставовите (1) и (3) на овој член, може да се изврши дополнително усогласување на пензиите во процент не повисок од порастот на просечната плата во претходната година.

(5) Висината и начинот на дополнителното усогласување на пензиите од ставот (4) на овој член со одлука ги определува Владата на Република Северна Македонија.”.

Член 2

Во член 221 став (1) зборовите: „3.000 евра“ се заменуваат со зборовите: „1.000 до 2.000 евра“.

Во став (2) зборовите: „300 до 400 евра“ се заменуваат со зборовите: „100 до 200 евра“.

Во став (3) зборовите: „3.000 евра во денарска противвредност“ се заменуваат со зборовите: „200 до 500 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 500 до 700 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за големи трговци“.

Во став (4) зборовите: „300 до 400 евра“ се заменуваат со зборовите: „150 до 250 евра“.

Во став (5) зборовите: „3.000 евра во денарска противвредност“ се заменуваат со зборовите: „100 до 200 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 200 до 400 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 400 до 600 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 600 до 800 евра во денарска противвредност за големи трговци“.

Во став (6) зборовите: „30% од одмерената глоба за правното лице од ставот (3) на овој член“ се заменуваат со зборовите: „300 до 500 евра во денарска противвредност“.

Во став (7) зборовите: „300 до 400 евра“ се заменуваат со зборовите: „150 до 250 евра“.

Во став (8) зборовите: „300 до 400 евра“ се заменуваат со зборовите: „200 до 300 евра“.

Член 3

Во член 223 став (1) зборовите: „300 до 400 евра“ се заменуваат со зборовите: „200 до 300 евра“.

Член 4

Одредбите од членот 187 став (1) точка 7 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување ќе се применуваат со започнувањето на примената на Законот за акцизите* („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19 и 225/19).

Член 5

Овој закон влегува во сила со денот на објавување то во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM PENSIONAL DHE INVALIDOR

Neni 1

Në Ligjin për sigurim pensional dhe invalidor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18 dhe 245/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 180/19), në nenin 37 pas paragrafit (3) shtohen dy paragrafë të rinj (4) dhe (5), si vijojnë:

“(4) Në rast kur ka rritje të rrogës minimale në vitin rrjedhës për më shumë se 15% dhe rritje të rrogës mesatare në vitin paraprak për më shumë se 5%, krahas

harmonizimeve të përmendura në paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni, mund të kryhet harmonizim plotësues të pensioneve në përqindje jo më të lartë se rritja e rrogës mesatare në vitin paraprak.

(5) Shumën dhe mënyrën e harmonizimit plotësues të pensioneve nga paragrafi (4) të këtij neni me vendim i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.”.

Neni 2

Në nenin 221 në paragrafin (1) fjalët: “3.000 euro ” zëvendësohen me fjalët: “1000 deri 2000 euro”.

Në paragrafin (2) fjalët: “300 deri 400 euro” zëvendësohen me fjalët: “100 deri 200 euro”.

Në paragrafin (3) fjalët: “3.000 euro në kundërvlerë me denarë” zëvendësohen me fjalët: “200 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë për mikro tregtarë, prej 500 deri 700 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarë të vegjël, prej 700 deri 1.000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarë të mesëm dhe prej 1.000 deri 2.000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarë të mëdhenj”.

Në paragrafin (4) fjalët: “300 deri 400 euro” zëvendësohen me fjalët: “150 deri 250 euro”.

Në paragrafin (5) fjalët: “3.000 euro në kundërvlerë me denarë” zëvendësohen me fjalët: “100 deri 200 euro në kundërvlerë me denarë për mikro tregtarë, prej 200 deri 400 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarë të vegjël, prej 400 deri 600 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarë të mesëm dhe prej 600 deri 800 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarë të mëdhenj”.

Në paragrafin (6) fjalët: “30% nga gjoba e përcaktuar për personin juridik nga paragrafi (3) i këtij neni” zëvendësohen me fjalët: “300 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë”.

Në paragrafin (7) fjalët: “300 deri 400 euro” zëvendësohen me fjalët: “150 deri 250 euro”.

Në paragrafin (8) fjalët: “300 deri 400 euro” zëvendësohen me fjalët: “200 deri 300 euro”.

Neni 3

Në nenin 223 paragrafi (1) fjalët: “300 deri 400 euro ” zëvendësohen me fjalët: “200 deri 300 euro”.

Neni 4

Dispozitat e neni 187 paragrafi (1) pika 7 të Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor do të zbatohen me fillimin e zbatimit të Ligjit për akciza* (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 108/19, 143/19 и 225/19).

Neni 5

Ky ligj hynë në fuqi në ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

4300.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на децата, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7147/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Член 1

Во Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија” број 23/13, 12/14, 44/14, 144/14, 10/15, 25/15, 150/15, 192/15, 27/16, 163/17, 21/18 и 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” број 104/19 и 146/19), во член 27 став (1) во воведната реченица зборовите: „6.000 денари“ се заменуваат со зборовите: „6.800 денари“.

Член 2

Во член 39-б став (2) во воведната реченица зборовите: „6.000 денари“ се заменуваат со зборовите: „6.800 денари“.

По ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:
„(7) Корисникот на правото на додаток за образование треба да биде државјанин на Република Северна Македонија со постојано место на живеење во Република Северна Македонија.“.

Член 3

Во член 39-в став (3) по алинејата 3 се додава нова алинеја 4, која гласи:

„- со правосилна судска пресуда, детето е доверено кај таткото на чување, воспитување и издржување.“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:
„(4) Исплата на додатокот за образование се врши и на старателот кој се грижи за издржувањето на детето, како и на лице на кое со решение на надлежен центар за социјална работа му е доверено детето и живее во семејство со него.“.

Член 4

Во член 39-г зборовите: „родители и“ се заменуваат со зборовите: „родители и/или“.

Член 5

По член 41 се додава нов член 41-а, кој гласи:

„Член 41-а

Исплатата на детскиот додаток, посебниот додаток и/или додатокот за образование за дете кое е без родителска грижа, а е сместено во згрижувачко семејство врз основа на склучен договор меѓу центарот за социјална работа и згрижувачот, се врши на згрижувачот.“.

Член 6

Во член 42 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Жалбата од ставот (2) на овој член, се поднесува преку надлежниот центар за социјална работа.“.

Ставот (3) станува став (4).

Член 7

Во член 43 став (1) зборовите: „точки 1, 2, 3 и 4“ се заменуваат со зборовите: „точки 1, 2, 3, 4 и 5“.

По ставот (1) се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

„(2) Министерството може да издаде потврда или уверение од ставот (1) на овој член како електронски документ од системот за евиденција на податоци за социјална заштита со кој управува, потврден со електронскиот печат, согласно со Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги и Законот за електронско управување и електронски услуги.

(3) Потврдата или уверението издадена согласно со ставот (2) на овој член имаат иста правна и доказна сила како нивната писмена форма.“.

Ставот (2) станува став (4).

Член 8

Во член 50 по ставот (2) се додаваат три нови ставови (3), (4) и (5), кои гласат:

„(3) Ако корисникот од ставот (2) на овој член по чине, центарот за социјална работа има право на враќање на исплатените средства во висина на наследениот дел на корисникот на правото.

(4) Центарот за социјална работа нема да бара враќање на примените средства, ако со исплатата на овие средства наследниците на корисникот и членовите на нивните потесни семејства би останале без минимум средства за егзистенција, пониски од висината на гарантирана минимална помош утврдена согласно со Законот за социјална заштита.

(5) Барањето за враќање на износот на исплатените средства од ставовите (2) и (3) на овој член се однесува само на достасани исплатени побарувања во вкупен износ пресметан од денот на исплатата на средствата остварени на противправен начин согласно со ставот (2) на овој член, до денот на достасаноста на побарувањето, заедно со законски пресметана камата.“.

Ставот (3) станува став (6).

Ставот (4) кој станува став (7) се менува и гласи:

„(7) Роковите на застареност за барање за враќање на износот на исплатените средства и за барањето за надоместок на штета согласно со овој закон почнуваат да течат:

- во случаите од ставот (2) алинеи 1 и 2 на овој член од денот кој е утврден со конечното решение дека корисникот го стекнал правото на заштита на децата на противправен начин и

- во случаите од ставот (3) на овој член од денот на правосилноста на решението за прогласување на наследници на корисникот на правата од заштита на децата.“.

Во ставот (5) кој станува став (8) зборовите: „во овој член“ се заменуваат со зборовите: „согласно со ставот (2) на овој член“.

Ставот (6) станува став (9).

Во ставот (7) кој станува став (10) зборовите: „од ставот (2) на овој член“ се заменуваат со зборовите: „од заштита на децата“.

Член 9

Во член 60 по ставот (7) се додаваат два нови става (8) и (9), кои гласат:

„(8) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

(9) Формата и содржината на образецот на барањето и потребната документација за остварување на правото од членот 6 став (1) точка 6) од овој закон ги пропишува министерот.“.

Ставовите (8), (9) и (10) стануваат ставови (10), (11) и (12).

Член 10

Во член 92 по ставот (7) се додава нов став (8), кој гласи:

„(8) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.“.

Ставовите (8) и (9) стануваат ставови (9) и (10).

Член 11

Во член 102-а став (4) по зборовите: „просторните услови“ се додаваат зборовите: „промена на капацитет“.

Член 12

Во член 109 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Вршителот на должноста директор од ставот (2) алинеја 9 на овој член е лице кое покрај општите услови утврдени со закон е со завршено високо образование (со стекнати 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен).“.

Член 13

Во член 145 став (1) по зборовите: „установата за деца“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“.

Член 14

Во член 177-а став (2) алинејата 4 се менува и гласи:

„- да не му е одземено родителското право,“.

Член 15

Во член 177-е став (7) зборовите: „три години“ се заменуваат со зборовите: „три месеци“.

Член 16

Во член 180 алинејата 4 се менува и гласи:

„- со правосилна одлука му е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност сè додека траат последиците од забраната.“.

По алинејата 4 се додава нова алинеја 5, која гласи:
„- му е одземено родителското право.“.

Член 17

По членот 182 се додава нов член 182-а, кој гласи:

„Член 182-а

Професионалните компетенции на стручниот и раководниот кадар, и организирање на нивниот професионален развој во установите за деца ги пропишува министерот.“.

Член 18

Во член 204 по зборовите: „установите за деца“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детските градинки/центри за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“.

Член 19

Во член 205 алинеја 5 по зборовите: „установите за деца“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детските градинки/центри за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“.

Во алинејата 7 по зборот „установите“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детски градинки/центри за ран детски развој основани како организациони единици во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“.

Член 20

Во член 206 ставот (1) се менува и гласи:

„Инспекцискиот надзор го вршат инспектори од инспекциската служба на Министерството со стекната лиценца за инспектор.“.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Инспектор може да биде лице кое ги исполнува посебните услови согласно со Законот за административни службеници и Законот за инспекциски надзор.“.

Во ставот (2) кој станува став (3) по зборот „назначува“ се додаваат зборовите: „и овластува“, а по зборот „закон“ точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: „и Законот за инспекциски надзор.“.

Ставот (3) станува став (4).

Ставот (4) кој станува став (5) се менува и гласи:

„(5) Формата и содржината на образецот на легитимацијата од ставот (4) на овој член, начинот на нејзиното издавање, употреба, одземање и евиденција на издадените и одземените легитимации ги пропишува Инспекцискиот совет.“.

Ставот (5) станува став (6).

Член 21

Во член 207 ставот (1) се менува и гласи:

„Инспекциски надзор може да вршат и овластени инспектори од страна на градоначалникот на општината, на општината во градот Скопје, односно на градот Скопје од општинската инспекциска служба, кои ги исполнуваат условите за инспектор и кои имаат стекната лиценца за инспектор од областа на инспекциската служба во Министерството.“.

Во став (2) во воведната реченица зборовите: „Овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „Овластениот инспектор“.

Ставовите (3), (4), (5) и (6) се менуваат и гласат:

„(3) Доколку градоначалникот на општината, на општината во градот Скопје, односно на градот Скопје од редот на општинската инспекциска служба не се овласти инспектор, односно нема овластен инспектор за вршење инспекциски надзор согласно со овој закон, надзорот ќе го врши инспекторот во Министерството во име и на сметка на општината, на општината во градот Скопје, односно на градот Скопје.“.

(4) Доколку градоначалникот на општината, на општината во градот Скопје, односно на градот Скопје од редот на општинската инспекциска служба овласти инспектор, односно има овластен инспектор, а истиот инспекцискиот надзор не го врши, во тој случај надзорот ќе го врши инспекторот во Министерството во име и на сметка на општината, на општината во градот Скопје, односно на градот Скопје.“.

(5) Овластениот инспектор поседува службена легитимација.

(6) Формата и содржината на образецот на легитимацијата од ставот (5) на овој член, начинот на нејзиното издавање, употреба, одземање и евиденција на издадените и одземените легитимации ги пропишува Инспекцискиот совет.“.

Член 22

Во член 208 зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Член 23

Членот 208-а се менува и гласи:

„(1) Раководителот на инспекциската служба изготвува годишен план за работа на инспекциската служба најдоцна до крајот на тековната, за наредната година, кој се објавува на веб-страницата на Министерството.“.

(2) Годишниот план од ставот (1) на овој член, најдоцна до 15 ноември се доставува до Инспекциски совет, во електронска и хартиена форма.

(3) Раководителот на инспекциската служба на општината и на општината во градот Скопје односно во градот Скопје изготвува годишен план за работа на инспекциската служба најдоцна до крајот на тековната, за наредната година, кој се објавува на веб-страницата на општината и на општината во градот Скопје, односно на градот Скопје.“.

Член 24

Во член 209 став (1) зборовите: „се врши“ се заменуваат со зборовите: „инспекторот го врши“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Редовниот надзор се најавува и се спроведува врз основа на годишен план на инспекциската служба.“.

Во ставот (3) зборовите: „е ненајавен надзор“ се заменуваат со зборовите: „не се најавува“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Контролен инспекциски надзор се врши по истекот на рокот определен во инспекцискиот акт донесен од страна на инспекторот, односно овластениот инспектор при што инспекторот при утврдување на фактичката состојба ќе констатира дека субјектот на надзорот:

- постапил по инспекциската мерка во целост,
 - делумно постапил по инспекциската мерка или
 - не постапил по инспекциската мерка.“.
- Ставот (5) се брише.

Член 25

Во член 210 алинеја 4 по зборот „друг“ се додава зборот „инспекциски“.

Член 26

Членот 211 се менува и гласи:

„Пред да започне спроведувањето на вонредниот инспекциски надзор, инспекторот, односно овластениот инспектор во рамките на надлежностите утврдени со овој закон ги презема следниве активности:

- по потреба го повикува предлагачот на барањето, односно иницијативата да ги дополни со потребни документи или подетално да ги образложи и

- прави стручна процена и проверка на надлежноста, обврските и одговорностите на установата, детски градинки/центри за ран детски развој основани како организациони единици во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст и физички лица кои вршат одредени работи од дејноста на заштита на децата.“.

Член 27

Во член 212 став (1) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“, а по зборовите во заградата „установа за деца“ се става записка и се додаваат зборовите: „детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“.

Во став (2) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Во став (3) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“, а зборовите: „има право“ се заменуваат со зборот „може“.

Ставовите (4) и (5) се менуваат и гласат:

„(4) Инспекторот, односно овластениот инспектор има обврска да постапува законито и навремено и да ја чува тајноста на класифицираните податоци.

(5) Раководното или друго овластено лице во установата (центар за социјална работа, установа за деца, детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца и физички лица кои вршат одредени работи од дејноста), се должни веднаш по истекот на рокот определен за извршување на изречената инспекциска мерка, а најдоцна во рок од три дена од денот на приемот на решението писмено да го известат инспекторот, односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон дали се извршени инспекциски мерки.“.

Член 28

Членот 213 се менува и гласи:

„За извршениот инспекциски надзор, констатирана-та состојба и утврдените неправилности инспекторот, односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон составува записник.“.

Член 29

Членот 214 се менува и гласи:

„(1) Раководителот на инспекциската служба за работата на инспекциската служба изготвува извештај за предходните шест месеци, најдоцна до 15 јули за периодот јануари – јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули – декември од претходната година, кој се објавува на веб-страницата на инспекциската служба.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член, за работата на инспекциската служба, најдоцна до 31 јули односно 31 јануари, се доставува до Инспекциски совет, во електронска и хартиена форма.“.

Член 30

По членот 214 се додаваат два нови члена 214-а и 214-б, кои гласат:

„Член 214-а

(1) Доколку при вршење на инспекциски надзор, инспекторот, односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности утврди дека е сторена неправилност од членот 226, 228, 229, 229-а, 230, 230-а, 230-б, 230-г, 230-д, 230-ѓ и 230-ж од овој закон, инспекторот односно овластениот инспектор со решение изрекува опомена и определува рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, во случај кога инспекторот, односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон ќе оцени дека утврдените неправилности и недостатоци можат да предизвикаат или предизвикуваат непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето или финансиска штета или штета по имотот од поголема вредност или загрозување на животната средина или загрозување на јавниот интерес, со решение изрекува друга инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

(3) Доколку по истекот на рокот определен при изрекувањето на опомената од ставот (1) на овој член, инспекторот, односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон утврди дека неправилностите и недостатоците сè уште не се отстранети, со решение изрекува друга инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

(4) Решението од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот.

(5) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од ставот (1) на овој член, инспекторот односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон ја запира постапката со констатација во записникот.

(6) По исклучок од ставовите (2) и (3) на овој член, инспекторот односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот.

(7) Во случајот од ставот (6) на овој член, инспекторот односно овластениот инспектор во рамките на утврдените надлежности со овој закон е должен веднаш, а најдоцна во рокот утврден во ставот (4) на овој член, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциската мерка.

Член 214-б

(1) За прекршок за еден или повеќе стручни работници кои непосредно ги вршат работите како и други работници кај субјектот на надзорот и субјектите на надзорот ќе се изрече опомена ако прекршокот е стотен прв пат.

(2) Формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата за изречените опомени ги пропишува министерот.

Член 31

Во член 215 ставови (1) и (3) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Член 32

Во член 216 став (1) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Во алинеја 1 по зборовите: „установата за деца“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“.

Во став (2) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Член 33

Во член 217 ставот (1) се менува и гласи:

„По жалба против инспекциски акти одлучува Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.“.

Член 34

Во член 218 став (1) по зборот „установата“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“, зборот „потешка“ се заменува со зборот „груба“, а зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Во став (2) по зборовите: „установата“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“, а бројот „214“ се заменува со зборовите: „215 став (1)“.

Во став (3) зборовите: „овластеното лице“ се заменуваат со зборовите: „овластениот инспектор“.

Член 35

Во член 219 зборовите: „известувањето од членот 218 од овој закон“ се заменуваат со зборовите: „извештајот за извршениот инспекциски надзор“.

Во алинеја 1 по зборовите: „установа за деца“ се става запирка и се додаваат зборовите: „детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица основани во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште“, а по зборовите: „членот 102 став (1)“ се додаваат зборовите: „и членот 102-а“.

Член 36

Членот 224 се брише.

Член 37

Членот 225 се брише.

Член 38

Во член 226 став (1) зборовите: „од 500 до 1.000“, се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Во став (2) зборовите: „од 200 до 400“ се заменуваат со зборовите: „од 150 до 200“.

Во став (3) зборовите: „од 500 до 1.000“ се заменуваат со зборовите: „од 150 до 200“.

Во став (4) зборовите: „од 25 до 50“ се заменуваат со зборовите: „од 70 до 150“.

Во став (5) зборовите: „од 25 до 50“ се заменуваат со зборовите: „од 70 до 150“, а зборовите: „став (8)“ се заменуваат со зборовите: „став (7)“.

Во став (6) зборовите: „од 200 до 400“, се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

По ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице на правното лице, ако:

- веднаш по истекот на рокот определен за извршување на инспекциската мерка, а најдоцна во рок од три дена писмено не го известил инспекторот дали се извршени инспекциски мерки (член 212 став (5)).“.

Член 39

Во член 228 ставот (1) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на установа за деца, детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, физичко лице кое самостојно врши одредени работи од дејноста згрижување и воспитување на деца како професионална дејност и агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст, ако:

- организира политичко или верско организирање и дејствување и во установата за деца, детската градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, односно кај агенцијата се врши злоупотреба на децата од истите причини, како и се врши психичко или физичко малтретирање, казнување или друго нечовечко постапување или злоупотреба на децата (член 12),

- остварува програми што не се донесени од надлежниот орган (член 168),

- остварува програми без прибавено позитивно мислење (членови 168 став (15) и 95 став (5)),

- остварува програма која не е одобрена од министерот (член 168 став (14)),

- не соработува со установи од здравствената дејност, односно не постапува по членот 172 став (1) од овој закон,

- постапи спротивно на одредбата од членот 172 став (2) од овој закон,

- не достави или не донесе годишна програма за работа (членови 168 и 95),

- не ги остварува стандардите и нормативите за вршење на дејноста (член 100 став (3)),

- основа установа за деца без одобрение (член 106),

- ја наруши основната намена и функција на објектот во периодот на траење на закупот (член 196),

- започне со работа и врши дејност, без одобрение и не ги исполнува пропишаните услови, односно ако врши дејност без решение на надлежен орган (членови 102 и 102-а)

- започне со работа без добивање на решение за вршење на одредени работи од дејноста (член 78 став (3)),

- не извести за престанок на работа на приватната установа (член 113),

- агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст не води евиденција за корисниците и дадените услуги (член 79 став (1)),

- вработи лица спротивно на условите утврдени со овој закон,

- не ја води пропишаната евиденција и документација или ја води спротивно на пропишаното (член 195),

- користи прирачници и детски списанија за кои нема решение за одобрување и употреба (член 173 став (3)),

- не ги применува утврдените цени на услуги од надлежен орган (член 191),

- на родителите не им ги претстави и не им дозволи да изберат прирачници и детски списанија кои се во функција за реализација на активностите во установата за деца (член 173 ставови (4) и (5)),

- доставува невистинити податоци, како и незаконски или неправилно ги користи средствата (член 192),

- не овозможи вршење на надзор (член 212),

- не реализира програми од член 168 ставови (11) и (12),

- не ги извршува изречените мерки и дејствија (член 215) и

- не ја почитува забраната за работа на установата за деца, детската градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст (член 219).“

Во ставот (2) зборовите: „од 30% од одмерената глоба за правното лице“, се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500 евра во денарска противвредност“.

Ставот (3) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност за прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се изрече на раководното лице како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст и на раководител на објект на јавна установа за деца.“

Во став (4) зборовите: „од 100 до 150“ се заменуваат со зборовите: „од 150 до 200“.

Во став (5) зборовите: „од 1.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Во став (6) зборовите: „од 1.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Во став (7) зборовите: „од 100 до 150“ се заменуваат со зборовите: „од 150 до 200“.

Член 40

Во член 229 став (1) зборовите: „од 1.000“ се заменуваат со зборовите: „од 800 до 1.000“.

Во став (2) зборовите: „од 30% од одмерената глоба за правното лице“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500 евра во денарска противвредност“.

Член 41

Членот 229-а се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 150 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на лице кое работи во установа за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст детска градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, лице ангажирано од агенција за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст и на физичко лице кое самостојно врши одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на деца како професионална дејност, доколку не поседува соодветна лиценца за работа (член 178 став (1)).

(2) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во установата за деца, детската градинка/центар за ран детски развој основани како организациона единица во состав на правни лица, високообразовна установа и на приватно училиште, физичко лице кое самостојно врши одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на деца како професионална дејност и агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст, доколку вработи или ангажира лице кое не поседува соодветна важечка лиценца за работа (член 178 став (1)).

(3) Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице од ставот (2) на овој член, доколку вработи или ангажира лице кое не поседува соодветна важечка лиценца за работа (член 178 став (1)).“

Член 42

Во член 230 став (1) зборовите: „од 400“ се заменуваат со зборовите: „од 200 до 400“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице.“

Член 43

Во член 230-б зборовите: „од 100 до 150“ се заменуваат со зборовите: „од 150 до 200“.

Член 44

Членот 230-в се брише.

Член 45

Во член 230-г зборовите: „од 2.000 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: „од 200 до 400“.

Член 46

Во член 230-д зборовите: „од 10.000“ се заменуваат со зборовите: „од 800 до 1.000“.

Член 47

Во член 230-ѓ зборовите: „од 2.000 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Член 48

Членот 230-е се брише.

Член 49

Во член 230-ж зборовите: „од 2.000 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: „од 300 до 500“.

Член 50

Членот 231 се менува и гласи:

„(1) За прекршоците од членовите 226, 227, 228, 229, 229-а, 230, 230-а 230-б, 230-г, 230-д, 230-ѓ и 230 -ж од овој закон, надлежниот инспектор пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка должен е на сторителот да му предложи постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.

(2) Доколку сторителот не се согласи да му биде издаден прекршочен платен налог, истото ќе се забележи во записникот за констатиран прекршок, а овластеното службено лице ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

(3) Кога сторителот на прекршокот е согласен со постапката за порамнување, инспекторот составува записник и му издава прекршочен платен налог на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавач.

(4) Записникот и платниот налог ги потпишуваат инспекторот и сторителот на прекршокот. По приемот на прекршочен платен налог сторителот е должен да ја плати глобата изречена во прекршочниот налог во рок од осум дена од денот на приемот на прекршочен платен налог, на сметка на органот назначен во прекршочен платен. (налог)

(5) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и прекршочниот платен налог го потпишува одговорното лице или од него овластено лице.

(6) Сторителот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член, ќе плати само половина од изречената глоба за кое право се поучува во правната поука.

(7) Ако сторителот не ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка до надлежен орган.

(8) Во постапката за порамнување глобата во прекршочниот платен налог се изрекува во минималниот пропишан износ за прекршокот.

(9) Во постапката која ќе заврши со плаќање на прекршочен платен налог не се плаќаат трошоци на постапката.

(10) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот.“

Член 51

Започнатите постапки по барањата за остварување на правата на детски додаток и додаток за образование до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно со овој закон.

Корисниците на правото на детски додаток и на додаток за образование ќе продолжат да го користат правото согласно со овој закон.

Член 52

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Актот за професионални компетенции на стручниот и раководниот кадар од членот 17 од овој закон ќе се донесе во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 53

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за заштита на децата.

Член 54

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJEN E FËMIJËVE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtjen e fëmijëve (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 23/13, 12/14, 44/14, 144/14, 10/15, 25/15, 150/15, 192/15, 27/16, 163/17, 21/18, 198/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 104/19 dhe 146/19) në nenin 27 paragrafi (1) në fjalinë hyrëse fjalët: “6.000 denarë” zëvendësohen me fjalët: “6.800 denarë”.

Neni 2

Në nenin 39-b paragrafi (2) në fjalinë hyrëse fjalët: “6.000 denarë” zëvendësohen me fjalët: “6.800 denarë”.

Pas paragrafit (6) shtohet paragrafi i ri (7), si vijon:

“(7) Shfrytëzuesi i së drejtës së shtesës për arsim duhet të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut me vendbanim të përhershëm në Republikën e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 3

Në nenin 39-v në paragrafin (3) pas alinesë 3 shtohet aline e re 4, si vijon:

“-me vendim të plotfuqishëm gjyqësor, fëmija i është besuar babait për ta ruajtur, edukuar dhe mbajtur.”.

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4), si vijon:

“(4) PAGESA e shtesës për arsim i bëhet edhe kujdestarit i cili kujdeset për mbajtjen e fëmijës, si dhe personit i cili me vendim të qendrës kompetente për punë sociale i është besuar fëmija dhe jeton në familje me të.”

Neni 4

Në nenin 39-g fjalët: “prindër dhe” zëvendësohen me fjalët: “prindër dhe/ose”.

Neni 5

Pas nenit 41 shtohet nen i ri "41-a" si vijon:

"Neni 41-a

Pagesa e shtesës së fëmijës, shtesa e veçantë dhe/ose shtesa për arsimin për fëmijën që është pa kujdes prindëror, ndërsa është vendosur në familje përkujdesëse në bazë të marrëveshjes së lidhur ndërmjet qendrës për punë sociale dhe përkujdesësit, i bëhet përkujdesësit".

Neni 6

Në nenin 42 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Ankesa nga paragrafi (2) i këtij neni, parashtrohet përmes qendrës kompetente për punë sociale".

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Neni 7

Në nenin 43 në paragrafin (1) fjalët: "pikat 1, 2, 3 dhe 4" zëvendësohen me fjalët: "pikat 1, 2, 3, 4 dhe 5".

Pas paragrafit (1) shtohen dy paragrafë të rinj (2) dhe (3), si vijojnë:

"(2) Ministria mund të lëshojë vërtetim ose certifikatë nga paragrafi (1) i këtij neni si dokument elektronik nga sistemi për evidencën e të dhënave për mbrojtje sociale me të cilën menaxhon, i vërtetuar me vulë elektronike, në pajtim me Ligjin për dokumente elektronike, identifikim elektronik dhe shërbime të besueshme dhe Ligjin për menaxhim elektronik dhe shërbime elektronike.

(3) Vërtetimi ose certifikata e lëshuar në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni kanë fuqi juridike dhe dëshmuere si forma e tyre me shkrim".

Paragrafi (2) bëhet paragraf (4).

Neni 8

Në nenin 50 pas paragrafit (2) shtohen tre paragrafë të rinj (3), (4) dhe (5), si vijojnë:

"(3) Nëse shfrytëzuesi nga paragrafi (2) i këtij neni vdes, qendra për punë sociale ka të drejtë të kthimit të mjeteve të paguara në lartësi të pjesës së trashëguar të shfrytëzuesit të së drejtës.

(4) Qendra për punë sociale nuk do të kërkojë kthim të mjeteve të pranuar, nëse me pagesën e këtyre mjeteve trashëguesit e shfrytëzuesit dhe anëtarët e familjeve të tyre më të ngushtë mbeten pa minimum mjete për ekzistencë, më të ulëta se lartësia e ndihmës së garantuar minimale të përcaktuar në pajtim me Ligjin për mbrojtje sociale.

(5) Kërkesa për kthimin e shumës së mjeteve të paguara nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni kanë të bëjnë vetëm me kërkesa të paguara të maturuara në shumë të përgjithshme të përlogaritur nga dita e pagesës së mjeteve të realizuara në mënyrë kundërligjore në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, deri në ditën e maturimit të kërkesës, bashkë me kamatën e përlogaritur ligjore."

Paragrafi (3) bëhet paragraf (6).

Paragrafi (4) i cili bëhet paragraf (7) ndryshohet si vijon:

"(7) Afatet e maturimit për kërkesën për kthimin e shumës së mjeteve të paguara dhe për kërkesën për kompensim të dëmit në pajtim me këtë ligj fillojnë të rrjedhin:

- në rastet nga paragrafi (2), alinetë 1 dhe 2 të këtij neni nga dita e cila është përcaktuar me aktvendimin final se shfrytëzuesi e ka fituar të drejtën e mbrojtjes së fëmijëve në mënyrë kundërligjore, dhe

- në rastet nga paragrafi (3) i këtij neni nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit për shpallje të trashëgimtarëve të shfrytëzuesit të të drejtave të mbrojtjes së fëmijëve."

Në paragrafin (5), i cili bëhet paragraf (8), fjalët: "në këtë nen" zëvendësohen me fjalët: "në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni".

Paragrafi (6) bëhet paragraf (9).

Në paragrafin (7), i cili bëhet paragraf (10), fjalët: "nga paragrafi (2) i këtij neni" zëvendësohen me fjalët: "nga mbrojtja e fëmijëve".

Neni 9

Në nenin 60, pas paragrafit (7) shtohen dy paragrafë të rinj (8) dhe (9), si vijojnë:

"(8) Ankesa nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

(9) Formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës dhe dokumentacionin e nevojshëm për realizimin e të drejtës së nenit 6 paragrafi (1) pika 6) e këtij ligji i përcakton ministri".

Paragrafët (8), (9) dhe (10) bëhen paragrafë (10), (11) dhe (12).

Neni 10

Në nenin 92 pas paragrafit (7) shtohet paragraf i ri (8) si vijon:

"(8) Ankesa nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit".

Paragrafët (8) dhe (9) bëhen paragrafë (9) dhe (10).

Neni 11

Në nenin 102-a në paragrafin (4) pas fjalëve: "kushtet hapësinore" shtohen fjalët: "ndryshimi i kapacitetit".

Neni 12

Në nenin 109 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Ushtruesi i detyrës drejtor në paragrafin (2) alineja 9 i këtij neni është person i cili përveç kërkesave të përgjithshme të përcaktuara me ligj, është me arsim të lartë të përfunduar (me 240 kredi të fituara sipas SETK ose ka të mbaruar shkallën VII /1).".

Neni 13

Në nenin 145, në paragrafin (1), pas fjalëve: "institucioni për fëmijë" vihet presje dhe shtohen fjalët: "kopsht fëmijësh / qendra për zhvillimin e hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucion i arsimit të lartë dhe shkollë private".

Neni 14

Në nenin 177-a në paragrafin (2) alineja 4 ndryshohet si vijon:

"- të mos i jetë hequr e drejta prindërore,".

Neni 15

Në nenin 177-e paragrafi (7) fjalët: "tre vjet" zëvendësohen me fjalët: "tre muaj".

Neni 16

Në nenin 180 alineja (4) ndryshohet si vijon:

"- me vendim të plotfuqishëm i shqiptohet ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës deri sa të zgjasin pasojat nga ndalimi."

Pas alinesë 4 shtohet aline e re 5 si vijon:
"- i është hequr e drejta prindërore,".

Neni 17

Pas nenit 182 shtohet nen i ri 182-a si në vijim:

"Neni 182-a

Kompetencat profesionale të kuadrit profesional dhe udhëheqës dhe organizimi i zhvillimit të tyre profesional në institucionet e fëmijëve i përcakton ministri".

Neni 18

Në nenin 204, në paragrafin (1), pas fjalëve "institucionet për fëmijë" vihet presje dhe shtohen fjalët: "kopsht fëmijësh / qendra për zhvillimin e hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucion i arsimit të lartë dhe shkollë private".

Neni 19

Në nenin 205, në paragrafin 5 pas fjalëve: "institucionet për fëmijë" vihet presje dhe shtohen fjalët: "kopsht fëmijësh / qendra për zhvillimin e hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucion i arsimit të lartë dhe shkollë private".

Në nenin 7, pas fjalës "institucionet" vihet presje dhe shtohen fjalët: "kopsht fëmijësh / qendra për zhvillimin e hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucion i arsimit të lartë dhe shkollë private".

Neni 20

Në nenin 206 paragrafin (1) ndryshohet si vijon:

"(1) Mbikëqyrja inspektuese mund të kryejnë inspektorët nga shërbimi inspektues i Ministrisë me licencën e marrë për inspektor."

Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Inspektori mund të jetë person i cili i plotëson kushtet e veçanta në pajtim me Ligjin për nëpunës administrativë dhe Ligjin për mbikëqyrje inspektuese".

Në paragrafin (2), që bëhet paragrafi (3), pas fjalës "përcakton" shtohen fjalët: "dhe autorizon", ndërsa pas fjalës "ligji", pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "dhe Ligji për mbikëqyrje inspektuese".

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Paragrafi (4) që bëhet paragraf (5) ndryshon si vijon:

"(5) Formën dhe përmbajtjen e formularit të legjitimacionit nga paragrafi (4) të këtij neni, mënyrën e lëshimit, përdorimit, revokimit dhe regjistrimit të legjitimacioneve të lëshuara dhe të revokuara i përcakton Këshilli Inspektues".

Paragrafi (5) bëhet paragraf (6).

Neni 21

Në nenin 207 paragrafin (1) ndryshohet si vijon:

"Mbikëqyrje inspektuese mund të kryejnë edhe inspektorët e autorizuar nga kryetari i komunës, në komunën e qytetit të Shkupit, përkatësisht qyteti i Shkupit nga shërbimi inspektues komunal, që i plotësojnë kërkesat për inspektor dhe të cilët kanë marrë licencën për inspektor në fushën e shërbimit inspektues në Ministri".

Në paragrafin (2) në fjalinë hyrëse fjalët: "person i autorizuar" zëvendësohen me fjalët: "Inspektor i autorizuar".

Paragrafët (3),(4),(5) dhe (6) ndryshohen si vijojnë:

"(3) Nëse kryetari i komunës, në komunën e qytetit të Shkupit përkatësisht qytetit të Shkupit nga radhët e shërbimit inspektues komunal nuk është autorizuar inspektor përkatësisht nuk ka inspektor të autorizuar për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese në pajtim me këtë ligj, mbikëqyrjen do ta kryejë inspektori në Ministrinë në emër dhe për llogarinë e komunës, përkatësisht qytetit të Shkupit.

(4) Nëse kryetari i komunës, në komunën e qytetit të Shkupit përkatësisht qytetit të Shkupit nga radhët e shërbimit inspektues komunal autorizon inspektor përkatësisht ka inspektor të autorizuar, ndërsa e mbikëqyrjen inspektuese të njëjtë nuk e kryen, në këtë rast mbikëqyrjen e kryen do ta kryejë inspektori në Ministrinë në emër dhe në llogarinë e komunës, komunës së qytetit të Shkupit, përkatësisht qytetit të Shkupit.

(5) Inspektori i autorizuar posedon legjitimacion zyrtarë.

(6) Formën dhe përmbajtjen e formularit të legjitimacionit nga paragrafi (5) të këtij neni, mënyrën e lëshimit, përdorimit, revokimit dhe regjistrimit të legjitimacioneve të lëshuara dhe të revokuara i përcakton Këshilli Inspektues."

Neni 22

Në paragrafin 208 fjalët: "person i autorizuar" zëvendësohen me fjalët: "Inspektor i autorizuar".

Neni 23

Neni 208-a ndryshohet si vijon:

"(1) Udhëheqësi i shërbimit inspektues përpilon plan vjetor për punën e shërbimit inspektues më së voni deri në fund të vitit rrjedhës për vitin e ardhshëm, i cili publikohet në faqen e Ministrisë.

(2) Plani vjetor nga paragrafi (1) i këtij neni, më së voni deri më 15 nëntor dorëzohet në Këshillin Inspektues, në formë elektronike dhe në formë me letër.

(3) Udhëheqësi i shërbimit inspektues të komunës dhe të komunës në qytetin e Shkupit, përkatësisht në qytetin e Shkupit, përgatit plan vjetor për punën e shërbimit inspektues më së voni deri në fund të vitit rrjedhës, për vitin e ardhshëm, që publikohet në ueb faqen e komunës, dhe në komunën në qytetin e Shkupit, përkatësisht në qytetin e Shkupit.

Neni 24

Në nenin 209 në paragrafin (1) fjala: "kryhet" zëvendësohet me fjalët: "inspektori e kryen".

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Mbikëqyrja e rregullt paralajmërohet dhe realizohet në bazë të planit vjetor të shërbimit inspektues."

Në paragrafin (3) fjalët: "është mbikëqyrje e paparalajmëruar" zëvendësohen me fjalët: "nuk paralajmërohet".

Paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Mbikëqyrje inspektuese kontrolluese bëhet pas skadimit të afatit të caktuar në aktin inspektues të miratuar nga ana e inspektorit, përkatësisht inspektorit të autorizuar me ç'rast inspektori gjatë konstatimit të gjendjes faktike do të konstatojë se subjekti i mbikëqyrjes:

- ka vepruar sipas masës inspektuese në tërësi,
- ka vepruar pjesërisht sipas masës inspektuese ose
- nuk ka vepruar sipas masës inspektuese.”

Paragrafi (5) shlyhen.

Neni 25

Në nenin 210 në alinenë 4 pas fjalës “tjetër” shtohen fjala “inspektues”.

Neni 26

Neni 211 ndryshohet si vijon:

“Para se të fillojë realizimi i mbikëqyrjes së jashtëzakonshme inspektuese, inspektori, përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj i ndërmerr aktivitetet vijuese:

- sipas nevojës e thirr propozuesin e kërkesës, përkatësisht iniciativën ta plotësojë me dokumente të nevojshme ose t’i arsyetojë më hollësisht dhe
- bën vlerësim dhe kontroll profesional të kompetencës, detyrimeve dhe përgjegjësi të institucionit, çerdheve/qendrave për fëmijë për zhvillim të hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucioneve të arsimit të lartë dhe shkollës private, agjencisë për dhënie të shërbimeve për ruajtje dhe kujdes të fëmijëve të moshës parashkollore dhe personave fizikë që kryejnë punë të caktuara nga veprimtaria e mbrojtjes së fëmijëve.”

Neni 27

Në nenin 212 në paragrafin (1) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”, ndërsa pas fjalëve në kllapa “Institucion për fëmijë” vihet presje dhe shtohen fjalët: “çerdhe për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm për fëmijë të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucion të arsimit të lartë dhe shkollë private”.

Në paragrafin (2) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”.

Në paragrafin (3) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”, ndërsa fjalët: “ka të drejtë” zëvendësohen me fjalën “mund”.

Paragrafët (4) dhe (5) ndryshohen si vijon:

“(4) Inspektori, përkatësisht inspektori i autorizuar ka për obligim të veprojë në mënyrë të ligjshme dhe ta ruajë në kohë sekretin e të dhënave të klasifikuara.

(5) Personi udhëheqës ose personi tjetër në institucionin (qendër për punë sociale, institucioni për fëmijë, çerdhja për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm të fëmijës si njësi organizative në bërje të personave juridikë, institucion të arsimit të lartë dhe shkollë private, agjenci për dhënie të shërbimeve për ruajtje dhe kujdes të fëmijëve dhe personave fizikë që kryejnë punë të caktuara të veprimtarisë), janë të detyruar që menjëherë pas skadimit të afatit të caktuar për zbatim të masës së shqiptuar inspektuese, e më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit ta njoftojnë me shkrim inspektorin përkatësisht inspektorin e autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj nëse janë ekzekutuar masa inspektuese.”

Neni 28

Neni 213 ndryshohet si vijon:

“Për mbikëqyrjen inspektuese, gjendja e konstatuar dhe parregullsitë e konstatuara inspektori, përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj përpilon procesverbal.”

Neni 29

Neni 214 ndryshohet si vijon:

“(1) Udhëheqësi i shërbimit inspektues për punën e shërbimit inspektues përgatit raport për gjashtë muajt parapakë, më së voni deri më 15 korrik për periudhën janar - qershor në vitin rrjedhës të këtij viti, përkatësisht më së voni deri më 15 janar për periudhën korrik - dhjetor të vitit paraprak, i cili do të publikohet në ueb faqen e shërbimit inspektues.

(2) Raporti nga paragrafi (1) i këtij neni, për punën e shërbimit inspektues, më së voni deri më 31 korrik përkatësisht 31 janar, dorëzohet në Këshillin Inspektues, në formë elektronike dhe në formë me letër.”

Neni 30

Pas nenit 214 shtohen dy nene të reja 214-a dhe 214-b, si vijojnë:

Neni 214-a

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara konstaton se është kryer parregullsi nga neni 226, 228, 229, 229-a, 230, 230-a, 230-b, 230-g, 230-d, 230-gj dhe 230-zh të këtij ligji, inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar me aktvendim shqipton vërejtje dhe cakton afat në të cilin subjekti i mbikëqyrjes inspektuese është i detyruar që t’i mënjanojë parregullsitë dhe mangësitë, të përcaktuara me procesverbalin.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, në rast kur inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj, do të vlerësojë se parregullsitë dhe mangësitë e konstatuara mund të shkaktojnë ose shkaktojnë rrezik të drejtpërdrejtë për jetën dhe shëndetin e njerëzve ose dëm financiar ose dëm të pronës me vlerë më të madhe ose rrezikim të mjedisit jetësor ose rrezikim të interesit publik, me aktvendim shqiptohet masë tjetër inspektuese, si detyrim, urdhër, ndalim ose masë tjetër, me të cilën në mënyrë më adekuate do të arrihet qëllimi i mbikëqyrjes inspektuese.

(3) Nëse pas skadimit të afatit të caktuar gjatë shqiptimit të vërejtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj konstaton se parregullsitë dhe mangësitë ende nuk janë mënjeluar, me aktvendim shqipton masë tjetër inspektuese, si detyrim, urdhër, ndalim dhe masë tjetër, me të cilën në mënyrë më adekuate do të arrihet qëllimi i mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Aktvendimi nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, miratohet menjëherë, e më së voni në afat prej tetë ditësh nga dita e përpilimit të procesverbalit.

(5) Kur gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nuk janë konstatuar parregullsi dhe shkelje tjera të ligjit ose rregulla tjera ose parregullsitë e konstatuara janë mënjeluar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese ose në afatin e përcaktuar me aktvendimin nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj e ndërpret procedurën me konstatim në procesverbal.

(6) Me përjashtim të paragrafëve (2) dhe (3) të këtij neni, inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj mund të shqiptojë masë inspektuese me aktvendim me gojë të cekur në procesverbalin.

(7) Në rastin nga paragrafi (6) i këtij neni, inspektori përkatësisht inspektori i autorizuar në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj është i detyruar që menjëherë, e më së voni në afatin e përcaktuar në paragrafin (4) të këtij neni, të miratojë aktvendim me shkrim për shqiptimin e masës inspektuese.

Neni 214-b

(1) Për kundërvajtje për një ose më shumë punëtorë profesionalë të cilët i kryejnë drejtpërdrejt si dhe punëtorët tjerë të subjekti i mbikëqyrjes dhe subjektet e mbikëqyrjes do të shqiptohet vërejtje nëse kundërvajtja është kryer për herë të parë.

(2) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës për vërejtjet e shqiptuara i përcakton ministri.”.

Neni 31

Në nenin 215, në paragrafët (1) dhe (3) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”.

Neni 32

Neni 216, në paragrafin (1) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”.

Në alinenë 1 pas fjalëve: “institucioni për fëmijë” vihet presje dhe shtohen fjalët: “çerdhe për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm për fëmijë të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit të arsimit të lartë dhe shkollës private”.

Në paragrafin (2) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”.

Neni 33

Në nenin 217, paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Për ankesën kundër akteve inspektuese vendos Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Shkallë të Dytë në Sferën e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës për Kundërvajtje.”

Neni 34

Në nenin 218, në paragrafin (1) pas fjalës “institucioni” vihet presje, dhe shtohen fjalët: “çerdhe për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm për fëmijë të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit të arsimit të lartë dhe i shkollës private”, fjala “më i vështirë” zëvendësohet me fjalën “më i rëndë”, ndërsa fjalët: “person i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: “institucioni” vihet presje dhe shtohen fjalët: “çerdhe për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm për fëmijë të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit të arsimit të lartë dhe shkollës private”, ndërsa numri 214” zëvendësohet me fjalët: “215, paragrafi (1)”.

Në paragrafin (3) fjalët: “personi i autorizuar” zëvendësohen me fjalët: “inspektori i autorizuar”.

Neni 35

Në nenin 219 fjalët: “njoftimi nga neni 218, i këtij ligji” zëvendësohen me fjalët: “raporti për mbikëqyrjen e kryer inspektuese”.

Në alinenë 1 pas fjalëve: “institucioni për fëmijë” vihet presje dhe shtohen fjalët: “çerdhe për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm për fëmijë të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit të arsimit të lartë dhe shkollës private”, ndërsa pas fjalëve: “neni 102 paragrafi (1)” shtohen fjalët: “edhe neni 102-a”.

Neni 36

Neni 224 shlyhen.

Neni 37

Neni 225 shlyhen.

Neni 38

Në nenin 226 në paragrafin (1) fjalët: “nga 500 euro deri në 1.000” zëvendësohen me fjalët nga “300 deri në 500” euro”.

Në paragrafin (2) fjalët: “nga 200 deri në 400” zëvendësohen me fjalët: “nga 150 deri në 200”.

Në paragrafin (3) fjalët: “nga 500 deri në 1.000” zëvendësohen me fjalët: “nga 150 deri në 200”.

Në paragrafin (4) fjalët: “nga 25 deri në 50” zëvendësohen me fjalët nga “70 deri në 150”.

Në paragrafin (5) fjalët: “nga 25 deri në 50” zëvendësohen me fjalët: “nga 70 deri në 150”, ndërsa fjalët: “paragrafi (8)” zëvendësohen me fjalët: “paragrafi (7)”.

Në paragrafin (6) fjalët: “nga 200 deri në 400” zëvendësohen me fjalët: “nga 300 deri në 500”.

Pas paragrafit (6) shtohet paragrafi i ri (7) si vijon:

“(7) Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro, në kundërvlerë me denarë do t’i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik, nëse:

- menjëherë pas skadimit të afatit të caktuar për zbatimin e masës inspektuese, e më së voni në afat prej tre ditësh nuk e ka njoftuar me shkrim inspektorin nëse janë ekzekutuar masa inspektuese (neni 212, paragrafi (5)).”

Neni 39

Në nenin 228, paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Gjobë në shumë prej 800 deri në 1000 euro në kundërvlerë me denarë do t’i shqiptohet për kundërvajtje institucionit për fëmijë, kopshtit për fëmijë/qendrës për zhvillim të hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit të arsimit të lartë dhe shkollës private, personit fizik i cili kryen punë të caktuara në mënyrë të mëvetësishme nga veprimtaria përkujdesje dhe edukim të fëmijëve nëse veprimtaria profesionale dhe agjencia për dhënie të shërbimeve për ruajtje dhe kujdes të fëmijëve nga mosha prashkolllore, nëse:

- organizon organizim politik ose fetar dhe veprim edhe në institucionin për fëmijë, kopsht të fëmijëve/qendrës për zhvillim të hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucioneve të arsimit të lartë dhe shkollës private, përkatësisht të agjencia bëhet keqpërdorimi i fëmijëve nga shkaqet e njëjta, si dhe bëhet matlretimi psikik dhe fizik, ndëshkimi ose veprimi tjetër çnjerëzor ose keqpërdorimi i fëmijëve (neni 12),

- realizon programe që nuk janë miratuar nga organ kompetent (neni 168),

- realizon programe pa mendim të marrë pozitiv (nene 168, paragrafi (15) dhe 95 paragrafi (5)),

- realizon program i cili nuk është aprovuar nga ministri (neni 168, paragrafi (14)),

- nuk bashkëpunon me institucionet e veprimtarisë shëndetësore, përkatësisht nuk vepron sipas nenit 172, paragrafi (1) i këtij ligji,

- vepron në kundërshtim me dispozitën e nenit 172 paragrafi (2) i këtij ligji,

- nuk vepron ose nuk miraton program vjetor për punë (nenet 168 dhe 95),

- nuk i realizon standardet dhe normativat për kryerje të veprimtarisë (neni 100, paragrafi (3)),

- themelon institucion për fëmijë pa aprovim (neni 106),

- e prishë dedikimin dhe funksionin themelor të objektit në periudhën e zgjatjes së qirasë (neni 196),

- të fillojë punën dhe të kryejë veprimtari pa miratim dhe nuk i plotëson kushtet e përcaktuara, përkatësisht nëse kryen veprimtari pa vendim të organit kompetent (nenet 102 dhe 102-a)

- të fillojë punën pa marrë vendim për të kryer punë të caktuara nga veprimtaria (neni 78 paragrafi (3)),

- nuk njofton për pushimin e punës në institucionin privat (neni 113),

- Agjencia për dhënien e shërbimeve për ruajtjen dhe kujdesin e fëmijëve të moshës parashkollore nuk mban evidencë për shfrytëzuesit dhe shërbimet e ofruara (neni 79 paragrafi (1)),

- punëson persona në kundërshtim me kushtet e përcaktuara me këtë ligj,

- nuk e mban evidencën e përcaktuar dhe dokumentacionin dhe e mban në kundërshtim me rregullat e përcaktuara (neni 195),

- përdor doracakë dhe revista për fëmijë për të cilat nuk ka vendim për miratim dhe përdorim (neni 173 paragrafi (3)),

- nuk u përmbahet çmimeve të përcaktuara nga organi kompetent për shërbimet (neni 191),

- nuk paraqet ose lejon prindërit të zgjedhin doracakë dhe revista për fëmijë të cilat janë në funksion për realizimin e aktiviteteve në institucionin për fëmijë (neni 173, paragrafët (4) dhe (5)),

- paraqet të dhëna false si dhe përdor në mënyrë të paligjshme ose të parregullt mjetet (neni 192),

- nuk mundëson kryerjen e mbikëqyrjes (neni 212),

- nuk realizon programe nga neni 168 paragrafët (11) dhe (12),

- nuk i kryen masat e shqiptuara dhe veprimtaritë (neni 215) dhe

- nuk respekton ndalesën për punë të institucionit për fëmijë, kopshtit për fëmijë / qendrës për zhvillimin e hershëm të fëmijëve të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridik, institucionin e arsimit të lartë dhe shkollën private, një agjencinë për dhënien e shërbimeve për ruajtjen dhe kujdesin e fëmijëve të moshës parashkollore (neni 219)."

Në paragrafin (2) fjalët: "nga 30% e gjobës së përcaktuar për personin juridik" zëvendësohen me fjalët: "nga 300 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë".

Paragrafi (3) ndryshon si vijon:

"Gjobë në shumë prej 300 deri në 400 euro në kundërvlerë me denarë për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni i shqiptohet personit udhëheqës si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit

të arsimit të lartë dhe shkollës private, agjencisë për dhënien e shërbimeve për ruajtjen dhe kujdesin e fëmijëve të moshës parashkollore dhe udhëheqësit të objektit të institucionit publik për fëmijë."

Në paragrafin (4) fjalët: "nga 100 deri 150", zëvendësohen me fjalët: "nga 150 deri 200",

Në paragrafin (5) fjalët: "nga 1.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 300 deri 500".

Në paragrafin (6) fjalët: "nga 1.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 300 deri 500".

Në paragrafin (7) fjalët: "nga 100 deri 150", zëvendësohen me fjalët: "nga 150 deri 200",

Neni 40

Neni 229 Në paragrafin (1) fjalët: "nga 1.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 800 deri 1.000".

Në paragrafin (2) fjalët: "nga 30% e gjobës së përcaktuar për personin juridik" zëvendësohen me fjalët: "nga 300 deri 500 euro në kundërvlerë me denarin".

Neni 41

Paragrafi 229-a ndryshon si vijon:

"(1) Gjopa në shumë prej 150 deri në 200 euro në kundërvlerë me denarin i shqiptohet për kundërvajtje personit që punon në institucion për përkujdesjen dhe edukimin e fëmijëve nga mosha parashkollore kopshti për fëmijë/qendra për zhvillim të hershëm të fëmijës të themeluar si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucion i arsimit të lartë dhe shkollë private, person i punësuar nga agjencia për dhënien e shërbimeve për ruajtjen dhe kujdesin e fëmijëve të moshës parashkollore dhe të personit fizik i cili në mënyrë të pavarur kryen detyra të caktuara në profesionin e kujdesit dhe edukimit të fëmijëve si veprimtari profesionale nëse nuk e posedon licencën përkatëse për punë (neni 178 paragrafi (1)).

(2) Gjobë në shumë prej 300 deri 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në institucionin për fëmijë, kopshtin për fëmijë / qendrën për zhvillim të hershëm të fëmijës të themeluara si njësi organizative në përbërje të personave juridikë, institucionit të arsimit të lartë dhe shkollës private, personit fizik i cili në mënyrë të pavarur kryen detyra të caktuara në veprimtarinë përkujdeje dhe edukim të fëmijëve si veprimtari profesionale dhe agjencia për dhënien e shërbimeve për ruajtjen dhe kujdesin e fëmijëve të moshës parashkollore, nëse punëson ose angazhon person që nuk posedon licencë adekuate të vlefshme për punë (neni 178, paragrafi (1)).

(3) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1,000 euro në kundërvlerë në denarë do ti shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nga paragrafi (2) i këtij neni, nëse punon ose angazhon person i cili nuk ka licencë të vlefshme adekuate për punë (neni 178 paragrafi (1))."

Neni 42

Në nenin 230 në paragrafin (1) fjalët: "nga 400", zëvendësohen me fjalët: "nga 200 deri 400".

Paragrafi (2) ndryshon si vijon:

"Gjobë në shumë prej 100 deri 200 euro në kundërvlerë me denarë do ti shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni personit përgjegjës në person juridik".

Neni 43

Në paragrafin 230-b fjalët: "nga 100 deri 150", zëvendësohen me fjalët: "nga 150 deri 200".

Neni 44

Paragrafi 230-v shlyhet.

Neni 45

Në nenin 230-g fjalët: "nga 2.000 deri 3.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 200 deri 400".

Neni 46

Në nenin 230-d fjalët: "nga 10.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 800 deri 1.000".

Neni 47

Në nenin 230-gj fjalët: "nga 2.000 deri 3.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 300 deri 500".

Neni 48

Neni 230-e shlyhet.

Neni 49

Në nenin 230-zh fjalët: "nga 2.000 deri 3.000", zëvendësohen me fjalët: "nga 300 deri 500".

Neni 50

Neni 231 ndryshon si vijon:

"(1) Për kundërvajtjet nga neni 226, 227, 228, 229, 229-a, 230, 230-a 230-b, 230-g, 230-d, 230-gj dhe 230-zh të këtij ligji, inspektori kompetent para paraqitjes së kërkesës fillimin e procedurës kundërvajtëse është i obliguar kryerësit t'i propozojë procedurë për barazim duke lëshuar urdhërpagesë kundërvajtëse në përputhje me Ligjin për kundërvajtjet.

(2) Nëse kryesi nuk pranon t'i lëshohet urdhërpagesë kundërvajtëse, e njëjta do të shënohet në procesverbalin për kundërvajtje të konstatuar dhe personi i autorizuar zyrtar do të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse para gjykatës kompetente.

(3) Kur kryesi i kundërvajtjes pajtohet me procedurën e barazimit, inspektori përpilon procesverbal dhe lëshon urdhërpagesë kundërvajtëse personit përgjegjës ose një personi të autorizuar nga ai të punëdhënësi.

(4) Procesverbalin dhe urdhërpagesa nënshkruhen nga inspektori dhe kryerësi i kundërvajtjes. Pas marrjes së urdhërpagesës kundërvajtëse, kryerësi është i detyruar të paguajë gjobën e shqiptuar në urdhërpagesën kundërvajtëse brenda tetë ditëve nga dita e marrjes së urdhërpagesës kundërvajtëse, në llogri të organit të emëruar në urdhërpagesën kundërvajtëse.

(5) Kur si kryerës i kundërvajtjes paraqitet person juridik, procesverbalin dhe urdhërpagesën kundërvajtëse e nënshkruan personi përgjegjës ose personi i autorizuar nga ai.

(6) Kryerësi që paguan gjobën në afatin nga paragrafi (4) i këtij neni, do të paguajë vetëm gjysmën e gjobës së shqiptuar për të cilën të drejtë këshillohet në udhëzimin ligjor.

(7) Nëse kryesi nuk e paguan gjobën brenda afatit nga paragrafi (4) i këtij neni, inspektori paraqet kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse në organin kompetent.

(8) Në procedurën e barazimit dëni në urdhërpagesën kundërvajtëse shqiptohet në shumë minimale të parapara për kundërvajtjen.

(9) Në procedurën që do të përfundojë me pagesën e urdhërpagesës kundërvajtëse nuk paguhen shpenzimet e procedurës.

(10) Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës kundërvajtëse i përcakton ministri."

Neni 51

Procedurat e filluara për kërkesat për realizimin e të drejtave të shtesave për fëmijë për arsimimit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë në përputhje me këtë ligj.

Përdoruesit e së drejtës për shtesa për fëmijë dhe shtesës për arsimim do të vazhdojnë ta shfrytëzojnë të drejtën në pajtim me këtë ligj.

Neni 52

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 90 ditëve nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Akti i kompetencave profesionale të kuadrit profesional dhe udhëheqës nga neni 17 i këtij ligji do të miratohet në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 53

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për mbrojtjen e fëmijëve.

Neni 54

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4301.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7148/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕ- ЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Член 1

Во Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам* („Службен весник на Република Македонија“ број 120/18), во член 182 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Со влегувањето во сила на овој закон забраната за плаќање со готовина на стоки и услуги од членот 48 од овој закон, ќе се однесува на готовински плаќања во износ од 3.000 евра или повеќе во денарска противвредност во вид на една или повеќе очигледно поврзани трансакции, што не е извршено преку банка, штедилница или преку сметка во друга институција која дава платежни услуги.“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PARANDALIM TË LARJES SË PARAVE DHE FINANCIMIT TË TERRORIZIMIT

Neni 1

Në Ligjin për parandalim të larjes së parave dhe financimit të terrorizimit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 120/18), në nenin 182 pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), si vijon:

“(3) Me hyrjen në fuqi të këtij ligji ndalimi për pagesë me para në dorë të mallrave dhe shërbimeve nga neni 48 i këtij ligji, do të jetë për pagesa me para në dorë në shumë prej 3.000 euro ose më shumë në kundërvlerë në denarë, në formë të një apo më tepër transaksione dukshëm të lidhura, që nuk është kryer nëpërmjet bankës, kursimorese ose nëpërmjet llogarisë në institucion tjetër që ofron shërbime pagesore.”.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4302.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕ- НУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7149/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА

Член 1

Во Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19, 153/19 и 180/19), во член 27 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Начинот на подготовка на стручните упатства од ставот (1) на овој член го утврдува министерот за здравство со упатство.“.

Ставовите (2), (3), (4) и (5) стануваат (3), (4), (5) и (6).

Во ставот (6) кој станува став (7) по зборовите: „ставот (1) на овој член“ се додаваат зборовите: „актот од ставот (2) на овој член“, а зборовите: „став (4)“ се заменуваат со зборовите: „став (5)“, а зборовите: „став(5)“ се заменуваат со зборовите: „став (6)“.

Член 2

Во член 30 по ставот (1) се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

„(2) Начинот на вршењето на патронажната дејност од ставот (1) точка 10) на овој член го утврдува министерот за здравство.

(3) По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот (2) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб-страницата на Министерството.“.

Ставот (2) станува став (4).

Член 3

Во член 68 став (1) алинеја 12 сврзникот „и“ се заменува со запирка.

По алинејата 12 се додава нова алинеја 13, која гласи:

„- природно лекувалиште и“.

Алинејата 13 станува алинеја 14.

Член 4

По член 89 се додава нов наслов и нов член 89-а, кои гласат:

„Природно лекувалиште

Член 89-а

(1) Природно лекувалиште е здравствена установа во која се спроведува лекување и рехабилитација со користење на природен фактор.

(2) Природното лекувалиште е должно во текот на користењето на природниот фактор да ги следи неговите лековити својства и најмалку на секоја петта година да врши испитување на неговата лековитост.

(3) Природното лекувалиште може да врши услуги во туризмот согласно со прописите за туризам.“

Член 5

Во член 104 став (2) точка 3) зборовите: „VI Б ниво“ се заменуваат со зборовите: „VI А ниво“.

Член 6

Во член 121 ставот (3) се менува и гласи:

„Составот на испитната комисија, начинот на полагање на стручниот испит, начинот на проверката на стручните знаења и вештини и образците на уверение-то за положен стручен испит на здравствените работници со високото образование ги утврдува Лекарската, Стоматолошката, односно Фармацевтската комора, со општ акт на кој министерот за здравство дава согласност.“

Ставовите (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18), (19) и (20) се бришат.

Член 7

Во член 138 ставот (2) се менува и гласи:

„Гранките на специјализациите и супспецијализациите од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, како и гранките на специјализација и супспецијализација на здравствените соработници, времето на нивното траење, деловите на стажот на специјализациите (турнуси), плановите и програмите, како и начинот на спроведувањето на стажот, начинот на полагање на испитот и образецот на специјализантската книшка и на книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализации ги пропишува министерот за здравство по претходно мислење на соодветната високообразовна установа, во соработка со соодветните комори.“

Ставовите (3), (4), (5) и (6) се бришат.

Член 8

Во член 139 по ставот (1) се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

„(2) Специјализациите и супспецијализациите се спроведуваат во високообразовните установи и здравствените установи, акредитирани од министерот за здравство, со полно работно време, согласно со овој закон и подзаконските акти донесени врз основа на него.

(3) Планот и програмата за специјализација се спроведуваат без прекин, освен во случаите утврдени со овој закон кога спроведувањето на стажот се прекинува и продолжува по завршување на отсуството за толку време колку што траел прекиноот.“

Член 9

Во член 140 став (2) алинеја 3 зборовите: „интермедијалниот испит“ и запирката се бришат.

Во ставот (3) по зборовите: „здравствената дејност“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а запирката по зборот „едукаторите“ и зборовите: „за надоместување

на трошоците за изучување на странските јазици и за спроведување на тестирање на специјализантите за познавање на странските јазици“ се бришат.

Ставот (7) се менува и гласи:

„Средствата што согласно со ставот (4) на овој член високообразовната установа ги добива за спроведување на специјализацијата, се распределуваат за надоместоци за менторот и за развој на високообразовната дејност во високообразовната установа, согласно со актот што го донесува соодветната високообразовна установа. Надоместокот за менторот се исплатува врз основа на договор склучен помеѓу високообразовната установа и менторот.“

Ставовите (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) и (17) се бришат.

Ставот (18) станува став (10).

Ставот (19) кој станува став (11) зборовите: „ставот (18)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (10)“.

Член 10

Во член 141 ставот (3) се брише.

Ставот (4) станува став (3).

Член 11

Во член 142 став (3) зборот „тројца“ се заменува со зборот „шест“, а зборот „шест“ се заменува со зборот „дванаесет“.

Ставовите (4) и (5) се бришат.

Ставот (6) станува став (4).

Ставот (7) кој станува став (5) се менува и гласи:

„(5) Поблиските критериуми од ставот (1) на овој член, начинот на спроведување на турнусите и условите за издавање и одземање и престанок на овластувањето за ментор од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот за здравство.“

Член 12

Во член 144-а ставот (4) се менува и гласи:

„Спроведувањето на планот и програмата на специјалистичкиот стаж се впишува во специјализантската книшка, а спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализациите посебно за секоја специјализација се евидентираат во текот на стажот на специјализациите во книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции.“

Ставот (5) се менува и гласи:

„Начинот на спроведување на стажот на специјализација, формата, содржината и начинот на водење на специјализантската книшка и на книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции, времетраењето и начинот на организирање на турнусите, начинот на полагање на колоквиумите и специјалистичкиот испит ги пропишува министерот за здравство на предлог на високообразовната установа, во соработка со соодветните комори.“

Ставовите (6) и (7) се бришат.

Ставот (8) кој станува став (6) се менува и гласи:

„(6) Менторот, едукаторот и директорот на здравствената установа во која се спроведува турнусот, со свој потпис и факсимил потврдуваат дека специјализантската книшка и книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции се правилно и целосно пополнети.“

Член 13

Насловот пред членот и членот 144-б се бришат.

Член 14

Насловот пред членот и членот 144-г се бришат.

Член 15

Насловот пред членот и членот 144-д се бришат.

Член 16

Насловот пред членот и членот 144-ѓ се бришат.

Член 17

Насловот пред членот и членот 144-е се бришат.

Член 18

Насловот пред членот и членот 144-с се бришат.

Член 19

Насловот пред членот и членот 144-и се бришат.

Член 20

Насловот пред членот и членот 144-ј се бришат.

Член 21

Насловот пред членот и членот 144-к се бришат.

Член 22

Во член 144-л став (2) точка 2) записката се заменува со сврзникот „и“.

Точката 3) се брише.

Точката 4) станува точка 3).

Член 23

Насловот пред членот и членот 144-м се бришат.

Член 24

Во член 144-н став (1) зборовите: „членовите 150-г и 150-д“ се заменуваат со зборовите: „членот 150-г“, а зборовите: „определено време со јавната здравствената установа за која се пријавил за специјализација, односно супспецијализација за периодот на спроведување на специјалистичкиот стаж до полагање на специјалистичкиот, односно супспецијалистичкиот испит“ се заменуваат со зборовите: „неопределено време со јавната здравствената установа за која се пријавил за специјализација, односно супспецијализација“.

Ставот (2) се брише.

Ставовите (3) и (4) ставуваат ставови (2) и (3).

Во ставот (5) кој станува став (4) зборовите: „ставот (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (2)“.

Член 25

Член 145 се менува и гласи:

„(1) По совладувањето на планот и програмата за специјализација, специјализантот во присуство на менторот, полага специјалистички испит.

(2) Специјализантот го полага специјалистичкиот испит од ставот (1) на овој член, најдоцна шест месеци од денот на завршување на стажот на специјализација пред испитна комисија формирана од високообразовната установа.

(3) Начинот на полагање на специјалистичкиот испит, образецот за водење на записникот и образецот на уверението за положен специјалистички испит го пропишува министерот за здравство на предлог на високообразовната установа.“.

Член 26

Насловот пред членот и членот 145-а се бришат.

Член 27

Членот 145-б се брише.

Член 28

Насловот пред членот и членот 145-в се бришат.

Член 29

Во член 145-г став (1) алинејата 5 се менува и гласи:

„- ако не го положи специјалистичкиот испит во рокот од членот 145 став (2) од овој закон и“.

Член 30

Во член 149 ставот (4) се менува и гласи:

„Во актот од ставот (1) на овој член јавната здравствена установа ги утврдува бодовите за селекција на кандидатите кои ги исполнуваат условите од членот 141 од овој закон за редоследот на упатување на специјализација, односно супспецијализација по пат на јавен или интерен оглас за упатување на специјализација, односно супспецијализација на вработените во јавната здравствена установа која ги упатува на специјализација, односно супспецијализација. За специјализација ги упатува според следниве критериуми и сооднос 50% од бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование, 40% за должината на работниот стаж и 10% за успехот по предметот во областа од која се доделува специјализацијата. За супспецијализација ги упатува според следниве критериуми и сооднос 40% од бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование, 20% за успехот по предметот во областа од која се доделува супспецијализацијата, 20% од бодовите за должината на работното искуство и 20% за работа во областа во која ќе субспецијализира. Начинот на пресметување на пондерот за бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование и успехот по предметот ги утврдува министерот за здравство.“.

Член 31

Во член 150-г ставот (3) се брише.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (3) и (4).

Во ставот (6) кој станува став (5) зборовите: „ставот (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (4)“.

Во ставот (7) кој станува став (6) зборовите: „ставот (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (4)“.

Во ставот (8) кој станува став (7) зборовите: „ставот (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (4)“.

Во ставот (9) кој станува став (8) зборовите: „ставот (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (4)“.

Во ставот (10) кој станува став (9) зборовите: „ставот (9)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (8)“.

Во ставот (11) кој станува став (10) зборовите: „ставот (5), односно ставот (9)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (4), односно ставот (8)“.

Во ставот (12) кој станува став (11) зборовите: „ставот (11)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (10)“, а зборовите: „ставот (3) на овој член“ се заменуваат со зборовите: „членот 144-н став (1) од овој закон“.

Во ставот (13) кој станува став (12) зборовите: „ставот (3) на овој член“ се заменуваат со зборовите: „членот 144-н став (1) од овој член“, а зборовите: „ставот (12)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (11)“.

Во ставот (14) кој станува став (13) зборовите: „ставот (3) на овој член“ се заменуваат со зборовите: „член 144-н став (1) од овој закон“, а зборовите: „ставот (13)“ се заменуваат со зборовите „ставот (12)“.

Член 32

Во член 150-д став (3) зборовите: „ставови (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) и (12)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) и (11)“.

Член 33

Во член 151-а ставот (1) се брише.

Во став (2) кој станува став (1) зборовите: „Членовите од 144-а до 144-љ и 145-а“ се заменуваат со зборовите: „Член 144 став (3), член 144-в ставови (2), (3), (5), (6) и (7) и член 144-л“.

Член 34

Во член 162 ставот (3) се менува и гласи:

„Работоводниот орган на здравствената установа спроведува интервју и донесува одлука за избор на кандидат.“.

Член 35

Во член 313-а став (1) точките 19) и 20) се бришат.

Точките 21) и 22) стануваат точки 19) и 20).

Точките 23), 24), 25), 26), 27), 28) и 29) се бришат.

Точките 30), 31), 32), 33), 34), 35) и 36) стануваат точки 21), 22), 23), 24), 25), 26) и 27).

Во став (4) точките 15) и 16) се бришат.

Точките 17), 18), 19), 20), 21), 22) и 23) стануваат точки 15), 16), 17), 18), 19), 20) и 21).

Во став (6) точката 10) се менува и гласи:

„10) Менторот и едукаторот со свој потпис и факсимил не потврдат дека специјализантската книшка и книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции се правилно и целосно пополнети и/или со свој потпис и факсимил потврдат неправилно и нецелосно пополнети специјализантската книшка и/или книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции согласно со член 144-а став (6) од овој закон.“

Точката 12) се брише.

Член 36

Започнатите постапки за полагање на стручниот испит за здравствени работници со високо образование започнати согласно со Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19

и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19, 153/19 и 180/19) и прописите донесени врз основа на него до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се завршат согласно со прописите по кои започнале.

Член 37

Започнатите постапки за одобрување за упатување на специјализација, односно супспецијализација на здравствените работници со високо образование од областа на медицината, стоматологијата односно фармацијата, како и специјализациите и супспецијализациите започнати согласно со одредбите од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19, 153/19 и 180/19), ќе завршат согласно со одредбите од овој закон.

Член 38

На специјализантите и супспецијализантите од член 144-н од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19, 153/19 и 180/19) им се трансформира работниот однос од работен однос на определено време во работен однос на неопределено време согласно со одредбите од овој закон од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 39

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 10/15), во член 45 ставот (3) датата „01.01.2020 година“ се заменуваат со датата „1 јануари 2024 година“.

Член 40

Во член 4 од Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 180/19) по зборовите: „и 153/19“ се додаваат зборовите: „односно Министерството за здравство, јавните здравствени установи и здравствените работници, односно здравствените соработници кои добиле решение за запишување на специјализација, односно супспецијализација од Министерството за здравство и кои склучиле договор согласно со одредбите од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19 и 153/19)“.

Член 41

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MBROJTJE SHËNDETËSORE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 dhe 20/19), dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 101/19, 153/19 dhe 180/19) në nenin 27 pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

"(2) Mënyrën e përgatitjes së udhëzimeve profesionale të paragrafit (1) të këtij neni e përcakton ministri i Shëndetësisë me udhëzim.

Paragrafët (2),(3),(4) dhe (5) bëhen paragrafët (3),(4),(5) dhe (6).

Në paragrafin (6) që bëhet paragraf (7) pas fjalëve: "paragrafi (1) i këtij neni" shtohen fjalët: "akti i paragrafit (2) të këtij neni", fjalët: "paragrafi (4) zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (5)", ndërsa fjalët: "paragrafi (5)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (6)".

Neni 2

Në nenin 30, pas paragrafit (1) shtohen dy paragrafë të rinj (2) dhe (3) si vijojnë:

"(2) Mënyrën e kryerjes së veprimtarisë patronazhe të paragrafit (8) pikës 10) të këtij neni e përcakton ministri i Shëndetësisë.

(3) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë është e detyruar menjëherë ta publikojë në ueb faqen e Ministrisë."

Paragrafi (2) bëhet paragraf (4).

Neni 3

Në nenin 68 paragrafin (1) në alinenë 12, lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje.

Pas alinesë 12 shtohet aline e re 13 si vijon:

"- vendmjekim natyror dhe".

Alineja 13 bëhet aline 14.

Neni 4

Pas nenit 89 shtohet nen i ri 89-a si vijon:

Vendmjekimi natyror

"Neni 89-a

(1) Vendmjekimi natyror është institucion shëndetësor në të cilin zbatohet mjekimi dhe rehabilitimi me shfrytëzimin e faktorit natyrë.

(2) Vendmjekimi natyror është i detyruar gjatë shfrytëzimit të faktorit natyrë t'i përcjellë vetitë e tij mjekuese dhe të paktën çdo pesë vjet të kryejë kontroll të aftësive mjekuese të tij.

(3) Vendmjekimi natyror mund të kryejë shërbime në turizëm në pajtim me rregullat për turizëm."

Neni 5

Në nenin 104, paragrafin (2) në pikën 3) fjalët: "niveli VI B" zëvendësohen me fjalët: "Niveli VI A".

Neni 6

Në nenin 121 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"Përbërjen e Komisionit të Provimeve, mënyrën e dhënies së provimit profesional, mënyrën e kontrollit të njohurive dhe shkathtësive profesionale dhe formularët dhe certifikatat për dhënien e provimit profesional të punëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë i përcakton Oda Stomatologjike përkatësisht Oda Farmaceutike, me akt të përgjithshëm për të cilin ministri i Shëndetësisë jep pëlqim."

Paragrafët (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18), (19) dhe (20) shlyhen.

Neni 7

Në nenin 138 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Degët e specializimeve dhe subspecializimeve nga sfera e medicinës, stomatologjisë dhe farmacisë, si dhe degët e specializimeve dhe subspecializimeve të bashkëpunëtorëve shëndetësorë, kohëzgjatjen e tyre, pjesë të stazhit të specializimeve (turnuseve), planet dhe programet, si dhe mënyrën e dhënies së provimit dhe formularin e librezës së specializantit dhe të librit për evidencë për procedurat e zbatuara dhe ndërhyrjet gjatë stazhit të specializimeve i përcakton ministri i Shëndetësisë pas mendimit paraprak të institucionit adekuat të arsimit të lartë, në bashkëpunim me odat adekuate."

Paragrafët (3),(4), (5) dhe (6) shlyhen.

Neni 8

Në nenin 139, pas paragrafit (1) shtohen dy paragrafë të rinj (2) dhe (3) si vijojnë:

"(2) Specializimet dhe subspecializimet zbatohen në institucionet e arsimit të lartë dhe institucionet shëndetësore të akredituara nga ministri i Shëndetësisë, me orar të plotë të punës, në pajtim me këtë ligj dhe aktet nënligjore të miratuara në bazë të tij.

(3) Planë dhe programi për specializim zbatohen pa ndërprerje, përveç në rastet e përcaktuara me këtë ligj kur zbatimi i stazhit ndërpritet dhe vazhdon pas përfundimit të mungesës për aq kohë sa ka zgjatur ndërprerja."

Neni 9

Në nenin 140 paragrafi (2) në alinenë 3 fjalët: "provimi intermedial" dhe presja shlyhen.

Në paragrafin (3) pas fjalëve: "veprimtaria shëndetësore" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", dhe presja pas fjalës "edukatorët" dhe fjalët: "për kompensim të shpenzimeve për mësim të gjuhëve të huaja dhe për zbatimin e testimit të specializantëve për njohjen e gjuhëve të huaja" shlyhen.

Paragrafi (7) ndryshohet si vijon:

"(7) Mjetet që në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni institucioni i arsimit të lartë i merr për zbatimin e specializimit, do të ndahen për kompenzim dhe për zhvillim të veprimtarisë së arsimit të lartë në institucionin e arsimit të lartë, në pajtim me aktin e miratuar nga institucioni përkatës i arsimit të lartë. Kompensimi për mentorin paguhet në bazë të marrëveshjes së lidhur ndërmjet institucionit të arsimit të lartë dhe mentorit."

Paragrafët (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) dhe (17) shlyhen.

Paragrafi (18) bëhet paragraf (10).

Paragrafi (19) bëhet paragraf (11), ndërsa fjalët: "paragrafi (18)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (10).

Neni 10

Në nenin 141 paragrafi (3) shlyhet.
Paragrafi (4) bëhet paragraf (3).

Neni 11

Në nenin 142 paragrafin (3) fjala "tre" zëvendësohet me fjalën "gjashtë", ndërsa fjala "gjashtë" me fjalën "dymbëdhjetë".

Paragrafët (4) dhe (5) shlyhen.

Paragrafi (6) bëhet paragraf (4).

Paragrafi (7) që bëhen paragraf (5) ndryshohet si vijon:

"(5) Kriteret më të afërta të paragrafit (1) të këtij neni, mënyrën e zbatimit së turneve dhe kushtet për lëshimin dhe heqjen dhe pushimin e autorizimit për mentor nga paragrafi (4) i këtij neni, i përcakton ministri i Shëndetësisë."

Neni 12

Në nenin 144-a, paragrafi (4) ndryshon si vijon:

"Zbatimi i planit dhe programit të stazhit specialistik është regjistruar në librezën e specializantit, ndërsa procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara gjatë stazhit specialistik veç e veç për secilin specializim evidentohen gjatë stazhit të specilizimeve në librin për evidencë për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara."

Paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

"Mënyrën e zbatimit të stazhit të specializantit, formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së librezës së specializantit dhe të librit për evidencë për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara, kohëzgjatjen dhe mënyrën e organizimit të turnuseve, mënyrën e dhënies së kollukfumeve dhe provimit specialistik e përcakton ministri i Shëndetësisë me propozim të institucionit të arsimit të lartë, në bashkëpunim me odat adekuate."

Paragrafët (6) dhe (7) shlyhen.

Paragrafi (8) që bëhen paragraf (6) ndryshon si vijon:

"(6) Mentori, edukatori dhe drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin zbatohet turnusi, me nënshkrimin dhe faksimilin e vet, konfirmojnë se librezat e specializantit dhe libri i evidencës së procedurave dhe ndërhyrjeve të zbatuara janë plotësuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë."

Neni 13

Titulli para nenit dhe neni 144-b shlyhen.

Neni 14

Titulli para nenit dhe neni 144-g shlyhen.

Neni 15

Titulli para nenit dhe neni 144-d shlyhen.

Neni 16

Titulli para nenit dhe neni 144-gj shlyhen.

Neni 17

Titulli para nenit dhe neni 144-e shlyhen.

Neni 18

Titulli para nenit dhe neni 144-x shlyhen.

Neni 19

Titulli para nenit dhe neni 144-i shlyhen.

Neni 20

Titulli para nenit dhe neni 144-j shlyhen.

Neni 21

Titulli para nenit dhe neni 144-k shlyhen.

Neni 22

Në nenin 144-l paragrafin (2) pikën 2) presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe".

Pika 3) shlyhet.

Pika 4) bëhet pikë 3).

Neni 23

Titulli para nenit dhe neni 144-m shlyhen.

Neni 24

Në nenin 144-n paragrafin (1) fjalët: "nenet 150-g dhe 150-d" zëvendësohen me fjalët: "neni 150-g", ndërsa fjalët: "afat i caktuar me institucionin shëndetësor publik për të cilin është paraqitur për specializim, përkatësisht subspecializim për periudhën e zbatimit të stazhit specialistik deri në dhënien e provimit specialistik, përkatësisht subspecialistik" zëvendësohen me fjalët: "afat i papërcaktuar me institucionin shëndetësor publik për të cilin është paraqitur për specializim, përkatësisht subspecializim".

Paragrafi (2) shlyhet.

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (2) dhe (3).

Në paragrafin (5) që bëhet paragraf (4) fjalët: "paragrafi (3) zëvendësohen me fjalët: "paragrafit (2)".

Neni 25

Neni 145 ndryshohet si vijon:

"(1) Pas zotërimit të planit dhe programit të specializimit, specializanti në prani të mentorit, jep provim specialistik.

(2) Specializanti e jep provimin specialistik nga paragrafi (1) i këtij neni, më së voni gjashtë muaj nga dita e përfundimit të stazhit të specializimit përpara komisionit për provime të formuar nga institucioni i arsimit të lartë.

(3) Mënyrën e dhënies së provimit specialistik, formularin për mbajtjen e procesverbalit dhe formularin e certifikatës për provimin e dhënë specialistik e përcakton ministri i Shëndetësisë me propozim të institucionit të arsimit të lartë."

Neni 26

Titulli para nenit dhe neni 145-a shlyhen.

Neni 27

Neni 145-b shlyhet.

Neni 28

Titulli para nenit dhe neni 145-v shlyhen.

Neni 29

Në nenin 145-g paragrafin (1) alineja 5 ndryshohet si vijon:

"- nëse nuk e jep provimin specialistik në afatin nga neni 145 paragrafi (2) të këtij ligji dhe".

Neni 30

Në nenin 149 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Në aktin e paragrafit (1) të këtij neni institucioni publik shëndetësor i përcakton pikët për seleksionimin e kandidatëve të cilët i plotësojnë kushtet nga neni 141 i këtij ligji për radhitjen e dërgimit në specializim, përkatësisht subspecializim nëpërmjet shpalljes publike ose interne për

dërgim në specializim, përkatësisht subspecializim të të punësuarve në institucion publik shëndetësor i cili i dërgon në specializim, përkatësisht subspecializim. Për specializim i dërgon sipas këtyre kriterëve dhe relacionit: 50% nga pikët për sukses mesatar të kandidatit të arritur në arsim të lartë, 40% për kohëzgjatje të stazhit të punës dhe 10% për sukses në lëndën nga sfera për të cilën ndahet specializimi. Për subspecializim i dërgon sipas këtyre kriterëve dhe relacionit: 40% nga pikët për suksesin mesatar të kandidatit të arritur në arsimin e lartë 20% për suksesin e lëndës në sferën për të cilën ndahet subspecializimi 20% nga pikët për kohëzgjatjen e përvojës së punës dhe 20% për punën në fushën në të cilën do të subspecializohet. Mënyrën e llogaritjes së ponderit për pikët e suksesit mesatar të kandidatit të arritur në arsimin e lartë dhe suksesin për lëndën i përcakton ministri i Shëndetësisë."

Neni 31

Në nenin 150-g paragrafi (3) shlyhet.

Paragrafët (4) dhe (5) bëhen paragrafët (3) dhe (4).

Në paragrafin (6) i cili bëhet paragraf (5) fjalët: "paragrafi (5)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (4)".

Në paragrafin (7) që bëhet paragraf (6) fjalët: "paragrafi (5)" zëvendësohen me fjalët "paragrafi (4)".

Në paragrafin (8) që bëhet paragraf (7) fjalët: "paragrafi (5)" zëvendësohen me fjalët "paragrafi (4)".

Në paragrafin (9) që bëhet paragraf (8) fjalët: "paragrafi (5)" zëvendësohen me fjalët "paragrafi (4)".

Në paragrafin (10) që bëhet paragraf (9) fjalët: "paragrafi (9)" zëvendësohen me fjalët "paragrafi (8)".

Në paragrafin (11) që bëhet paragraf (10) fjalët: "paragrafi (5)" përkatësisht paragrafi (9) zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (4) përkatësisht paragrafi (8)".

Në paragrafin (12) që bëhet paragraf (11) fjalët: "paragrafi (11)" zëvendësohen me fjalët "paragrafi (10)", ndërsa fjalët: "paragrafi (3) i këtij neni" zëvendësohen me fjalët: "neni 144-n paragrafi (1) të këtij ligji".

Në paragrafin (13) që bëhet paragraf (12) fjalët: "paragrafi (3) i këtij neni" zëvendësohen me fjalët: "neni 144-n paragrafi (1) të këtij neni", ndërsa fjalët: "paragrafi (12)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (11)".

Në paragrafin (14) që bëhet paragraf (13) fjalët: "paragrafi (3) i këtij neni" zëvendësohen me fjalët: "neni 144-n paragrafi (1) të këtij ligji", ndërsa fjalët: "paragrafi (13)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (12)".

Neni 32

Në nenin 150-d paragrafin (3) fjalët: "paragrafët (1),(2), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) dhe (12)" zëvendësohen me fjalët: "Paragrafët (1),(2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) dhe (11)".

Neni 33

Në nenin 151-a paragrafi (1) shlyhet.

Në paragrafin (2) që bëhet paragraf (1) fjalët: "Nenet prej 144-a deri 144-l dhe 145-a" zëvendësohet me fjalët: "Neni 144 paragrafi (3), neni 144-v paragrafët (2),(3),(5),(6) dhe (7) dhe neni 144-l".

Neni 34

Në nenin 162 paragrafin (3) ndryshohet si vijon:

"Organi udhëheqës i institucionit shëndetësor zbaton intervistë dhe miraton vendim për zgjedhjen e kandidatit."

Neni 35

Në nenin 313-a paragrafin (1) pikat 19) dhe 20) shlyhen.

Pikat 21 dhe 22 bëhen pika 19 dhe 20).

Pikat 23), 24), 25), 26), 27), 28) dhe 29) shlyhen.

Pikat 30), 31), 32), 33), 34), 35) dhe 36) bëhen pika 21), 22), 23), 24), 25), 26) dhe 27).

Në paragrafin (4) pikat 15) dhe 16) shlyhen.

Pikat 17), 18), 19), 20), 21), 22) dhe 23) bëhen pika 15), 16), 17), 18), 19), 20) dhe 21).

Në paragrafin (6) pika 10) ndryshohet si vijon:

"10) Mentori dhe edukatori me nënshkrimin dhe faksimilin e tyre nuk konfirmojnë që librezat e specializimit dhe libri për evidencë për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara janë plotësuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë dhe/ose me nënshkrimin dhe faksimilin e tyre vërtetojnë librezat të specializimit dhe/ose libri i evidencës për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara të plotësuar në mënyrë të parregullt dhe të paplotë në pajtim me nenin 144-a paragrafin (6) të këtij ligji."

Pika 12) shlyhet.

Neni 36

Procedurat e filluara për dhënien e provimit profesional për punëtorë shëndetësorë me arsim të lartë të filluara në pajtim me Ligjin për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16, 20/19 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 101/19, 153/19 dhe 180/19) dhe rregullat e miratuara në bazë të tyre deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të mbarojnë në pajtim me rregullat me të cilat kanë filluar.

Neni 37

Procedurat e filluara për miratim për dërgim në specializim përkatësisht subspecializim të punëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë në fushën e mjekësisë, stomatologjisë përkatësisht farmacisë, si dhe specializimet dhe subspecializimet e filluara në pajtim me dispozitat e Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16, 20/19 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 101/19, 153/19 dhe 180/19), do të përfundojnë në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 38

Specializimet dhe subspecializimet nga neni 144-n nga Ligji për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 dhe 20/19 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër: 101/19, 153/19 dhe 180/19) u transformohet marrëdhënia e punës nga marrëdhënie e punës në kohë të caktuar në marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar në pajtim me dispozitat e këtij ligji nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 39

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 10/15), në nenin 45 paragrafin (3) data "1 janar 2020" zëvendësohet me datën "1 janar 2024".

Neni 40

Në nenin 4 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 180/2019) pas fjalëve: "dhe 153/19" shtohen fjalët: "përkatësisht Ministria e Shëndetësisë, institucionet e shëndetit publik dhe punëtorët shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorët shëndetësorë të cilët kanë marrë vendim për t'u regjistruar në specializim përkatësisht subpecializim nga Ministria e Shëndetësisë dhe të cilët kanë lidhur marrëveshje në pajtim me dispozitat e Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 dhe 20/19 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 101/19 dhe 153/19)".

Neni 41

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4303.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СЛУЖБА ВО АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за служба во Армијата на Република Македонија, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7150/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СЛУЖБА ВО АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за служба во Армијата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15 и 71/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19), по членот 226 се додава нов член 226-а, кој гласи:

„Член 226-а

На воен старешина - офицер, односно подофицер, на кој му престанал работниот однос во Министерство-то за одбрана според членот 226-а став 4 алинеја 1 од Законот за изменување и дополнување на Законот за служба во Армијата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 112/05), со денот на влегувањето во сила на овој закон, висината на пензијата му се утврдува според условите од членот 221 од Законот за служба во Армијата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15, 71/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19).“.

Член 2

Правото на ново определениот износ на пензија, за овие корисници на пензија, се признава од првиот ден на наредниот месец од денот на поднесувањето на барањето.

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHËRBIM NË ARMATËN E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

Neni 1

Në Ligjin për shërbim në Armatën Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" numër 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15 dhe 71/16 dhe Gazeta Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së veriut" numër 101/19), pas nenit 226 shtohet nen i ri 226-a, si vijon:

“Neni 226-a

Eprorit ushtarak - oficer përkatësisht nënoficer, të cilit i ka pushuar marrëdhënia e punës në Ministrinë e Mbrojtjes sipas nenit 226-a paragrafi 4 alineja 1 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 112/05), në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, lartësia e pensionit i përcaktohet sipas kushteve nga neni 221 të Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15, 71/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 101/19).“.

Neni 2

E drejta për shumën e re të përcaktuar të pensionit, për këta shfrytëzues të pensionit, njihet nga dita e parë të muajit vijues pas parashtrimit të kërkesës.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

4304.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ЛИЧЕН ДОХОД

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на личен доход,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2019 година.

Бр. 08-7152/1
27 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ЛИЧЕН ДОХОД

Член 1

Во Законот за данокот на личен доход („Службен весник на Република Македонија“ број 241/18), во член 11 став (2) зборовите: „добивките од игри на среќа,“ се бришат.

По ставот (2) се додаваат три нови става (3), (4) и (5), кои гласат:

„(3) За доходот од добивките од игри на среќа, данокот се плаќа по единствена стапка од 15%.

(4) По исклучок на ставот (2) на овој член за доходот од капитални добивки остварени од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд, данокот се плаќа по стапка од 15% доколку имателот ги поседувал до една година, односно по стапка 10% доколку ги поседувал за период од една до десет години.

(5) По исклучок на ставот (2) на овој член за доходот од капитал остварен по основ на камати на орочени депозити, данокот се плаќа по единствена стапка од 10%.”.

Член 2

Во член 12 точката 23) се менува и гласи:

„еднократен надоместок - испратнина заради трајно работно ангажирање на работниците при откажување на договорот за вработување од деловни причини (технолошки, економски, организациони и слични промени) утврден со закон;“.

Точката 37) се менува и гласи:

„камати на депозити по видување и трансакциски сметки;“.

По точката 39) се додава нова точка 39-а), која гласи:

„39-а) капитални добивки остварени од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд доколку имателот ги поседувал за период подолг од десет години;“.

По точката 42) се додава нова точка 42-а), која гласи:

„42-а) надоместоци на трошоци за хотелско сместување (со категорија до четири ѕвездички) во износ најмногу до 6.000 денари дневно и надоместоци на трошоци за превоз на лица кои не се вработени кај исплатувачот, а се ангажирани во функција на дејноста на исплатувачот (во земјата и во странство), врз основа на документирани докази за направените трошоци, извештај за ангажманот и документи за основаноста на ангажманот (покана, агенда, програма, договор, работен налог и слично) и со потврден временски редослед меѓу сместувањето, превозот и извршената работа;“.

Точката 44) се менува и гласи:

„надоместоци на трошоци за хотелско сместување (со категорија до четири ѕвездички), превоз и надоместоци за трошоците за виза, за лица кои учествуваат во образовни и научни активности или настани на научни и образовни институции во земјата и во странство, утврдени врз основа на документи за направените трошоци.“.

Член 3

Во член 55 точката 3) се менува и гласи:

„орочени депозити“.

Член 4

Во член 57 став (2) зборовите: „точки 2) и 4)“ се заменуваат со зборовите: „точки 2), 3) и 4)“.

Ставот (3) се брише.

Ставот (4) станува став (3).

Член 5

Во член 58 став (1) по зборот „вредност,“ се додаваат зборовите: „удели издадени од инвестициски фонд,“.

Член 6

Во член 60 ставови (1) и (2) по зборот „вредност,“ се додаваат зборовите: „удели издадени од инвестициски фонд,“.

Член 7

Во член 61 став (1) зборовите: „хартии од вредност“ и записката се бришат.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) За целите на утврдување на капиталната добивка, како продажна цена на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд, се смета договорената цена.“.

Ставот (2) станува став (3).

Ставот (3) кој станува став (4) се менува и гласи:

„(4) За целите на утврдување на капиталната добивка, како куповна (набавна) цена на недвижен имот, хартии од вредност, удели издадени од инвестициски фонд, учество во капиталот, друг подвижен имот и нематеријален имот, се смета цената по која обврзникот

го стекнал недвижниот имот, хартиите од вредност, уделите издадени од инвестициски фонд, учеството во капиталот и другиот подвижен и нематеријален имот.”.

Ставовите (4), (5) и (6) стануваат ставови (5), (6) и (7).

Член 8

По членот 63 се додава нов член 63-а, кој гласи:

„Член 63-а

Данок на доход не се плаќа за капитална добивка остварена од продажба на хартии од вредност, кои се стекнати со емисија на хартии од вредност реализирана како иницијална јавна понуда.”.

Член 9

Во член 80 точка 6) зборовите: „освен доходот од камати од депозити“ се бришат.

По точката 6) се додава нова точка 6-а), која гласи:

„6-а) капитални добивки од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд;“.

Член 10

Во член 84 ставот (2) се менува и гласи:

„Аконтацијата на данокот на доход од закуп и под-закуп (ако исплатувачот на доходот води деловни книги), на доходот од права од индустриска сопственост, на доходот од капитал, на добивки од игри на среќа, на капитални добивки од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд, на доходот од осигурување и друг доход се пресметува на соодветно утврдена даночна основа со примена на стапките пропишани во членот 11 од овој закон, а пресметаниот и платениот данок по одбивка се смета за конечно намирена даночна обврска.“.

Член 11

Во член 85 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, исплатувачите на капиталните добивки од хартии од вредност и на уделите во инвестициски фонд се должни до органот за јавни приходи да достават пресметка за бруто-доходот, одбитоците и пресметаниот данок по одбивка за секој обврзник поединечно, кој остварил капитални добивки од хартии од вредност и удели во инвестициски фонд најдоцна наредниот ден по денот на исплатата на доходот.“.

Ставот (3) станува став (4).

Постојниот став (4) се брише.

Ставот (5) се менува и гласи:

„Пресметката од ставовите (1), (2) и (3) на овој член се доставува по пат на пренос на податоци во електронска форма.“.

Во став (7) по зборовите: „ставот (2)“ се додаваат зборовите: „и ставот (3)“.

Во став (9) зборовите: „ставот (3) и“ се бришат.

Член 12

Во член 87 став (1) точката 2) се менува и гласи:

„капитални добивки, освен капиталните добивки од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд“.

Член 13

Во член 88 став (1) точка 3) алинејата 1 се брише.

Член 14

Во член 93 став (1) алинејата 2 се менува и гласи:

„капиталните добивки, освен капиталните добивки од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд“.

Член 15

Членот 105 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност, за сторен прекршок на даночен обврзник - трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, ќе му се изрече ако деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува во деловната просторија или во просториите на регистриран субјект што врши сметководствени работи (член 34).“.

Член 16

Членот 106 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност за сторен прекршок, на даночен обврзник - трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, ќе му се изрече ако деловните книги ги води неажурно (членови 30 став (1), 31 и 32).“.

Член 17

Членот 107 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност за сторен прекршок на даночен обврзник – трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, ќе му се изрече ако:

1) не поднесе пресметка и даночен биланс во пропишаниот рок (членови 88 и 97);

2) не ги води или неточно ги води деловните книги (членови 30 став (1), 31 и 32) и

3) деловните книги, другата евиденција и документација не ги чува најмалку пет години (член 36).

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член на даночен обврзник – трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност може да им се изрече прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од најмалку три до најмногу 30 дена. Ако прекршоците од ставот (1) на овој член се сторени за прв пат, забрана на вршење на професија, дејност или должност доколку се изрече, ќе се изрече само како самостојна санкција без глоба, а при повторно сторување на прекршоците од ставот (1) на овој член, забраната на вршење на професија, дејност или должност доколку се изрече, ќе се изрече заедно со глоба.

(3) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност за сторен прекршок ќе му се изрече на даночен обврзник - физичко лице, доколку не поднесе пресметка (член 88).“.

Член 18

Членот 108 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на доход (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на доход (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на доход (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на доход (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако:

1) не го пресмета данокот и не го уплати на соодветната сметка (членови 84 и 92) и

2) не ги исполнува обврските од членот 85 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член.”.

Член 19

Членот 109 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на трговец кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на трговец кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на трговец кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на трговец кој организира зелен пазар на кој се врши трговија на големо и мало (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако на органот за јавни приходи не му доставува извештај за корисниците на продажните места на зелените пазари.

(2) Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во трговецот од ставот (1) на овој член (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во трговецот од ставот (1) на овој член (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во трговецот од ставот (1) на овој член (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во трговецот од ставот (1) на овој член (голем трговец) ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член.”.

Член 20

Членот 110 се менува и гласи:

„Одмерувањето на висината на глобата за правно лице, обврзникот кој остварува доход од самостојна дејност, трговец поединец, физичко лице и одговорно лице во правно лице се врши согласно со Законот за прекршоците.”.

Член 21

Во член 111 ставот (2) се брише.

Член 22

По членот 111 се додава нов член 111-а, кој гласи:

„Член 111-а

(1) За прекршоците од членовите 105, 106, 107, 108 и 109 од овој закон за кои глобата е утврдена до најмногу 250 евра во денарска противвредност за физичко лице, трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, 500 евра во денарска противвредност за одговорно лице во правно лице и 1.000 евра во денарска противвредност за правни лица, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува прекршочниот орган утврден согласно со Законот за даночна постапка.

(2) За прекршокот од членот 111 од овој закон и за прекршоците од овој закон за кои глобата за лицата од ставот (1) на овој член е утврдена над износите од ставот (1) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочни санкции ќе изрекува надлежен суд.”.

Член 23

Членот 116 се менува и гласи:

„Одредбите од членовите 55, 56, 57, 84 и 92 од овој закон кои се однесуваат на оданочувањето на каматите од орочени депозити, како и одредбите од членовите 58, 59, 60, 61, 62, 84 и 92 од овој закон кои се однесуваат на оданочувањето на капиталните добивки остварени од продажба на хартии од вредност и удели издадени од инвестициски фонд, ќе се применуваат од 1 јануари 2023 година.”.

Член 24

(1) Одредбите од членовите 11, 84 и 87 од овој закон кои се однесуваат на стапките по кои се пресметува и плаќа данокот на доходот од работа, доходот од самостојна дејност, доходот од авторски и сродни права, доходот од продажба на сопствени земјоделски производи, доходот од права од индустриска сопственост, доходот од закуп и подзакуп, доходот од капитал, капиталните добивки, доходот од осигурување и друг доход нема да се применуваат од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2022 година.

(2) До денот на започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член пресметката и плаќањето на данокот на доходот од работа, доходот од самостојна дејност, доходот од авторски и сродни права, доходот од продажба на сопствени земјоделски производи, доходот од права од индустриска сопственост, доходот од закуп и подзакуп, доходот од капитал, капиталните добивки, доходот од осигурување и друг доход за 2020, 2021 и 2022 година ќе се врши по стапка од 10%.

Член 25

Одредбите од членот 2 од овој закон со кои се менува и дополнува членот 12 ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2020 година.

Член 26

Овој закон влегува во сила со денот на објавување-то во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR TATIM MBI TË ARDHURA PERSONALE**

Neni 1

Në Ligjin për tatim mbi të ardhura personale („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 241/18), në nenin 11 paragrafi (2) fjalët: „fitimet nga lojërat e fatit,” shlyhen.

Pas paragrafit (2) shtohen tre paragrafë të rinj, (3), (4) dhe (5) si në vijim:

“(3) Për të ardhurat nga fitimet e lojërave të fatit, tatim paguhet sipas shkallës së vetme prej 15%.

(4) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni për të ardhura nga fitimet kapitale të realizuara nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrjeve të lëshuara nga fondi investues, tatimi paguhet sipas shkallës 15% nëse poseduesi i ka poseduar deri në një vit, përkatësisht sipas shkallës 10% nëse i ka poseduar për periudhë nga një deri në 10 vjet.

(5) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni për të ardhura nga kapitali i realizuar në bazë të kamatave të depozitave të afatizuara, tatimi paguhet sipas shkallës së vetme prej 10%.”.

Neni 2

Në nenin 12 pika 23) ndryshohet si vijon:

”kompensim i njëfishtë - pagesë përcjellëse për shkak të angazhimit të përhershëm me punë të punëtorëve gjatë anulimit të marrëveshjes për punësim për arsye afariste (ndryshime teknologjike, ekonomike, organizative dhe të ngjashme) të përcaktuar me ligj.”.

Pika 37) ndryshohet si vijon:

”Kamata të depozitave të paafatizuara dhe llogarive të transakcionit.”.

Pas pikës 39) shtohet pikë e re 39-a), si vijon:

”39-a) fitime kapitale të realizuara nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrje të lëshuara nga fondet investuese nëse poseduesi i ka poseduar për periudhë më të gjatë se 10 vjet.”.

Pas pikës 42) shtohet pikë e re 42-a), si vijon:

”42-a) kompensime të shpenzimeve për akomodim në hotel (me kategori deri në katër yje) në shumë deri në 6.000 denarë në ditë dhe kompensime të shpenzimeve për transport të personave që nuk janë të punësuar te paguesi, e janë të angazhuar në funksion të veprimtarisë së paguesit (në vend dhe jashtë vendit), në bazë të dëshmive të dokumentuara për shpenzimet e bëra, raportit për angazhimin dhe dokumenteve për bazueshmërinë e angazhimit (ftesë, agjendë, program, marrëveshje, urdhëresë pune etj.) dhe me orar të përcaktuar kohor ndërmjet akomodimit, transportit dhe punës së realizuar.”.

Pika 44) ndryshohet si vijon:

”kompensime të shpenzimeve për akomodim në hotel (me kategori deri në katër yje), transport dhe kompensime për shpenzimet për vizë, për personat që marrin pjesë në

aktivitete edukative dhe shkencore ose ngjarje të institucioneve shkencore dhe arsimore në vend dhe jashtë vendit, të përcaktuara në bazë të dokumenteve për shpenzimet e bëra.”.

Neni 3

Në nenin 55 pika 3) ndryshohet si vijon:
”depozita të afatizuara”.

Neni 4

Në nenin 57 paragrafi (2) fjalët: “pikat 2) dhe 4)” zëvendësohen me fjalët: “pikat 2), 3) dhe 4)”.

Paragrafi (3) shlyhet.

Paragrafi (4) bëhet paragraf (3).

Neni 5

Në nenin 58 paragrafi (1) pas fjalës: “vlerë,” shtohen fjalët: “pjesëmarrje të lëshuara nga fondi investues,”.

Neni 6

Në nenin 60 paragrafi (1) dhe paragrafi (2) pas fjalës: “vlerë,” shtohen fjalët: “pjesëmarrje të lëshuara nga fondi investues,”.

Neni 7

Në nenin 61 paragrafi (1) fjalët: “letra me vlerë” dhe presja shlyhen.

Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

”(2) Për qëllimet e përcaktimit të fitimeve kapitale, si çmim i shitjes së letrave me vlerë dhe pjesëmarrje të lëshuara nga fond investues, llogaritet çmimi i kontraktuar.”.

Paragrafi (2) bëhet paragraf (3).

Paragrafi (3) i cili bëhet paragraf (4), ndryshohet si vijon:

”Për qëllimet e përcaktimit të fitimit kapital, si çmimi i blerjes (furnizimit) të pronës së patundshme, letrave me vlerë, pjesëmarrjeve të lëshuara nga fondi investues, pjesëmarrjeve në kapital, pronës tjetër të tundshme dhe pronës jomateriale, llogaritet çmimi me të cilin tatimpaguesi i ka fituar pronën e patundshme, letrat me vlerë, pjesëmarrjet e lëshuara nga fondi investues, pjesëmarrjet në kapital dhe pronën tjetër të tundshme dhe pronën jomateriale.”.

Paragrafët (4), (5) dhe (6) bëhen paragrafë (5), (6) dhe (7).

Neni 8

Pas nenit 63 shtohet nen i ri 63-a, si vijon:

”Neni 63-a

Tatimi mbi të ardhura nuk paguhet për fitim kapital të realizuar nga shitja e letrave me vlerë, që janë fituar me emetim të letrave me vlerë të realizuar si ofertë initiale publike.”.

Neni 9

Në nenin 80 pika 6) fjalët: “përveç të ardhurave nga kamatat nga depozita” shlyhen.

Pas pikës 6) shtohet pikë e re 6-a), si vijon:

”6-a) fitime kapitale nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrje të lëshuara nga fondi investues.”.

Neni 10

Në nenin 84 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Akontacioni i tatimit mbi të ardhura nga qiraja dhe nënqiraja (nëse paguesi i të ardhurave mban libra afaristë), mbi të ardhura nga të drejtat e pronësisë industriale, mbi të ardhura nga kapitali, mbi fitimet e lojërave të fatit, mbi fitimet kapitale nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrjeve të lëshuara nga fondi investues, mbi të ardhura nga sigurimi dhe të ardhurat e tjera, llogaritet në bazë tatimore të përcaktuar në mënyrë përkatëse me zbatimin e shkallëve të përcaktuara me nenin 11 të këtij ligji, kurse tatimi i llogaritur dhe i paguar i mbajtur në burim konsiderohet detyrim tatimor përfundimisht i shlyer."

Neni 11

Në nenin 85 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me përjashtim të paragrafit (1) i këtij neni, paguesit e fitimeve kapitale nga letrat me vlerë dhe të pjesëmarrjeve në fondin investues janë të detyruar që në organin e të ardhurave publike të dorëzojnë llogaritje për të ardhurat bruto, zbritjet dhe tatimin e llogaritur të mbajtur në burim për çdo tatimpagues individualisht, i cili ka realizuar fitime kapitale nga letrat me vlerë dhe pjesëmarrjet në fondin investues, më së voni ditën e ardhshme pas ditës së pagesës së të ardhurave."

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Paragrafi ekzistues (4) shlyhet.

Paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

"Llogaritja nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni dorëzohet në formë të bartjes së të dhënave në formë elektronike."

Në paragrafin (7) pas fjalëve: "paragrafi (2)" shtohen fjalët: "dhe paragrafi (3)".

Në paragrafin (9) fjalët: "paragrafi (3) dhe" shlyhen.

Neni 12

Në nenin 87 paragrafi (1) pika 2) ndryshohet si vijon:

"fitime kapitale, përveç fitimeve kapitale nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrjeve të lëshuara nga fondi investues".

Neni 13

Në nenin 88 paragrafi (1) në pikën 3) alineja 1 shlyhet.

Neni 14

Në nenin 93 paragrafi (1) alineja 2) ndryshohet si vijon:

"fitime kapitale, përveç fitimeve kapitale nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrjeve të lëshuara nga fondi investues".

Neni 15

Neni 105 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 100 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë, për kundërvajtje të kryer tatimpaguesit - tregtar individual dhe personit i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari, do t'i shqiptohet nëse librat afaristë, evidencën dhe dokumentacionin tjetër nuk i ruan në hapësirën afariste ose në hapësirat e subjektit të regjistruar i cili kryen punë të kontabilitetit (neni 34)."

Neni 16

Neni 106 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 100 deri 250 euro në kundërvlerë me denarë për kundërvajtje të kryer, tatimpaguesit - tregtar individual ose personit i cili kryen veprimtari në mënyrë të pavarur, do t'i shqiptohet nëse librat afaristë i mban të paazhurnuara (nenet 30 paragrafi (1), 31 dhe 32)."

Neni 17

Neni 107 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 100 deri në 250 euro me kundërvlerë me denarë për kundërvajtje të kryer tatimpaguesit - tregtar individual dhe personit i cili veprimtari në mënyrë të pavarur kryen, do t'i shqiptohet nëse:

1) nuk parashtrohet për llogaritje dhe bilanc tatimor në afatin e përcaktuar (nenet 88 dhe 97);

2) nuk i mban ose i mban më mënyrë të pasaktë librat afaristë (nenet 30 paragrafi (1), 31 dhe 32) dhe

3) librat afaristë, evidencën dhe dokumentacionin tjetër nuk i ruan së paku pesë vjet (neni 36).

(2) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni, tatimpaguesit - tregtar i pavarur dhe personit i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari, mund t'i shqiptohet sanksion kundërvajtës ndaim për ushtrim të profesionit, veprimtarisë ose detyrës në kohëzgjatje nga së paku 3 deri në më së shumti 30 ditë. Nëse kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni janë kryer për herë të parë, ndalim për ushtrim të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, nëse shqiptohet, do të shqiptohet vetëm si sanksion i pavarur pa gjobë, kurse gjatë kryerjes së sërishme të kundërvajtjeve nga paragrafi (1) i këtij neni, ndalim për ushtrim të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, nëse shqiptohet, do të shqiptohet së bashku me gjobë.

(3) Gjobë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë për kundërvajtje të kryer do t'i shqiptohet tatimpaguesit - person fizik, nëse nuk parashtrohet llogaritje (neni 88)."

Neni 18

Neni 108 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 300 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - pagues i të ardhurave (mikro tregtar), nga 600 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - pagues i të ardhurave (tregtar i vogël), nga 1.800 deri në 6.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - pagues i të ardhurave (tregtar i mesëm) dhe nga 3.000 deri në 10.000 euro në kundërvlerë me denarë tatimpaguesit person juridik - paguesi i të ardhurave (tregtar i madh) do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse:

1) nuk e llogarit tatimin dhe nuk e paguan në llogari përkatëse (nenet 84 dhe 92) dhe

2) nuk i plotëson detyrimet nga neni 85 i këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (mikro tregtar), prej 100 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i vogël), nga 150 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i mesëm) dhe nga 200 deri në 500 euro në

kundërvlerë me denarë personit përgjegjës në personin juridik (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni.“.

Neni 19

Neni 109 ndryshohet si në vijim:

"(1) Gjorbë në shumë prej 300 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë tregtarit i cili organizon treg të gjelbër në të cilin kryhet tregti me shumicë dhe pakicë (mikro tregtar), prej 600 deri në 2.000 euro në kundërvlerë me denarë tregtarit i cili organizon treg të gjelbër në të cilin kryhet tregti me shumicë dhe pakicë (tregtar i vogël), prej 1.800 deri në 6.000 euro në kundërvlerë me denarë tregtarit i cili organizon treg të gjelbër në të cilin kryhet tregti me shumicë dhe pakicë (tregtar i mesëm) dhe nga 3.000 deri në 10.000 euro në kundërvlerë me denarë tregtarit i cili organizon treg të gjelbër në të cilin kryhet tregti me shumicë dhe pakicë (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtje, nëse organit për të ardhura publike nuk i dorëzon raport për shfrytëzuesit e vendeve të shitjes të tregjeve të gjelbra.

(2) Gjorbë në shumë prej 50 deri në 250 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës te tregtari nga paragrafi (1) i këtij neni (mikro tregtar), prej 100 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës te tregtari nga paragrafi (1) i këtij neni (tregtar i vogël), prej 150 deri në 500 euro kundërvlerë me denarë personit përgjegjës te tregtari nga paragrafi (1) i këtij neni (tregtar i mesëm) dhe prej 200 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë personit përgjegjës te tregtari nga paragrafi (1) të këtij neni (tregtar i madh), do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.“.

Neni 20

Neni 110 ndryshohet si në vijim:

"Përcaktimi i lartësisë së gjorbës për person juridik, për tatimpaguesin i cili realizon të ardhura nga veprimtaria e pavarur, tregtar individual, person fizik dhe person përgjegjës në personin juridik, kryhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.“.

Neni 21

Në nenin 111 paragrafi (2) shlyhet.

Neni 22

Pas nenit 111 shtohet nen i ri 111-a, si vijon:

“Neni 111-a

(1) Për kundërvajtje nga nenet 105, 106, 107, 108 dhe 109 të këtij ligji për të cilat gjoba është përcaktuar deri më së shumti 250 euro në kundërvlerë me denarë për person fizik, tregtar individual dhe person i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari, 500 euro në kundërvlerë me denarë për person përgjegjës në personin juridik dhe 1.000 euro në kundërvlerë me denarë për persona juridikë, procedurë kundërvajtëse mban edhe sanksione kundërvajtëse shqipton organi kundërvajtës i përcaktuar në pajtim me Ligjin për procedurë tatimore.

(2) Për kundërvajtjen nga neni 111 i këtij ligji dhe për kundërvajtjet nga ky ligj për të cilat gjoba për personat nga paragrafi (1) i këtij neni është përcaktuar mbi shumat nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurë kundërvajtëse mban edhe sanksione kundërvajtëse do të shqiptoj gjykata kompetente“.

Neni 23

Neni 116 ndryshohet si vijon:

“Dispozitat e neneve 55, 56, 57 84 dhe 92 të këtij ligji që kanë të bëjnë me tatimin e kamatave nga depozitat e afatizuara, si dhe dispozitat e neneve 58, 59, 60, 61, 62, 84 dhe 92 të këtij ligji të cilat kanë të bëjnë me tatimin e fitimeve kapitale të realizuara nga shitja e letrave me vlerë dhe pjesëmarrjeve të lëshuara nga fondi investues, do të zbatohen nga 1 janari 2023.“.

Neni 24

(1) Dispozitat e neneve 11, 84 dhe 87 të këtij ligji të cilat kanë të bëjnë me shkallët sipas të cilave llogaritet dhe paguhet tatimi mbi të ardhura nga puna, të ardhura nga veprimtaria e pavarur, të ardhura nga të drejtat e autorit dhe të drejtat e ngjashme, të ardhura nga shitja e produkteve personale bujqësore, të ardhura nga të drejtat e pronësisë industriale, të ardhura nga qiraja dhe nënqiraja, të ardhura nga kapitali, fitimet kapitale, të ardhura nga sigurimet dhe të ardhurat e tjera, nuk do të zbatohen nga 1 janari 2020 deri më 31 dhjetor 2022.

(2) Deri në ditën e fillimit të zbatimit të dispozitave të paragrafit (1) të këtij neni, llogaritja dhe pagesa e tatimit mbi të ardhura nga puna, të ardhura nga veprimtaria e pavarur, të ardhura nga të drejtat e autorit dhe të ngjashme, të ardhura nga shitja e produkteve personale bujqësore, të ardhurat nga të drejtat e pronësisë industriale, të ardhura nga qiraja dhe nga nënqiraja, të ardhura nga kapitali, fitimet kapitale, të ardhura nga sigurimi dhe të ardhura tjera për vitin 2020, 2021 dhe 2022 do të kryhet sipas shkallës prej 10%.

Neni 25

Dispozitat e nenit 2 të këtij ligji me të cilat ndryshohet dhe plotësohet neni 12 do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2020.

Neni 26

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

4305.

Врз основа на членот 68 став 1 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија, Собранието на Република Северна Македонија на седницата одржана на 27 декември 2019 година, даде

**АВТЕНТИЧНО ТОЛКУВАЊЕ
НА ЧЛЕНОТ 161 СТАВ (1) ОД ЗАКОНОТ ЗА
ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА („СЛУЖБЕН ВЕСНИК
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ БРОЈ 43/12,
145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14,
10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 И 20/19 И
„СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕР-
НА МАКЕДОНИЈА“ БРОЈ 101/19, 153/19 И 180/19)**

Одредбата на членот 161 од Законот за здравствена-та заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19, 153/19 и 180/19), гласи:

„(1) Работоводниот орган на здравствената установа, врз основа на ранг-листа предложена од комисијата за селекција со најмалку тројца кандидати, доколку има повеќе од тројца кандидати кои ги исполнуваат условите спроведува интервју и донесува одлука за избор на кандидат.

(2) Против одлуката за избор од ставот (1) на овој член незадоволниот кандидат има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката преку здравствената установа за чии потреби бил објавен јавен оглас до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) Органот од ставот (2) на овој член одлучува по жалбата во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

(4) Жалбата го одлага извршувањето на одлуката.

(5) Против одлуката донесена од Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен незадоволниот кандидат има право на тужба пред надлежниот суд.

(6) По завршувањето на постапката за избор работоводниот орган на здравствената установа и избраниот кандидат склучуваат договор за вработување на здравствен работник, односно здравствен соработник.”.

Одредбата на членот 161 став (1) треба да се толкува, така што, одлуката за избор на кандидат ја донесува работоводниот орган на здравствената установа во рамките на ранг-листата и по спроведеното интервју.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Бр. 08-7151/1	Претседател на Собранието
27 декември 2019 година	на Република Северна
Скопје	Македонија,
	м-р Talat Xhaferi , с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

4306.

Врз основа на член 128 став 1 алинеја 1 од Законот за полиција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 114/06, 6/09, 145/12, 41/14, 33/15, 31/16, 106/16, 120/16, 21/18, 21/18 и 64/18), министерот за внатрешни работи донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРА- ВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ВРШЕЊЕ НА ПОЛИЦИСКИТЕ РАБОТИ

Член 1

Во Правилникот за начинот на вршење на полициските работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/07, 110/11, 117/14, 14/17, 49/17 и 203/18), по членот 112 се додава нов член 112-а, кој гласи:

„Член 112-а

Кога полициските службеници вршат увид на место на сообраќајна незгода, за извршениот увид составуваат записник за извршениот увид на место на сообраќајна незгода, кој содржи:

- називот на организациската единица на Министерството за внатрешни работи;
- податоци за случената сообраќајна незгода;
- место на сообраќајната незгода;
- околности во сообраќајот;
- опис на сообраќајната незгода;
- податоци за возилото;
- учесник во сообраќајна незгода;
- карактеристики на сообраќајната незгода и
- останати податоци.

Податоците за возилото и за учесниците во сообраќајната незгода се внесуваат во записникот од став 1 на овој член поединечно за секое возило и учесник во сообраќајната незгода, односно рубриците 5 и 6 од записникот се повторуваат онолку пати колку што има возила и учесници во сообраќајната незгода.

Записникот од став 1 на овој член е даден на Образец број 30-а, кој е даден во прилог и е составен дел на овој правилник.

Член 2

Низ целиот текст на правилникот зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Член 3

Обрасците број 1, 25 и 36 се заменуваат со нови обрасци број 1, 25 и 36 кои се дадени во прилог и се составен дел на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 13.1.1-107078/1
25 декември 2019 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
Оливер Спасовски, с.р.

Образец бр. 1

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

(назив на организациска единица)

Бр. _____
_____ 20 ____ година

Врз основа на член 5 став 2 од Правилникот за начинот на вршење на полициските работи се изготвува

СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА
за проверка на идентитет на лице

Од полициски службеник _____ од _____
(име и презиме) (назив на организациска единица)

На ден _____ 20 ____ година, во _____ часот, во _____
_____ извршив проверка на идентитет на лице.
(место, улица и број)

1. ПРИЧИНИ ЗА ПРОВЕРКА НА ИДЕНТИТЕТОТ:

2. Со увид во **ЛИЧНА КАРТА** ☐, **ПАТНА ИСПРАВА** ☐, **ВОЗАЧКА ДОЗВОЛА** ☐,
односно од јавна исправа со фотографија, број _____ издадена од
_____ утврдени се следниве податоци:

- Име и презиме _____
- ЕМБГ _____
- Ден, месец и година на раѓање _____
- Место на раѓање _____
- Држава _____
- Место на живеалиште/пестојувалиште _____
улица _____ број _____

Именуваниот: **СЕ БАРА** ☐, **НЕ СЕ БАРА** ☐ во евиденциите за лица и предмети по кои се трага, како и за лица на кои им е забранет влез во Република Северна Македонија.

По проверката на идентитетот лицето е:

ПРИВЕДЕНО ☐ **ЛИШЕНО ОД СЛОБОДА** ☐ **ПРЕДАДЕНО** ☐ на надлежен суд
_____ или во ПС _____, за понатамошна постапка.
(назив на организациска единица)

Податоци за превозно средство _____
(вид, марка и број на регистарски таблички)

ПОЛИЦИСКИ СЛУЖБЕНИК

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Образец бр.25

(назив на организациска единица)

Бр. _____

_____ 20 _____ година

Врз основа на член 68 став 4 од Законот за полиција и член 64-а став 6 од Правилникот за начинот на вршење на полициските работи се изготвува

ОПЕРАТИВЕН ИЗВЕШТАЈ

Проценка на извор	А-доверлив во сите случаи
	Б-доверлив во повеќе наврати
	В-понекогаш доверлив
	Г- недоверлив во повеќе наврати
	Д- не може да се процени
Проценка на информација	1-веродостојна без сомнение
	2-лично позната на изворот
	3-не е лично позната на изворот, но е потврдена
	4-не може да биде потврдена
	5-постои сомнение дека е погрешна
Дозволено проследување на информацијата	1-дозволено проследување на институции кои спроведуваат закон во Р. С. Македонија
	2- дозволено е проследување на институции кои не спроведуваат закон во Р. С. Македонија
	3- дозволено е проследување на институции кои спроведуваат закон надвор од Р. С. Македонија
	4-достапна за сите организациони единици во МВР
	5-достапна само за орг. единици кои се наведени

ОБЛАСТ НА КРИМИНАЛ

☐ недозволена трговија со дроги ☐ недозволена трговија со оружје ☐ трговија со луѓе
☐ илегална миграција
☐ даночно затајување ☐ перење пари ☐ компјутерски криминал ☐ изнуди ☐ цени
☐ грабнувања ☐ злоупотреби со кредитни картички ☐ корупција
☐ криумчарење акцизни стоки ☐ криумчарење останати стоки ☐ семејно насилство ☐
☐ фалсификување на исправи ☐ фалсификување на пари ☐ крвни деликти ☐
☐ предизвикување општа опасност ☐ тероризам ☐ финансирање тероризам ☐
останато _____

ПРЕДМЕТ

Текст на информација	ПРОЦЕНКА

ЛИЦА НАВЕДЕНИ ВО ОПЕРАТИВНИОТ ИЗВЕШТАЈ

Име	Презиме	Датум на раѓање	Улица	Бр.	Општина

ПРЕЗЕМЕНИ АКТИВНОСТИ/ДЕЈСТВИЈА ОД СТРАНА НА ПОЛИЦИСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ ЗА МЕНАЏИРАЊЕ СО СОЗНАНИЈА

ПОЛИЦИСКИ СЛУЖБЕНИК

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

БИРО ЗА ЈАВНА БЕЗБЕДНОСТ

СЕКТОР ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Образец бр. 30-а

(назив на организациска единица)

Бр. _____
_____ година

Врз основа на членовите 88, 90, 91 и 92 од Закон за кривичната постапка („Службен Весник на Република Македонија“ бр.150/10, 100/12, 142/16 и 196/18), а во врска со член 112 став 1 од Правилникот за начинот на вршење на полициските работи („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 149/07, 110/11, 117/14, 14/17, 49/17 и 203/18), се составува:

ЗАПИСНИК

за извршен увид на место на сообраќајна незгода

1. Податоци за случената сообраќајна незгода	Време на случување и начин на дознавање за сообраќајната незгода			
	Датум/ден:	Час:	Датум:	Час:
	СН е случена:		За СН дознаено е на :	
	На ЛМ е пристигнато:		Увидот започна на:	
	Начин на дознавање:		Име и Презиме:	
	За излегување на местото на сообраќајната незгода се известени:			
	Завен обвинител:	(име и презиме)	(Датум)	(Час)
	☐ излезе и го презема увидот / ☐ не излезе, го овласти МВР / ☐ излезе и го овласти МВР / ☐ не е известен			
	Вешти лица:	(Име и презиме)	(ОЕ)	
	Увидот го извршил:			
	Полициски Службеник:	(име и презиме)	Кој воедно е и запишничар	
	Во содејство со:	(име и презиме)	(Својство)	(ОЕ)
	За време на увидот на место на сообраќајната незгода присуствуваа следните лица:			
	Име и презиме	Својство	Име и презиме	Својство
	Местото на сообраќајната незгода: ☐ е обезбедено / ☐ не е обезбедено			
2. Место на СН	(име и презиме од УПС кои вршеле обезбедување, од која организациона единица)			
	Лонгитуда (X):	Латитуда (Y):	☐ во населено место / ☐ во не населено место	
	Општина:	Место:		
	Податоци за пат 1		Податоци за пат 2 (во случај на крстосница)	
	Категорија:	☐ автопат/ ☐ експресен пат/ ☐ магистрала	Категорија:	☐ автопат/ ☐ експресен пат/ ☐ магистрален пат/ ☐ региона
	Назив на пат/улица:		Назив на пат/улица:	
	Кукен број/км:		Кукен број/км:	
	Зив на делница:		Назив на делница:	
	Ограничување на брзина:	☐ Непознато	Ограничување на брзина:	☐ Непознато
	Ориентација за местото (точно одредување на местото на незгодата):			

3. Околинсти во сообраќајот	Атмосферски услови на патот:		
	сончево / облачно / слапица / дожд / град / снег / магла / силен ветер / останато / непознато		
	Светлосни услови:		улично осветлување:
	сдење / зора / самрак / ноќ / непознато		сима / нема /сима, но не е вклучено
	Состојба на сообраќајот:		
	нормален / густ / средок / со застои / останато		
	Вид на коловоз:		
	Современ:	асфалт / бетон / коцка / останато	Несовремен:
	отуцаник / скалдра / земја		
	Состојба на површината на коловозот:		
	сув / сув со прашина / вода / влажен / замразен / снег / клизгав (кал шљуњак, масло и слично) / непознато		
	Вид на улицата/булеварот/патот:		
	пат за еднонасочен сообраќај/		пат со патека за пешаци / велосипеди и пешаци
	пат за двонасочен сообраќај со неоделен коловоз/		од едната страна /од двете страни
	сделлив пат за двонасочен сообраќај со разделни линии/		сподигнати / ово ниво
	сделлив пат за двонасочен сообраќај, изделен физички/		со рабови / без рабови
	пат на кој е забранет сообраќајот		асфалтирани / од макадам
	Број на сообраќајни ленти		лента за принудно запирање: ☐ ДА / ☐ НЕ
	Ширина на коловоз _____ метри	Ширина на коловозна лента _____ метр	Ширина на сообраќајна лента _____ метри
	Карактеристики-Особини на патот:		
	прав / скривина со правилен попречен наклон / скривина со неправилен попречен наклон		спрегледна / непрегледна
	со угорнина / со надолнина / рамен		Работи на патот: ☐ сима / ☐ нема / ☐ непознато
	Особини на површина на коловозот:		☐ гладок / ☐ рамен / ☐ ударни дупки / ☐ оштетен (брановит, пукнатини и слично)
	Сообраќајна сигнализација:		
	☐ вертикална/ ☐ хоризонтална/ ☐ вертикална и хоризонтална / ☐ светлосна сигнализација-работи/ ☐ светлосна сигнализација-не работи/ ☐ без сигнализација/ ☐ со овластено лице		
Вид на крстосница:			
☐ Крстосница/ ☐ Кружна крстосница/ ☐ Т-крстосница/ ☐ повеќекрака крстосница/		☐ Клучка-денивелирана	
крстосница/ ☐ Останато/ ☐ Непознато			
Простор за паркирање:			
☐ паркиралиште / ☐ коловоз / ☐ железничка станица / ☐ автобуска станица/ ☐ патека за велосипеди или тротоар / ☐ природна околина			
☐ Премин преку железничка пруга/ ☐ со рампа / ☐ обраник / ☐ полубраник / ☐ незаштитен		☐ отворен / ☐ затворен	
☐ Премин за пешаци:		☐ обележан / ☐ необележан	
☐ Тунел: ☐ осветлен / ☐ слабо осветлен / ☐ неосветлен		☐ мост / ☐ надвозник / ☐ подвозник	
Опис на местото на сообраќајната незгода (Податоци за патот, патните објекти, сигнализација и фиксна точка) :			

4. Опис на сообраќајната незгода

На лице место: ☐ не постојат промени / ☐ постојат промени (ако постојат промени кој ги направил, какви промени направил и зошто ги направил)

Регистарска ознака:	Марка/тип на возило:	Број на шасија:
Боја на возило:	Сопственост на:	
Општина на живеење:	то на живеење:	
Улица и број:	Регистрирано во ☐ Р.Македонија / ☐ странство	
Држава на регистрација:	Година на производство:	Датум на прва регистрација:
☐ Полиса(МК) / ☐ зелен картон(СТР):	Број:	Важност:

Осигурителна компанија:		Датум на вазност на сообраќајна дозвола:	
Намена на возило:		Категорија на возило:	
☐ Опасни материи	☐ Воено возило	☐ ГМВ	☐ Трицикл
☐ Јавен превоз	☐ Противпожарно возило	☐ ТМВ	☐ Моoped
☐ Специјално возило	☐ Такси возило	☐ Мотоцикл до 125	☐ Минибус
☐ Полицијско возило	☐ Медицинско	☐ Велосипед со ПМ	☐ Велосипед
☐ Комбинирано		☐ Мотоцикл над 125	☐ Автобус
		☐ Мотокултиватор	☐ Шинско возило
		☐ Тепанч со седло	☐ Влечено возило
		☐ Возило за домување	☐ Полуприколка
		☐ Зглобен автобус	☐ Слесна приколка
			☐ Останато
Кубикажа: см ³	Број на седишта:	☐ Приклучно возило	Прик. возило-носивост: кг
За ТМВ и Комбинирано: носивост кг.		товарено: ☐ ДА / ☐ НЕ кг.	
☐ Пневматик	☐ Соодветен / ☐ Несоодветен	Длабочина на шара мм.	☐ Возилото го напуштило местото на СН
Материјална штета на возило (опис на штета):			
Забелешка за возило:			
Учесник:			
☐ Возач / ☐ Сопатник / ☐ Патник / ☐ Пешак / ☐ Велосипедист / ☐ Возач на запрежно возило / ☐ Возач на електричен тротинет / ☐ Останато			
Име:	Презиме:		
Татково име:	Број на ЛК / ПИ:	ЕМБГ:	
Пол: ☐ М / ☐ Ж	Датум на раѓање:	Место на раѓање:	
Место и Општина на живеење:		Контакт телефон:	
Улица и број:		Државјанство:	
Се пополнува во случај кога учесникот управувал возило			
Број на возачка дозвола:	Издадена на:	Важи до:	
Орган на издавање:	Положил на:	За категорија:	
☐ Соодветна ВД	☐ Без ВД	☐ Несоодветна категорија	☐ Возач со инструктор ВД со забрана ☐ Возач почетник
Опис на дејствие на учесникот во моментот на незгодата-маневрирање:			
Вид на последици:			
смрт: ☐ на лице место / ☐ за време на превозот или во здравствена установа / ☐ од 30 дена од незгодата			
штешки телесни повреди ☐		телесни повреди ☐	
☐ без повреди			
(Во која здравствена установа е пренесен, вид на повреди, кој доктор ги констатирал повредите или смрт, под кој евидентен број е заведено лицето во здравствената установа, со кое возило се превезувало)			
Превзементи останати дејствија:			
Извршено алкотестирање со алкомер марка број , алкохол г/кг.		Привремено одземање на В. Дозвола: ☐ ДА / ☐ НЕ	
Земена крв за анализа: ☐ ДА / ☐ НЕ, резултат од анализата г/л		Исклучување на возачот од сообраќај: ☐ ДА / ☐ НЕ	
Земена урина за анализа: ☐ ДА / ☐ НЕ, резултат од анализата г/л		Задржување на учесникот: ☐ ДА / ☐ НЕ	
Број на комплет за крв и урина:		Привремено одземање на рег. таблички: ☐ ДА / ☐ НЕ	
присуство на наркотични средства и психоактивни супстанции: ☐ ДА / ☐ НЕ		Исклучување на возилото од сообраќај: ☐ ДА / ☐ НЕ	
Упатен на стручен здравствен преглед: ☐ ДА / ☐ НЕ		Извршен технички преглед: ☐ ДА / ☐ НЕ	
Резултат од алкотестирање: ☐ сима / ☐ нема ☐ сима во дозволен рам		☐ Останато	
За време на незгодата учесникот:			
Сигурносен појас: ☐ ДА / ☐ НЕ / ☐ Непознато	Заштитен шлем: ☐ ДА / ☐ НЕ / ☐ Непознато	Детско седиште: ☐ ДА / ☐ НЕ / ☐ Непознато	
Отворено заштитно периче: ☐ ДА / ☐ НЕ / ☐ Непознато	Учесникот го напуштил местото на незгодата: ☐ ДА / ☐ НЕ	Земен е исказ од лицето: ☐ ДА / ☐ НЕ	
При вршењето увидот привремено се одземени следните материјали за вештачење:			
Забелешка за учесник:			
Материјална штета на други објекти и предмети од случената сообраќајна незгода:			

7. Карактеристики на СН	Причинета материјална штета од СН (да се направи првична проценка на материјалната штета):			
	При вршење на увидот се пронајдени следните предмети и опис:			
	Земени изјави од сведоци: (за изјавите да се изготви службена белешка за прибирање на информации од граѓани и местоположба и каде биле во моментот на негодата)			
	Име и презиме:	Датум на раѓање:	Пол: ☐ М / ☐ Ж	
	Адреса на живеење:	Број:	Број на ЛК/ПИ:	
	Име и презиме:	Датум на раѓање:	Пол: ☐ М / ☐ Ж	
	Адреса на живеење:	Број:	Број на ЛК/ПИ:	
	Име и презиме:	Датум на раѓање:	Пол: ☐ М / ☐ Ж	
	Адреса на живеење:	Број:	Број на ЛК/ПИ:	
8. Останати податоци	Забелешки:			
	видот заврши на ден:	во:	часот:	
	Прилог на записникот:			
	Записникот содржи вкупно:	страни	Записникот го изготвил полициски службеник:	
НАПОМЕНА: При користење на овој записник, особено во поглед на личните податоци на лицата наведени во истиот, должен сте да се придржувате кон одредбите од Законот за заштита на личните податоци (Службен весник на Република Македонија бр. 07/05, 103/08, 124/08, 124/10, 135/11, 43/14, 153/15, 99/16 и 64/18)		М.П.		

Вториот учесник во сообраќајната незгода – име и презиме Second participants in traffic accident - full name L'autre participant a l'accident - nom et prenomes	
Адреса на живеалиште или престојувалиште Residence Residence	
Државјанство и број на патна исправа Nationality and passport number Nationalite et No.Du passeport	
Вид, марка и регистарски број на возилото Type, mark and registration number of vehicles Categorie du vehicule et No. de l'immatriculation	
Возилото е осигурано во друштво за осигурување The vehicle is insured in insurance companies Le vehicule est assure a la Communaute d'assurance	
Дата и време на сообраќајна незгода Date and time of accident Data et l'heure de l'accident	
Место на сообраќајна незгода Place of accident Lieu de l'accident	
Предметот се води пред _____ суд, со седиште во _____. The accident will be treated in court _____ don't seat at _____. L'accident sera traite devant le tribunal _____ don't le siege est a _____.	
Забелешка: Note: Note:	

Полициски службеник

(м.п.)

Police officer

(stamp/timbre)

Agent de police

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА**4307.**

Врз основа на член 50 став (3) од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 99/19 и 220/19), министерот за правда донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ДОДАТОК НА ПЛАТА
ЗА ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА И ЗА РАБОТА
ИЗЛОЖЕНА НА РИЗИК**

Член 1

Со овој правилник се пропишува додатокот на плата за посебни услови за работа и за работа изложена на ризик (во натамошниот текст: додатокот на плата).

Член 2

Додатокот на плата се определува во зависност од посебните услови и времетраењето на работата изложена на ризик на административните државни службеници и помошно-техничките лица во казнено-поправните и воспитно-поправните установи на работните места кај кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење (во натамошниот текст: вработените).

Член 3

Додаток на плата за посебни услови за работа и работа изложена на ризик во висина од 30% од износот на основната плата им се определува на вработените во сектор за ресоцијализација кои секојдневно и постојано во текот на работното време се изложени на ризик по животот и здравјето поради:

- опасни работни услови кои предизвикуваат постојана непријатност или можат да предизвикаат повреди;
- директен контакт со лица кои се високо ризични, лица со попреченост во развојот, деструктивни, суицидни, зависници од дроги и друг тип на зависности, како и лица со потешкотии во комуникацијата и адаптацијата;
- закани од вербални и физички насилства или ситуации со можен екстреман конфликт, изложеност на закани на семејството;
- можност од сериозни инфективни заболувања кои претставуваат закана за животот и може да предизвикаат долготрајни последици по здравјето;
- психичка траума која произлегува од потребата да се работи во ситуација каде што има несреќни случаи, тешки повреди и смртни случаи при катастрофи.

Член 4

Додаток на плата за посебни услови за работа и работа изложена на ризик во висина од 25% од износот на основната плата, им се определува на вработените кои не се опфатени со член 3 од овој правилник, а кои се секојдневно, но не постојано во текот на работното време изложени на ризик по животот и здравјето поради:

- опасни работни услови кои предизвикуваат постојана непријатност или можат да предизвикаат повреди;
- директен контакт со лица кои се високо ризични, лица со попреченост во развојот, деструктивни, суицидни, зависници од дроги и друг тип на зависности, како и лица со потешкотии во комуникацијата и адаптацијата;
- закани од вербални и физички насилства или ситуации со можен екстреман конфликт, изложеност на закани на семејството;
- можност од сериозни инфективни заболувања кои претставуваат закана за животот и може да предизвикаат долготрајни последици по здравјето;
- психичка траума која произлегува од потребата да се работи во ситуација каде што има несреќни случаи, тешки повреди и смртни случаи при катастрофи.

Член 5

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 01-5561/1

27 декември 2019 година

Скопје

Министер за правда,

д - р Рената Дескоска, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ**4308.**

Врз основа на член 10 став (20), член 14 став (5), член 16 став (4), член 21 став (3), член 22 став (2), член 23 став (8), член 24 став (3), член 25 став (3), член 30 став (11), член 47 став (12), член 48 став (7), член 49 став (2), член 50 став (3), член 51 став (2), член 52 став (8), член 53 став (4), член 54 став (3), член 66 став (4), член 67 став (9), член 68 став (6), член 69 став (7), член 70 став (10), член 72 став (14), член 73 став (13), член 75 став (7) и член 83 став (6) од Законот за акцизите* („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19 и 225/19) министерот за финансии донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ НА ОДАНОЧУВАЊЕ СО АКЦИЗА
НА АЛКОХОЛ И АЛКОХОЛНИ ПИЈАЛАЦИ И
ТУТУНСКИ ПРОИЗВОДИ**

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи.

Член 2

(1) Акцизна декларација се пополнува со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа и се поднесува во електронска форма.

(2) Акцизната декларација содржи податоци за идентификација на акцизниот обврзник, видот на акцизната декларација, периодот за кој се поднесува, податоци за акцизните добра и количините, податоци за

акцизните складови, шифрите на акцизните дозволи и одобренија, податоци за акцизните гаранции и документите потребни за пополнување на акцизната декларација во зависност од акцизното добро.

Член 3

(1) Барањето за враќање на платената акциза согласно член 14 став (1) точка 1) од Законот за акцизите (во понатамошниот текст: законот) за акцизните добра кои повторно се внесуваат во акцизен склад треба да биде проследено со испратница и фактура за акцизните добра кои се внесуваат во акцизниот склад, известување во кое се наведени причините за враќање на оданочените добра во акцизниот склад како и доказ за платената акциза.

(2) Во случаи на неплаќање на акциза за акцизните добра кои согласно член 14 став (1) точка 1) од законот повторно се внесуваат во акцизен склад во период пократок од акцизниот период, барањето од став (1) на овој член треба да биде проследено со испратница, фактура и известување во кое се наведени причините за враќање на доброто во акцизниот склад.

(3) Барањето за враќање на платената акциза согласно член 14 став (1) точка 2) од законот треба да биде проследено со записник потпишан од овластени лица од надлежен царински орган, овластени лица од подносителот на барањето за уништување, како и од овластени лица од местото каде се врши уништувањето или денатурирањето на акцизното добро, фактура за набавени акцизни добра, доказ за враќање на акцизното добро, акцизна декларација или увозна царинска декларација која покрај увозните давачки содржи и податок за платена акциза.

(4) Барањето за враќање на платената акциза согласно член 14 став (1) точка 3) од законот треба да биде проследено со извозна царинска декларација со која се потврдува дека стоката го напуштила царинското подрачје и акцизна декларација или увозна царинска декларација која покрај увозните давачки содржи и податок за платена акциза. Во случај на извоз на акцизни добра кои се обележани со акцизни марки се приложува записник оверен од страна на надлежен царински орган кој присуствувал на отстранувањето на акцизните марки од акцизните производи како доказ дека акцизните марки се отстранети од акцизните производи пред извршениот извоз, а во кој е приложен попис на сите отстранети акцизни марки кои физички се предадени на надлежниот царински орган.

Член 4

Акцизната дозвола ги содржи следниве податоци:

- идентификациски број на акцизната дозвола;
- податоци за идентификација на држателот на акцизен склад;
- идентификациски броеви на акцизните складови;
- податоци за локацијата на акцизните складови и нивната намена;
- видови на акцизни добра кои можат да се произведуваат и складираат во акцизните складови со шифри од комбинираната номенклатура и шифрата на акцизното добро;

- обврски на држателот на акцизниот склад;
- податоци за гаранцијата за обезбедување на плаќање на акцизата;
- надлежен орган за надзор над исполнетоста на условите под кои е издадена акцизната дозвола;
- датум на издавање на акцизната дозвола и
- рок на важност на акцизната дозвола.

Член 5

Исполнувањето на условите за издавање на акцизна дозвола наведени во член 21 од законот се докажува со приложување на следните документи:

- решение од Централниот регистар на Република Северна Македонија од кое може да се види дејноста на подносителот на барањето;
- доказ за сопственост или закуп на просториите и/или просторот на акцизниот склад, опремата за вршење на дејноста и мерните уреди;
- потврда за Биланс на успех и Биланс на состојба за последните две години;
- потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија дека против подносителот на барањето не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;
- потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија дека против подносителот на барањето не е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност, привремена забрана за вршење одделна дејност и трајна забрана за вршење одделна дејност;
- потврда од основен суд дека подносителот на барањето не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор за сторено кривично дело од областа на даноците и царините;
- потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски, не постара од 30 дена;
- потврда за воспоставени стандарди и процедури во работењето, стандарди за безбедности сигурност на областите на физички интегритет, воспоставени служби за контрола на пристап на вработените и на надворешни лица, назначени одговорни лица за логистички процеси и за ракување со акцизните добра, или потврда за стекнат статус на овластен економски оператор;
- доказ дека подносителот на барањето поседува опрема за исполнување на условите за електронска размена на податоци;
- изјава со која барањето на акцизна дозвола се обврзува дека пред издавање на акцизната дозвола ќе достави гаранција за обезбедување на плаќањето на акцизата,
- потврда од надлежна институција за минимални технички услови кои треба да ги исполнува акцизниот склад;
- потврда од надлежна институција за минимални хигиенско-санитарни услови на акцизниот склад;
- потврда од надлежна институција за исполнети мерки, нормативи и стандарди за заштита при работа на акцизниот склад;

- известување за започнување со вршење на дејност доставено до Министерството за труд и социјална политика – Државен инспекторат за труд;

- записник за извршен инспекциски надзор од областа на безбедност и здравје при работа изготвен од страна на Министерството за труд и социјална политика – Државен инспекторат за труд;

- пријава за исполнување на минимално техничките услови за вршење на трговија и започнување со работа на продажен или друг деловен објект, доставена до Министерството за економија – Државен пазарен инспекторат;

- за производство на тутунски производи и/или за складирање и трговија на големо на тутунски производи се приложува решение за упис во Регистар на производители, извозници и увозници на тутунски производи издадено од Министерството за економија и

- за производство на алкохолни пијалоци и/или за складирање и трговија на големо со алкохолни пијалоци се приложува решение за регистрирање во Регистарот на објекти и оператори со храна издадено од Агенцијата за храна и ветеринарство, кое се однесува на алкохол и алкохолни пијалоци.

Член 6

(1) Барањето за издавање на акцизна дозвола ги содржи следните елементи:

- податоци за идентификација на подносителот на барањето (назив, седиште, адреса и податоци за контакт, единствен даночен број);

- податоци за одговорното лице на подносителот на барањето;

- податоци за локациите на просториите што се користат за извршување на акцизната дејност;

- податоци за дејноста која ќе се врши во акцизниот склад во смисла на производство, преработка или складирање на акцизни добра;

- податок за волуменски капацитет на резервоарите;

- име, презиме, адреса на живеење и ЕМБГ на лицето одговорно за работењето со акцизниот склад, определено од страна на барателот со депониран потпис како и име, презиме и адреса на неговиот полномошник, исто така со депониран потпис;

- видови и трговски назив на акцизните добра кои ќе се произведуваат и складираат според тарифните ознаки од номенклатурата на царинската тарифа и

- податоци за планираните годишни количини на производство на акцизни добра, и за планираните годишни количини на складирани акцизни добра по одделни видови.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се приложува следната документација:

- технички опис на просториите и/или просторот на акцизниот склад вклучувајќи и скица на складот и околината на складот;

- бизнис план кој содржи информации за:

а) видот на акцизните добра што треба да се произведат или складираат во акцизниот склад;

б) просечна месечна количина на акцизни добра што треба да се складираат - според видот на акцизните добра и стапките на акциза;

в) максимална планирана количина на акцизни добра, кои во акцизниот период треба да се пуштат во слободен промет - по видови добра и стапки на акциза и

г) производствен капацитет за акцизните добра и максимален капацитет на складирање на акцизните добра - по видови добра и стапки на акциза;

- детален нацрт на просторот и обележување на местото каде што точно ќе биде акцизниот склад, како и приказ на сите постројки, опрема и уреди во рамките на истиот со опис на нивната функција и намена, како и локација на мерните уреди;

- информација со податоци за опремата потребна за извршување на акцизната дејност;

- детален опис на дејноста во зависност од видот на акцизниот склад, вклучувајќи и набројување на видовете на постапки што ќе се извршуваат во акцизниот склад;

- технолошка шема со опис на производниот процес, стандардни трошоци, максимални вредности на технолошките загуби и техничка спецификација;

- информација за годишни планирани количини на основни сировини што ќе се користат при производство на акцизни добра и стапки на расходи за финалниот производ;

- опис на начинот на мерење на акцизните добра и податоци за уредите кои овозможуваат мерење на произведените, преработените, складираните и испорачаните акцизни добра согласно со меѓународните стандарди заедно со одобрение од надлежен орган за метрологија;

- опис на начинот на утврдување на степен на алкохолво случаите кога се бара акцизна дозвола за производство и складирање на алкохол;

- информација со податоци за планираните годишни количини на производство на акцизни добра и за планираните годишни количини на складирани акцизни добра по одделни видови;

- опис за начинот на одредување и утврдување на нормативите за производство на акцизни добра;

- детален опис за начинот на одредување и утврдување на губитоците или кусоците во производството, складирањето и транспортот, според одделни видови акцизни добра;

- опис на постапката на испраќање на акцизните добра од акцизен склад по видови акцизни добра и податоци за количина на испратени акцизни добра;

- опис на материјално и сметководствено следење на работењето на акцизниот склад и

- информација за местото на водење на главното сметководство.

Член 7

Акцизната дозвола се издава со верификација во електронскиот Регистар на акцизни дозволи со одобрени акцизни складови и притоа се доделува единствен регистарски број.

Член 8

Регистарот на акцизни дозволи со одобрени акцизни склади ги содржи следниве податоци:

- идентификациски број на акцизната дозвола;
- идентификациски број на држателот на акцизен склад;
- име и адреса на седиште на држателот на акцизен склад;
- идентификациски број, адреса и намена на акцизниот склад, односно склади;
- вид на акцизните добра со шифри од Комбинираната номенклатура на кои се однесува акцизната дозвола и
- датум на издавање на акцизната дозвола, датум на важност и датум на престанување на важност на акцизната дозвола.

Член 9

(1) Исполнувањето на обврските од член 24 став (1) од законот се врши преку спроведување на надзор и следење на работата на складот, констатирање и пријавување на неправилности и отстранување на истите, спроведување на постојан надзор и контрола на процесите на складирање или производство на акцизните добра согласно условите под кои е издадена акцизната дозвола, надгледување на постапките во акцизниот склад наведени во член 24 став (1) точка 2) од законот со редовно поднесување на акцизни декларации за произведени количини на акцизни добра и акцизни декларации за преработени количини на акцизни добра во случај на преработка на акцизни добра преку користење на компјутерскиот систем на Царинската управа.

(2) Во случаите кои се однесуваат на констатирање на загубите, односно кусоците на акцизните добра во акцизниот склад согласно одредбите од член 24 став (1) точка 3) од законот, исполнувањето на обврските се врши преку испраќање на известување за загуби или кусоци во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа.

Член 10

(1) Барањето за измена на акцизна дозвола ги содржи податоците наведени од член 6 од овој правилник.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се доставуваат податоци за предложените измени, нацрти или скици соодветни на бараните измени.

Член 11

(1) Барањето за прифаќање на гаранција за обезбедување на акцизниот долг, треба да ги содржи следниве податоци:

- вид на гаранција за која се бара одобрување;
- информации за идентитетот на подносителот на барањето;
- податоци за акцизните добра за кои ќе се употребува гаранцијата и
- општи услови за одобрување на гаранцијата кои опфаќаат регистрација на акцизниот обврзник во Република Северна Македонија, редовност во акцизните постапки, добра финансиска состојба, подготвеност за водење на транспортни операции.

(2) Барањето од став (1) на овој член се поднесува на Образецот АК-БГ даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Член 12

Висината на износот за обезбедување на акцизниот долг за држател на акцизен склад се пресметува според следната формула:

$$\Gamma = \frac{20 \times \text{АСС1} + 100 \times \text{АСП}}{100}$$

при што:

- Γ е износ на гаранција;
- АСС1 е износ на акциза за просечна месечна количина на складирани акцизни добра за секој вид акцизно добро и
- АСП е износ на акцизата на просечна месечна количина на акцизни добра пуштени во слободен промет по ставка за секој вид на акцизни добра.

Член 13

(1) Висината на износот за обезбедување на акцизниот долг за повластен корисник се пресметува според следната формула:

$$\Gamma = \frac{50 \times \text{ПКАД}}{100}$$

при што:

- Γ е износ на гаранција и
- ПКАД е износ на акциза за годишна планирана количина на акцизни добра наменети за повластено користење.

(2) Акцизата за планираната количина на акцизни добра се утврдува врз основа на податокот за секој поединечен вид на акцизно добро кое се планира да биде користено во текот на годината и кое е одобрено и содржано во одобрението за повластено користење.

(3) При зголемување на планираните годишни количини на акцизни добра за повластено користење треба да се усогласи висината за обезбедување на акцизниот долг согласно формулата од став (1) на овој член и новите планирани количини на акцизни добра.

Член 14

Висината на износот за обезбедување на акцизниот долг за акцизни марки се врши врз основа на податокот за количините на акцизни марки кои ќе се подигаат заради обележување на акцизните добра и врз основа на податоците потребни за пресметка на акцизата, и тоа за:

- 1) алкохолните пијалоци врз основа на податокот за процентот на алкохол и зафатнината на амбалажата која се обележува со акцизната марка;
- 2) меѓупроизводите врз основа на зафатнината на амбалажата и категоријата во која спаѓа меѓупроизводот;

3) тутунските производи:

- за цигарите, врз основа на пропорционалната акциза пресметана како процент од пондерираната просечна малопродажна цена на кутија цигари и специфичната акциза пресметана по парче цигара во кутија;

- за пурите и цигарилосите врз основа на пропорционалната акциза пресметана како процент од малопродажната цена и специфичната акциза пресметана по парче и

- за останатите тутунски производи врз основа на пропорционалната акциза пресметана како процент од малопродажна цена и специфичната акциза пресметана по килограм нето тежина и

4) течноста наменета за полнење на електронските цигари врз основа на специфичната акциза во износ за количина од еден милилитар волумен и зафатнина на поединечната амбалажа која се обележува.

Член 15

(1) Барањето за остварување на правото на враќање на платената акциза согласно член 47 од законот содржи податоци за акцизниот обврзник, податоци во врска со банкарската сметка на која ќе се изврши враќањето на акцизата, основот за враќање на акцизата, документи за докажување на основаноста на барањето и доказ за платена акциза.

(2) Барањето од став (1) на овој член се поднесува во електронска форма преку компјутерскиот систем на Царинската управа.

(3) За враќање на платената акциза се доставуваат фактури или сметки во оригинал, во кои е наведено акцизното добро според кое може да се утврди износот на акцизата и/или е искажана пресметаната и платената акциза.

Член 16

(1) Ослободувањето од акциза од член 48 став (1) точка 3) од законот, за акцизни добра кои патникот кој доаѓа од странство ги носи со себе во личниот багаж и ослободувањата од член 48 став (1) точка 4) од законот, за акцизни добра кои едно физичко лице од странство повремено му ги испраќа во мали пратки на физичко лице во Република Северна Македонија, во количини кои немаат комерцијален карактер и доколку истите се ослободени од плаќање на увозни давачки согласно царинските и даночните прописи, се остварува истовремено со ослободување од царинските давачки согласно Царинскиот закон.

(2) Согласно член 48 став (5) точки 1) и 2) од законот од плаќање на акциза се ослободуваат акцизни добра кои заради утврдување на нивниот состав, квалитет или други технички карактеристики, се наменети како проба за анализа, за неопходни производствени тестови, за научни цели или за научно-истражувачки цели или за контрола на квалитетот, на начин во кој акцизни-те добра во целост треба да се употребат или уништат.

(3) За остварување на правото за ослободување од плаќање акциза согласно член 48 став (5) точки 1) и 2) од законот, подносителот на барањето треба да ги достави следните документи:

1) изјава за наменско користење на акцизните добра во согласност со условите во став (3) на овој член;

2) фактура или друг документ во кој е наведена количината на акцизните добра за кои се бара ослободување од плаќање на акциза која треба да соодветствува со став (1) точка 2) на овој член и

3) одобрение за акцизно повластено користење или акцизна дозвола.

(4) Доколку акцизните добра подлежат на акциза за кои не е настаната акциза, се неупотребливи и поради тоа треба да се уништат под царински надзор согласно член 48 став 5 точка 4) од законот, држателот на акцизен склад или повластениот корисник начинот на ослободувањето од плаќање акциза го вршат со поднесување на барање за уништување во писмена форма и во електронска форма преку компјутерскиот систем на Царинската управа и со уништување на акцизното добро под царински надзор.

(5) Со поднесеното барање за уништување, држателот на акцизен склад или повластениот корисник го известува надлежниот царински орган за местото, видот и количината на акцизните добра што имаат намера да ги уништат, при што ја опишуваат причината за неупотребливоста на акцизните добра и приложуваат соодветни докази и предлагаат начин на уништување на акцизните добра.

(6) Уништувањето се спроведува во зависност од видот на акцизното добро на начин да биде потполно уништено или целосно неупотребливо како акцизно добро.

Член 17

Одобрението за повластен корисник ги содржи следните податоци:

- идентификациски број на одобрението;
- податоци за идентификација на повластениот корисник;
- идентификациски број за секое овластено место на користење на акцизните добра согласно одобрението;
- податоци за локацијата на овластеното место на користење;
- видовите и количините на акцизни добра кои можат да се користат во овластеното место за користење со шифра на акцизните добра и шифра за повластено користење;
- обврски на повластениот корисник;
- податоци за гаранцијата за обезбедување на плаќање на акцизата;
- надлежен орган за надзор над исполнетоста на условите под кои е издадено одобрението;
- датум на издавање на одобрението и
- рок на важност на одобрението.

Член 18

Исполнувањето на условите за издавање на одобрение за повластен корисник наведени во член 50 од законот се докажува со приложување на следните документи:

- решение од Централниот регистар на Република Северна Македонија од кое може да се види дејноста на подносителот на барањето;

- доказ за сопственост или закуп на просториите и/или просторот на повластеното користење, опремата за вршење на дејноста и мерните уреди;

- потврда за Биланс на успех и Биланс на состојба за последните две години;

- потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија дека против подносителот на барањето не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;

- потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија дека против подносителот на барањето не е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност, привремена забрана за вршење одделна дејност и трајна забрана за вршење одделна дејност;

- потврда од основен суд дека подносителот на барањето не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор за сторено кривично дело од областа на даноците и царините;

- потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски, не постара од 30 дена;

- потврда за воспоставени стандарди и процедури во работењето, стандарди за безбедности сигурност на областите на физички интегритет, воспоставени служби за контрола на пристап на вработените и на надворешни лица, назначени одговорни лица за логистички процеси и за ракување со акцизните добра, или потврда за стекнат статус на овластен економски оператор;

- доказ дека подносителот на барањето поседува опрема за исполнување на условите за електронска размена на податоци;

- изјава со која барањето на одобрение за повластен корисник се обврзува дека пред издавање на одобрението ќе достави гаранција за обезбедување на плаќањето на акцизата;

- потврда од надлежна институција за минимални технички услови кои треба да ги исполнува местото на повластено користење;

- потврда од надлежна институција за минимални хигиенско-санитарни услови на местото на повластено користење;

- потврда од надлежна институција за исполнети мерки, нормативи и стандарди за заштита при работа на местото на повластено користење;

- известување за започнување со вршење на дејност доставено до Министерството за труд и социјална политика – Државен инспекторат за труд;

- записник за извршен инспекциски надзор од областа на безбедност и здравје при работа изготвен од страна на Министерството за труд и социјална политика – Државен инспекторат за труд и

- пријава за исполнување на минимално техничките услови за вршење на трговија и започнување со работа на продажен или друг деловен објект, доставена до Министерството за економија – Државен пазарен инспекторат.

Член 19

(1) Барањето за издавање на одобрение за повластен корисник на акцизни добра ги содржи следните податоци:

- податоци за идентификација на подносителот на барањето (назив, седиште, адреса и податоци за контакт, единствен даночен број);

- податоци за одговорното лице на подносителот на барањето;

- видови и трговски назив на акцизните добра за кои се бара ослободување од акциза за цели од член 74 и член 99 од законот според тарифните ознаки од номенклатурата на царинската тарифа;

- податоци за локациите на местото на повластено користење и

- количините на акцизните добра кои се потребни за производството односно повластено користење во текот на една календарска година со шифра за повластено користење.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се приложува следната документација:

- технички опис на просториите и/или просторот за повластено користење вклучувајќи и скица на објектот и околината на објектот;

- опис на деловни активности каде ќе се користат акцизните добра со повластена акциза;

- податоци за локацијата, скица и опис на просторите (производни, складишни или слични) во кои ќе бидат сместени и употребувани повластените акцизни добра;

- нормативи за употреба на акцизното добро при производство;

- опис на намената на акцизното добро за кое се бара ослободување од акциза;

- податоци за опремата потребна за извршување на дејноста во поглед на утврдување на количините и употребата на акцизните добра;

- опис на поединечни производни постапки и норматив за користење на акцизното добро кога истото се користи во производствен процес;

- податоци за уредите кои овозможуваат мерење на примени, потрошени и количини на залиха на акцизни добра со одобрение од надлежен орган за метрологија (во случај кога акцизното добро не се користи во непроменета амбалажа);

- информација со податоци за опремата потребна за извршување на акцизната дејност;

- технолошка шема со опис на производниот процес, стандардни трошоци, максимални вредности на технолошките загуби и техничка спецификација во случај на производство;

- информација за годишни планирани количини на основни сировини што ќе се користат при производство и стапки на расходи за финалниот производ, во случај на користење на акцизните добра во производство;

- информација со податоци за планираните годишни количини на производство на акцизни добра и за планираните годишни количини на складирани акцизни добра по одделни видови;

- детален опис за начинот на одредување и утврдување на губитоците или кусоци;
- опис на постапката на прием на акцизните добра од акцизен склад по видови акцизни добра;
- опис на материјално и сметководствено следење на повластените акцизни добра и
- информација за местото на водење на главното сметководство.

Член 20

Одобрението за повластен корисник се издава со верификација во електронскиот регистар за одобренија за повластен корисник и при тоа се доделува единствен регистерски број.

Член 21

Електронскиот Регистар на одобренија за повластени корисници на акцизни добра ги содржи следните податоци:

- идентификациски број на одобрението;
- идентификациски број на повластениот корисник;
- име и адреса на седиште на повластениот корисник;
- идентификациски број, адреса и намена на овластеното место на користење;
- листа на акцизните добра со шифри на кои се однесува акцизното одобрение и
- датумот на издавањето на одобрението, датум на важење и датумот на престанување на важноста на одобрението.

Член 22

(1) Исполнувањето на обврските од член 53 став (1) од законот се врши преку спроведување на надзор и следење на работата, констатирање и пријавување на неправилности и отстранување на истите, соодветно чување на акцизните добра во местото на повластено користење и користење на акцизните добра согласно намената за која е издадено одобрението за повластен корисник, надгледување на постапките за прием, чување и употреба на акцизните добра наведени во член 53 став (1) точка 3) од законот, и редовно и во електронска форма да ги следи и да оверува е-АД документ со потврда на приемот на акцизните добра кои се движат од имателот на акцизна дозвола до повластениот корисник преку користење на компјутерскиот систем на Царинската управа.

(2) Месечниот извештај за набавени, увезени, складирани, пренесени и потрошени акцизни добра по видови и количини за секое место на повластено користење кое се поднесува во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа ги содржи податоците за набавени, увезени, складирани, пренесени и потрошени акцизни добра по видови и количини за секое место на повластено користење.

Член 23

(1) Барањето за измена на одобрението за повластен корисник на акцизни добра се поднесува во случаите кога се бара промена на количините на акцизните добра за повластено користење, отварање или затварање

на места за повластено користење или кога имателот на одобрението предвидува да направи структурни промени (проширување, намалување, доградба и слично) или дополнително инсталирање на нова инфраструктура (опрема, машини, уреди, цевки, резервоари и слично) кои се директно поврзани со користењето на акцизните или се бара дополнителна активност со ново акцизно добро.

(2) Барањето од став (1) на овој член содржи податоци и документи наведени во член 19 од овој правилник и докази за исполнување на предвидените услови во член 18 од овој правилник согласно бараните измени во одобрението за повластен корисник.

Член 24

(1) Обележувањето на резервоарите за етил алкохол во акцизниот склад се врши согласно податоците кои се содржани во издадената акцизна дозвола по чие издавање треба да го обележи секој поединечен акцизен склад со шифра и код кој е генериран од електронската евиденција на акцизната дозвола.

(2) Обележувањето се врши со прицврстување табла со натпис “АКЦИЗЕН СКЛАД“ од цврст материјал поставена на видно место, на која со големи букви и бројки е испечатен бројот на акцизниот склад.

Член 25

(1) Барањето за издавање на одобрение за мала независна пиварница ги содржи следните податоци:

- податоци за идентификација на подносителот на барањето (назив, седиште, адреса и податоци за контакт, единствен даночен број);
- податоци за одговорното лице на подносителот на барањето;
- податоци за локациите на просториите што се користат за производство на пиво;
- податок за волуменски капацитет на резервоарите за складирање;
- име, презиме, адреса на живеење и ЕМБГ на лицето одговорно за работењето со акцизниот склад, определено од страна на барателот со депониран потпис како и име, презиме и адреса на неговиот полномошник, исто така со депониран потпис;
- видови и трговски назив на акцизното добро кои ќе се произведува и складира според тарифните ознаки од номенклатурата на царинската тарифа и
- податоци за планираните годишни количини на производство на пиво.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се приложува следната документација:

- план за производство на пиво од мала независна пиварница кој содржи информации за:
 - а) видот на пива што треба да се произведат и складираат во акцизниот склад;
 - б) просечната месечна количина на пиво што треба да се произведе според видот и стапките на акциза;
 - в) максималната планирана количина на пиво, кои во акцизниот период треба да се пуштат во слободен промет - по видови добра и стапки на акциза и
 - г) производствениот капацитет за производство на пиво и максимален капацитет на складирање на пиво - по видови и стапки на акциза;

- изјава дека малата независна пиварница е правно и економски на било кој начин независен од друга пиварница;

- скица и опис на просторот дека производните (надземни и подземни простори) и складишните простори физички се одвоени од просторот на било која друга пиварница во која се произведува пиво;

- изјава од подносителот на барањето за видови на пиво кое ќе се произведува, како и дали освен пивото без лиценца ќе се произведува и пиво со лиценца;

- начин на утврдување на количина и степен на алкохол на произведеното пиво;

- нормативите за производство на пиво;

- документи од кои се изведуваат губитоци или кусоци при производство, складирање и транспорт, според одделни видови пиво и

- опис на сметководственото следење на работењето на акцизниот склад и материјалната евиденцијата по видови пиво.

Член 26

Одобрението за мала независна пиварница ги содржи следниве податоци:

- идентификациски број на одобрението;

- податоци за идентификација на имателот на одобрението;

- идентификациски броеви на акцизните склади за производство на пиво;

- податоци за локацијата на акцизните склади и нивната намена;

- видови на пиво кое може да се произведува и складира во акцизните склади со шифри од комбинираната номенклатура и шифрата на акцизното добро;

- обврски на имателот на одобрението;

- надлежен орган за надзор над исполнетоста на условите под кои е издадено одобрението;

- датум на издавање на одобрението за мала независна пиварница и

- рок на важност на одобрението за мала независна пиварница.

Член 27

Одобрение за мала независна пиварница се издава со верификација во електронскиот Регистар на одобренија за мали производители на пиво, вино, етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци и се доделува единствен регистарски број.

Член 28

Електронскиот Регистар на одобренија за мали производители на пиво, вино, етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци ги содржи следниве податоци:

- идентификациски број на одобрението;

- идентификациски број на имателот на одобрението;

- име и адреса на седиште на имателот на одобрението;

- идентификациски број, адреса и намена на акцизниот склад, односно склади;

- вид на акцизните добра со шифри од Комбинираната номенклатура на кои се однесува одобрението и

- датум на издавање на одобрението, датум на важност и датум на престанување на важност на одобрението.

Член 29

(1) Барањето за враќање на платената акциза на мала независна пиварница ги содржи податоците за сите регистрирани месечни акцизни декларации со кои е платена акцизата во текот на календарската година, сите податоци за извезените количини на пиво доколку се реализирани во текот на календарската година, а со кои се докажува вкупно произведената количина на пиво во текот на календарската година.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се доставува документација поврзана со сите регистрирани месечни акцизни декларации со кои е платена акцизата во текот на календарската година, целокупните податоци за извезените количини на пиво доколку се реализирани во текот на календарската година, а со кои се докажува вкупно произведената количина на пиво во текот на календарската година.

(3) Враќањето на акцизата на мала независна пиварница се врши со прифаќање и верификување на регистрираното електронското барање за враќање на акциза на мала независна пиварница.

(4) Врз основа на поднесеното и прифатено барање за враќање на платената акциза на мала независна пиварница се враќа дел од платената акциза во зависност од вкупното годишно производство на пиво произведено од страна на мала независна пиварница.

Член 30

(1) Барањето за издавање на одобрение за мал производител на вино за комерцијални цели ги содржи следните податоци:

- податоци за идентификација на подносителот на барањето (назив, седиште, адреса и податоци за контакт, единствен даночен број);

- податоци за одговорното лице на подносителот на барањето;

- податоци за локациите на просториите што се користат за производство на вино

- податок за волуменски капацитет на резервоарите за производство и складирање;

- име, презиме, адреса на живеење и ЕМБГ на лицето одговорно за работењето со акцизниот склад, определено од страна на бараателот со депониран потпис како и име, презиме и адреса на неговиот полномошник, исто така со депониран потпис;

- видови и трговски назив на акцизното добро кои ќе се произведува и складираат според тарифните ознаки од номенклатурата на царинската тарифа и

- податоци за планираните годишни количини на производство на вино.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се приложува следната документација:

- план за производство на вино од мал независен производител на вино кој содржи информации за:

а) видот на вино што треба да се произведе и/или складира;

б) просечната месечна количина на вино што треба да се произведе според видот;

в) максималната планирана количина на вино, кои треба да се пуштат во слободен промет - по видови вина и

г) производствениот капацитет за производство на вино и максимален капацитет на складирање на вино - по видови;

- скица и опис на просторот на малата винарница;

- начин на утврдување на количината на произведено вино и степенот на алкохол на виното;

- нормативите за производство на вино;

- документи од кои се изведуваат губитоци или кусоци при производство, складирање и транспорт на вино и

- опис на сметководственото следење на работењето на малата винарница и материјалната евиденција по видови вино.

Член 31

Одобрението за мал производител на вино за комерцијални цели – мала винарница кое се поднесува во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа ги содржи следниве податоци:

- идентификациски број на одобрението;

- податоци за идентификација на имателот на одобрението;

- идентификациски броеви на акцизните складови за производство на вино;

- податоци за локацијата на акцизните складови и нивната намена;

- видови на вино кое може да се произведува и складира во акцизните складови со шифри од комбинираната номенклатура и шифрата на акцизното добро;

- обврски на имателот на одобрението;

- надлежен орган за надзор над исполнетоста на условите под кои е издадено одобрението;

- датум на издавање на одобрението за мал производител на вино за комерцијални цели и

- рок на важност на одобрението за мал производител на вино за комерцијални цели.

Член 32

Одобрение за мал производител на вино за комерцијални цели – мала винарница се издава со верификација во електронскиот Регистар на одобренија за мали производители на пиво, вино, етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци и при тоа се доделува единствен регистерски број.

Член 33

Комерцијалните пакувања на алкохолните пијалаци произведени од страна на малите независни производители на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци за комерцијални цели – мали дестилерии треба да бидат обележани со специјална етикета со квадратна или правоаголна форма и во која се содржани следните податоци:

- име и адреса на производителот – мала дестилерија;

- вид и назив на алкохолниот пијалак;

- процент на алкохол;

- содржина на амбалажата;

- број на одобрение за мала дестилерија, издаден од Царинската управа;

- информација дека алкохолниот пијалок е произведен под посебен режим на намалена акциза;

- број од решение од Агенција за храна и ветеринарство дека производот е соодветен за консумирање и

- информација за потрошувачите за штетноста од консумирање на алкохол во форма на слики или знаци.

Член 34

(1) Барањето за издавање на акцизна дозвола за мала дестилерија ги содржи следните податоци:

- податоци за идентификација на подносителот на барањето (назив, седиште, адреса и податоци за контакт, единствен даночен број);

- податоци за одговорното лице на подносителот на барањето;

- податоци за локациите на просториите што се користат за производство на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци;

- податок за волуменски капацитет на резервоарите за складирање на етил алкохол и алкохолните пијалаци;

- име, презиме, адреса на живеење и ЕМБГ на лицето одговорно за работењето со акцизниот склад, определено од страна на барателот со депониран потпис како и име, презиме и адреса на неговиот полномошник, исто така со депониран потпис;

- видови и трговски назив на акцизното добро кои ќе се произведува и складира според тарифните ознаки од номенклатурата на царинската тарифа и

- податоци за планираните годишни количини на производство на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се приложува следната документација за докажување на исполнетоста на условите за издавање на акцизната дозвола за мала дестилерија:

- план за производство на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци од мала дестилерија кој содржи информации за:

- а) видот на алкохолни пијалаци што треба да се произведат и складираат во акцизниот склад;

- б) просечната месечна количина на етил алкохол и алкохолни пијалаци што треба да се произведе според видоти стапките на акциза;

- в) максималната планирана количина на етил алкохол и алкохолни пијалаци, кои во акцизниот период треба да се пуштат во слободен промет - по видови добра и стапки на акциза и

- г) производствениот капацитет за производство на етил алкохол и максимален капацитет на складирање на алкохолни пијалаци - по видови и стапки на акциза;

- изјава од која е видно дека малиот независен производител на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци за комерцијални цели е правно и економски на било кој начин независен од од било кој друг производител на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци;

- скица и опис на просторот од кој е видно дека производните (надземни и подземни простори) и складишните простори физички се одвоени од просторот на било кој друг производител на етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци;

- изјава од подносителот на барањето за видови на алкохолни пијалаци кое ќе произведува;

- начин на утврдување на количината на произведен етил алкохол и утврдување на степен на алкохол на произведените алкохолни пијалаци;

- нормативите за производство на алкохолните пијалаци;

- документи од кои се изведуваат губитоци или кусоци при производство, складирање и транспорт, според одделни видови алкохолните пијалаци и

- опис на сметководственото следење на работењето на акцизниот склад и на материјалната евиденција по видови на алкохолните пијалаци.

Член 35

Исполнетоста на условите за издавање на одобрение за мал производител на вино и пиво наведени во член 72 став (2) од законот се докажува со приложување на следните документи:

- решение од Централниот регистар на Република Северна Македонија од кое може да се види дејноста и седиштето на подносителот на барањето;

- документ за сопственост или закуп на просториите и/или просторот за производство, опремата за вршење на дејноста и мерните уреди;

- потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија дека против подносителот на барањето не е отпочната постапка за стечај или ликвидација;

- потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија дека против подносителот на барањето не е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност, привремена забрана за вршење одделна дејност и трајна забрана за вршење одделна дејност;

- потврда од основен суд дека подносителот на барањето не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор за сторено кривично дело од областа на даноците и царините;

- потврда од Управата за јавни приходи дека подносителот на барањето редовно ги исполнува даночните обврски, не постара од 30 дена и

- доказ дека подносителот на барањето поседува опрема за исполнување на условите за електронска размена на податоци.

- известување за започнување со вршење на дејност доставено до Министерството за труд и социјална политика – Државен инспекторат за труд;

- записник за извршен инспекциски надзор од областа на безбедност и здравје при работа изготвен од страна на Министерството за труд и социјална политика – Државен инспекторат за труд и

- пријава за исполнување на минимално техничките услови за вршење на трговија и започнување со работа на продажен или друг деловен објект, доставена до Министерството за економија – Државен пазарен инспекторат.

Член 36

Месечниот извештај од член 72 став (8) точка 2) од законот треба да ги содржи податоците за произведени, испорачани и количините на залиха на акцизни добра, по видови и по акцизни склади, а годишниот извештај од член 72 став (8) точка 4) од законот треба да ги содржи податоците за вкупното годишно производство на акцизните добра во претходната календарска година, по вид на акцизно добро.

Член 37

Барањето за измена на одобрението за мал производител на вино за комерцијални цели и одобрението за мала независна пиварница кои се поднесуваат во електронска форма со употреба на компјутерскиот систем на Царинската управа ги содржи податоците и документите наведени во членовите 25 и 30 од овој правилник согласно бараните измени во одобрението.

Член 38

(1) Барањето за регистрирање во електронскиот Регистар на земјоделци - мали производители на жестоки алкохолни пијалаци согласно одредбите од член 73 од законот содржи податоци за земјоделците - мали производители на жестоки алкохолни пијалаци и количината на годишно производство.

(2) Барањето од став (1) на овој член се поднесува во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа.

(3) Кон барањето од став (1) на овој член се доставува следната документација:

- потврда од Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство за регистрирана земјоделска дејност;

- изјава со податоци за опремата за дестилирање и опис на производните постапки;

- податоци за суровината за дестилирање, односно вид на овошјето од кое ќе се произведуваат жестоките алкохолни пијалаци;

- податоци за местото каде ќе се врши дестилирањето и

- изјава за планирано годишно производство на жестоки алкохолни пијалаци.

Член 39

(1) Известувањето за започнување со производство на жестоки алкохолни пијалаци од член 73 став (4) од законот ги содржи податоците за дата и време во кое ќе се одвива производството без прекин, местото на дес-

тилирање, видот на овошјето кое ќе го дестилира, количината на комина и очекуваната количина на жесток алкохол пијалок.

(2) Известувањето за произведена количина на жесток алкохол пијалок содржи податоци за бројот на известувањето за започнување со производство на жестоки алкохолни пијалаци, количина на употребена комина, количина на добиен жесток алкохол пијалок, како и просечна јачина на жестокиот алкохол пијалок изразена во % алкохол.

(3) Известувањата од ставови (1) и (2) на овој член и барањето од став (2) на овој член се поднесуваат во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа.

(4) Барањето за подигање акцизни марки кое се поднесува во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа содржи податок за количина на добиен жесток алкохол пијалок изразена во литри, зафатнина и количина на садовите во кои се планира продажба на жестокиот алкохол пијалок, број на потребни акцизни марки за конкретно производство, износ на акциза по литар и вкупен износ на акциза која треба да се плати.

(5) Издавањето на акцизни марки за обележување на жестоки алкохолни пијалаци произведени од земјоделецот - мал производител на жестоки алкохолни пијалаци се врши по извршеното плаќање на пресметаната акциза во просториите на надлежниот царински орган.

Член 40

Електронскиот Регистар на земјоделци - мали производители на жестоки алкохолни пијалаци ги содржи следните податоци:

- име, презиме, матичен број и адреса на земјоделецот, електронска адреса и податоци за контакт;
- опис на опремата за дестилирање со која располага земјоделецот и опис на производните постапки;
- вид на овошје од кое ќе се произведуваат жестоки алкохолни пијалаци и
- планирано годишно производство на жестоки алкохолни пијалаци.

Член 41

Одобрението за денатурирање на алкохол се издава на барање на овластен имател на акцизна дозвола и држател на акцизен склад по поднесено барање доставено во електронска форма со користење на компјутерскиот систем на Царинската управа во кое треба да се наведе акцизниот склад во кој ќе се врши денатурирање на алкохол.

Член 42

- (1) Средствата со кои се денатурира алкохолот се:
- суров метил-алкохол (метанол) и

- дрвено масло, кои се мешаат во волуменски размер 8:0,5 (на осум литри метил алкохол доаѓаат до 0,5 литри дрвено масло).

(2) Метил-алкохолот и дрвеното масло претходно се мешаат и таа мешаница во количество од 4 кг се додава на секои 100 литри алкохол кој се денатурира.

(3) Евиденцијата за денатурирањето која се води од страна на држателот на акцизниот склад кој има одобрение за денатурирање на алкохол, треба да содржи податоци за количината на алкохолот и количина на пропишаните средства кои се користени во процесот на денатурирање, количина на денатуриран и испратен алкохол изразен во литри чист алкохол, како и евиденција на купувачите на денатурираниот алкохол, подредени по месеци.

Член 43

(1) Електронскиот Регистар за објавени малопродажни цени на тутунски производи Царинската управа го води во електронска форма и задолжително ги содржи следните податоци:

- назив на производителот или увозникот на тутунски добра;
- трговски назив на производот;
- број на цигари во едно пакување;
- малопродажна цена;
- износ на специфична акциза;
- износ на пропорционална акциза;
- износ на вкупна акциза;
- број на одлуката за објавување на малопродажна цена и
- датум на важност на малопродажната цена.

(2) Содржината на пријавата се приложува со Образец ПМЦТП кој е даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

(3) Со пријавата се приложува одлука донесена од страна на производителот или увозникот за утврдување на малопродажната цена на тутунскиот производ, во која се наведени сите потребни податоци за евидентирање на тутунскиот производ во електронскиот регистар за објавени малопродажни цени на тутунските производи.

Член 44

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2020 година.

Бр. 20-12241/1

27 декември 2019 година
Скопје

Министер за финансии,
д-р **Нина Ангеловска**, с.р.

ПРИЛОГ 1

Барање за прифаќање на гаранција

Образец АК-БГ

БАРАЊЕ ЗА ПРИФАЌАЊЕ НА ГАРАНЦИЈА			
1. Податоци за подносителот на барањето			
Назив			
Адреса			
Даночен број		Матичен број	
Одговорно лице		Лице за контакт	
Телефон/Телефакс		Е-маил	
2. Податоци за гаранцијата			
2.1 Банкарска гаранција			
Денарски износ на гаранцијата			
Гарант кој ја издал гаранцијата			
Важност на гаранцијата	од:	до:	
Рок за наплата на гаранцијата			
Евидентен број на гаранција			
Општа гаранција			☐
Поединечна гаранција			☐
2.2 Готовински депозит			
Денарски износ на готовинскиот депозит			
3. Пресметан акцизен долг (Прилог Пресметка)			
Износ на акциза за просечна месечна количина на складирани акцизни добра			
Износ на акцизата на просечна месечна количина на акцизни добра пуштени во слободен промет			
Износ на акциза за годишна планирана количина на акцизни добра наменети за повластено користење			
Износ за обезбедување на акцизен долг за акцизни марки			
4. Во акцизната постапка учествувам како:	имател на акцизна дозвола		☐
	повластен корисник на акцизни добра		☐
	корисник на акцизни марки		☐
	акцизен обврзник од член 105, 108 и 111 од Законот за акцизи		☐
	мал независен производител на етил алкохол		☐
5. Царинска испостава во која ќе се употребува гаранцијата при увоз/извоз (се запишува шифрата и името на една или повеќе царински испостави)			
Шифра и име			
6. Вид на акцизни добра со детален опис и тарифна ознака			
7. Количина на акцизно добро и единица мерка			
8. Изјави на акцизниот должник			
Изјавувам дека сум регистриран на акцизното подрачје на Република Северна Македонија			☐
Изјавувам дека имам историја на почитување на акцизните и даночните барања			☐
Изјавувам дека сум редовен корисник на следните акцизни постапки	Производство на акцизни добра		☐
	Складирање на акцизни добра		☐
	Повластен корисник на акцизни добра		☐
	Пуштање во слободен промет на акцизни добра		☐
	Увоз на акцизни добра		☐
Изјавувам дека при настанување на акцизен долг, за што ќе бидам известен со известување и пресметка, согласен сум истиот да се наплати од готовинскиот депозит депониран во ЦУ, без дополнителна опомена.			☐
Барам остатокот од средства на депозитот да ми се вратат по службена должност на жиро сметка бр. _____, по престанување на потребата од обезбедување на плаќање на долгот.			☐
9. Подносител на барањето			

	Име и презиме на одговорно лице		
	Потпис на одговорно лице		(м.п.)
10.	Прилози		

ПОПОЛНУВА ЦАРИНСКА УПРАВА			
	Согласно член 30 од Законот за акцизите, а врз основа на податоците наведени во ова барање, Царинската управа ОДОБРУВА поднесување гаранција за обезбедување на акцизен долг за:		
1	— акцизен склад — подигнати акцизни марки — повластено користење на акцизни добра		☐ ☐ ☐
2	<u>Лицето од точка 1 на ова барање:</u> — е регистрирано на акцизното/царинското подрачје на Република Северна Македонија, — има историја на почитување на акцизните и даночните барања, — е редовен корисник на предметните акцизни постапки или е познато на царинскиот орган дека има капацитет да ги исполни неговите обврски во однос на тие постапки.		
3	Број Скопје, Евидентен број на гаранцијата 	(м.п.)	Овластено лице, (потпис)

ПРИЛОГ 2**Пријава за малопродажна цена на тутунски производ**

Образец ПМЦП

ПРИЈАВА ЗА МАЛОПРОДАЖНА ЦЕНА НА ТУТУНСКИ ПРОИЗВОД			
1	Податоци за подносителот на барањето		
	Назив		
	Адреса		
	Даночен број	Матичен број	
	Одговорно лице	Лице за контакт	
	Телефон/Телефакс	Е-маил	
2	Број на регистрација :		
3	Податоци за производителот :		
	Назив на производителот		
	Назив на увозникот		
	Број на одлуката за објавување на малопродажна цена		
	Датум на важност на малопродажната цена		
4	Податоци за производот:		
	Трговски назив на производот		
	Број на цигари во малопродажно пакување		парче
	Број на пури во малопродажно пакување		парче
	Број на цигарилоси во малопродажно пакување		парче
	Тежина на фино сецкан тутун за виткање цигари во малопродажно пакување		грам
	Тежина на друг тутун за пушење во малопродажно пакување		грам
	Тежина на тутун во малопродажно пакување за НТП		грам
	Тежина на тутун за наргиле во малопродажно пакување		грам
	Тежина на тутун за цвакање во малопродажно пакување		грам
	Тежина на тутун за шмркање во малопродажно пакување		грам
	Волумен на течност за е-цигара во малопродажно пакување		мл
5	Податоци за пресметка на акциза:		
	Малопродажна цена,		денари
	Износ на специфична акциза,		денари
	Износ на пропорционална акциза,		денари
	Износ на вкупна акциза		денари
6	Подносител на барањето		
	Име и презиме на одговорно лице		
	Потпис на одговорно лице	датум	(м.п.)

- Во случај на пријава на повеќе производи се приложува спецификација на производите

4309.

Врз основа на член 9 став (5) од Законот за акцизите* („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 108/19, 143/19 и 225/19) министерот за финансии донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА СОДРЖИНАТА НА ЕЛЕКТРОНСКИОТ
РЕГИСТАР НА АКЦИЗНИ ОБВРЗНИЦИ**

Член 1

Со овој правилник се пропишува содржината на електронскиот Регистар на акцизни обврзници.

Член 2

(1) Електронскиот Регистар на акцизни обврзници се води во електронска форма.

(2) Регистарот од став (1) на овој член содржи податоци за:

- акцизни дозволи со одобрени акцизни складови;
- одобренија за повластени корисници на акцизни добра;
- одобренија за регистрирани примачи;
- одобренија за периодични регистрирани примачи;
- одобренија за регистрирани испраќачи;
- одобренија за мали производители на пиво, вино, етил алкохол и жестоки алкохолни пијалаци;
- земјоделци – мали производители на жестоки алкохолни пијалаци и
- објавените малопродажни цени.

Член 3

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2020 година.

Бр. 20-12242/1

27 декември 2019 година

Скопје

Министер за финансии,
д-р **Нина Ангеловска**, с.р.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И
СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА**

4310.

Врз основа на член 45 став (2) од Законот за безбедност и здравје при работа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15 и 30/16), министерот за труд и социјална политика донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ВИСИНАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ИЗВРШУ-
ВАЊЕ НА СТРУЧНИТЕ РАБОТИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ
ПРИ РАБОТА**

Член 1

Со овој правилник се пропишува висината на трошоците за извршување на стручните работи за безбедност при работа од страна на овластените правни и физички лица, врз основа на видот, начинот, обемот и местото на извршените стручни работи.

Член 2

Висината на трошоците за проценка на ризикот изнесува најмалку 3.000 денари по работно место.

Член 3

Висината на трошоците за изработката на концептот на изјавата за безбедност изнесува најмалку 300 денари, по работно место.

Член 4

Висината на трошоците за редовно тестирање и контрола на работната опрема, во зависност од видот на опремата, изнесува:

- за машини – најмалку 2.500 денари по машина и
- за апарати, електричен алат или опрема која се користи во работниот процес и која може да предизвика ризик – најмалку 1.000 денари.

Член 5

Висината на трошоците за вршење на испитување на нисконапонските електрични инсталации во рамки на постапката за препознавање и утврдување на опасностите кои се јавуваат со користење на електрична енергија на работното место и работната средина, при изготвување, менување или дополнување на проценката на ризикот, изнесува најмалку 300 денари, по работно место.

Член 6

(1) Висината на трошоците за изработка и спроведување на програми за обуки на вработените кај работодавачот за безбедно извршување на работите, во зависност од бројот на вработените кои се обучуваат, изнесува:

- за обука на помалку од 25 вработени – најмалку 600 денари по лице и
- за обука на 25 и повеќе вработени – најмалку 400 денари по лице.

(2) Висината на трошоците за проверка на оспособеноста за безбедност и здравје при работа на секои три години, за вработените на работни места со зголемена опасност од повреда и нарушување на здравјето изнесува најмалку 400 денари по лице.

Член 7

Висината на трошоците за вршење на периодични мерења на хемиски, физички и биолошки штетности и на микроклиматски услови во работната средина, во зависност од бројот на мерни места за кои се врши мерењето, е дадена во најнизок износ, и тоа:

Параметар на мерење	Ниво на изложување	Висина на трошоци за едно мерно место (во денари)	
		до 25 мерни места	над 25 мерни места
Микроклиматски услови (температура, влажност, струење на воздух)	Моментално - летно	500	400
	Моментално - зимско	500	400
Осветленост	Моментално	300	200
Бучава	Моментално	300	200
	Дневно	900	750
	Неделно	2.500	2.200
Вибрации / дланка – рака	Дневно	2.500	2.200
Вибрации / цело тело	Дневно	2.500	2.200
Прашина / состав (по параметар)	Моментално	1.100	900
	8-часовна изложеност	2.500	2.000
Органски парен и гасови (по параметар)	Моментално	1.600	1.200
	8-часовна изложеност	2.500	2.000
Аноргански парен и гасови (по параметар)	Моментално	1.600	1.200
	8-часовна изложеност	2.500	2.000
Нејонизирачко електромагнетно зрачење	Моментално	2.000	1.500
Биолошки штетности	По примерок	6.000	

Член 8

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за висината на трошоците за извршување на стручните работи за безбедност при работа („Службен весник на Република Македонија“ бр.10/14).

Член 9

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 08-9919/1
26 декември 2019 година
Скопје

Министер за труд
и социјална политика,
Мила Царовска, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

4311.

Врз основа на член 69 ставови (4) и (5) од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/10, 53/11, 1/12, 164/13, 187/13, 43/14, 72/15, 129/15, 213/15, 39/16 и 64/18), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА НА
ВРШЕЊЕ НА ОФИЦИЈАЛНИТЕ КОНТРОЛИ НА ПРОИЗВОДИТЕ ОД ЖИВОТИНСКО ПОТЕКЛО
НАМЕНЕТИ ЗА ИСХРАНА НА ЛУЃЕТО (*)

Член 1

Во Правилникот за начинот и постапката на вршење на официјалните контроли на производите од животинско потекло наменети за исхрана на луѓето (*) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/15 и 169/17) во членот 8 став (3) во точката 1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По ставот (7) се додава нов став (8) кој гласи:

„Месото од животни добиено во објект за колење животни на фарма и при колење на животни како локализирана активност од страна на операторите со храна од мал обем, се означува со здравствен печат кој е округол со дијаметар од 4,5 см, со висина на буквите од најмалку 0,8 см и висина на бројките од 1 см и ги содржи следните информации:

1) кодот на Република Северна Македонија напишан со две големи букви МК во согласност со релевантните МКС ЕУ ISO стандарди и

2) регистарскиот број на клиницата.“

Ставовите (8) и (9) стануваат ставови (9) и (10).

Член 2

Во членот 9 став (2) во точката 1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 3

Во членот 23 став (2) во точката 1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 4

Во членот 59 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 5

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе се објави по претходно добиена согласност од Владата на Република Северна Македонија.

Бр. 02-1850/5
15 ноември 2019 година
Скопје

Агенција за храна
и ветеринарство
Директор,
Зоран Атанасов, с.р.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mkcontact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје

бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски факс 51.

Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски

телефон: +389-2-55 12 400

телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2019 година изнесува 10.100 денари.

„Службен весник на Република Северна Македонија“ излегува по потреба.

Рок за рекламации: 15 дена.

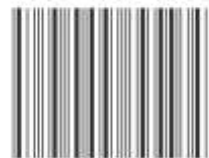
Жиро-сметка: 300000000188798.

Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.

Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

Цената на овој број е 280 денари.

ISSN 0354-1622

2019275

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 275

27 декември 2019, петок

година LXXV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

	Стр.
25. Закон за ратификација на Спогодбата помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Франција која се однесува на средните училишта со франкофонски двојазични паралелки.....	2
26. Закон за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Србија за отворање на заеднички граничен премин Лојане-Миратовец.....	15

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**25.**

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ФРАНЦИЈА КОЈА СЕ ОДНЕСУВА НА СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА СО ФРАНКОФОНСКИ ДВОЈАЗИЧНИ ПАРАЛЕЛКИ**

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Франција која се однесува на средните училишта со франкофонски двојазични паралелки, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 25 декември 2019 година.

Бр. 08-7071/1
25 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

З А К О Н**ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ФРАНЦИЈА КОЈА СЕ ОДНЕСУВА НА СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА СО ФРАНКОФОНСКИ ДВОЈАЗИЧНИ ПАРАЛЕЛКИ****Член 1**

Се ратификува Спогодбата помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Франција која се однесува на средните училишта со франкофонски двојазични паралелки, потпишана на 26 февруари 2019 година Скопје.

Член 2

Спогодбата од членот 1 од овој закон, во оригинал на македонски и на француски јазик, гласи:

СПОГОДБА

ПОМЕЃУ

ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

И

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ФРАНЦИЈА

КОЈА СЕ ОДНЕСУВА НА
СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА СО ФРАНКОФОНСКИ ДВОЈАЗИЧНИ
ПАРАЛЕЛКИ

Владата на Република Северна Македонија, (во понатамошниот текст: македонска страна)

и

Владата на Република Франција, (во понатамошниот текст: француска страна)

подолуименувани како "Страни",

повикувајќи се на Спогодбата за културна, образовна, научна и техничка соработка помеѓу македонската Влада и француската Влада, потпишана во Париз на 29 јануари 1998 година,

се договорија за следното :

Член 1

Дефиниција на поими

Страните се договорија дека во смисла на оваа Спогодба, ќе важат следните поими:

„Франкофонски двојазични паралелки“

- паралелки во кои дел од содржините од најмалку два предмети, освен јазичниот предмет, се реализираат на француски јазик, а наставниот предмет по француски јазик се реализира со пет наставни часа неделно.

„Партнери“

- институции и органи под нивна надлежност (Биро за развој на образованието, Државниот испитен центар, Педагошка служба, Државен просветен инспекторат, општините/Град Скопје и средните училишта, Националната агенција за европски образовни програми и мобилност, Францускиот институт во Скопје, Француските алијанси, центрите за обука во Франција и во други франкофонски земји.

„Педагошка поддршка“

- континуирано следење на двојазичната настава и помош за реализација на истата.

„Педагошки материјал“

- материјал потребен за организација и за реализација на двојазичната настава.

Член 2

Франкофонски двојазични паралелки во средните училишта

Страните се обврзуваат дека ќе ги поддржуваат активностите за спроведување на франкофонската двојазична настава во средните училишта утврдени со заедничка одлука. Оваа одлука, секоја година може повторно да се разгледува, доколку има нови барања.

Страните заеднички ќе ги разгледаат барањата од другите училишта кои би сакале да се вклучат во франкофонската двојазична настава. Заинтересираните училишта треба да достават барање до Министерството за образование и наука, најдоцна до 31 декември во тековната година за следната учебна година.

Член 3 Партнери

Оваа Спогодба се спроведува во соработка со партнерите предложени од едната или другата Страна.

Член 4 Настава

1. Страните се обврзуваат:

- да подготват и да спроведат нов наставен план според кој во франкофонските двојазични паралелки францускиот јазик ќе се изучува со пет наставни часа неделно.

- да подготват и да спроведат наставни програми за францускиот јазик со пет наставни часа неделно за франкофонската двојазична настава во сите години од средното образование.

2. Училиштата од член 2 од оваа Спогодба, им нудат на учениците кои се запишани во рамките на овие паралелки, настава во времетраење од четири години со следниве карактеристики:

- интензивно изучување на францускиот јазик со пет часа неделно за секоениво;

- настава од најмалку 25% на два наставни предмети кои се предаваат на француски јазик, во секоја учебна година.

3. Училиштата, доколку е потребно, ќе организираат тестирање за познавање на францускиот јазик за учениците кои сакаат да се запишат во франкофонските двојазични паралелки. Учениците кои поседуваат диплома ДЕЛФ за француски јазик се ослободени од полагање на овој тест.

Тестот ќе биде подготвен од наставниците во тие училишта. За оптимално спроведување на наставата, бројот на учениците во двојазичните паралелки би требало да е максимум 25 ученици.

4. Двојазични паралелки може да бидат отворени во средните училишта за гимназиско и општо образование како и во средните училишта за стручно образование.

5. Франкофонската двојазична настава воведена во училиштата со општо образование се однесува на „природно-математичката“, „јазичната и уметничката“ или „општествено-хуманистичката“ насока. Учениците запишани во двојазична паралелка ќе следат настава во една од овие три предложени насоки. Наставните предмети кои се предаваат на француски јазик мора да бидат водечки предмети во одбраната насока.

6. Во стручното образование, нејазичните предмети се однесуваат пред сè на стручните предмети од даденото училиште.

7. Секое училиште со двојазични паралелки треба на заинтересираните ученици и на нивните родители, да им го презентира наставниот план, наставните програми, наставниот кадар, начинот на кој ќе се реализира наставата и начинот на оценување на учениците.

Член 5 Оценување

Сите ученици од четврта година во франкофонските двојазични паралелки, кои сакаат да го потврдат познавањето на францускиот јазик, ќе полагаат испит со цел да ја добијат Дипломата за француски јазик ДЕЛФ, најмалку на ниво B1 и усмено ќе презентираат одредена тема од еден од наставните предмети изучувани на француски јазик.

Оценувањето ќе се однесува на знаењата и на способностите стекнати во заедничките содржини на француски јазик одредени со наставните програми.

Член 6 Дипломи за двојазичните паралелки

На учениците кои ќе ја положат државната/стручната матура за средно образование и специфичните испити наведени во член 5 од оваа Спогодба, македонската Страна ќе им издаде диплома за завршено средно образование во која ќе стои насоката „двојазична франкофонска настава“. Оваа назнака што ќе биде заведена со официјален печат, ќе биде идентична за секое училиште.

Член 7 Обврски во однос на наставниците кои предаваат во франкофонските двојазични паралелки

Страните се подготвени да ги поддржуваат наставниците кои предаваат во франкофонските двојазични паралелки и тоа преку континуирана обука, педагошки материјали и преку континуирана педагошка поддршка.

Страните се согласни да внимаваат особено на задржување на овие наставници во училиштата доколку истите ги исполнуваат законските критериуми за професионален и кариерен развој.

При вработување на нови наставници, училиштата треба да ја известат француската Страна со цел истата да им овозможи на ново вработените наставници јазично и педагошко усовршување.

Член 8

Обука на наставниот и административниот кадар

Согласно потребите и можностите, Страните ќе предложат програма за обука на наставниот и административниот кадар во овие училишта. Генерално, обуките содржани во програмата ќе се одвиваат околу следните главни тематики:

- јазична обука на наставниците кои предаваат наставни предмети на француски јазик. Наставниците кои следеле јазична обука задолжително ќе го полагаат испитот ДЕЛФ за француски јазик. За да предаваат во франкофонските двојазични паралелки на француски јазик, наставниците треба да имаат положено најмалку ДЕЛФ Б1 ниво.
- континуирана дидактичка и јазична обука на наставниците по француски јазик се организира на територијата на македонската Страна и на територијата на француската Страна, како и во други франкофонски земји.
- обука за изготвување и за спроведување на училишни проекти за раководниот кадар.
- изготвување на педагошки материјал прилагоден за двојазична настава.

Член 9

Педагошки материјал

Страните, согласно нивните можности, го поддржуваат изготвувањето на педагошки материјал и размената на овие материјали на национално или регионално ниво, со користење на информатичката и комуникациската технологија во образованието, особено преку користењето на професионалната социјална мрежа *IF Profs* на Францускиот институт.

Член 10

Амандмани, решавање на спорови и раскинување

Оваа Спогодба може да биде дополнета или изменета во секое време, со писмено известување на Страните.

Секој амандман станува ефективен откако секоја од Страните ќе ги заврши бараните внатрешни процедури, што ја засегаат и се составен дел од оваа Спогодба.

Секоја од Страните, во секое време, може да ја раскине оваа Спогодба со претходно писмено известување до другата Страна. Во тој случај, Спогодбата престанува да важи во рок од 6 (шест) месеци по датумот на прием на известувањето.

Секој спор поврзан со толкувањето или со примената на оваа Спогодба ќе се решава спогодбено со директни преговори по пат на консултации или преговори помеѓу Страните.

Техничките анекси ќе ги прецизираат условите за примена на оваа Спогодба.

Член 11

Стапување во сила и времетраење

Оваа Спогодба се склучува на неопределено време.

Оваа Спогодба станува во сила на датумот на приемот на последното известување добиено по дипломатски пат со која Страните взаемно се информираат за исполнувањето на бараните процедури за стапување во сила на Спогодбата.

Потпишана во Скопје, на 26.02.2019 во два оригинални примероци, по еден на македонски и на француски јазик, секој од нив со иста правна важност.

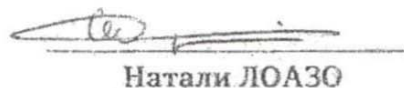
За Владата на Република
Северна Македонија

Арбер АДЕМИ

Министер за образование
и наука

За Владата на Република
Франција

Натали ЛОАЗО

Министер за европски
прашања при
Министерството за Европа
и за надворешни работи

ПРИЛОГ 1

СРЕДНИ УЧИЛИШТА СО ФРАНКОФОНСКИ ДВОЈАЗИЧНИ ПАРАЛЕЛКИ

А) Општо образование

Битола:

Општинско училиште за средно образование „Јосип Броз Тито“

Куманово:

Општинско училиште за средно образование „Гоце Делчев“

Неготино:

Општинско училиште за средно образование „Свети Кирил и Методиј“

Скопје:

Училиште за средно образование на Град Скопје „Раде Јовчевски Корчагин“

Училиште за средно образование на Град Скопје „Орце Николов“

Тетово:

Општинско училиште за средно образование „Кирил Пејчиновиќ“

Валандово:

Општинско училиште за средно образование „Гоце Делчев“

Б) Стручно образование

Скопје:

Средно училиште за угостителство и туризам „Лазар Танев“

ACCORD

ENTRE

LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE MACÉDOINE DU NORD

ET

LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

RELATIF

AUX LYCÉES À SECTIONS BILINGUES FRANCOPHONES

Le Gouvernement de la République de Macédoine du Nord, (ci-après partie macédonienne)

Et

Le Gouvernement de la République française, (ci-après partie française)

dénommés ci-après les « Parties »,

se référant à l'accord de coopération culturelle, éducative, scientifique et technique entre le Gouvernement macédonien et le Gouvernement français, signé à Paris le 29 janvier 1998,

sont convenus ce qui suit :

ARTICLE 1 Définition des termes

Les Parties ont convenu de définir les termes qui seront utilisés dans cet Accord :

« Sections bilingues francophones »

- les sections dans lesquelles une partie des contenus d'au moins deux disciplines non linguistiques, est enseignée en français. Le français est enseigné à raison de 5 cours hebdomadaires.

« Partenaires »

- les institutions et organismes sous leur autorité (Bureau de développement de l'enseignement, le Centre d'examen national, Service pédagogique, l'Inspectorat pédagogique national, les Mairies/la ville de Skopje et les établissements d'enseignement secondaire, l'Agence nationale des programmes européens et de mobilité, l'Institut français de Skopje, les Alliances françaises, les centres de formation en France et dans d'autres pays francophones.

« Soutien pédagogique »

- suivi continu de l'enseignement bilingue et aide à sa réalisation.

« Matériel pédagogique »

- matériel nécessaire pour l'organisation et la réalisation de l'enseignement bilingue.

ARTICLE 2 Sections bilingues francophones dans les établissements secondaires

Les Parties s'engagent à soutenir les activités liées à l'enseignement bilingue francophone dans les établissements secondaires, définies par décision commune. Cette décision pourra être revue chaque année en fonction des nouvelles demandes.

Les Parties examineront ensemble les demandes des autres établissements qui souhaiteraient rejoindre l'enseignement bilingue francophone. Les établissements intéressés devront en faire la demande auprès du Ministère de l'éducation et de la science avant le 31 décembre de l'année en cours, pour l'année suivante.

ARTICLE 3
Les partenaires

Le présent Accord est mis en œuvre en coopération avec les partenaires proposés par l'une ou l'autre des Parties.

ARTICLE 4
Le cursus

1. Les Parties s'engagent à :
 - 2.- préparer et mettre en œuvre le nouveau plan d'enseignement selon lequel dans les sections bilingues francophones, le français sera enseigné à raison de 5 cours hebdomadaires ;
 - préparer et mettre en œuvre des programmes d'enseignement pour le français en raison de 5 cours hebdomadaires pour l'enseignement bilingue francophone pour chaque année scolaire de l'enseignement secondaire.
2. Les établissements de l'article 2 du présent Accord offrent aux élèves inscrits dans le cadre de ces sections un cursus de quatre ans caractérisé par :
 - l'enseignement du français renforcé comprenant 5 cours hebdomadaires pour chaque niveau ;
 - l'enseignement d'au moins 25% de deux disciplines non linguistiques (DNL) du cursus mensuel en français pour chaque année scolaire.
3. Les établissements qui l'estimeront nécessaire feront passer un test de connaissance de la langue française aux élèves candidats à l'admission en section bilingue. Les élèves titulaires d'un diplôme DELF sont dispensés de la passation de ce test. Ce test sera conçu par les professeurs de l'établissement eux-mêmes. Pour un apprentissage optimal, les classes bilingues doivent être constituées de 25 élèves au maximum.
4. Des sections bilingues peuvent être ouvertes dans des établissements d'enseignement général tout comme dans des lycées ou des établissements scolaires d'enseignement professionnel.
5. L'enseignement bilingue francophone, mis en œuvre dans les établissements d'enseignement général concerne les classes à profil « sciences naturelles et mathématiques », « langues et art » ou « sciences humaines ». Les élèves inscrits dans une section bilingue, suivent l'une des trois filières proposées. Les disciplines non linguistiques enseignées en français doivent être caractéristiques de la filière choisie.
6. Dans l'enseignement professionnel, les disciplines non linguistiques concernent les spécialités professionnelles de la filière.
7. Chaque établissement à section bilingue présente aux élèves qui souhaitent s'y inscrire, ainsi qu'à leurs parents, le plan d'enseignement, les programmes d'enseignement, le personnel enseignant, les modalités d'enseignement et le dispositif d'évaluation.

ARTICLE 5**Evaluation**

Tous les élèves de quatrième année des sections bilingues, qui souhaitent valider leur connaissance du français, devront passer l'examen DELF B1 minimum et présenter à l'oral un exposé dans l'une des DNL enseignées en français.

L'évaluation porte sur les savoirs et savoir-faire retenus dans le tronc commun d'enseignement en français, identifiés à partir des programmes nationaux.

ARTICLE 6**Les diplômes des sections bilingues**

La Partie macédonienne délivre aux élèves ayant réussi l'examen de Matura et les épreuves spécifiques mentionnées à l'article 5 du présent Accord un diplôme de fin d'études secondaires, portant la mention « cursus bilingue francophone ». Cette mention attestée par le tampon officiel de validation sera identique pour chaque établissement.

ARTICLE 7**Engagement relatif aux enseignants exerçant dans les sections bilingues**

Les Parties déclarent leur volonté de soutenir par la formation continue, l'apport en documentation et le soutien pédagogique notamment les enseignants exerçant dans ces sections bilingues. Les Parties s'accordent pour veiller particulièrement au maintien des enseignants en poste dans ces établissements, sous réserve qu'ils répondent aux critères légaux de professionnalisme et de développement de carrière.

Les établissements devant procéder au recrutement d'un nouvel enseignant en informent la Partie française, afin que celle-ci puisse faire bénéficier ce professeur d'une formation linguistique et pédagogique.

ARTICLE 8**Formation des personnels enseignants et administratifs**

Selon les besoins et les possibilités, les Parties proposent un dispositif de formation destiné aux personnels enseignants et administratifs de ces établissements. D'une manière générale, ces formations sont articulées autour des pôles principaux suivants :

- la formation linguistique des enseignants de disciplines non linguistiques. Les enseignants qui ont suivi la formation linguistique devront obligatoirement passer les épreuves du DELF. Pour pouvoir enseigner dans les sections bilingues francophones, les enseignants doivent avoir obtenu au moins le niveau DELF B1.

- la formation continue didactique et la formation linguistique des enseignants de français. Celles-ci sont organisées sur le territoire de la Partie macédonienne et sur le territoire de la Partie française, ainsi que dans d'autres pays francophones.

- la formation à la conception et à la mise en œuvre d'un projet d'établissement pour les équipes de direction.

- la conception de matériel pédagogique adapté à l'enseignement bilingue.

ARTICLE 9**Matériel pédagogique**

Les Parties soutiennent, en fonction de leurs possibilités, la conception du matériel pédagogique et la mutualisation de ce matériel au niveau national et régional par l'utilisation des technologies de l'information et de la communication pour l'éducation, surtout à travers l'utilisation du réseau social professionnel IF Profs de l'Institut français.

ARTICLE 10**Amendements, règlements des différends et dénonciation**

Le présent Accord peut être amendé ou modifié à tout moment, par notification écrite entre les Parties. Tout amendement prend effet après l'accomplissement par chacune des Parties des procédures internes requises en ce qui la concerne et fait partie intégrante du présent Accord.

Chacune des Parties, à tout moment, peut dénoncer l'Accord par notification adressée à l'autre Partie. Dans ce cas, l'Accord cesse d'être valable dans un délai de 6 (six) mois après la date de la réception de la notification.

Tout différend lié à l'interprétation ou à l'application du présent Accord est réglé à l'amiable au moyen de négociations directes par voie de consultations ou de négociations entre les Parties.

Des annexes techniques préciseront les modalités d'application de cet Accord.

ARTICLE 11**Entrée en vigueur et durée**

Le présent Accord est conclu pour une durée indéterminée.

Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification par voie diplomatique par laquelle les Parties s'informent mutuellement de l'accomplissement des procédures requises pour l'entrée en vigueur de l'Accord.

Annexe 1**LYCÉES À SECTION BILINGUE FRANCOPHONE****A) Enseignement général**Bitola :

Ecole communale d'enseignement secondaire « Josip-Broz Tito »

Kumanovo :

Ecole communale d'enseignement secondaire « Goce Delcev »

Negotino :

Ecole communale d'enseignement secondaire « Saints Cyrille et Méthode »

Skopje :

Ecole d'enseignement secondaire de la ville de Skopje « Rade Jovcevski Korcagin »

Ecole d'enseignement secondaire de la ville de Skopje « Orce Nikolov »

Tetovo :

Ecole communale d'enseignement secondaire « Kīril Pejcinovic »

Valandovo :

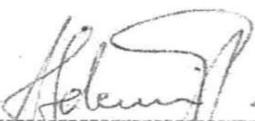
Ecole communale d'enseignement secondaire « Goce Delcev »

B) Enseignement professionnelSkopje :

Ecole secondaire d'hôtellerie et de tourisme « Lazar Tanev »

Fait à Skopje, le 26.12.2019 en deux exemplaires originaux, chacun en langue macédonienne et française, les deux versions faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la
République de Macédoine
du Nord

Arber ADEMI

Le Ministre de l'Education et
de la Science

Pour le Gouvernement de la
République française

Nathalie LOISEAU

La Ministre auprès du
Ministre de l'Europe et des
Affaires étrangères, chargée
des Affaires européennes

Член 3

Министерството образование и наука се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на Спогодбата од членот 1 од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET QEVERISË SË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT DHE QEVERISË SË REPUBLIKËS SË FRANCËS QË KA TË BËJË ME SHKOLLAT E MESME ME PARALELE DYGJUHËSORE FRANKOFONE

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Qeverisë së Republikës së Francës që ka të bëjë me shkollat e mesme me paralele dygjuhësore frankofone, e nënshkruar më 26 shkurt 2019 në Shkup.

Neni 2

Marrëveshja nga neni 1 i këtij ligji, në оригинал në гjuhën македонске dhe frënge, është si vijon:

Neni 3

Ministria e Arsimit dhe Shkencës caktohet si organ kompetent i administratës shtetërore që do të kujdeset për zbatimin e Marrëveshjes nga neni 1 i këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

26.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗА ОТВОРАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИ ГРАНИЧЕН ПРЕМИН ЛОЈАНЕ -МИРАТОВЕЦ

Се прогласува Законот за Ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Србија за отворање на заеднички граничен премин Лојане -Миратовец, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 25 декември 2019 година.

Бр. 08-7072/1
25 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗА ОТВОРАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИ ГРАНИЧЕН ПРЕМИН ЛОЈАНЕ - МИРАТОВЕЦ

Член 1

Се ратификува Спогодбата меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Србија за отворање на заеднички граничен премин Лојане-Миратовец, потпишана во Скопје на 16 декември 2019 година.

Член 2

Спогодбата од членот 1 од овој закон, во оригинал на македонски, српски и англиски јазик, гласи:

СПОГОДБА

МЕЃУ

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ЗА ОТВОРАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИ ГРАНИЧЕН ПРЕМИН

ЛОЈАНЕ – МИРАТОВЕЦ

Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Србија (во натамошниот текст: Договорни страни),

Со желба да го унапредат движењето на граѓаните и прометот на стоки меѓу двете држави и да го олеснат сообраќајот преку заедничката државна граница,

Со цел спречување на заканите по јавната безбедност и борба против незаконски прекугранични активности, унапредување на полициската соработка и поедноставување и забрзување на граничните проверки на заедничкиот граничен премин Лојане-Миратовец,

Се договорија за следното:

I. Олшти услови

Член 1

Дефиниции

За потребите на оваа Спогодба, се применуваат следните термини:

„Гранична контрола“ е контрола на граничниот сообраќај меѓу Договорните страни која опфаќа спроведување на сите закони и други прописи на двете држави кои се применуваат при преминувањето на патници, стоки, превозни средства и патнички багаж преку државната граница, кои патниците ги носат со себе или на себе, вклучително и промет на скапоцености и физички преносливи средства за плаќање;

„Гранична проверка“ одредени со законодавството на двете држави – се проверки што се спроведуваат на граничните премини со цел да се провери дали да им се одобри на лицата и нивните превозни средства и предметите што ги поседуваат да влезат на територијата на една од државите или да им се одобри да излезат од неа;

„Држава домаќин“ е државата на чие подрачје надлежните органи на соседната држава вршат гранични проверки и контроли;

„Соседна држава“ е државата на другата Договорна страна чии надлежни органи вршат гранични проверки и контроли на територијата на државата домаќин;

„Излезна држава“ е државата на Договорната страна која врши гранични проверки и контроли при излез;

„Влезна држава“ е државата на Договорната страна која врши гранични проверки и контроли при влез;

„Зона“ е одреден дел од подрачјето на граничниот премин Лојане-Миратовец на која службените лица на двете држави имаат право да вршат гранични проверки и контроли;

„Службени лица“ се лица надлежни за вршење на гранични проверки и контроли и тоа:

- За Република Северна Македонија: полициски и царински службеници надлежни за вршење на гранични проверки и контроли, и други службени лица, надлежни за вршење контроли, согласно националното законодавството;
- За Република Србија: полициски службеници на Министерството за внатрешни работи на Република Србија – Управа на гранична полиција и службеници на Министерството за финансии на Република Србија – Царинска управа и други службени лица надлежни за вршење контроли согласно националното законодавство .

“Други лица“ се вработени во агенции или други правни лица на договорните страни кои извршуваат дејност или имаат деловен простор на подрачјето на граничниот премин.

Член 2

Договорните страни на заедничката државна граница одредуваат заеднички патен Граничен премин за меѓународен патнички сообраќај Лојане (Република Северна Македонија) - Миратовец (Република Србија), (во натамошниот текст: ЗГП).

ЗГП ќе биде изграден на територија на Република Србија, општина Прешево – подрачје на населено место Миратовец.

Точната локација на која ќе биде изграден ЗГП и неговите технички параметри ќе ги одреди Мешовита комисија.

ЗГП за меѓународниот патнички сообраќај ќе биде отворен 24 часа дневно, за сообраќај на патници.

Член 3

ЗГП ќе почне да функционира по исполнување на условите за непречено функционирање на граничните служби на двете држави, во две фази и тоа:

1. Првата фаза: По исполнување на условите за непречено функционирање на граничните служби на двете држави, ЗГП Лојане-Миратовец ќе функционира како Граничен премин за локален сообраќај, на кој ќе се извршуваат граничните проверки.

Со посебни протоколи помеѓу надлежните служби, како што е предвидено во член 5 од оваа Спогодба, ќе се утврди: работното време на ЗГП, список на населените места чии жители ќе можат да го користат овој ЗГП и категории на превозни средства со кои ќе се преминува државната граница.

Преминувањето преку овој ЗГП е можно со лична карта или пасош.

2. Втора фаза: По исполнување на условите за отворање на ЗГП за меѓународен патен сообраќај, граничниот премин ќе функционира како ЗГП за меѓународен патнички сообраќај, за што двете страни заедно ќе се информираат по дипломатски пат.

Со посебен протокол помеѓу надлежните служби, како што е предвидено во член 5 од оваа Спогодба, ќе се утврдат категориите на превозни средства со кои ќе се преминува државната граница.

Член 4

Локацијата на ЗГП се наоѓа на територија на Република Србија каде службените лица на двете држави ќе вршат заеднички гранични проверки и контроли во согласност со оваа Спогодба.

Договорните страни договорно ја утврдуваат зоната на ЗГП. Зоната опфаќа: дел на државниот пат на територија на Република Србија и соодветниот простор, просториите, помошни објекти како и други објекти неопходни за вршење на заедничките гранични проверки и контроли. Зоната ќе биде оградена со заштитна ограда, во согласност со проектно-техничката документација.

Надлежните органи на двете држави заедно ќе ја користат зоната на ЗГП.

Член 5

Со стапување во сила на оваа Спогодба, надлежните органи на Договорните страни (гранична полиција, царина и органите надлежни за управување со граничните премини), ќе изготват протоколи за спроведување на Спогодбата.

II. Гранични проверки и контроли

Член 6

Во Зоната, при извршување на гранични контроли и гранични проверки, службените лица на соседната држава ги применуваат прописите на својата држава со кои се регулира преминувањето на лица, стоки и сообраќајни средства, во ист обем и на ист начин како на територијата на својата држава.

Службените постапки кои во Зоната ги спроведуваат службените лица на соседната држава се сметаат како да се направени на територијата на својата држава.

Повреда на прописите на соседната држава од став 1. од овој член, а која е направена во Зоната, се смета како да е направена во соседната држава.

Во останатите случаи се применува законодавството на државата домаќин, ако со оваа Спогодба не е поинаку дефинирано.

Член 7

Примената на прописите од член 6 став 1. од оваа Спогодба го опфаќа и правото на лишување од слобода, задржување и принудно враќање, во согласност со националното законодавство на двете држави.

По исклучок од одредбите на став 1. од овој член, службените лица на соседната држава не се овластени да лишат од слобода или приведат во соседната држава, државјани на државата домаќин на нејзино подрачје.

Лицата од став 2 од овој член можат да бидат задржани на местото за вршење на гранични контроли и гранични проверки, заради составување на записник за фактичката состојба, по што се предаваат на надлежниот орган на државата домаќин на граничниот премин.

При превземање на мерките од став 3. од овој член потребно е веднаш да бидат известени службените лица на државата домаќин.

Службените лица на двете држави меѓусебно пружаат помош што не го ограничува правото на службените лица на соседната држава да ги превземат сите неопходни мерки за заштита на животите и безбедноста на службените и другите лица.

Одредбите на овој член не влијаат на примената на прописите на Договорните страни за азил.

Член 8

На ЗГП, граничните проверки и контроли ги извршува излезната држава пред влезната држава.

По почеток на влезната гранична контрола, службените лица на излезната држава немаат веќе право да вршат гранична контрола.

По исклучок, доколку по започнатата влезна гранична контрола се појави сомневање за кривично дело или дополнително се дознае дека во Зоната се наоѓа лице кое се бара, службените лица на излезната држава имаат право, по претходна најава до службените лица на влезната држава, повторно да извршат гранични проверки и контроли, лишат од слобода лице и привремено да задржат или одземат стоки.

Член 9

На службените лица од соседната држава им се дозволува од државата домаќин да изнесат пари, хартии од вредности или стоки, кои службените лица ги одзеле при вршење гранични проверки и контроли, или кои ги користеле при извршување службени должности.

Член 10

На лицата на кои службените лица на влезната држава им одбиле влез, не може да им се одбие враќање во излезната држава. Исто така, не може да се спречи повторно внесување на предмети во излезната држава, чие внесување во влезната држава е забрането.

Службените лица на двете држави меѓусебно се информираат и си помагаат едни на други во примена на мерките наведени во став 1. од овој член.

III. Службени лица**Член 11**

Службените лица на соседната држава кои вршат гранични проверки и контроли во домашната држава можат да носат службена униформа и службено кратко огнено оружје и мораат да имаат службена значка со фотографија.

Службените лица имаат право да остварат влез во Зоната, задржување во истата, како и враќање во соседната држава врз основа на службената значка.

Службените лица кои носат службено кратко огнено оружје и униформа или користат службено возило кое е означено со службени ознаки и симболи на соседната држава можат да ја преминат државната граница само преку заедничкиот Граничен премин Лојане-Миратовец. Во зоната службените лица, доаѓаат и од неа излегуваат по одреден пат, кој во писмена форма го утврдиле надлежните органи на двете држави.

Во случај кога на службено лице на соседната држава му е забранет влез во државата домаќин, надлежните тела на државата домаќин, мораат за тоа без одложување да го известат надлежниот орган на соседната држава на регионално ниво.

Други лица од член 1 став 1 точка 9 од оваа Спогодба можат да се движат, задржуваат и да извршуваат дејности во Зоната, доколку имаат надлежност согласно законодавството на двете држави.

Член 12

Службените лица на соседната држава во државата домаќин, смеат да го употребат службеното оружје само во нужна одбрана.

Член 13

Државата домаќин на службените лица на соседната држава, при извршувањето на нивните должности во зоната, им обезбедува еднаква заштита и помош како и на своите службени лица.

За кривичните дела кои ќе ги изврши службено лице на соседната држава во државата домаќин, надлежниот орган на регионално ниво на државата домаќин без одложување го известува наредениот орган на соседната држава.

Службените лица на соседната држава имаат право со употреба на физичка сила да ги оддалечат лицата кои со своето делување го нарушуваат редот во службените простории на соседната држава. За таквата мерка потребно е веднаш да се известат службените лица на државата домаќин.

Службените лица на државата домаќин можат да извршат претрес на службените простории кои ги користат службените лица на соседната држава, само со судски налог и претходна согласност на надлежните органи на соседната држава од централно ниво.

При одлучување за барањето за надомест на штета која ја предизвикало службено лице на соседната држава при извршување на својата работа во Зоната, се применуваат законите

на државата домаќин. Службените лица на соседната држава во овие случаи имаат ист третман со Службените лица на државата домаќин.

Член 14

Службените простории на соседната држава се обележани со службени табли и државни симболи во склад со нејзиното национално законодавство.

Член 15

Предметите кои се наменети за службена употреба во зоната за вршење на гранични проверки и контроли или за потребите на службените лица на соседната држава за време на вршењето на работите во државата домаќин, се ослободени од сите увозни и извозни давачки и за нив не е потребно да се приложи гаранција под услов истите да се вратат по употребата во соседната држава. За овие предмети не важат забраните за увоз и извоз како и увозните и извозните ограничувања.

Списите, документацијата и носачите на податоци кои службените лица од соседната држава ги користат во вршењето на својата работа во зоната, како и службените пратки и службената опрема, службените лица на државата домаќин немаат право да ги контролираат или одземат.

Член 16

На увоз и промет на стоки и услуги за спроведување на проектот за воспоставување и функционирање на овој ЗГП, кои се однесуваат на реализирање на спогодбата, договорите и проектите од страна на изведувачите на работите, не се плаќа царина и ДДВ.

Државата домаќин овозможува ослободување од плаќање на сите надоместоци, при изградба на телекомуникациска инфраструктура, неопходни за довод и функционирање на потребниот телекомуникациско информатички сервис.

Државата домаќин овозможува инсталација, замена, одржување и работа на информациски и телекомуникациски уреди кои се користат исклучиво за вршење на граничните проверки и контроли како и за нивна поврзаност со соодветните уреди на соседната држава. Работата на тие уреди се смета за внатрешен сообраќај на соседната држава.

Државата домаќин се обврзува дека ќе овозможи монтажа и имплементација, пуштање во работа и одржување на телекомуникациско – информатички системи, опрема и средства, вклучително видеонадзор и друга електронска опрема потребна исклучиво за вршење на работи за гранична контрола и гранични проверки.

Работата на телекомуникациско – информатичките системи и користењето на достапните фреквенции се спроведува со согласност на државата домаќин.

Државата домаќин се обврзува на соседната држава да и обезбеди посебен простор за сместување на опремата за телекомуникациско – информатички системи.

Член 17

Договорните страни формираат Мешовита комисија која ќе го следи спроведувањето на одредбите на оваа Спогодба.

Мешовитата комисија се состои од по пет членови и нивни заменици од секоја Договорна страна, а по потреба во нејзината работа учествуваат и други експерти.

Мешовитата комисија по правило се состанува еднаш годишно, а по потреба и почесто, наизменично на териториите на двете држави.

Член 18

Споровите кои произлегуваат од спроведувањето на оваа Спогодба ги решава Мешовитата комисија од членот 17 на оваа Спогодба.

Доколку Мешовитата комисија не може да ги реши настанатите спорови тие ќе бидат упатени на решавање преку надлежните органи по дипломатски пат.

V. Влегување во сила, траење и престанок на важноста

Член 19

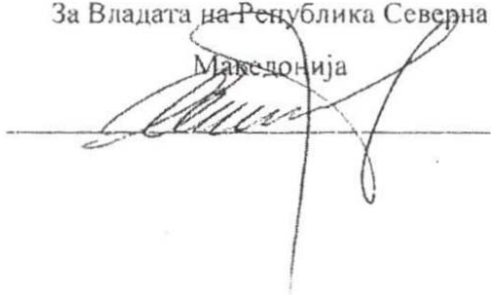
Оваа Спогодба се склучува на неопределено време и влегува во сила на денот на приемот на последното писмено известување, со кои страните по дипломатски пат меѓусебно се известуваат дека се завршени внатрешно правните постапки за нејзино влегување во сила.

Измени и дополнувања на оваа Спогодба може да се направат во било кое време со заемна согласност на двете страни по писмен пат, а измените и дополнувањата влегуваат во сила во согласност со став 1 од овој Член.

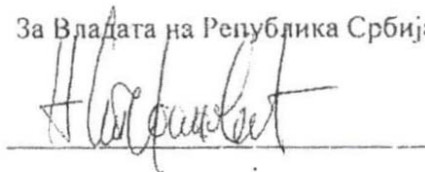
Секоја страна може да ја откаже оваа Спогодба со писмено известување до другата страна по дипломатски пат. Во тој случај Спогодбата престанува да важи по истекот на три месеци од денот на приемот на таквото известување

Склучена во Скопје, на ден 16. 12. 2018 година, во два оригинални примероци, секој од нив на македонски, српски и на англиски јазик, при што сите текстови имаат еднаква важност. Во случај на разлики во толкувањето на Спогодбата, меродавен ќе биде текстот на англиски јазик.

За Владата на Република Северна
Македонија

За Владата на Република Србија

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЃУ

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
О УСПОСТАВЉАЊУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ГРАНИЧНОГ ПРЕЛАЗА
ЛОЈАНЕ-МИРАТОВАЦ

Влада Републике Северне Македоније и Влада Републике Србије (у даљем тексту: Уговорне стране),

У жељи да унапреде кретање грађана и промет роба између две земље и олакшају саобраћај преко заједничке државне границе,

У циљу спречавања претњи по јавну безбедност и борбе против незаконитих прекограничних активности, унапређења полицијске сарадње и поједностављења и убрзања граничних провера на заједничком граничном прелазу Лојане-Миратовац,

Споразумеле су се о следећем:

I. Општи услови

Члан 1.
Дефиниције

За потребе овог споразума, примењују се следећи термини:

„Гранична контрола“ је контрола граничног саобраћаја између Уговорних страна која обухвата спровођење свих закона и других прописа две земље који се примењују приликом преласка преко државне границе путника, робе, превозних средстава, путничког пртљага и друге робе коју путници носе са собом или на себи укључујући и промет драгоцености и физички преносивих средстава плаћања;

„Граничне провере“ дефинисане законодавством две земље су провере које се спроводе на граничном прелазу како би се утврдило дали лицима, њиховим возилима или предметима које поседују треба одобрити улаз на или излаз са територије једне од земаља.

„Земља домаћин“ је земља на чијој територији надлежни органи суседне земље обављају граничне провере и контроле;

„Суседна земља“ је земља друге Уговорне стране чији надлежни органи обављају граничне провере и контроле на територији земље домаћина;

„Изназна земља“ је земља Уговорне стране која обавља излаз неграничне провере и контроле;

„Улазна земља“ је земља Уговорне стране која обавља улаз неграничне провере и контроле;

„Зона“ је одређени део подручја граничног прелаза Лојане-Миратовац, где службена лица две земље имају право да обављају граничне провере и контроле;

„Службена лица“ су лица која су надлежна да обављају граничне провере и контроле, и то:

- За Републику Северну Македонију: полицијски и царински службеници надлежни да обављају граничне провере и контроле и друга службена лица надлежна за обављање контроле у складу са националним законодавством;
- За Републику Србију: полицијски службеници Министарства унутрашњих послова Републике Србије – Управа граничне полиције и службеници Министарства финансија Републике Србије – Управа царина и друга службена лица надлежна за обављање контроле у складу са националним законодавством.

„Друга лица“ су запослени у агенцијама или другим правним лицима Уговорних страна која обављају делатност или имају пословни просторна подручја граничног прелаза.

Члан 2.

Уговорне стране на заједничкој државној граници успостављају заједнички гранични прелаз за међународни друмски путнички саобраћај Лојане (Република Северна Македонија)–Миратовац (Република Србија), (у даљем тексту: ЗГП).

ЗГП ће бити изграђен на територији Републике Србије, општина Прешево – подручје насеља Миратовац.

Тачну локацију за изградњу ЗГП и његове техничке параметре одредиће Мешовита комисија.

ЗГП за међународни друмски путнички саобраћај отворен је 24 сата дневно, за саобраћај путника.

Члан 3.

ЗГП почиње да функционише након испуњења услова за несметано функционисање граничних органа две земље. Ово ће бити спроведено у две фазе:

1. Прва фаза: Након испуњења услова за несметано функционисање граничних органа две земље, ЗГП Лојане-Миратовац функционише као гранични прелаз за погранични саобраћај на коме се обављају граничне провере.

Посебним Протоколом између надлежних органа предвиђеним чланом 5. овог споразума, утврђује се радно време ЗГП и списак насељених места чији становници могу да користе овај ЗГП и категорија превозних средстава којима ће се прелазити државна граница.

Прелазак преко овог ЗГП омогућава се на основу личне карте или путне исправе.

2. Друга фаза: Након испуњења услова за отварање ЗГП за међународни друмски саобраћај, ЗГП функционише као ГП за међународни путнички саобраћај, о чему две Уговорне стране обавештавају једна другу дипломатским путем.

Посебним Протоколом између надлежних органа предвиђеним чланом 5. овог споразума, утврђује се категорија превозних средстава којима ће се прелазити државна граница.

Члан 4.

Локација ЗГП се налази на територији Републике Србије где службена лица две земље обављају заједничке граничне провере и контроле у складу са овим споразумом.

Уговорне стране споразумно утврђују зону ЗГП. Зона обухвата делове државног пута на територији Републике Србије и одговарајући простор, просторије, помоћне објекте као и друге објекте неопходне за вршење заједничких граничних провера и контрола. Зона се ограђује заштитном оградом, у складу са пројектно-техничком документацијом.

Надлежни органи две земље заједно ће користити зону ЗГП.

Члан 5.

Након ступања на снагу овог споразума, надлежни органи Уговорних страна (гранична полиција, царина и органи надлежни за управљање граничним прелазима), сачињавају протоколе заспровођење овог споразума.

II. Граничне провере и контроле

Члан 6.

У зони, приликом обављања граничних провера и контрола, службена лица суседне земље примењују прописе своје земље којима се регулише прелазак

лица, робей саобраќајних средстава, у истом обиму и на исти начин као на територији своје земље.

Службене радње које у зони обаве службена лица суседне земље сматрају се као да су обављене на територији своје земље.

Повреда прописа суседне земље из става 1. овог члана која је учињена у зони, сматра се као да је почињена у суседној земљи.

У свим осталим случајевима примењиваће се законодавство земље домаћина, ако овим споразумом није другачије дефинисано.

Члан 7.

Примена прописа из члана 6. став 1. овог споразума обухвата и право на лишавање слободе, задржавање и принудни повратак, у складу са националним законодавством две земље.

Изузетно од одредби става 1. овог члана, службена лица суседне земље нису овлашћена да држављане земље домаћина на њеном подручју лише слободе или приведу у суседну земљу.

Лица из става 2. овог члана, могу се задржати на месту за обављање граничне провере и контроле ради састављања записника о чињеничном стању, након чега се предају надлежном органу земље домаћина на граничном прелазу.

При предузимању мера из става 3. овог члана потребно је одмах обавестити службена лица земље домаћина.

Службена лица две земље међусобно пружају помоћ што не ограничава право службених лица суседне земље да предузимају све неопходне мере за заштиту живота и безбедности службених и других лица.

Одредбе овог члана не утичу на примену прописа две земље о азилу.

Члан 8.

На 31 П, граничне провере и контроле обавља излазна земља пре улазне земље.

Након почетка улазне граничне контроле, службена лица излазне земље немају више право да обављају граничне провере и контроле.

Изузетно, уколико се након започињања улазне граничне контроле појави сумња у кривично дело или се накнадно сазна да се у зони налази лице које се потражује, службена лица излазне земље имају право, након што претходно о томе обавесте службена лица улазне земље, да поново обаве граничне провере и контроле, лише слободе дотично лице и привремено задрже или одузму робу.

Члан 9.

Службеним лицима суседне земље дозвољено је да из земље домаћина пренесу новац, хартије од вредности или робу коју су службена лица одузела током вршења граничних провера и контрола, или коју су користила током вршења службених дужности.

Члан 10.

Лицима којима су службена лица улазне земље одбиле улазак, не може се одбити повратак у излазну земљу. Исто тако, не може се спречити поновно уношење у излазну земљу предмета чије је уношење улазну земљу забрањено.

Службена лица две земље се међусобно обавештавају и помажу једна другој у примени мера наведених у ставу 1. овог члана.

III. Службена лица**Члан 11.**

Службена лица суседне земље која обављају граничне провере и контроле у земљи домаћину могу носити своје службене униформе и службено кратко ватрено оружје и морају имати своју службену значку са фотографијом.

Службена лица имају право да уђу у зону, бораве у истојкао и да се врате у суседну земљу на основу службене значке.

Службена лица која носе службено кратко ватрено оружје и униформу или користе службено возило са службеним ознакама и симболима суседне земље могу прећи државну границу искључиво преко заједничког граничног прелаза Лојане-Миратовац. Службена лица улазе и излазе из зоне одређеним путем, који су у писменој форми одредили надлежни органи две земље.

У случајевима када се службеном лицу суседне земље забрани улазак у земљу домаћина, надлежни органи земље домаћина морају без одлагања да о томе обавесте надлежне органе суседне земље, на регионалном нивоу.

Друга лица из члана 1. став 1. тачка 9. овог споразума могу се кретати, задржати и обављати делатност у зони уколико су за то овлашћена у складу са националним законодавством две земље.

Члан 12.

Службена лица суседне земље могу користити своје службено оружје у земљи домаћину само у самоодбрани.

Члан 13.

Земља домаћин обезбеђује једнаку заштиту и помоћ службеним лицима суседне земље, као службеним лицима земље домаћина, када обављају своје дужности у зони.

Надлежни орган земље домаћина, на регионалном нивоу, без одлагања обавештава надређени орган службеног лица суседне земље, на регионалном нивоу, ако службено лице суседне земље почини кривично дело у земљи домаћину.

Службена лица суседне земље имају право да користе физичку силу да удаље лица која својим поступцима ометају ред у службеним просторијама суседне земље. Службена лица земље домаћина се без одлагања обавештавају о примени ове мере.

Службена лица земље домаћина могу претраживати службене просторије које користе службена лица суседне земље само уз судски налог и претходно одобрење надлежних органа суседне земље, на централном нивоу.

Приликом одлучивања о захтеву за накнаду штете коју је учинило службено лице суседне земље приликом вршења својих дужности у зони, примењују се закони земље домаћина. У таквим случајевима, службена лица суседне земље имају исти третман као службена лица земље домаћина.

Члан 14.

Службене просторије суседне земље обележавају се су службеним таблама и државним симболима у складу са њеним националним законодавством.

Члан 15.

Предмети који су намењени за службену употребу у зони за обављање граничних провера и контрола, или за потребе службених лица суседне земље у току обављања дужности у земљи домаћину, ослобођени су свих увозних и извозних дажбина и за њих није потребно положити никакву гаранцију под условом да се исти након употребе врате у суседну земљу. Ови предмети такође не подлежу забранама у вези са увозом и извозом, као ни ограничењима у вези са увозом и извозом.

Списи, документи и носачи података које користе службена лица суседне земље док обављају своје дужности у зони, као и службене пошиљке и службена опрема, не могу бити предмет инспекције или заплена од стране службених лица земље домаћина.

Члан 16.

На увоз и промет добара и услуга за спровођење пројекта успостављања и функционисања овог ЗГП не плаћа се царина и порез на додату вредност (ПДВ), а у вези са извршењем споразума, уговора и пројекта од стране извођача радова.

Земља домаћин омогућава, уз ослобађање одплаћања свих накнада, изградњу телекомуникационе инфраструктуре неопходне за довод и функционисање потребних телекомуникационо – информатичких сервиса.

Земља домаћин омогућава инсталацију, замену, одржавање и рад информационих и телекомуникационих уређаја који се користе искључиво за рад на службеним местима ради обављања граничних провера и контрола као и за њихову везу са одговарајућим уређајима у суседној земљи. Рад тих уређаја сматра се унутрашњим саобраћајем суседне земље.

Земља домаћин се обавезује да ће омогућити монтажу, имплементацију, пуштање у рад и одржавање телекомуникационо – информатичких система, опреме и средстава, укључујући видео надзор и другу електронску опрему потребну искључиво за обављање послова граничне контроле и провера.

Рад телекомуникационо – информатичких система и коришћење доступних фреквенција обавља се уз сагласност земље домаћина.

Земља домаћин се обавезује да суседној земљи обезбеди посебан простор за смештај опреме и телекомуникационо – информатичких система.

Члан 17.

Уговорне стране формирају Мешовиту комисију за праћење примене одредби овог споразума.

Мешовита комисија се састоји од по пет чланова и њихових заменика од сваке Уговорне стране, а по потреби у њеном раду могу учествовати и други стручњаци.

Мешовита комисија се по правилу састаје једном годишње, а по потреби и чешће наизменично на националним територијама две земље.

Члан 18.

Спорове који проистичу из примене овог споразума решава Мешовита комисија из члана 17. овог споразума.

У случају да Мешовита комисија не може да реши настале спорове, они се упућују на решавање надлежним органима дипломатским путем.

V. Ступање на снагу, трајање и престанак важења

Члан 19.

Овај споразум се закључује на неодређено време и ступа на снагу даном пријема последњег писаног обавештења, дипломатским путем, којим стране обавештавају једна другу о испуњености унутрашњих процедура за ступање на снагу овог споразума.

Измене и допуне овог споразума могу се извршити у било ком тренутку уз писмени договор Уговорних страна, а измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1. овог члана.

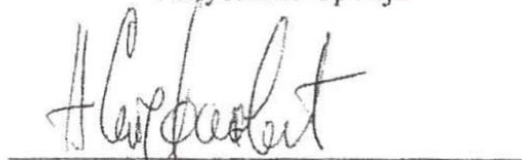
Свака Страна може раскинути овај споразум слањем писаног обавештења другој Страни дипломатским путем. У том случају, споразум престаје да важи након истека три месеца од дана пријема таквог обавештења.

Потписано у Оклопје, дана 16. 12. 2019 у два оригинална примерка на македонском, српском и енглеском језику, при чему су сви текстови једнако веродостојни. У случају разлике у тумачењу, меродаван је текст на енглеском.

За Владу Републике Северне
Македоније

За Владу
Републике Србије

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SERBIA
ON ESTABLISHING A JOINT BORDER CROSSING POINT
LOJANE-MIRATOVAC

The Government of the Republic of North Macedonia and the Government of the Republic of Serbia (hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

Desiring to improve the movement of citizens and trade between the two countries and facilitate traffic across the common state border,

Aiming to prevent threats to public security and combat illegal cross-border activities, as well as to advance police cooperation, and advance the simplification and acceleration of border checks at the joint border crossing point Lojane-Miratovac,

Have agreed as follows:

I. General Conditions

Article 1
Definitions

For the purposes of this Agreement, the following terms shall apply:

"Border Control" shall mean the control of border traffic between the Contracting Parties, that shall imply the enforcement of all laws and other regulations of the two countries that apply to the crossing of the state border, as well as to the importing, exporting, and transit of passengers and goods, means of transport, passenger luggage and other goods that passengers may carry with or on themselves, including also the traffic of valuables and bearer negotiable currency;

"Border Checks" defined by the legislation of the two countries shall mean check conducted at the border crossing points in order to establish whether to grant persons, their vehicles or the objects that they possess entry into or exit from the territory of one of the countries;

"Host Country" shall mean the country on the territory of which the competent authorities of the neighbouring country perform border checks and controls;

"Neighbouring Country" shall mean the country of the other Contracting Party whose competent authorities perform border checks and controls on the territory of the Host Country;

“Exit Country” shall mean the country of the Contracting Party that carries out exit border checks and controls;

“Entry Country” shall mean the country of the Contracting Party that carries out entry border checks and controls;

“Zone” shall mean a specifically designated part of the area of the Lojane-Miratovac border crossing point, where the Official Persons of the two countries have the right to carry out border checks and controls;

“Official Persons” shall mean persons authorized to carry out border checks and controls, as follows:

- for the Republic of North Macedonia: police and customs officers authorized to carry out border checks and controls and other official persons authorized to carry out controls under the national legislation;
- for the Republic of Serbia: police officers of the Ministry of the Interior of the Republic of Serbia – Border Police Directorate, and officers of the Ministry of Finance of the Republic of Serbia – Customs Administration and other official persons authorized to carry out controls under the national legislation.

“Other Persons” shall mean employees at agencies or other legal entities of the Contracting Parties that perform activities or have office space in the area of the border crossing point.

Article 2

The Contracting Parties, along the common state border, shall establish the Lojane (Republic of North Macedonia) – Miratovac (Republic of Serbia) joint road border crossing point (hereinafter referred to as JBCP) for international passenger traffic.

The JBCP will be constructed on the territory of the Republic of Serbia, in the municipality of Preshevo, in the area of the settlement of Miratovac.

The exact location for the construction of the JBCP and its technical parameters shall be determined by the Joint Commission.

The JBCP for international passenger traffic shall be open 24 hours a day for the traffic of passengers.

Article 3

The JBCP shall begin operating after the fulfilment of the conditions for the unimpeded operation of the border authorities of the two countries, which shall be carried out in two phases, as follows:

1. Phase one: Upon the fulfilment of the conditions for the unimpeded operation of the border authorities of the two countries, the JBCP Lojane-Miratovac shall operate as a border crossing point for local traffic where border checks shall be carried out.

A special protocol between the competent authorities defined in Article 5 of this Agreement shall establish the opening hours of the JBCP and the list of settlements the citizens of which shall be able to use this JBCP and the categories of means of transport by which the state border shall be crossed.

This JBCP shall be crossed with an identity card or a passport.

2. Phase two: Upon the fulfilment of the conditions for putting the JBCP into operation for international road traffic, the JBCP shall operate as a BCP for international passenger traffic, on which the two Contracting Parties will inform each other via diplomatic channels.

A special protocol between the competent authorities defined in Article 5 of this Agreement shall establish the categories of means of transport by which the state border shall be crossed.

Article 4

The location of the JBCP shall be on the territory of the Republic of Serbia where the Official Persons of the two countries shall carry out joint border checks and controls in accordance with this Agreement.

The Contracting Parties shall contractually establish the Zone of the JBCP. The Zone shall encompass a section of the state road on the territory of the Republic of Serbia, as well as the relevant area, rooms, auxiliary objects, as well as other objects necessary for carrying out joint border checks and controls, which shall be fenced off with protective fence, in accordance with the project's technical documentation.

The competent authorities of the two countries shall use the Zone of the JBCP.

Article 5

Upon entry into force of this Agreement, the competent authorities of the Contracting Parties (border police, customs and other authorities tasked with managing the border crossing points) shall devise Protocols for the implementation of this Agreement.

II. Border Checks and Controls

Article 6

Within the area of the Zone, and during the carrying out of the border checks and controls, the Official Persons of the Neighbouring Country shall apply the regulations of their own country governing the crossing of persons, goods, and means of transport, in the same scope and in the same manner as they would on the territory of their own country.

The official duties carried out by the Official Persons of the Neighbouring Country within the area of the Zone shall be considered to be carried out in their own country.

Any violation of the regulations of the Neighbouring Country referred to in paragraph 1 of this Article committed within the area of the Zone shall be considered to have been committed in the Neighbouring Country.

In all other cases the legislation of the Host Country shall apply, unless otherwise specified in this Agreement.

Article 7

The application of the regulations referred to in Article 6, paragraph 1 of this Agreement shall imply the right to arrest, detention and forced return, in accordance with the national legislations of the two countries.

As an exception to the provisions of paragraph 1 of this Article, the Official Persons of the Neighbouring Country shall not be authorized to arrest or detain in the Neighbouring Country nationals of the Host Country on its territory.

The persons referred to in paragraph 2 of this Article may be detained at the place where border controls and checks are carried out for the purpose of compiling a report on the factual situation, upon which they shall be handed over to the competent authority of the Host Country at the border crossing point.

Upon undertaking the measures referred to in paragraph 3 of this Article, the Official Persons of the Host Country shall be informed immediately.

The Official Persons of the two countries shall provide assistance to each other and that shall not restrict the right of the Official Persons of the Neighbouring Country to take all necessary measures to protect the lives and the security of the Official Persons and other persons.

The provisions of this Article shall not affect the application of regulations of the Contracting Parties on asylum.

Article 8

At the JBCP, the Exit Country shall carry out the border checks and controls prior to the Entry Country.

Following the beginning of the entry border control, the Official Persons of the Exit Country shall no longer be entitled to carry out border controls.

An exception to this may be made if a suspicion of a crime arises after the entry border check has been initiated or if it is subsequently discovered that there is a wanted person in the Zone, the Official Persons of the Exit Country shall be entitled, having previously notified thereof the Official Persons of the Entry Country, to carry out the border checks and controls again, arrest the relevant person and temporarily seize or confiscate goods.

Article 9

The Official Persons of the Neighbouring Country shall be allowed to transfer from the Host Country money, securities or goods which have been seized by the Official Persons during border checks and controls or which have been used in carrying out their official duties.

Article 10

Persons who have been denied entry by Official Persons of the Entry Country shall not be denied return to the Exit Country. Furthermore, re-importing objects into the Exit Country which have not been allowed to be imported into the Entry Country shall not be denied.

The Official Persons of the two countries shall inform and assist each other in applying the measures referred to in paragraph 1 of this Article.

III. Official Persons**Article 11**

The Official Persons of the Neighbouring Country carrying out border checks and controls in the Host Country may wear their official uniform and carry official short-barrelled firearms and must carry their official badge with a photograph.

The Official Persons shall have the right to enter the Zone, to stay there, as well as to return to the Neighbouring Country with their official badge.

The Official Persons carrying service short-barrelled firearms and uniform or who use an official vehicle marked with the official insignia and symbols of the Neighbouring Country may cross the state border solely through the Lojane–Miratovac Border Crossing Point. The Official Persons shall enter and exit the Zone using a specific route established in writing by the relevant authorities of the two countries.

In the case where an Official Person of the Neighbouring Country has been banned from entering the Host Country, the relevant authorities of the Host Country must immediately notify thereof the relevant authorities of the Neighbouring Country at the regional level.

Other persons referred to in Article 1 paragraph 1 subparagraph 9 of this Agreement shall be able to move, stay or perform duties in the Zone provided that they are authorized to do so in accordance with the respective legislation of the two countries.

Article 12

The Official Persons of the Neighbouring Country may use their official weapon in the Host Country only in self-defence.

Article 13

The Official Persons of the Neighbouring Country, when performing their duties in the Zone, shall be provided with the same level of protection and assistance by the Host Country as the Official Persons of the Host Country.

The relevant authority of the Host Country at the regional level shall immediately notify the relevant authority of the Neighbouring Country about any crimes committed in the Host Country by an Official Persons of the Neighbouring Country.

The Official Persons of the Neighbouring Country shall have the right to remove, including by way of applying physical force, persons whose conduct disturbs the order at the official premises of the Neighbouring Country. The Official Persons of the Host Country shall be immediately notified of the application of this measure.

The official premises used by Official Persons of the Neighbouring Country may be searched by Official Persons of the Host Country only with a court order and with a prior consent of the relevant authorities of the Neighbouring Country at the central level.

When deciding upon a claim for compensation of damages caused by an Official Person of the Neighbouring Country when performing his/her duties in the Zone, the legislation of the Host Country shall apply. In such cases, the Official Persons of the Host Country shall be given equal treatment as the Official Persons of the Neighbouring Country.

Article 14

The official premises of the Neighbouring Country shall be marked with official boards and national symbols in accordance with the respective national legislation.

Article 15

Items intended to be used for official purposes in the zone for border checks and controls or for the needs of the Official Persons of the Neighbouring Country when performing duties in the Host Country shall be exempt from all export and import fees and no guarantee shall be required to be deposited for such items provided that they be returned to the Neighbouring Country after they have been used. These items shall also be exempted from bans on export and import, as well as from export and import restrictions.

Acts, documents and data media used by Official Persons of the Neighbouring Country when performing their duties in the Zone, as well as the official parcels and official equipment, may not be subject to inspection and seizure by Official Persons of the Host Country.

Article 16

VAT and customs duties shall not be payable on the import and trade of goods and services for the implementation of the project for establishing and operation of this JBCP, which are related to the implementation of the Agreement, contracts and projects by the contractors.

The Host Country shall allow the exemption of all costs, in the construction of telecommunication infrastructure, required for the establishment and operation of required telecommunication and information service.

The Host Country shall allow the installation, replacement, maintenance and operation of information and telecommunication devices used exclusively for the purposes of border checks and controls, as well as for their connection with relevant devices of the Neighbouring Country. The operation of these devices shall be considered internal traffic of the Neighbouring Country.

The Host Country shall allow the installation, implementation, putting into operation and maintenance of telecommunication and information systems, equipment and means, including video surveillance and other electronic equipment needed exclusively for carrying out activities related to border controls and checks .

The operation of telecommunication and information systems and the use of the available frequencies shall be implemented with the consent of the Host Country.

The Host Country shall undertake to provide the Neighbouring Country with special premises for the equipment for the telecommunication and information systems.

Article 17

The Contracting Parties shall establish a Joint Commission to follow the implementation of the provisions of this Agreement.

The Joint Commission shall be composed of five members and deputy members from each Contracting Party and, if necessary, other experts may participate in its work.

The Joint Commission, as a rule, shall meet once a year and, if necessary, more frequently, alternating between the territories of the two countries.

Article 18

The Joint Commission referred to in Article 17 of this Agreement shall settle any disputes that may arise from the implementation of this Agreement.

If the Joint Commission cannot resolve the disputes, they shall be referred for settlement through the competent authorities via diplomatic channels.

V. Entry into Force, Duration and Termination of Validity

Article 19

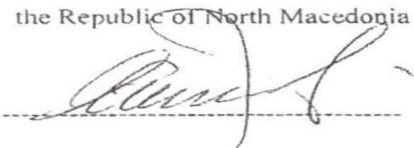
This Agreement shall be concluded for an indefinite period of time and shall enter into force on the day of receipt of the last written notification whereby the Parties inform each other via diplomatic channels of the completion of the national legal procedures for the entry into force of this Agreement.

Amendments and supplements of this Agreement may be done at any time with a joint written agreement of the two Parties, and the amendments and supplements shall enter into force in accordance with paragraph 1 of this Article.

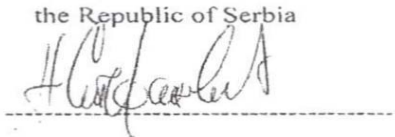
Each Party may terminate this Agreement by a written notification to the other Party via diplomatic channels. In such case, the Agreement shall cease to apply three months after the day of receipt of the notification.

Done in Skopje on 16.12.2019 in two original copies, each in the Macedonian, Serbian and English languages, all texts being equally authentic. In the case of differences in the interpretation of the Agreement, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of North Macedonia

For the Government of
the Republic of Serbia

Член 3

Министерството за внатрешни работи се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на Спогодбата од членот 1 од овој закон во првата фаза.

Министерството за финансии-Царинска управа, Министерството за внатрешни работи, Министерството за надворешни работи, Министерството за транспорт и врски, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за локална самоуправа, Агенцијата за катастар на недвижности и Јавното претпријатие за државни патишта се определуваат како надлежни органи што ќе се грижат за извршување на Спогодбата од членот 1 од овој закон во втората фаза.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET QEVERISË SË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT DHE QEVERISË SË SERBISË PËR HAPJEN E VENDKALIMIT TË PËRBASHKËT KUFITAR LLOJAN - MIRATOC

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Qeverisë së Republikës së Serbisë për hapjen e vendkalimit të përbashkët kufitar Llojan - Miratoc, e lidhur në Shkup më 16 dhjetor 2019.

Neni 2

Marrëveshja nga neni 1 i këtij ligji në original në gjuhën maqedonase, serbe dhe angleze, është si vijon:

Neni 3

Ministria e Punëve të Brendshme caktohet si organ kompetent i administratës shtetërore që do të kujdeset për zbatimin e Marrëveshjes nga neni 1 i këtij ligji në fazën e parë.

Ministria e Financave - Drejtoria Doganore, Ministria e Punëve të Brendshme, Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, Ministria e Vetëqeverisjes Lokale, Agjencia për Kadastër të Patundshmërive dhe Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore caktohen si organe kompetentë që do të kujdesen për zbatimin e marrëveshjes nga neni 1 i këtij ligji në fazën e dytë.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје

бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.

Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски

телефон: +389-2-55 12 400

телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2019 година изнесува 10.100 денари.

„Службен весник на Република Северна Македонија“ излегува по потреба.

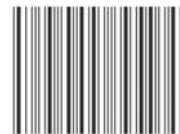
Рок за рекламации: 15 дена.

Жиро-сметка: 300000000188798.

Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.

Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

ISSN 0354-1622

2019275